

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1AB5	ImageGroup:	I1KG86342
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ཚད་མ་མདོ་འགྲེལ་བ། tshad ma mdo 'grel ba/
Author:	ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ། phyogs kyi glang po/
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	bylakuppe, karnataka
Publisher:	bshad sgrub zung 'brel dpar skrun lhan tshogs/
Date:	2015
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA. Comments: 1/2018

ཆད་མ་མདོའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཁོན་གྱི་གདུང་བ་
འདོམས་བྱེད་དེགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

མཐར་འཁོན་པ་ལོ།

རྒྱ་བ། མཐོང་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷན་པོ།
འབྲེལ་པ། རྒྱལ་ཚབ་དང་མ་དེན་ཆེན།

བཤད་སྐབ་རྒྱུ་ལྷན་འབྲེལ་དཔུང་སྐྱེས་ལྷན་ཚོགས་ལོད་ལྷན་གསུམ་པ།

མོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༡ ལྷི་ལོ། ༡༩༩༥

ཚད་མ་མདོའི་རྣམ་པ་འདད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་
འཛེམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ།

TSAMA DOI NAMSHAY THARDZIN GYI DUNG WA JOMJE
RIGPAY GYATSO

Gyaltsab Je's Commentary on Dignaga's *Pramana-samuccaya*
entitled 'An Ocean of Reasoning that Eliminates the Torment of
Grasping at Extremes'

དཔར་ཐངས་དང་པོ་དེ་བ་གྲངས་ ༣༥༠༠ གླི་ལོ་ ༢༠༡༥

First Edition: 2015 (3500 copies)

Published by:

བཤད་སྒྲུབ་ཟུང་འབྲེལ་དཔར་སྒྲན་ལྷན་ཚོགས།

The Union of Teaching & Accomplishment Publishing Group

Sera Je Monastery House 88

Bylakuppe, Distt. Mysore

Karnataka 571 104, India

E-mail: SeraIMIHhouse@gmail.com

ཕྱག་དེ་བ་འདིའི་དཔར་སྒྲན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གང་བྱུང་བ་རྣམས་ཕྱད་པའི་འགྲོ་གྲོན་རི་
ཅམ་སོང་བའི་མ་གནས་ལ་རིན་གོང་བཅིས་ཏེ་གྲུ་ཚང་བཤད་བྱ་དཔེ་མཛོད་ཁག་ལ་རིན་
མེད་དུ་འབྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཁེ་ཆོང་གི་ཆེད་གཏན་ནས་མིན་པར་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

This text is not being published for profit. The majority of the
published copies are being distributed without charge to all who seek
the Dharma, with a small portion of copies leftover being offered freely
to several of the Tibetan monastery libraries within India.

དཀར་ཆག

༡༡༽ མེད་བཟོད།	i
༡༢༽ མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར།	
༡༽ སྦོལ་དཔོན་ཕྱགས་སྦྱང་གི་རྣམ་ཐར།	v
༢༽ རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐར།	xi
༡༣༽ གཞུང་དངོས།	༡
མཆོད་བཟོད།	༤
བཤད་པར་དམ་བཅའ།	༨
༡༽ མངོན་སུམ་ལེའུ།	༩
༡༽ རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྦྱབ་པ།	༩
༡༽ ཆད་མའི་གངས་དང་སྟོད་ལུལ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།	༩
༡༽ ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བརྟན་པ།	༡༠
༢༽ གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྟོན་མ་ཆད་མའི་གངས་ངེས་བསྦྱབ་པ། ..	༡༡
༣༽ གངས་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ།	༡༢
༢༽ མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།	༡༤
༡༽ མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྦྱིར་བཏང་།	༡༤
༢༽ མངོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས།	༡༥
༡༽ དབང་པོའི་མངོན་སུམ།	༡༦
༢༽ ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ།	༡༧
༣༽ རང་རིག་མངོན་སུམ།	༡༨
༤༽ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ།	༡༩
༣༽ མངོན་སུམ་རྣམ་རྒྱུད་ལ་སྡེ་ཆན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།	༢༠

༡༽ མཚན་ཉིད།	༩༩
༡༽ ཚད་འབྲས་མངོན་སྲུང་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།	༩༩
༢༽ ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་ལུལ་བཤད་པའི་སྒྲོན་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་ དུ་བཤད་པ།	༩༩
༣༽ མངོན་སྲུང་ལ་རང་དོན་གྱི་མངོན་སྲུང་དང་གཞན་དོན་གྱི་མངོན་ སྲུང་གཉིས་མ་སྟེ་པའི་རྒྱ་མཚན།	༩༩
ཁ༽ རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ།	༩༩
༡༽ དངོས་ཀྱི་དོན།	༩༩
① རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།	༩༩
② ཚུལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།	༩༩
③ ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་ འཕངས་པ།	༩༩
④ རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དཔེར་བཞིན་པ།	༩༩
⑤ གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔོན་ཚུལ་དགག་པ།	༩༩
① རྟགས་སྐྱེ་མ་འགོད་པ།	༩༩
② དེ་དགག་པ།	༩༩
⑥ རྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ།	༩༩
① རྟགས་ཀྱི་འཁྱག་ཚུལ་བཤད་པ།	༩༩
② རྟགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེལ་བ་བཤད་པ།	༩༩
༢༽ གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྗེས་དཔག་དགག་པ།	༩༩
① ཚད་སྒྲུབ་མཐུན་པའི་ལུགས་དགག་པ།	༩༩
② གཞན་སྟེའི་ལུགས་དགག་པ།	༩༩
① རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ།	༩༩
② རྟེན་པའི་ལུགས་དགག་པ།	༩༩
③ སེར་རྒྱ་པའི་ལུགས་དགག་པ།	༩༩
④ དཔྱེད་པ་པའི་ལུགས་དགག་པ།	༩༩

༡༣༽ གཞན་དོན་རྗེས་སྐྱབ་དག་བའི་ལེའུ། ༡༤༣

༡༤༽ རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་དག་བཤད་པ། ༡༤༣

༡༥༽ རྫོང་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ༡༤༣

① གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། ༡༤༣

② རྩོགས་ཆོས་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དགག་པ། ༡༤༤

༡༦༽ བརྫོང་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ༡༤༤

① ལུགས་བསྟན་རྩོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། ༡༤༤

② རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། ༡༤༤

③ གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དགག་པ། ༡༤༥

④ རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའ་ལྟར་
སྒྲུང་གི་དཔེ་དགག་པ། ༡༤༤

⑤ དངོས་བསྟན་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ། ༡༤༤

⑥ རྩོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའི་དགོས་པ། ༡༤༤

⑦ རྩོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། ༡༤༥

⑧ རྩོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ། ༡༤༥

⑨ མཐུན་རྩོགས་དང་མི་མཐུན་རྩོགས་བཤད་པ། ༡༤༤

⑩ རྩོགས་ཆོས་ཅན་དབྱེའི་གཏན་ཆོགས་དཔེ་དོན་བཅས་བཤད་པ། ༡༤༥

༡༧༽ གཞན་གྱིས་འདོད་པའི་སྐྱབ་དག་དགག་པ། ༡༤༥

༡༨༽ གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དགག་པ། ༡༤༥

① ཚད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ། ༡༤༥

② དེས་བཟུང་པ་བརྟགས་པ་དགག་པ། ༡༤༤

③ གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་ལ་བརྟགས་པ་དགག་པ། ༡༤༥

④ གཞན་ཕྱིའི་ལུགས་དགག་པ། ༡༤༥

⑤ རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ། ༡༤༥

⑥ བྱེ་བྱག་པའི་ལུགས་དགག་པ། ༡༤༥

③ མེད་སྐྱུ་པའི་ལུགས་དགག་པ།	309
3 རྩེ་རྩེ་གི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ།	310
④ ཚོད་སྐྱུ་པ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ།	310
⑤ གཞན་སྤྱིའི་ལུགས་དགག་པ།	313
⑥ རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ།	313
⑦ བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ།	314

༩༥ རལེ་དང་དཔེ་རྩེ་རྩེ་བརྟག་པའི་ལུགས་དགག་པ།

1 རལེ་གི་ལུགས་དགག་པ།	314
2 རལེ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད།	314
3 རལེ་རྩེ་རྩེ་གི་མཆོན་ཉིད།	314
4 གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་པ།	314
5 ཚོད་སྐྱུ་པ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ།	314
6 གཞན་སྤྱིའི་ལུགས་དགག་པ།	314
⑦ རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ།	314
⑧ བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ།	316

༩༦ གཞན་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ལུགས་དགག་པ།

1 ལུགས་དགག་པའི་ཚད་མ་ལྟར་གསུམ་དགག་པ།	317
2 ལུགས་དགག་པའི་ལུགས་དགག་པ།	317
③ ལུགས་དགག་པའི་ཚད་མ་ལྟར་གསུམ་དགག་པ།	317
④ ལུགས་དགག་པའི་ལུགས་དགག་པ།	317
⑤ ལུགས་དགག་པའི་ལུགས་དགག་པ།	317
3 གཞན་པའི་ལུགས་དགག་པ།	317
⑥ ལུགས་དགག་པའི་ལུགས་དགག་པ།	317

① གཞན་གྱི་འདོད་པ་ལྟོར་དགག་པ།	༡༥༧
② ཟུང་གཞི་ཟུང་ཆོས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ་དགག་པ།	༡༦༣
③ བྱང་ས་ཅན་གྱི་ཁྱུག་ས་དགག་པ།	༡༦༧
④ ཅོད་ལན་བསྟན་པ།	༡༦༧
⑤ ཁས་སྒྲུང་ས་འགལ་པ་བསྟན་པ།	༡༦༩
⑥ དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ།	༡༧༠
⑦ ལྷོ་རྟོག་འཕྲི་ཅན་ཏུ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱ་ས་པར་བཤད་པ།	༡༧༡
⑧ ཆོག་གིས་བརྫོད་པའི་དངོས་མེད་དབང་མཛོན་གྱི་གཞུང་བྱུང་འགལ་པ།	༡༧༢
⑨ ཆོད་ཟེད་ལྷ་ལས་དོན་གྱི་རྟོག་ས་པ་སྟེ་པའི་འཕྲི་པ།	༡༧༢
⑩ ལྷ་དང་དོན་གྱི་འཕྲི་པ་ལྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་པས་གཞན་ཏུ་མི་ འཕྲད་པ།	༡༧༣
⑪ འཕྲི་པ་ལྟོགས་པའི་ཆོག་ས་པའི་ཆོད་ལྷ་འབྱུག་པའི་ཟུང་པར།	༡༧༤

ཁ་ཏེ་ཆད་པ་ལ་ཕྱུང་གསུམ་གཞན་དགག་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་
པར་བྱ་བར་བསྟན་པ། ༡༧༥

༡༧༥ ལྷ་ག་ཆོད་བསྟན་པའི་མེ་བྱ། ༡༧༡

ཀ་ཏེ་ལྷ་ག་ཆོད་བཤད་པའི་དགོས་པ། ༡༧༢

༡༥ དངོས། ༡༧༢

༡༦ ལྷ་ག་ཆོད་ལ་ལན་བརྫོད་འཕྲི་པའི་རྒྱ་མཚན། ༡༧༣

ཁ་ཏེ་ལྷ་ག་ཆོད་དང་ཕྱུན་འབྲེན་ལྷ་ར་སྒྲུང་དེ་དག་ལྷ་ག་ཆོད་ཏུ་འབྱུང་
ཆུ་ལ་བཤད་པ། ༡༧༣

༡༧ ལྷ་མ་སྒྲུང་མཚུངས་པའི་ལྷ་ག་ཆོད་བཤད་པ། ༡༧༣

༡༨ གཏན་ཆོག་ས་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ལྷ་ག་ཆོད་བཤད་པ། ༡༧༣

༡༩ ལྷ་ག་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྫོད་པའི་ལྷ་ག་ཆོད་བཤད་པ། ༡༧༤

༢༠ མ་བརྫོད་པ་མཚུངས་པའི་ལྷ་ག་ཆོད་བཤད་པ། ༡༧༤

༥ ་ མ་སྤྱེས་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༣༩༧
༦ ་ འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༣༩༩
༧ ་ ཚོས་མ་ཐུན་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༣༩༩
༨ ་ ཚོས་མི་མ་ཐུན་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༣༩༩
༩ ་ བྱ་བ་ནམ་གཞག་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༤༠༣
༡༠ ་ ཁུད་པར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༤༠༩
༡༡ ་ དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༤༠༩
༡༢ ་ ཐེ་ཚོ་མ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༤༠༩
༡༣ ་ རོན་གྱིས་གོ་བའི་མཚུངས་པ་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༤༠༩
༡༤ ་ ཐལ་འབྱུར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་བཤད་པ།	༤༡༠
ག་ ཚོད་སྤྱོད་མཁུན་པའི་ལྷག་ཚོད་ཀྱི་གངས་རེས་དགག་པ།	༤༡༡
༡ ་ ལྷག་ཚོད་ཀྱི་དཔྱེ་བ།	༤༡༣
༢ ་ དེའི་ལན་པའི་རྒྱས་པར་མ་སྤྱོས་པའི་རྒྱ་མཆོན།	༤༡༣
བཤད་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་བྱ་བ།	༤༡༣
མཐུག་གི་དོན།	༤༡༤

༼ང་༽ དཔར་བྱང་སྤོན་ཆོག་	༤༡༥
༼ཅ་༽ ལྷ་སྤྱིག་པའི་གསལ་བཤད།	༤༡༧
༼ཆ་༽ ལྷགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ།	༤༢༣

ཐེང་བརྗོད།

༢༡། །དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚན་གསུང་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་པས་ཀྱི་རྟོག་པ་དག་
ཡང་དག་པའི་རིགས་པའི་ལས་ལས་སུན་འབྱེན་པ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་
རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་བད་མོར་གྱས་
པས་བྱུག་འཆའ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་ཏུ། རྒྱུ་ལོར་ཡ་གོར་ས་སྐྱ་ཐེང་བརྗོད་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།

གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་བདེན་གཉིས་དོན་ཤེས་པས།

བདེན་བཞིས་འཁོར་བ་འབྲུག་ཕྱོག་རི་བཞིན་དེས།

ཆད་མས་བྲངས་པའི་སྐྱབས་གསུམ་དད་པ་བརྟན།

ཐར་ལས་ཅ་བ་ཚུགས་པར་བྱིན་གྱིས་རྟོབས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱུག་ཀྱན་གཉིས་འཁོར་བར་འབྲུག་པའི་རྒྱ་དང་འགོག་
ལས་གཉིས་དེ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཐབས་སུ་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ལུགས་མཆོག་གཞན་
ལས་བྱེད་ཏུ་འཕགས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཐེ་མ་མེད་པའི་
རིགས་པའི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་དེས་པ་རྟེན་
དགོས། དེ་ལས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཅེ་གཅིག་པའི་དད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཐར་པའི་ལས་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་གདོན་མི་བ་བར་ཁོང་པའི་བྱིད་
སྐབ་མཐའ་གང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྒྲུང་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཆད་མའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཉིད་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་རིགས་པའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤེ་
བར་གཟིགས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དང་པོར་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐབས་
ནས་ཀྱང་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་དང་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གཙོར་བྱས་པའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་

ལྷག་པོ་གསུམ་ཀུན་ལ་ཞིབ་དུ་སྒྲུངས་པ་ལས་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་མོད་དུ་སྤྲུལ་རྣམས་ལ་ཚད་མ་
 བྱི་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཙོད་པ་ཅམ་ལས་ནང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་མི་མཁོ་བར་སྤྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་
 རྣམས་ཐལ་བའི་རྒྱལ་ལྷན་བཞིན་བརྒྱལས་པར་མཛད་པ་རྣམས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
 ལས་གསལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བརྗོད་བདུན་ལེགས་མ་ལས་ཀྱང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་
 བདུས་པའི་མཚོད་བརྗོད་དོན། ཚད་མ་གྲུབ་པར་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གིས། རྣམ་
 གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཚད་མས་བསྐྱབས་ཤིང་དེ་ལས་དེ་ཡི་ནི། བསྐྱན་
 པ་ཁོ་ནར་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སུ། དེས་བ་གཉིང་ནས་རྗེད་པས་ཐེག་གཉིས་ཀྱི། ལམ་
 ཀྱི་གནད་ཀུན་འདི་ལ་བར་རིགས་ལམ་ནས། ལེགས་པར་ཐོན་པས་ལྷན་པར་དགའ་བ་
 རྗེད། ཅེས་ཚད་མ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་མཚོད་བརྗོད་དུ་ཚད་མར་བྱུང་པ་ཞེས་པར་དཔལ་ལྷན་
 ཚོས་ཀྱི་གཤམ་པས་སྟོན་པ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེ་ཏུའི་སྐབས་སུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་
 ཉིད་རྟོག་པར་བྱུང་གི་སྟེས་ཀྱི་ཡིན་པར་བཀག་ནས་རྒྱ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གོམས་པ་ལས་
 ཚད་མའི་སྟེས་བྱུང་བྱུང་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གི་རིགས་པས་དཔྱིས་
 ཕྱིན་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ལམ་ཀྱི་གནད་ཀུན་
 གཅིག་དུ་འདི་ལ་ནས་དེས་བ་སྟེས་པར་འདུག་པས་ལྷན་པར་དགའ་བ་རྗེད་ཅེས་རི་སྐད་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་རང་ཅག་རྣམས་འཕགས་མཆོག་སྐུན་
 རས་གཟིགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་ལམ་ཀྱི་གནད་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་
 གཞུང་ཆེན་སྟེ་དང་བྱད་པར་དུ་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་པས་མ་ཤེད་པའི་གོ་
 སྐབས་བྱུང་བའི་ཆེས་བསམ་པར་དགའ་བའི་བསོད་སྐལ་ཁོ་ནར་ལགས།

དེས་ན་ཚད་མའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀུན་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་འབྲེལ་
 པ་མོད་ཀྱི་མཁས་པའི་མཛད་པ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཛོམས་ཤེད་རིགས་

པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ད་གཤགས་ཆེ་བ་དང་ཕན་ཆེ་བར་སྒྲུབ་། འོན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཤད་
འདིའི་དཔེ་རྒྱན་ཅུང་ཙམ་དགོན་པ་དང་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་མཁོ་དགོས་ཀྱང་ཕྱིན་ཏུ་ཆེ་
བར་འདུག་པས་ཀྱན་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པ་ཤད་ཆེན་མོ་འདི་པར་སྒྲུབ་ཟེང་
པའི་ལས་འགོ་བརྩམས་པ་ཡིན། ལྷ་སྒྲིག་ཟེང་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་ཤད་འདིའི་པར་མ་མི་འབྲ་བ་
བཞི་དང་ཅ་པའི་པར་མ་མི་འབྲ་བ་ལྔ་ཞིབ་བསྒྲུབ་གྱིས་མི་འབྲ་བ་རྣམས་མཆན་བཀོད་པ་
དང་། སློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་གཟེགས་པའདིའི་ཚུལ་དུ་ཅ་བ་དང་སྒྲུབ་ཏེ་ལྷ་སྒྲིག་བྱས། གཞུང་
དངོས་གྱི་ས་བཅད་དངོས་སུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཡིག་ཅུང་གི་ཚུལ་དུ་ས་བཅད་བཀོད་
ཅིང་གཞུང་གི་མ་སྤེལ་འབྲེ་སྒྲོན་འབྲེ་ཙམ་ཡང་བྱས་མེད།

དཔར་སྒྲུབ་གྱི་ཆེད་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་བདག་རྣམས་གྱི་མ་ཐུན་འབྲུར་འོགས་རམ་
མཛད་པའི་དྲིན་ལས་དེའི་གྲངས་ ༣༥༠༠ མཐ་པ་དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགེ་པའི་ཅ་བ་སྒྲོན་
ཆའི་དཔལ་ལ་འཁྱུ་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་རྣམས་ཚོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲོམས་པའི་མ་ཐུ་ལ་
བརྟེན་ནས། བསྒྲུབ་འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ལོར་ཡུལ་དཔར་མཐས་ཅད་མཆེན་པ་མཆོག་
དང་། རྒྱལ་ས་རྗེ་ཆོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་ས་རྗེ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་
མོགས་པ་སྒྲུབ་དོར་གྱི་གནས་སྒྲོན་པའི་རིས་མེད་བསྒྲུབ་འཛིན་གྱི་སྤྲེལ་ཆེན་རྣམས་སྒྱུ་ཆེ་
བསྐྱལ་བསྐྱར་བརྟེན་ཅིང་མཛད་འཛིན་ཚོགས་ཀྱན་དུ་རྒྱས་པ་དང་། དུལ་ལྷུང་འབྲེ་མིན་ནས་
མེབས་པའི་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་དུ་གནས་ཏེ་གཞུང་
ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེའི་འདིའི་དཔར་
སྒྲུབ་འགོ་འགོ་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གནང་པའི་སྒྲིན་བདག་དང་འབྲེལ་ཐོབ་ཉེ་འབྲེལ་སྒྲོས་
བཅས་རྣམས་གྱི་ཆོས་མ་ཐུན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་རེ་སྒྲུབ་འབྲུབ་པ་དང་། ས་ལམ་གྱི་
བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཆེན་རྒྱལ་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྒྲུབ་དུ་རེག་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་
ཡུར་ཅིག་། ॥

སྒྲིབ་དཔེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོའི་ནུས་ཐང་།

༡༣། །ཐུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་དངོས་སྒྲིབ་ས་རིགས་པ་ཡིས། །སྒོན་མིར་ཆད་མའི་སྒོ་
བརྒྱ་ལེགས་མེན་ས། །རྣམ་དཔྱོད་སྒོ་མིག་སྒྱིན་མཛད་ཆད་མ་ལ། །ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོའི་
ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པའི་སྒོ་བ་དཔོན་ཤིང་རྟེན་པོ་འདི་
ནི། རྒྱ་གར་སྒོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སི་རྒྱ་བཟུང་ཉི་འཁོར་དུ་ཀའཅི་ཞེས་བྱ་བར་བཅའ་བེའི་
རིགས་སུ་སྐྱུ་བསྐྱུངས། །བསྐྱུངས་དུས་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱ་ས་བསྐྱུངས་ཀྱི་རྗེས་དང་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་གོང་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་དུས་རབས་བཞི་པའམ་ལྷ་བར་སྐྱུ་
བཟུམས་པར་ཆོད་དཔག་མེད་ལྷས་པར་རྒྱ་ལྷ་ཞིབ་འཇུག་དེ་བ་དུ་བཤད། གཞོན་ལུང་
དུས་ནས་བཅའ་བེའི་རིག་མེད་ཐམས་ཅད་དང་གཞན་ཡང་སྐྱེས་ལས་པའི་ལྷ་བཟུང་མཐའ་སོགས་
རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ལུས་དུ་ཕྱིན་པར་གྱུར། སྒོན་ལུན་རིང་པོ་ནས་
གོ་མས་པའི་བག་ཆགས་སྤྲད་སྒོ་བས་ཀྱིས་འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེ་འབར་པའི་ལྷ་བས་ལྷར་
གཞིགས་ནས་རིས་འཕྱུང་ལྷགས་དག་པོས་བཅའ་བེའི་རིགས་དང་། ཡོངས་སྒྲོད་དང་སྒོ་བ་
འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་གནས་མ་བྱ་པའི་སྤྱི་པའི་མཁན་པོ་རྒྱ་གད་ཉི་ལྷ་གྲུང་པོ་
ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཉི་མཆོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲུང་པོར་གསོལ།

མཁན་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་མ་བྱ་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྤྱི་སྒྲོད་གསུམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ལ། བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བདག་མ་རྣམས་པར་བརྟགས་
ཤིང་བཅའ་བེ་ནས་གདམས་པ་ལྷར་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཉིན་མོ་དཀར་ཁུང་ཐམས་ཅད་
བསལ། མཆོན་མོ་ཕྱོགས་བཞིར་མར་མེ་བཏར་སྟེ། ལུས་གཅིར་བྱར་བྱུང་ནས་ཕྱི་ནང་ཀྱང་
དུ་ཡང་བརྟུས་སོ། །དེ་ལྷར་མེད་པ་ཕྱོགས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་མཁན་པོ་ལ་བཤད་པས་མཁན་
པོས་ཀྱང་བྱིས་པ་ན། བདག་ནི་སྒོ་རྒྱལ་ཞིང་སྒོ་ཕྱོགས་དཔན་པས་མཁན་པོས་བརྟན་པའི་དེ་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདག་གིས་མ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་བ་མེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སམ་སྐྱུ་

སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རྣམས་སོ་བཅུ་དེ་ལོག་པར་བྱེད་པའི་ཤིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
བརྟན་པས། རཁལ་པོ་ཁོས་ཏེ། ཁོ་པོའི་བྱུང་མཐའ་ལ་རྒྱར་བ་པ་ཁྲིད་མ་འདུག་ཅིག་ཅེས་
སྟོན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ན། དེ་ཉིད་ཏུ་ཤིགས་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱས་མོད་
ཀྱི། རྒྱ་མར་གྱུར་པས་ཕྱག་འཆའ་ནས་ཕྱིར་ཕྱོན།

ཤིས་ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན་གྱི་བྱུང་ཏུ་གཤེགས་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་ལོ་རྒྱུས་ཏུ་མར་བཤད། གང་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
འདིས་སྒྱུར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟེ་སྟོན་མཐའ་དག་དང་། བྱེད་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་
རྣམས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་རྣམས་བྱམ་པ་
གང་ཀྱིས་ཆུལ་ཏུ་ཤིགས་པར་གསལ་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་ཁ་ཉོན་ཏུ་
མཛད།

དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་ལས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་དཔར་དར་སྐྱབ་
ཐབས་ཤིགས་པར་མོས་ནས་སྐྱབ་པ་མཛད་པས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་
མཛོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་ཤིགས་པར་ཐོབ། དེ་ནས་
བརྒྱུད་ནས་འདོད་ཏུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ཆོས་གསལ་པར་
མཛད། དེ་ནས་ཨོ་ཏེ་མི་པའི་ཡུལ་གྱི་ནགས་ཆའ་ཤིན་ཏུ་དཔེན་པའི་སྟོགས་གཅིག་ཆོ་
ལེལ་ཞེས་བྱ་བའི་བྲག་རིའི་ཕྱག་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་ཅོལ་
བར་མཛད་དོ།

ལོ་ལག་འཁྱིལ་འདས་པ་ན། དཔལ་རྒྱལ་རྒྱུར་སུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་།
དེར་བྲམ་ཐེའི་སུ་ཏུ་ར་ཁྲ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་གེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་བྱུང་བར་དཀའ་བ་ཞིག་གྱུར་
འདུས་ཏེ། དེར་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་པར་མ་བྱས་ནས། ཤར་སྟོགས་ནས་སྟོབ་
དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་གྲང་པོ་སྐྱེན་བྱངས་སོ། །སུ་སྟེགས་དེ་ལན་གསུམ་ཏུ་ཐམ་པར་བྱས་ཤིང་།

དེར་ཆོག་པ་པའི་ལྷ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དེ་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་། སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞོན། གནས་དེར་དགོ་འདུན་ཆམས་ལ་མདོ་སྒྲིབ་ལ་ཆམས་པར་བཞད་ཅིང་།
ཆོས་མདོན་པ་ཡང་རྒྱལ་པར་བྱས།

འདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྒྲིབ་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
བཀྲལ་ཞིང་། ལྷག་པར་ཆོད་མ་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལ་དམིགས་པ་བརྟག་པ་སོགས་ཆོད་མའི་
བསྐྱེད་བཅོས་བརྒྱ་ཆ་མཛད་པར་གྲགས། སྒྲུབ་ཡང་ཨ་ཁྱི་མི་འདི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་ནས་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཉིང་འཛིན་ལ་གཞོལ་པར་མཛད། དུས་ནས་ཞིག་ལ་རིགས་པའི་
མི་གདང་བྲལ་པའི་གདུལ་བྱ་ཆམས་ལ་ཐུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་གཞིགས་ཏེ་རིགས་པའི་
མི་གསྐྱེན་པར་མཛད་བཞེད་པ་ན། གདུལ་བྱ་ཆམས་སྒྲོ་ལོས་ཀྱི་མཐུ་ལིན་དུ་རྒྱུང་བ་དང་།
སྒྲུབ་བཅམས་པའི་ཆོད་མའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཆམས་ཀྱང་ཆམ་གངས་མང་བས་ཁ་འཛོར་བ་ལྷ་
ལུང་ལུང་པར་གཞིགས་ཏེ། སྒྲུབ་མཛད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱེད་ཏེ་གསུང་
རབ་སྒྲིབ་དགོངས་འབྲེལ་ཆོད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ཆོམ་པར་བཞེད་ནས། ཆོད་མར་ལུང་
པ་འཁྱོལ་པན་བཞེད་པ། སྒྲོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྒྲོབ་ལ་ཐུག་འཆའ་ནས། ཆོད་མར་
བསྐྱེད་མེར་རང་གི་གཞུང་ཀྱན་ལས། བདུས་ཏེ་སྒྲ་ཆོགས་འཛོར་ཆམས་འདིར་གཅིག་བྲ།
ཞེས་སྒྲུབ་ཕྱག་གི་ཡག་ངོས་ལ་རྒྱུ་ཐམས་ཀྱིས་མེས་པ་ཅེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཏུ་འོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
པས་བྲལ་བ་དང་། ས་གཡོ་བ་དང་། སྒྲ་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ཆམས་
ཀྱི་ལྷན་པ་མེར་ས་པར་ལྷུང་། དེ་གང་གི་ལྷས་ཡིན་སྐྱེས་དུ་ལྷ་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷ་ལ་འག་པོ་ཞེས་
བྲལ་པས་མདོན་ལེས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཆོད་མ་མདོའི་མཆོད་བརྒྱུད་ཀྱིས་པའི་ལྷན་ལྷ་པས་
ཀྱི་མཐུར་མཆོར་ནས། སྒྲོབ་དཔོན་བསོད་སྒྲོམས་ལ་གཤེགས་པའི་ལྷ་ལ་རྒྱ་འབྱུང་ཀྱིས་
འོངས་ནས་མཆོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དེ་བསྐྱེད་པས་ནས་བཞག། དེ་ལྷར་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་
ཐ་མ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱིས་འདི་ཀྱུ་མེ་དང་ཡུལ་གའི་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་དགོས་པ་ཆེན་པོ་
ཡོད་པས་མ་བསྐྱེད་ཅིག། གཤམ་ཏེ་དོན་ཅོར་ཏེ་ཆོད་པར་འདོད་ན་ལུས་སྒྲུབ་པར་ཀྱིས་ཞེས་

མེས་ཏེ། ཡང་བསོད་སྦྱོམས་ལས་འཁོར་བའི་ཆེ་སྤྱེགས་དེ་དངོས་སུ་བསྐྱད་འདུག་པ་
 བསྟན་པ་དཔང་དུ་བཅུགས་ཏེ་རིགས་པ་རྩི་མ་མེད་པས་ལན་གསུམ་གྱི་ཐམ་བར་བྱས་པའི་
 མཐར། ད་མིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ཤིག་བྱས་པ་ན། སྤྱེགས་པས་རྒྱ་
 རྒྱལ་གྱིས་ཁ་ནས་མེ་སྤར་ཏེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་ཡང་
 བསྐྱེགས་ཏེ་ཕྱིར་སོང་ངོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱགས་ཤིན་ཏུ་སྦྱོན་པ་བདག་གིས་འདི་གཅིག་ཀྱི་
 དོན་ཡང་མ་རྩལ་ན་གཞན་གྱི་དོན་གཤམ་རྩལ་སྟེ། མོད་ལེ་ཀོར་ནམ་མཁར་འཕངས་ནས་
 འདི་ནམ་ས་ལ་བལས་པའི་ཆེ་རང་ཉིད་གཅིག་ཀྱི་ཕྱོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བཤིལ་སྟེ། ཏུ་
 དམོངས་ལ། མོད་ལེ་ཀོར་འབབ་དུས་མ་བྱུང་སྟེ། ནམ་མཁར་གཟིགས་པ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་མོད་ལེ་ཀོར་དེ་བསྐྱམས་ནས་མཛོན་སྟེ། ཏུ་ཕྱོལ་བྱེད་པ་བྱེད།
 སྤྱི་ལོ་དམན་དང་འབྲད་ལས་ཆོ་ཁྲོས་རན་སྟེ། མོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཅོས་འདི་ལ་སྤྱེགས་
 ཆོགས་ཀྱིས་གཞོད་མི་རྩལ་པར་ཤིས། མོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་དགེ་བའི་
 བཤེས་སྤར་འབྱུར་གྱི། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་འཕྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག་གཅིག་ཏུ་མི་འདི་འབྱུར་ངོ། །
 ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་བཙུམ་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ན།
 སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤར་པོས་ཀྱང་རྒྱགས་རྗེ་དང་སྤྱིར་སྟོབས་ཆེར་བཞེས་ནས་ཚད་མ་
 ཀུན་ལས་བདུས་པ་མཛད་དེ། འཛམ་དབྱིངས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོ་ཁྲོས་ཀྱི་མིག་སྦྱོན་
 བར་མཛད་ངོ། །

དེ་ནས་སྤར་ཡང་ནགས་འཛོངས་ཤིག་ཏུ་བསམས་གཏན་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་
 པས་སངས་རྒྱས་མང་པོའི་ཞབ་གཟིགས་ཤིང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སློབ་རྒྱ་ལྟ་མང་པོ་ཐོག་
 ལྟ་ནམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པལ། ནགས་ཆལ་དེའི་སྟོན་ཤིང་དང་མེ་ཏོག་ནམས་ཀྱང་
 སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མགོ་འདུད། སྤར་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནགས་ཆལ་དེ་ན་གནས་པའི་
 རི་དྲགས་ནམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་པོས་གཏུག་ཅིང་གུས་པའི་ཚུལ་བྱས།
 ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དང་བཙས་པས་ཀྱང་ཞབས་ལ་ཕྱག་བྱས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲོ་ཚུགས་སུ་ཕྱོན་ཏེ་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲུ་ཆེགས་ཀྱི་སྒྲུ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཆར་
 བཅད། དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་རྣམས་ལ་སྒྲེ་སྒྲོད་གསུམ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
 པ་ཆེས་ཆེར་སྒྲེལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲུང་ཡང་ཨོ་ཁྱེ་མི་ཤེའི་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་ནས་ཡུལ་
 དེའི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བཅད། གུམ་ཐེ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ས་
 རྒྱུན་བདག་གསུམ་ཏེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྒྲེ་མང་དུ་བཅུགས། ཡུལ་དེའི་སྒྲེ་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཨོ་ཁྱེ་མི་སྒྲོང་པོ་ཆེན་པོ་སྐམ་པོ་ཞིག་བདེན་ཆོག་
 བརྗོད་ནས་པོར་རྒྱུད་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུ་ཆེགས་ཀྱི་ཆོལ་བ་པལ་ཆེར་ཆར་བཅད་
 པས་ཚུད་པའི་ཁྱུ་མཆོག་དུ་གྲགས་ཤིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཚུགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཀྱི་ས་
 རྒྱེལ་པའི་སྒྲོལ་མ་ཡོད། རྒྱེ་བཞིན་འབྲང་བའི་དགེ་སྦྱོར་ནི་གཅིག་གྲུང་ཡོངས་སུ་མ་བརྒྱུད།
 རྒྱལ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པས་ཁྲབ་པར་མཛད་ནས། འདོད་པ་རྒྱུད་ཞིར་ཆོག་ཤེས་
 པས་རི་རྩིད་འཆོའི་བར་དུ་སྒྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་བཞིན་དུ་མཐར་ཨོ་
 ཁྱེ་མི་ཤེའི་ནགས་ཆལ་དཔེན་པའི་སྒྲུབ་ལུག་དེ་ཉིད་དུ་འོ་མཆར་པའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་
 ཏེ་ཞིར་གཞན་དུ་གཤེགས་སོ། །དགྲུང་པོ་རི་ཅམ་བཞུགས་པ་མི་གསལ།

སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཁ་ཆོར་གིན་དུ་མང་ཡང་། བོད་དུ་
 བསྐྱར་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བའི་གསུམ་ནི། ཆད་མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ།
 དཔེགས་པ་བརྟག་པ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ། དུས་གསུམ་བརྟག་པ། ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་
 དེགས་པ་ལ་འཇུག་པ། ཚུགས་ཆོས་དགྲུའི་འཁོར་ལོ། ཆོས་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་
 གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པར་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ་སོགས་ཡོད་དོ།

(རྒྱལ་སྒྲོང་ཆོས་འཁོར་གྱིར་གསུངས་པར་བསྟན་ཞུས་པའི་རྣམ་ཐང་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ་རྩོམ་པ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱ་གར་
 ཆོས་འབྲུང་དང་རྒྱ་མཚོ་ཞིབ་འཇུག་ཞེས་བྱ་པ་སོགས་ལས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྒྲིགས་)

ཐུལ་ཚབ་དང་མ་དེན་ཆེན་གྱི་རྣམ་ཐང་།

༣༡ །དགའ་ལྷན་གྱི་ཐོག་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དང་མ་དེན་ཆེན་མཆོག་གི་རབ་
བྱུང་དུག་པའི་ཕྱིར་འབྲུག་(སྤྱི་ལོ་༡༣༦༩) ལོར་ཡལ་ཆོན་པོ་རྒྱའི་རིགས་རྒྱུད་ཏུ་དཔོན་པ་
དང་། དུམ་ཆོ་མོ་ཤེས་རབ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་གཙང་ཉར་སྟོང་གྱི་ཡུལ་དུ་འབྱུངས། དགུང་
ལོ་བཅུ་པར་གནས་སྟེང་དུ་མཁན་ཆེན་དེན་ཆེན་ཐུལ་མཚན་གྱི་བྱུང་དུ་རབ་བྱུང་།
མཚན་དང་མ་དེན་ཆེན་དུ་གསོལ། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་མགོན་པའི་བྱུང་དུ་ཡི་གེ་འཁྲི་
སྟོག་སུལ་དུ་ཕྱིན་པར་བསྐྱབས། བཀའ་བཞི་པ་དེན་ཆེན་རྟོ་རྟེ་དང་། རྟེ་བཅུན་རྟེད་མདའ་བ་
གཞོན་ཀུ་སྟོ་ཕྱོས་སོགས་མཁས་ཆེན་དུ་མ་སྟེ་མོར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཆོས་མང་དུ་
གསན། ལྷག་པར་དུ་རྟེ་བཅུན་རྟེད་མདའ་བ་ལས་པར་ཕྱིན་དང་། ཆོད་ལ། འདུལ་བ། མཐོན་
པ། དབུ་མ་སོགས་མདོ་སྐད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། གསར་འདུས་སོགས་གསར་སྐད་ས་
ཀྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་གསན་སྟོང་གནང་སྟེ་རྟེད་མདའ་བའི་ལྷགས་སྐས་རབ་འབྲུམས་པ་
བདུན་གྱི་ནང་ཚན་ཚོལ་བཟང་མཆོག་གྲུང་གྱི་མཚན་ཡང་སོགས། དེ་ནས་ས་སྐྱ་དང་།
གསར་སྐྱ། ཆོད་ཐང་བཙས་སུ་བྱ་ཏེ་དགའ་བ་བཅུའི་གྲ་སྟོར་གནང་། རོར་སྟོན་བྱུང་ཐུལ་
མཚན་དང་མཁན་ཆེན་གཡག་པ་སོགས་ས་སྐྱའི་མཁན་ཆེན་རྣམས་དང་ཆོད་སྟེང་ལོགས་
པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་སོབ་ནས་དགའ་བཅུ་པའི་མཚན་རྟགས་བཞེས། མོད་ལ་
དགའ་བཅུ་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཡང་སོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་པར་གྲགས། དགུང་ལོ་ཉིར་ལྷ་
པ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་དབུས་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲ་ས་རྣམས་སུ་གྲ་སྟོར་མཛད། འཇམ་
མགོན་ལྷ་མའི་གྲགས་པ་གསན་པས་ཆོད་པ་མཛད་པར་གཉལ་གྱི་ར་ཕྱོང་དུ་ཕྱོན་པས་རྟེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐྱ་གསུང་སྐད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པ་ཕྱིན་དུ་དང་དེ་སྟོབ་མའི་གཙོ་མོར་
གྲུང་། ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྟེ་དེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ཕྱིར་རྒྱུན་མཐུན་ནས་དགའ་ལྷན་
གསར་བཞེངས་ཀྱི་མཁར་ལས་ཀྱང་བསྐྱབས། རྟེ་ཆོས་གསུང་ཆོད་གསན། གསན་ཆོད་

བཟུང་། བཟུང་ཆོད་པ་མེད་དུ་མ་བཟུག་པར་མདོ་སྒྲགས་མཐུང་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
 མཁུན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ལེགས་པ་འདད་གྱིས་ཡིད་འཕྲོག་པར་མཛད་ཅིང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་
 ཞིང་གཞན་དུ་གཤེགས་ཁར་རྗེ་འདི་ལ་དབུ་བཅུ་དང་སྟུ་པེར་གནང་སྟེ་གདན་སར་བཞུགས་
 པར་དོན་གྱིས་གོ་བར་མཛད་པ་བཞིན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་གནས་བཞུག་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
 མཚན་སོགས་དབུ་སྟོབ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མགྱིན་གཅིག་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དགུང་ལོ་
 ང་དུག་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བག་(མི་ལོ་༡༧༩༤) ལོར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཞིང་
 གཞན་དུ་གཤེགས་པ་དང་རྗེ་འདི་དགའ་ལྡན་གསེར་ཁྱིམ་ལེབས་ཏེ་ཁྱི་པའི་གདན་རབས་
 གཉིས་པར་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་ཆ་བཅེས་པའི་མཚན་ཐོག་ཁྱི་མོག་དུ་ལོ་ངོ་བཅུ་གསུམ་
 བཞུགས་ཤིང་འཆད་ཆོད་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཡུ་བ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་རྣམ་
 ཐར་བཞིན་དུ་འདུལ་པའི་འཆད་ཉན་དང་། གཞི་གསུམ་གྱི་ཡུག་ལེན་སོགས་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། གསར་སྒྲགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་གསར་བདེ་དུས་འཁོར་གྱི་རྟོག་འཛིགས་ཤིང་
 རྣམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་བཤད་པ་རིམ་གཉིས་གྱི་ཁྱིམ་སོགས་མདོར་ན་པོད་སྒྲ་མ་རྣམས་གྱི་སྟོང་
 སྟོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྗེ་རྒྱ་མའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་མཐུང་དག་རང་གི་ཉམས་སྟོང་
 དང་ལུང་རིགས་ཀྱི་མ་མེད་པས་འཆད་པར་མཛད་པས་རྗེ་འདི་དངོས་སྟོབ་པལ་ཆེ་བ་དང་སྐལ་
 ལྷན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་མཐུང་དག་རང་བཙན་མེད་པར་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ་རྗེ་འདི་ལོ་ཆེ་དང་ཁྱད་
 པར་མེད་པའི་གྲུ་པ་འདུད་མཛད་པར་བཞེན་པ་རྗེས་བྱས་ཐེན་པ་རྗེ་འདི་བཤད་སྟུག་གྱི་བཞུན་
 པ་རྒྱང་ཚུགས་པར་གྱུར། དེ་ནས་དགུང་ལོ་རིམ་བྱུང་པ་ལེབས་པ་སྟུགས་པག་(མི་ལོ་༡༧༩༩)
 ལོར་མཁས་བླ་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་དགའ་ལྡན་ཁྱི་མོག་གསུམ་པར་རང་གི་རྒྱལ་ཆ་བ་
 དུ་དབར་བཞུར། དགུང་ལོ་རིམ་དགུ་པ་ལེབས་པ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཆ་ཀྱི་(མི་ལོ་༡༨༠༣)
 ལོའི་མོད་རྒྱ་ལྷ་པར་ཆེ་པོ་ཏ་ལར་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས།

གསུང་པས་སྟེས་པའི་སྟོབ་མ་མཁས་པ་རྒྱ་པལ་གྱིས་དང་། རྣམས་པ་གླིང་ག།
 རིན་ཆེན་དཔལ། འདུལ་དགར་བ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྷན། རྩོ་ལོས་མཐོན་པོ། གླིང་སྐད་ཡོན་

རྒྱལ་པ་ཆེན་པོ་རིན་པུང་ག། འདུལ་འཛིན་བསམ་འཕེལ་ག། སངས་རྒྱལ་པ་བར་པོ། མཐོ་
 བརྟན་ག། དཔལ་ལྷན་པ་བར་པོ་སོགས་བརྟན་འཛིན་གྱི་སྤྲེལ་པུ་དཔལ་པ་ལོན་ཏུ་མང་པོ་ལྷུང་།
 བརྟན་བཙོས་ཀྱང་རྣམ་འཕེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤད་ཐར་པམ་གསལ་ལྟེན། རྣམ་ངེས་དགོངས་པ་
 རལ་གསལ། རིགས་ཐེགས་གྱི་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད། ཆད་མདོའི་མཐར་འཛིན་
 གཏུང་སེལ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ལྷིན་པའི་མན་རག་གི་བརྟན་བཙོས་མཛོན་པར་ཉོགས་
 པའི་རྒྱན་གྱི་འཕེལ་པ་དོན་གསལ་པའི་རྣམ་པ་ཤད་སྤྱིར་པོ། དཔུ་མ་རིན་ཆེན་ལྟེར་པའི་རྣམ་
 པ་ཤད་སྤྱིར་པོའི་དོན་གསལ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེན་མང་པོའི་འཕེལ་པ་དང་། གསང་
 འདུས་དང་། ཏུས་འཁོར་སོགས་གྱི་བཀའ་ཚོས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བ་པོད་ཆེན་བརྒྱད་
 བཞུགས་སོ།།

༡༡། རྩོད་མ་མདོའི་ནམ་བཤད་རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་རྗེས་ མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མ་ནམ་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་འཆའ་སོ།

གང་གི་མཆོན་པས་ཤེས་ཀྱི་ལན་ས་ཀྱན་གཟིགས།

པཱེ་པས་འཁོ་བའི་ཐུག་པས་ལ་བསལ་སྤྲད་བྱ།

ཐུན་ཐུབ་ཐུན་མི་འཆད་པའི་མཛད་པ་ཅན།

རྗེ་བཙུན་རྒྱ་མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ལོས་འདུད།

མཐོང་མོས་བྲན་དང་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་།

ཤིང་ཞིའི་རྒྱད་པ་མ་ལུས་འཛོམས་མཛད་ཅིང་།

འཛིག་ཉེན་ལྷ་མི་ཀྱན་གྱིས་མཆོད་བྱ་བ།

པཱེ་པས་ཐུན་འཛམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་ཉག་སྐྱོངས་ཤིག །

རང་གཞན་ཐུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་སོན།

གསུང་རབ་མེ་རྒྱུ་འཛོམས་སྤྲད་གྱིས།

རྟོག་གི་རན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་འཛིག་བ།

སྤྱོགས་སྤང་གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གུས་པས་འདུད།

ཆད་མར་ཐུང་པའི་སྟོན་དང་བཞུན་པ་མཆོག །

དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ།

གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་པའི་མིག་གཅིག་བྱ།

ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་པ་བཤད་པར་བྱ།

ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བཞེད་གཞུང་དེ་མ་མེད།
 ཆེས་ཆེར་ཉམས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་བཞིན་དུ།
 འཆད་དང་ཚོམ་དང་སྒོམ་ལ་མི་བཅོན་པ།
 རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་ཡང་མཁས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན།
 དངོས་པོ་ལལ་པ་ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ཡང་།
 ལྷག་བསམ་དག་པས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པོས་ན།
 ལེགས་པ་ཤད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏེར་རྟེན་པ།
 སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་སྦྱིན་ལ་བཅོན་མི་བྱེད།

དེ་ལ་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
 འབྲེལ་པའི་ཚུལ་དུ་མ་གྱུར་སྟེ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུལ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་ནས་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ། གསུང་རབ་མཐའ་དག་འཆད་པར་བྱེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཐོགས་
 མེད་ཞབས་ཀྱིས་ལུགས་སྤྲུལ་མ་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་མོས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བརྩུང་བའི་ཆེད་དུ། རྣམ་པར་རིག་
 པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་རྩའི་སློབ་ལེགས་པར་བྱེན་པ། ཤེས་བྱའི་གནས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་དང་།
 གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོན་པ་དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་
 མཛད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་གྱི་སྒྲུང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་སོགས་
 སུ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མཛད་ཅིང་། འདིར་ནི་ཤེས་བྱའི་
 གནས་མཐའ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཆེད་མའི་རྣམ་གཞག་སྦྱོན་མེད་ཤེས་
 བས་དེའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ན། མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གང་ལའང་མི་སྐྱུ་བར་གཞིགས་

ནས། ཐུབ་པ་ཆད་མར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་བསྟན་པ་ཆད་མར་སྐྱབ་པའི་སློན་ནས་ཆད་མའི་
མཆན་ཉིད་དང་། གངས་དང་སྒྲོད་ལུལ་དང་། འབྲས་བུ་ནམས་ལུགས་གཞན་ལས་ཀྱང་བྱུང་
ཞུགས་པའི་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་བྱེ་ནས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་མཛད་
དོ།

དེ་ལ་ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟན་པ་འཆད་པ་འདི་ལ་དོན་བཞི་སྟེ། མཆན་གྱི་དོན་
དང་། འགྱུར་གྱི་ཐུག་དང་། བསྟན་བཅོས་དངོས་དང་། མཚུགས་གི་དོན་ནོ།

དང་པོ་(མཆན་གྱི་དོན་)ནི།

ཅ་ག་ རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ས་སྤ་ཆ་ས་སྤ་རྩེ་ཡ་རྒྱ་མ་སྤ་གར་ཆ།
པོད་སྐད་དུ། ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་
བྱེད་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དེགས་བཞི་ཡོད་པ་ལ་སྤ་སྤེ་ཉའི་སྐད་དུ། ས་མ་ཆ་དང་། ས་སྤ་ཅ་
དང་། རྒྱ་མ་དང་། ས་གར་རྣམས་དེ་མ་བཞིན་དུ། པོད་སྐད་དུ་ན། ཆད་མ་དང་ཀྱན་ལས་
བརྟན་དང་། ཞེས་བྱ་བ་དང་།^① རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྤ་རབ་དང་། དང་པོ་
སོགས་ལ་འཚུགས་ཅིང་། ས་ཆ་ཡིད་ལ་འདར་འཚུགས་པས། ཡིད་དང་པོ་ཞེས་པར་འགྱུར། དང་
པོར་མི་སྐྱ་བ་དང་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་དང་པོའི་དོན། དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་ནས་ཆད་མ་ཞེས་
བསྒྱུར་པོ། །ཀྱན་བརྟན་ལྟ་བུའི་མཆན་དོན་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།

གཉིས་པ་(འགྱུར་གྱི་ཐུག་)ནི།

ཅ་ག་ སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ།

སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ་ཞེས་པ་སྟེ། བསྐྱར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བའི་ཆེད་དོ། །
ཅ་བ་དང་འབྲེལ་པ་པལ་ཆེར་ལ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་

^① <<སྤ>> ཞེས་བྱ་བ་དང་།

<<ཤེས>> ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

འགྲེལ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པ་འདྲ་སྟེ། རོན་གྱི་གཙོ་བོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན། གཞན་གྱིས་བདགས་པའི་^①བདག་བཀག་ནས། བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་ཡིན་པས། མདོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པས། བཀགས་བཅད་ལྟར་ན་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་འདུས་པར་འདོད་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་འོག་ནས་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་(བསྟན་བཅོས་དངོས་)ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ནིད་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་བྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་(བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་)ལ་གཉིས། མཆོད་བཟོད་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་(མཆོད་བཟོད་)ལ་གཉིས། བཟོད་པ་དང་། བྱག་འཇམ་བའོ། །དང་པོ་(བཟོད་པ་)ལ་གསུམ། དགོས་དོན་དང་། བསྟུས་དོན་དང་། ཆོག་དོན་ནོ།

དང་པོ་(དགོས་དོན་)ནི། སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་སྟེས་ན་^②རྩོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་། དད་ཅིང་གྲུས་པ་ལས་དེའི་རྒྱ་ལ་ཞུགས་ནས། མཐར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བསྟུས་དོན་)ནི། རྒྱ་བྱུང་ཆོགས་དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་བྱུང་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྟན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཆོག་དོན་)ནི།

ཅ་བ། ཆོད་མར་གྲུར་པ་འགྲོ་ལ་མན་བཞེད་པ།

སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་.....།

མདོན་སྤུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མ་སྟེས་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྟུ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། བྱུང་པ་

^① <<སྟུ>> བདགས་པའི

<<ཤེས>> བདད་པའི

^② <<སྟུ>> སྟེས་ན

<<ཤེས>> <<བཀགས>> <<ཞོལ>> སྟེས་ནས་

ཡང་གོལ་བ་དོན་གཉིས་ནས་ལ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་སྟུང་གི་དོན་
ལ་^༩མི་སྐྱ་བར་བྱེད་པས་ཐ་སྟན་པའི་ཆད་མ་དང་མཆོངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་ཕུན་སུམ་
ཆོག་གས་པ་ལས་སྐྱེས་པས། ཆད་མར་གྱུར་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཆད་མའི་སྟོན་སྟུང་ཕྱབ་པ་ལ་
བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འདིར་བཤད་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་ཕྱབ་པའི་
གསུང་རབ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་མོས་རང་དབང་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཤེས་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆད་མར་གྱུར་པ་སྟོས་པ་ལ་ནམ་བཙད་ཡོངས་གཙོད་གྱི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉག་པ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་ཡོད་པ་བཀག་ནས། རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་
ལས་ཆད་མའི་སྐྱེས་པུར་འབྱུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མའི་
སྐྱེས་པུ་དེའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་ལ་བསམ་པ་དང་སྒྲོར་བའོ། །

དང་པོ་(རྒྱ་བསམ་པ་ཕུན་ཆོག་གས་)ནི། འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་
དོན་དུ་གཉིས་པས། འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འབྱུང་ལས། སྤྱིར་རྗེ་དང་ལྷན་པས་ཕན་
བཞེད་ལྷན་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་ཕན་བཞེད་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་འོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་སྒྲོར་བ་ཕུན་ཆོག་གས་)ནི། གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་འཛོམས་པ་ལ་ཐོག་
མར་རང་ཉིད་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལ་སྒྲོར་ཞིང་གོམས་པར་བྱེད་རིགས་པས། བདག་
མེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ས་ཆོག་གས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ལ་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་དངོས་སྟུང་པ་ཡིན་ཡང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་རྒྱུགས་པར་སྟོན་ཅུས་པ་ལ། དེའི་ཐབས་
གཞན་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་མང་པོར་གོམས་པ་སྟོན་དུ་^③འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་

^༩ <<སྐྱ>> རོན་ལ། <<ཤེས>> དོན
^{༡༠} <<སྐྱ>> སྟོན་དུ། <<ཤེས>> མངོན་དུ།

ཆེད་དུ། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བཞུག་ཏེ། རྒྱའི་ཁྱད་པར་གྱི་སློན་ནས་
 བསྟོད་པའོ། །ཐུབ་པ་རྒྱ་མེད་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་^②སྤྱེས་པ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱ་
 བསམ་སྟོར་ཕུན་ཚོགས་ལས་བྱང་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་ལ་རང་
 རོན་དང་གཞན་དོན་རོ།།

དང་པོ་(འབྲས་བུ་རང་རོན་ཕུན་ཚོགས་)ནི། སུ་ག་ཏའི་སྤྱ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་
 འཇུག་པས། སྒྲངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཐུན་པས་^①བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། །དེའང་ཁྱད་
 པར་གསུམ་དང་ཐུན་ཏེ། བདག་མེད་པ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་པས་^③
 སྤྱེས་བུ་གཞུགས་ལེགས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་གཤེགས་པ་དང་། རིམས་ནད་ལེགས་
 པར་བྱང་པ་བཞིན་དུ་སྒྲར་ཕྱིར་མི་སྟོག་པར་གཤེགས་པ་དང་། ཐུམ་པ་ལེགས་པར་གང་པ་
 བཞིན་དུ་མ་ཐུས་པར་གཤེགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་།
 སྟོབ་པ་དང་། དམན་པའི་དག་བཙོམ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་གཞན་རོན་ཕུན་ཚོགས་)ནི། འགྲོ་བ་ནམས་སྤྱུག་པསྤུལ་གྱི་
 འཇིགས་པ་^④ལས་སྟོབ་ཀུས་ཤིང་། ཉེ་མིང་མེད་པར་སྐྱབས་མཛད་པས་ཐུབ་པ་ལ་སྟོབ་པ་
 ཞེས་གཞན་རོན་གྱི་སློན་ནས་བསྟོད་པའོ། །ཐུབ་པ་འབྲས་བུ་ཕུན་ཚོགས་དང་ཐུན་ཏེ། རོན་
 གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །ཡང་ཐུགས་ལས་བསྟོག་པའི་སློན་ནས་བྱང་བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ཐུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་
 པས། སྟོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་པའོ། །དེ་ལས་དེ་མོན་ཉིད་མཐེན་པ་དང་། མཐེན་པ་
 བཟན་པ་^⑤དང་མ་ཐུས་པ་མཐེན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་པར་
 རྟོགས་ཀུས་ལ། དེ་ལས་བདག་མེད་པའི་རོན་གོམས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པ་བྱུང་ཅིང་། དེ་ཡང་

① <<རྒྱ>> <<ལེས>> <<ཞོལ>> ལས <<འབྲས>> ལས
 ② <<རྒྱ>> ཐུན་པས <<ལེས>> ཐུན་པའི
 ③ <<རྒྱ>> ཀྱིས་སྟོབ་པས <<ལེས>> ཀྱི་སྟོབ་པའི
 ④ <<རྒྱ>> འཇིགས་པ <<ལེས>> འཇིག་པ
 ⑤ <<རྒྱ>> བཟན་པ <<ལེས>> བསྟན་པ

གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤྱིར་ཆེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བར་བྱུང་པོ། །ལྷག་ས་
 བརྫོགས་གི་མཆེན་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་གྱིས་གྱང་། གང་ཟག་གསུམ་ལས་བྱེད་པར་དུ་
 འཕགས་པར་བྱུང་པོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་བྱུང་བར་བཤད་པ་
 གཉིས་མཛད་པ་ནི། ཆད་པའི་སྤྱི་བྱ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་ཆོལ་བ་སྤངས་ནས། སྟོན་
 པ་ལས་གང་ནས་བྱོན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། ཆོག་ས་བཅད་ནས་རྗེ་ལྷ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་
 དང་མཐུན་པའི་བཤད་པ་མཛད་ལ། རྒྱ་དེས་འབྲས་བྱ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གསལ་གསལ་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡང་དག་མེད་པར་ཆོལ་བ་སྤངས་ནས། དེ་ལྷ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་བཟླ་ན་
 པར་བཞེད་ནས། ལྷག་ས་ལས་བརྫོགས་པའི་བཤད་པ་མཛད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་རྣམ་
 འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(བྱུག་འཆོལ་བ་)ནི།

ཙམ།ལ་བྱུག་འཆོལ་.....།

དེ་ལྷ་བྱའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་བྱུང་བ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱས་པའི་སྒོ་ནས་འདུད་ཅིང་
 སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བཞི་བྱུག་འཆོལ་བའོ། །

གཉིས་པ་(བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་)ནི།

ཙམ།ནས།།

ཆད་པར་བསྐྱུལ་བྱིར་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས།

བདུས་ཏེ་སྤྲ་ཆོག་ས་འཁོར་རྣམས་འདིར་གཅིག་བྲ།

ནས་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་བྱས་ནས་ཟས་ཟའོ། །ཞེས་པ་ལྷ་ལ། འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་
 སྟེ། བྱུག་འཆོལ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཅན་འདི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེན། ཆད་
 མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ཆོས་པར་བྱེད་དོ།^① །དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་དུ་ཞེན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 གཞན་གྱིས་བདག་ས་པའི་ཆད་པའི་སྤྱི་བྱ་དང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་སོགས་དགག་པ་

^① <<སྤྱ>> ཆོས་པར་བྱེད་དོ། <<ཤེས>> ཆོས་པར་བྱའོ།

དང་། རང་གི་ཆད་མའི་སྐྱེས་ལུང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། མཛོན་སུམ་ཆད་མ་སོགས་ཆད་
མ་སྐྱོན་མེད་པ་བསྟུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱོས་པའི་ཉེས་པ་ཅན་དུ་
འགྱུར་རྟེ། རིགས་པའི་སྐྱོ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་
མདོར་བསྟུན་པ་ལ་དགའ་བ་ཆེས་སུ་བརྩུང་བའི་ཆད་དུ་སྐྱོགས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་རྟེ།
དེ་ཡང་སྐྱོ་ཅམ་འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་གྱི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་ཆིགས་བཅད་ཤེད་སྐྱ་མས་
མདོར་བསྟུན་པ་ལ་དགའ་བ་ཆེས་སུ་བརྩུང་བ་དང་། གཡོ་སྦྱ་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཤེད་ཕྱི་
མས། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་དམན་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་རྟེ། །གཞན་ཡང་། རིགས་པའི་སྐྱོ་
དེར་། མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིར་བཏང་ཅམ་གསུངས་ཀྱི། དམིགས་པས་ལ་གྱི་ཆིག་མ་
གསུངས་པས། དབང་པོ་རྩལ་པོས་ནི་སྒྲ་བ་གཉིས་སྒྲར་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་མཛོན་སུམ་དུ་བསྟན་
པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་སོགས་གཞུང་
སྐྱོས་སུ་འཛོར་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་དགའ་བས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་
ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཁ་འཕངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
ན། འདིར་མ་བསྟན་པར་ཁ་འཕངས་པ་ཅམ་ཞིག་ཤེད་པ་མིན་རྟེ། རིགས་སྐྱོད་དང་། རྒྱུད་གྱི་
རབ་ཤེད་སོགས་རང་གི་གཞུང་ཀུན་ལས་རྟོགས་པར་བརྟན་རྟེ་འདིར་བསྟན་བཅོས་གྱི་
ལུས་གཅིག་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་པ་དང་སྐྱོན་པ་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་དུ།
གཞན་གྱི་ཆད་མ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བསྟུན་པ་བརྟོག་བྱ་དང་། བསྟན་
བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
མཐར་ཆད་མའི་སྐྱེས་ལུང་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ཉིང་དགོས་དང་། དེ་དག་སྐྱ་མ་མེད་པར་ཕྱི་མ་
མི་འགྱུར་བ་འབྲེལ་བའོ། །བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དམ་བཅས་པའི་
ཁུར་མི་འདོར་ཞིང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས་ཆིགས་
བཅད་ཤེད་སྐྱ་མའི་དོན་བཤད་པ་ན། ཟུབ་པ་ལ་ཆད་མའི་སྐྱོན་པ་བསྟོད་པའི་དོན་རྒྱས་པར་

བཤད་པས། གཤམ་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དོ་མཆར་བའི་
གནས་སུ་གཟིགས་ནས་ལེའུ་ཟུར་པ་མཛད་པའོ།

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉི་ལྔ་དགོང་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་གནས་མཐའ་
དག་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཆོན་བཤད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཤམ།
རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ།^༩
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དེགས་པའི་སྒྲོང་། མངོན་
སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྐྱབ་པ་དང་ནི་སུན་
འབྱེན་དག་ལྟར་སྒྲུང་བཅས་པ་གཞན་རྟོགས་བྱེད། ཅེས་རྟོག་གའི་ཆེ་གཞོན་བརྒྱད་དོན་
ཆོན་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་པ་ལྟར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རང་གི་གཞལ་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་
རྟོགས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་) ལ་གཉིས། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། སྒྲོག་
གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་སོ། །དང་པོ་(གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་)ལ་གཉིས། ལེའུའི་
གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེའུའི་མཆོན་བཤད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ་)ལ་
གཉིས། རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་(རང་ལུགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པ་) ལ་གཤམ། ཆད་མའི་གངས་དང་།
སྒྲོད་ལུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ངོ་མོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
པ་བསལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་པའོ། །དང་པོ་(ཆད་མའི་གངས་དང་།
སྒྲོད་ལུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་)ལ་གཤམ། ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་
དང་། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྒྲོན་སུམ་ཆད་མའི་གངས་ངེས་བསྐྱབ་པ་དང་། གངས་
གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ།

9

སྐྱུར་དཔེ་བཞེགས་པའི་བཞེན་མཆིས་ཀྱང་། གཞུང་གིར་ལེའུ་དུག་ཡོད་ཅིང་། <<རྒྱན་>>ནང་དུ་ག་ བཤད་པ་ཉི་ལྔ་དགོང་པ་ལ་གཉིས། རང་གི་གཞལ་བྱའི་གནས་
མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་གཉིས། །ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་པར་ངེས་པ་
དང་། ལེའུའི་མཆོན་བཤད་བསྟན་པ་ལོག་པས་མ་བཅད་གསུམ་པོ་ལྷན་པུང་དུག་གི་མཆོན་སུ་ཡང་འབྱུང་བས་མཆོན་སུ་འདིར་ལྷན་པོ་ཡིན་ལུགས།

དང་པོ་(ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྟན་པ་)ནི། འདི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མང་སྟེ།
ཁ་ཅིག་ཆད་མ་ནི་རང་ཁོ་ན་ལས་ཆད་མར་ངེས་པས། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་ལྟོན་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཚུལ་པ་དགོས་པ་མེད་པར་སྒྲིབ་དང་། ཆད་མ་ལ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཆོན་འཛིན་
པས་བྱུང་པར་བཟུང་ནས། མདོན་སུམ་ཁོ་ན་ཆད་མར་འདོད་པ་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇུག་དང་།
དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྒྲིབ་སེམས་པ་དང་། སྒྲིབ་ཅམ་ལས་ཞེན་པའི་
བརྗོད་བྱ་དཔོག་པ་ཆད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་པར་འདོད་པ་པོ་སོགས་དེ་ལ་ཆད་མའི་
གངས་ངེས་བསྟན་པས། སྒྲིབ་ཆེན་ལྟ་དབང་སྒྲོ་བ་ཞེད་པ་ལྟར། ཆད་མ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་དང་།
བྱེ་བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་
པས། གཞལ་བྱ་བྱུང་སུམ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཆད་མ་མི་འབྲ་བ་ཏུ་
མ་འབྲུག་པར་འདོད་པ་དག་ཞེགས་ཤིང་། ཆད་མའི་རོ་བོ་ཅམ་ཞེག་བསྟན་ན་ལོག་པར་རྟོག་
པ་དེ་དག་མི་ཞེགས་སོ། །ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་མ་བཤད་ན། ཆད་འབྲས་ཆུས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་
པ་མི་ཞེགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་ལྡན་⁹འབྲས་བྱར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཆད་
མ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཆད་མའི་རོ་བོའི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལས་ཆུས་གཞན་པས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཆད་མར་མི་འབྱུར་བས་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཡང་
བསལ་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།

ཙམ། མདོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་།

ཆད་མའོ་.....།

ཆད་མ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། མདོན་སུམ་ཆད་མ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་
ཆད་མ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །དང་གི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་ཆད་མར་སྟོབས་མཚུངས་པར་
བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་བསྟུ་པའི་ཆོག་ཡིན་གྱི་དབྱེ་པའི་ཆེད་ནི་མིན་ནོ། །ཆད་མ་བཞིར་བྱས་པ་
ལ་མདོན་རྗེས་སུ་ངེས་པར་བསྟུ་བ་ལ་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་པས། གཉིས་སུ་མ་

⁹ <<སྟུ>> དོན་ལྡན་

<<ལེས>> དོན་རྟོགས་

ངེས་པར་འདོད་པ་ནི། རོ་མཆར་ཞིན་ཏུ་ཆེད། །ཆད་མ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་གཉིས་དང་ཆད་མའི་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། རང་ཉིད་རང་གི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་འདོད་པ་དག་ལ་ནི། གངས་ངེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་སྟོས་སོ།^① །མངོན་ཆེས་གཉིས་ཆད་མར་གྲུབ་ཟིན་པས། ཡང་ཆད་མའི་ཞེས་སྟེ་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་གྲུབ་པའོ། །ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། ཆད་མ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །གང་ཞེན། མངོན་སུམ་དང་ཆེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་པའི་^② རོན་ཡིན་པས་འགྲེལ་བར་ཁོ་ནའི་ངེས་བརྒྱུད་སྟོས་སོ། །ཆད་མ་མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་ན། རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་། དགག་ཉགས་ཡང་དགགས་མ་སྒྲུངས་པས་ཆད་མ་དང་། ཆད་མ་མིན་པའི་ནམ་དབྱེ་དང་། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པོ་ག་མི་རུས་པས། བརྟན་བཅོས་ཅོམ་པ་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་། སྟེ་བ་རྩ་ཕྱི་དགག་པ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(གཞལ་བུ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྟོན་མ་ཆད་མའི་གངས་ངེས་བརྒྱུབ་པ་)ནི།

ཅ་ག།མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བུ།

ཆད་མ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། གཞལ་བུ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྟེ་འཇམ་མཆོན་ཉིད་དེ་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆད་མར་སོང་བ་རང་སྟེ་སོ་སོར་ངེས་པའི་དབང་གིས་མིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རང་གཞན་རོ་ཤོ་ཡིས། ཉོགས་ཕྱིར་གཞལ་བུ་གཉིས་སུ་བཞེད། །ཅེས་བཤད་པ་རྣམས། ཆེས་དཔག་གིས་ཀྱང་རང་གི་རོ་ཤོ་སྟེ་མཆོན་གཞུང་བའི་སྟོན་མ་སྟོན་གྱིས་རང་མཆོན་འཇམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་མཆོན་གཞུང་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྟེ་མཆོན་གཞུང་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་མ་སྟོན་འདོགས་གསར་དུ་གཅོད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས། ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་རོ། །གསར་དུ་མི་སྟེ་བའི་ཤེས་པ་མཆོན་གཞི་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ཞེགས་པས་སྟེ་དང་བྱེ་

^① <<སྟེ>> མ་སྟོས་སོ།

<<ཞེས>> མ་སྟོས་སོ།

^② <<སྟེ>> ཞེས་པས་

<<ཞེས>> ཞེས་པའི་

བྲག་གི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པ་ལོ། །དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་དོན་
 བྱེད་མི་རུས་ཤིང་གསལ་བར་སྤང་བས། གཞལ་བྱ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ལ། ཡུལ་ཡིན་
 བས་གཉིས་སུ་མ་ངེས་སོ། །ཞེ་ན། རབ་རིབ་ལ་སྤང་བའི་སྐྱ་ཤད་ནི་མེད་པས་ཡུལ་དུ་མི་
 རུང་ཞིང་། ཐ་སྤད་བྱེད་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་མོས་པ་ཡང་མེད་ལ་སྐྱ་ཤད་སྤང་བའི་གཞི་ནི།
 དབང་ཤེས་ཉིད་དེར་སྤང་བ་ཡིན་པ་རང་མཆོན་དང་། སྐྱ་ཤད་དུ་སྤང་བ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་
 པའི་གཞུང་ཡུལ་ནི་སྤྱི་མཆོན་ཡིན་པས། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(བྲངས་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ^① རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་
 པའི་ཆད་མ་ལུང་གསུམ་པ་དགག་པ་དང་། བྱེད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཆད་མ་ལུང་གསུམ་དགག་
 པའོ། །

དང་པོ་(རང་སྤྱི་འདྲེས་པ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ལུང་གསུམ་པ་དགག་པ་)ནི། བྲས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྟག་ལ་སྤོར་པོ་ལ་སོགས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ནི། རང་སྤྱི་འདྲེས་
 པ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་དོག་རང་མཆོན་ཡིན་ལ་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཆོན་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་ཆད་མ་གཉིས་པོ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅན་གྱི་དེ་ལ་རབ་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆད་མ།
གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

བྲས་པའི་རྟག་པ་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་
 བྱིས་ཆད་མ་ལུང་གསུམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་ངེས་ནི་
 ཁ་དོག་རང་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་རབ་དུ་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱི་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ^① བྱེད་པར་རང་མཆོན་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་དོག་རང་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁོ་ན་མི་རྟག་པ་

^① འདིར་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཞེས་རྒྱུར་དཔེ་བཞི་ཀར་སྤང་ཡང་གཞུང་ལ་བཅད་པ་སྤྱི་གསུམ་ཅན་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་པ་ལ་དཀོང་ས་སྤྲུལ།
^② <སྤྱི>> སྤྱི་མཆོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། <ཤེས>> སྤྱི་མཆོན་ཞེས་རབ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཁ་དོག་རང་མཆོན་པ་མི་རྟག་པར་མི་རྟོགས་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། ཁ་དོག་དང་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སུ་སྦྱར་
 བས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་། ཁ་དོག་རང་མཆོན་པ་དང་མི་རྟག་པ་རང་མཆོན་པའི་རྣམས་པ་
 ལེགས་པར་ཤར་ནས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་ལ་གསལ་དུ་མི་སྦྱོ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །
 འོ་ན་མར་མེད་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་འཛིན་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྦྱེས་པའི་བློ་
 ཤེས་ལ་བརྟེན་ན་ནི། དེ་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པས་ཆད་མ་ཕྱང་གསུམ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་
 རྟག་པ་མ་རྟོགས་པར་རིགས་འབྲས་བྱི་མ་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པས་^②སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དབང་
 པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་པས། ཆད་མ་དེས་རྟོགས་ཟིན་པའོ། །དེའི་གཞུང་
 གྱུར་གྱུར་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེ་ཡང་དུས་ཀྱི་སྤང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་མིན་གྱི་རང་གི་ཆོས་
 སུ་གྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ། གཞན་དུ་ན་སོ་སྦྱེའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་
 སྤྱིད་དོ། །མི་རྟག་པའོ་སྦྱུང་པའི་ངེས་པ་སྦྱེས་པའི་ཆེན་། སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་ཡང་ཞིག་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(བྱུང་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཆད་མ་ཕྱང་གསུམ་དགག་པ་)ནི། སྤར་ཁང་ནང་དུ་
 མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅན་དན་གྱི་མི་རྟོགས་ནས། བྱིས་བྱི་རོལ་ནས་དུ་བ་མཐོང་བ་
 བ་ཅན་དན་གྱི་མཐོ་སྦྱུང་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་
 ཆོས་འབྲེལ་པ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་མིན་ཞིང་། རང་མཆོན་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པས།
 ཕྱང་གསུམ་པའོ། །ཞེན།

ཅ་ག། ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།

ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་.....།

རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྤྱི་མས་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པས་^③དོན་ལ་
 སྤར་གྱི་དེའོ་སྦྱུང་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་ཆོས་ཅན། ཆད་མ་ཕྱང་གསུམ་པ་མ་

^② <<སྦྱོ>> མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པས་

<<ཤེས>> མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་

^③ <<སྦྱོ>> མ་ཉམས་པས་

<<ཤེས>> མ་ཉམས་པའི་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་གྲུན་ཆད་མར་འགྱུར་བས་ཆད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
སྤྱིར་རོ། །ཆད་མ་གཉིས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ།

ཅ་ག།ཐོག་མོག་པ་བཞིན།

གངས་ཅན་གྱིས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་རྟགས་ཟེན་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཡང་རྟགས་
པ་ཆད་མར་དགག་པའི་ཆད་དུ། འབྲེལ་པར་ལན་ཅིག་མིན་པར་ཞེས་སྟོན་སོ། །དཔེར་ན།
ཐོག་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤར་སོགས་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྤར་
བ་གད་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མཆོམས་སྟོར་བའི་ཐོག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(མདོན་སུམ་ཆད་མའི་རྩ་བ་ལ་ལོག་པར་རྟག་པ་བསལ་བ་)ལ་གསུམ། མདོན་
སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྤྱིར་བཏང་དང་། མདོན་སུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་མདོན་སུམ་
གྱི་མཆོན་ཉིད་ལྷག་པར་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་མདོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་སྤེ་ཆོན་གཉིས་སུ་དབྱེ་
བའོ།

དང་པོ་(མདོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་སྤྱིར་བཏང་)ནི།

ཅ་ག། མིང་དང་རིགས་^①སོགས་སུ་སྟོར་བའི།

རྟག་པ་དང་བྲལ་མདོན་སུམ་སོ།

རྟག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི། མདོན་སུམ་སོ། །དངོས་བསྟན་
སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། འོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་འབངས་པའི་མ་
འཁྲུལ་བ་ཡང་། འདིར་སྤྱར་པར་བྱའོ། །རང་འབྲེལ་དུ་རྟག་པ་ཞེས་པ་ནི་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཅེ་ན།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བྲལ་བྱ་རྟག་པ་དངོས་བསྟན་བཞིན་པ་ནི། མིང་སྟོར་རྟག་པ་དང་རིགས་དང་
ཡོན་ཏན་སོགས་སྟོར་བའི་དོན་སྟོར་རྟག་པའོ། །སོགས་པས་མིང་སྟོར་རྟག་པ་ཡང་བསྟུས་
གྲང་། ལུས་པ་མི་མཆུངས་པར་བསྟན་པའི་ཆད་དུ་ལོགས་སུ་བྲས་སོ། །འདོད་ཀྱལ་བའི་སྤྱི་
རྣམས་ལ་མིང་གི་བྱུང་པར་དུ་བྲས་ནས་དོན་རྟོག་པར་བྱེད་དེ། ལུས་ཕྱིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

པའི་མཛོལ་སྟེང་ལ་གསུམ། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་པལ་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་སྟོན་པ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་དང་ཕྱི་དོན་
གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྟོག་པལ་དུ་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ནི། བདག་རྟོན་དང་དམིགས་རྟོན་
གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྟོ་སྒྲིའི་ཤེས་པ་ལ་དབང་ཤེས་ཞེས་རྟོན་གྱི་སྟོ་ནས་སྟོན་གྱི། ཡུལ་
ཤེས་ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྟོ་ནས་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན།

ཙམ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།

གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་པ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་སྟོ་སྒྲིའི་ཤེས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་དབང་ཤེས་
ཞེས་དབང་པོའི་སྟོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེའི་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་སྟོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱས་པས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་སྟོར་བར་འོས་ཏེ། མིང་དེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པར་གོ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཤེས་ཞེས་དངོས་མིང་དུ་སྦྱར་བར་མི་འོས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཡུལ་ནམས་ནི། རྒྱ་གཞན་དང་
ཡང་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ཤེས་ཞེས་སྟོན་ན། ཅི་མིག་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། ཡིད་
ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་སྟུང་དུ། དེ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི་བདེ་སྒྲག་དུ་མི་གོ་བས་སོ། །
འཛིག་རྟོན་ན་ཡང་རའི་སྟོ་ནས་ཀྱི་སྟོ་གྱུ་ཞེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྟོན་པ་མཛོང་གི།
དབྱུག་གྱུའི་སྟོ་དང་སའི་སྟོ་གྱུ་ཞེས་སྟོན་ན། དོན་གཞན་ལ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་། རྟོག་པལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་
དེ། ཆོས་མཛོལ་པའི་མདོ་ལས། མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཐུན་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་
སྟོན་པོ་སྟུང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྟེ་མ་གཉིས་ཀྱིས། དོན་རང་མཚན་གཟུང་
ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མ་འབྲུལ་པ་བསྟན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པལ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྟོག་གྲུ་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཡུང་འགལ་སྤང་བ་)ནི། དབང་
ཤེས་རྟོག་གྲུ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་སྤྱི་བསགས་པ་ཞེས་
བཤད་པ་དང་། སྟོན་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས། བང་ཡང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་
ལ། སོ་སོ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རྣམ་ཀྱི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ཞེས་པ་འགལ་ཏེ་བསགས་པ་ནི་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོགས་པ་སྟེ་ཡིན་ཞིང་། སྟེ་
མཆོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོག་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་དང་། འདི་གཟུགས་སོ་སྤྲུལ་པའི་སྟེ་
མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། དེར་དོན་དུ་མས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར།

རང་དོན་སྟེ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ཅན།

སྟོན་མེད་དེ། ཡུང་སྤྱི་མའི་དོན་ནི། ཡ་གྲུ་ལ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་སྟེ་གཟུང་རོར་ཤར་
བས། སྟེ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཟུང་དོན་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་
རབ་སོ་སོ་མང་པོས་སྟེ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་དང་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར་
དང་། དེ་ཡང་རང་མ་ཡིན་པའི་དུ་མ་འདུས་པའི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་
ནང་གི་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་པ་འེ་འེ་ལ་བསགས་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཐལ། དབང་
ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་དེར་རང་གི་གཟུང་དོན་རྒྱལ་སྤྱི་རབ་དུ་མས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཡུང་སྟེ་མའི་དོན་ནི། འདིར་རྣམ་ཀྱི་རང་
མཆོད་ནི། རྣམ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེས་དབང་ཤེས་སྟེ་མི་ཅུས། དབང་ཤེས་སྟེ་པ་
ལ་དུ་མས་མཆོངས་པར་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱས་ཀྱི་དེས་བས་འདི་གཟུགས་སོ་
ཞེས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཐ་སྐྱེད་འདོགས་ཅུས་པས། སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་ནོ། །ཅེ་ཆོག་འདིས་ཡུང་སྤྱི་མའི་གཉིས་ཀའི་ལན་བསྐྱེད་པས།
སྟེ་མ་དང་མཐུན་པར་ཡང་བསྐྱེད་དོན་སྤྲུལ་རོ། །འཇིགས་ཀྱིས་^①གཟུང་ཡང་འདུག་པ་སྤྲུལ་

བས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟུང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་འབྱུང་བས་རྟོག་པའི་སྤྲུལ་ན། འཛིན་པ་སྤྲུང་བ་གཅིག་
 ཅར་དུ་གཟུང་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། རྣམ་འབྲེལ་དུ་རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 ཞེས་སོགས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྤྲུང་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ (ལོག་པར་རྟོག་པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ལུལ་ཡིན་པ་
 བཀག་ནས་རྟོག་ལུལ་དུ་བསྐྱུབ་པ་)འོ།

ཙ་ག། དུ་མའི་ངོ་བོའི་ཚས་ཅན་ནི།

དབང་པོ་ལས་རྟོགས་སྲིད་མ་ཡིན།

རང་རང་རིག་བྱ་བ་སྤྲད་ཀྱིས།

བསྐྱེད་མིན་ངོ་བོ་དབང་པོའི་ལུལ།

དོན་འདིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་ལུལ་
 དུ་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱས་མི་རྟག་སོགས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཚས་
 ཅན་སྤྲུལ་བྱ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཆེ་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་
 བདག་སྐྱེན་ལས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ནམས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་
 རྟོགས་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་སོགས་རྟོག་པས་བཀགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་དཀར་པོ་མཐོང་བའི་ཆེ། དཀར་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
 ལས་དོན་གཞན་^①མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་དཀར་པོ་^②དང་དཀར་པོ་ཉིད་ཐ་དད་
 ཀྱང་། རྟོག་པས་བཀགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྲུང་རོ། །རྟོག་པས་བཀགས་པ་
 གཟུང་ལུལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱང་། གཟུང་ལུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་གཞན་དང་མ་
 འདྲེས་པར་རིག་པར་བྱ་བ་མིང་གི་བ་སྤྲད་ཀྱིས་སྤྲུལ་མོང་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྐྱེད་མི་

^① <<སྤྱི>> སྤྱི་ལས་དོན་གཞན

<<ཤེས>> སྤྱི་དོན་གཞན

^② <<སྤྱི>> བ་ལང་དཀར་པོ་

<<ཤེས>> དཀར་པོ་

ཀུས་ཤིང་། བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རང་མཆན་གྱི་རོ་པོ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
གཟུང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་འགྲེལ་དུ། ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷོག་པ་ཞེས་
སོགས་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །རང་འགྲེལ་དུ། དབང་པོ་ལྷ་^༡ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་
རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་རྟོག་བྲལ་དུ་
བསྟན་ཟེན་ཡང་། འདིར་ཡང་སྟོས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་བྱུང་པར་ལ་སྟོས་
པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་པོར་མ་ཟད་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ།

གཉིས་པ་(ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་)ནི།

ཙམ། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་.....།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་ཡིད་དབང་གི་བདག་རྒྱུན་དང་། དབང་མངོན་
གྱི་^༢དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཀྱང་གཟུང་དོན་དང་བཅས་པའི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་
སྐྱེ་བས་མངོན་སུམ་སྟེ། ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཟད་
ཅེས་པའོ། །ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ནི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་
སྟེང་གི་ལུལ་འཛིན་ཀུས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཆ་བདག་རྒྱུན་དང་། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་གཟུང་
དོན་གྱི་རིགས་འབྲས་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པ་དམིགས་རྒྱུན་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སོ་སོ་སྐྱེ་
པའི་དངོས་སྟོབས་གྱི་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་དོན་རྒྱས་པར། གཙོ་
པོ་ལུས་ལྷ་པུའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་གྱི་ནམ་བཤད་དུ་བཤད་པས་དེར་བསྟན་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(རང་རིག་མངོན་སུམ་)ནི།^༣

ཙམ།ཆགས་ལ་སོགས།

^༡ <<སྐྱེ>> དབང་པོ་ <<ཤེས>> <<རང>> དབང་པོ་ལྷ་

^༢ <<སྐྱེ>> དབང་མངོན་གྱི་ <<ཤེས>> དབང་སྟོན་གྱི་

^༣ འདིར་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་ལུང་དཔེ་བཞི་ཀར་གསལ་ཡང་གཞུང་ས་བཅད་བསྐྱིགས་ན་གསུམ་པ་ནི་ཞེས་པ་ལ་དཔྱོངས་སྟུང་།

རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན།

འདོད་ཆགས་དང་ལ་སོགས་པས་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྱག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རང་རིག་པའི་མཛོན་སྤྱུང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གཏུང་ཡུལ་རང་མཆོན་ལ་སྟོན་ཏེ་གཉིས་སྤང་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^① རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏུང་ཡུལ་རང་མཆོན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་དུ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྱག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། དབང་པོ་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་མཛོན་སྤྱུང་སོ་ཞེས་བཤད། ཆགས་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་མཛོན་སྤྱུང་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་དག་རང་གི་རོ་བོ་ལ་རང་རིག་མཛོན་སྤྱུང་དུ་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུ་མ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ།^② སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྟོན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་རིག་པའི་ཞེས་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ལ་རིག་པ་ནི་རང་རིག་གོ། །འདིས་རིག་པར་བྱ་བས་ན་རིག་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་པ། ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཅེས་ཆགས་སོགས་རང་རིག་གི་རིག་བྱར་བཤད་ཀྱི། རིག་བྱེད་དུ་མ་བཤད་ལ། འཛིན་རྣམ་ཉིད་རིག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་ལ་མི་སྟོན་པའི་དོན་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་རིག་གྱུར། དབང་པོ་གཏུགས་ཅན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ལག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་སྟོན་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཐེན་རྟོ། །དེར་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མཛོན་སྤྱུང་ཞེས་པ་ཡང་ཤེས་པ་ཀུན་རང་གི་རོ་བོ་འཛིན་རྣམ་ལ་མཛོན་སྤྱུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མཛོན་སྤྱུང་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

① <སྟེ> ཡིན་པའི་ཕྱིར།

<ཤེས> ཡིན་པར།

② <སྟེ> འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ།

<ཤེས> འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ།

བཞི་པ་(ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆགས་སོགས་རང་རིག་ཏུ་
བཤད་པ་ལ་ཚེད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཅ་ག། ནལ་འབྱོར་ནལས་ཀྱི་^༩ རྒྱ་མས་བསྟན།

མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་།

ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིར་དེ་འཇིན་དང་སྟན་པའི་^{༡༠} ནལ་འབྱོར་པ་ནལས་ཀྱི་རྒྱ་མ་
སངས་རྒྱལ་བཙུག་པུ་ལ་དེས་བསྟན་པའོ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟུ་མྱི་དང་།
དོན་སྟུ་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཅམ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི་ནལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིར་དེ་འཇིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་
རྟོག་པལ་མ་འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅམ་སྟུ་སྟོས་པ་ནི་སྟོམ་བཏགས་པའི་
དོན་འཇིན་པ་རྟོག་པལ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་པལ་གྱིས་ཁུབ་པ་བསྟན་
ཟེན་ཡང་། འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ལ་སྟོས་པ་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
གསལ་སྤང་འབྲུང་བ་སྟོན་པའོ། །ཉན་ཐོས་མདོ་སྟེ་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་སོགས་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་རོར་^{༡༡} དགག་གཞི་རང་
མཚན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་གིས་བསྟུས་པའི་བདག་མེད་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
པར་འདོད་པའོ། །རིགས་པ་བྱུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར། སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་ཐགས་པས་ཚད་མ་
ཀུན་པས་བཏུས་པའི་དོན། ཚུལ་དེ་སྤང་འདོད་པ་སྟོགས་སྟེ་མར་བུས་ནས་དགག་པར་
མཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་ཞི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྟུབ་པའི་ཚུལ་སོགས་ནི།
ནལ་འབྲེལ་དེས་མེད་ཀྱི་ནལ་བཤད་དུ་བསྟན་ཟེན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ།

^༩ <<རང>> ནལ་འབྱོར་ནལས་ཀྱི་

<<ཅ>> ནལ་འབྱོར་ནལས་ཀྱིས་

^{༡༠} <<སྟུ>> དང་སྟན་པའི་

<<ཤེས>> དང་སྟན་པས་

^{༡༡} <<སྟུ>> མངོན་སུམ་གྱི་རོར་

<<ཤེས>> གཟུགས་ཀྱི་རོར་

གཉིས་པ་(ཆགས་སོགས་རང་རིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བ)ནི། ཆགས་སོགས་
རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་ཤེས་པ་གང་བར་
འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱ་འཛིན་མི་རྣམས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་འང་བར་
འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས། རང་ཉིད་རང་ལ་རྟོག་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། རྟོག་པ་འང་^⑨རང་རིག་ཉིད་དུ་འདོད།

དོན་ལ་མ་ཡིན་དེ་རྟོག་ཟིན།

དེས་ན་རྟོག་པ་འང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚྱོད་བྱ་ཡིན་པས་རང་རིག་ཉིད་དུ་
བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཚྱོད་བྱེད་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
འདོད་པས། དེ་ལ་དངོས་མིང་འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པ་ནི། གཟུང་ཡུལ་ལ་སྟོམ་ནས་རྣམ་
པར་བཞག་ལ། གཟུང་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱི་དང་། དོན་
སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་འབྲེལ་དུ། ཤེས་གང་གང་
ལ་སྤྱོད་དོན་འཛིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་(མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷག་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྤང་ལ་སྡེ་ཆན་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ)ལ་གཉིས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བྱུག་ཏུ་དཔྱེ་བ་
དང་། བསྐྱང་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བཞིགས་གྱིས་བསལ་བའོ།

དང་པོ་(རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་བྱུག་ཏུ་དཔྱེ་བ)ནི།

ཙ་བ། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།

རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་སྤྱང་།

བན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བའོ།

སྤྱི་གཟུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སོགས། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་ལ་སྤྱོད་

འདོགས་པ་དང་། ལུས་པའི་རྩལ་རྗེས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོག་ས་པ་ལ། བདེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་པའི་
 ལྷན་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་འབྲུག་པ་ལ། བདེ་ལ་ཆེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། འདི་ཡང་འབྲེལ་པ་འབྲེལ་ལུགས་གཉིས་སུ། རོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་རྟོག་པར་བཤད་ལ། རོན་ནི་སྒྲོ་བཏགས་འཛིན་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །འདི་ས་རྗེས་སུ་དཔེ་ག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། རྗེས་སུ་དཔེ་ག་
 པར་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔེ་ག་པ་ལས་སྤྱང་པའི་རྟོག་པ་ནི། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔེ་ག་གོ། །རང་འབྲེལ་དུ། འབྲས་བུའི་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ལས་མ་སྤྱང་ཡང་འབྲེལ་བཤད་
 མཁན་པོས། སྤྱི་མ་རྟགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བྱི་མ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔེ་ག་ལ་བཤད་དོ། །
 འདས་པའི་རོན་ཅན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་རོན་མངོན་པར་འདོད་པར་ཤེས་པ་ནི་^༡རྟོག་པ་
 མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་ཆོག་གིས་རྟོག་པའི་འཛིན་སྤྱངས་ལ་
 བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་ལོགས་སུ་བཀར་ཏེ། མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་
 བ་ན། སྤྱི་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་རྟོན་པའི་ཆོག་། སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོག་ཏུ་རྟོགས་ནས། མ་
 འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ལྷག་མར་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱད་པ་མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་དམིགས་ཀྱིས་བསམ་བ་)ནི།

ཅུག། མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་རབ་རིབ་བཅས།

སྤྱིར་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་དེར་མ་ཟད་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་དང་
 བཅས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་དོ། །རྟོག་མེད་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་
 ལྷར་ལྷང་ཏུ་བསྟན་པ་ན། མངོན་སུམ་ལ་མ་འབྲུལ་དགོས་པར་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་ཆོག་
 ལས་རོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་དོ། །མངོན་སུམ་ལྷར་ལྷང་དེ་དག་གི་རོན་བསྟན་ན། ལྷན་འབྲེལ་
 དུ། རྟོག་གི་པའི་འཛིན་སྤྱངས་ལ་གསུམ་ཏུ་བསྟུས་པའི་དགོས་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་།
 དཔེ་ག་པ་དང་རོན་ལྷང་པ་ལས་སྤྱི་མ་པའི་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་

^༡ <<ཤེས་>> འདོད་པར་ཤེས་པ་ནི

<<ཤེས་>> འདོད་པར་ཤེས་པ་ནི

བས། སེར་པོ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་དུང་གི་ཆ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་བྱིར། ཁ་དོག་
 དཀར་པོ་མི་སྤང་ཡང་། དུང་གི་དབྱིབས་སྤང་བས་སོ་ཞེ་ན། དུང་གི་དབྱིབས་ཁ་དོག་དཀར་
 པོ་དང་རོ་བོ་གཅིག་པ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སེར་པོ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་བས། དེའི་ཁ་དོག་མི་སྤང་
 བར་དབྱིབས་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བ་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །དུང་ཐོབ་པ་
 ཡང་དུང་གི་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤེལ་དོན་མེད་དོ། །
 དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོན་གིང་འགྲོ་སྤང་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྲིའི་བྲག་ན་ནོར་བུའི་འོད་འདུག་
 པ་མཐོང་བའི་ཆེ། དེ་ན་ནོར་བུ་འདུག་གོ་སྤེལ་པ་ནི་ཡུལ་སྤངས་པ་ཡིན་བས། སྤྲོ་དེ་ནོར་
 བུའི་ཆ་གང་ལ་ཡང་ཆད་མར་མི་དུང་བས་ཡུལ་གྱི་ཆ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་སྤང་སྤང་དུ་
 མོང་བ་མིན་ཞིང་། དེའི་ཆ་གཞན་ལ་ཆད་མར་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོ་རྣམས་གྱི་བསམ་པ་རིག་པར་དཀའ་མོད། འདྲིན་བྱེད་དམ་པ་རྣམས་ལུགས་བྱི་མ་འཐད་
 པར་བཞེད་བས། བྱི་མ་སྤྱར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་སྤྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་
 གིས། ཉོག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་
 ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་བཞེད་པ་སྤྱར་འཐད་བས། ལུགས་དེ་ལ་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲལ་བའི་^༡མངོན་
 སུམ་མི་དུང་བའི་བྱིར་རོ། །འབྲལ་རྒྱ་བཞི་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་མ་འབྲལ་
 བའི་དོན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་བས་ཀྱང་། སྤྱོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་འབྲལ་རྒྱ་དེ་དག་
 གིས་མ་བསྐྱེད་པར་འདོད་བས། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་བྱན་མོང་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 ན། འདི་ནི་མཐའ་མ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་བས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་^༢གི་ཤེས་པ་
 འབྲལ་རྒྱ་དེ་དག་གིས་མ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཤེས་པ་དེ་ལ་མ་འབྲལ་བས་བྲལ་བ་མདོ་
 སྡེ་བས་འདོད་གྱི། སེམས་ཅན་བས་ཁེ་ལེན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བག་ཆགས་

^༡ <<སྤྱོ>> འབྲལ་བའི

<<ཤེས>> མ་འབྲལ་བའི

^༢ <<སྤྱོ>> བརྟན་བྱང་

<<ཤེས>> གཏན་བྱང་

བཏན་བྱུང་^①གི་དབང་གིས། མདོན་སྤུལ་དུ་ཆུ་རེས་སོགས་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་དོན་ཡང་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིག་རྟོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བ་ལ་གཉིས། ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆུ་གཞག་དང་། ཆུ་གཞག་དེ་ཉིད་རེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་(ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆུ་གཞག་)ལ་གསུམ་དོན་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཆད་འབྲས་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཕྱིའི་སྤྱེ་མཆེད་ལྷ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་དོན་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་རང་བཞིན་འབྲས་བུར་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆུ་གཞག་གོ།

དང་པོ་(དོན་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཆད་འབྲས་སྤྱིར་བཤད་པ་)ནི། ཆད་འབྲས་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྤུལ་ན། རང་སྤེལ་ཁ་ཅིག་དང་། གཞན་སྤེད་གཞི་ཆད་འབྲས་རྩ་ཐ་དང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་མི་སྤྲུལ་དང་། མ་གཤིས་དོན་གསལ་རེས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་མཆོན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པའི་མཆོན་གཞི་གིས་པར་བྱ་བའི་དོན་རྟེ། རྒྱད་པར་གྱི་གཞི་མ་རེས་པར་འབྲས་བུ་ཆོས་རེས་པ་མི་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་རེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་རྟེ། དེ་ཡང་ལུལ་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དོན་གྱི་ཆུ་བཤའ་ལེགས་པར་ཤུགས་པའི་^②སྒྲོ་ནས་འཛོགས་སྤྱེ། འཛོགས་ནས་ཡང་རྒྱས་པ་ཤར་བ་དང་། མ་ཤར་བ་ལ་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་^③སྤྲུལ་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་རྟེ། ཆུ་འབྲེལ་དུ། ལུལ་རྒྱས་པ་ལས་ནི་བྱུང་བའི། ཞེས་སོགས་ཚུལ་གཉིས་དང་། རང་རིག་སྤྲུལ་པའི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་རྟེ། མཐུན་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་གང་སྤྲུལ་པར་བྱེད་པ་དེ་

① <<སྤྲུ>> བཏན་བྱུང་ <<གཉིས>> གཉིས་བྱུང་
 ② <<སྤྲུ>> ཤར་པའི་ <<གཉིས>> ཤར་པའི་བའི་
 ③ <<སྤྲུ>> རིགས་པ་ <<གཉིས>> རིགས་པ་

དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཚད་མས་འབྲས་བྱ་འདོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་
བྱེད་དོ།

ཙ་ལ། བྱ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ།^⑦

ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་སྟེ།^⑧

བྱ་བ་^⑨མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་ཚད་འབྲས་ཇུས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་འབྲས་བྱའི་ངོ་མོ་ཁོ་ནར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། རོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་རྟོགས་པའི་གཞུང་བའི་
ནམ་པ་ཉིད་ཚད་མ་དང་། རོན་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་
དབང་^⑩འབྱུར་ལྟར་ཡིན་ཀྱི། ཞ་མ་སེང་རྒྱལ་གྱི་འབྱུར་ལ་གཞན་དུ་འབྱུར་རོ། །རོན་རྟོགས་
པའི་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་། ཚད་མར་བཞག་ཅུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རོན་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་
ཉིད་ལུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་གསལ་དུ་མི་སྟོབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་སྟེ། ཚད་མར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་
དང་། ལུལ་ཐག་ཉེ་རིང་དང་། ཡིད་བྱེད་གོ་མས་པ་ཆེ་རྒྱུད་གིས་^⑪ལུལ་རྟོགས་རྒྱལ་མི་འདྲ་
བའི་བྱེད་པར་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། གཞུགས་མཐོང་ལ་སྟོམ་མཐོང་པ་དང་། སྟོན་པོ་རྟོགས་ལ་
སེར་པོ་མ་རྟོགས་པ་སོགས། རོན་རྟོགས་འདོག་བྱེད་གཞན་གྱིས་པར་དུ་མ་ཚད་པར་
བཞག་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་བའི་ནམ་པ་མེད་ན། ཉན་བཅས་ཀྱི་དབང་
པོ་དང་། དབང་རོན་སྤང་པ་དང་། རོན་ལ་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་དང་། བྱེད་པར་འདྲིན་པའི་ཤེས་

^⑦ <<རང>> ཚད་མའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་དུ་འདོད།

<<ཙ>> འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་འཇལ་བྱེད་ལ།

^⑧ <<རང>> འདོད་པ་སྟེ། <<ཙ>> འདོགས་པ་སྟེ།

^⑨ <<རང>> བྱ་བ་ <<ཙ>> དཔེ་བ་

^⑩ <<སྟེ>> དབང་ <<ཤེས>> <<འབྲས>> <<ཞོལ>> དབང་

^⑪ <<སྟེ>> ཆེ་རྒྱུད་གིས་ <<ཤེས>> ཆེ་རྒྱུད་གི

པ་དང་། རྣ་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འབྲུག་པ་ཁས་སྦྱངས་མི་རུས་པས། དེ་དག་ཆད་
མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། དཔེར་ན་བྱའི་གཟུགས་འབྲས་པར་^①སྦྱེས་པ་ལ། སའི་གཟུགས་
འཛིན་ཏེ་ཞེས་པ་ཆོད་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་དང་འབྲས་པར་སྦྱེས་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་འཛིན་
ཏེ་ཞེས་པ་ཆོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་འབྲས་པར་འཛོག་པའི་ཆེ་ནི། དཔེར་ན། སྟོན་འཛིན་
དབང་པོའི་མདོན་སྒྲུལ་ལ་སྟོན་པོའི་བྱུང་བདེ་^②རྣམས་གཅིག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གད་
ཡང་། དེ་དག་རྟོགས་པར་^③འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་གང་གི་རྣམ་པ་
གད་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་ལ། འཛིན་རྣམ་གྱི་རེས་པ་གསར་དུ་འཛིན་རུས་པའི་གཟུང་དོན་
གྱི་ཆད་ཉིད། དབང་མདོན་གྱིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། ལྷ་བའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་
གད་ཡང་། དེ་རྟོགས་པར་བཞག་རུས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ཆད་འབྲས་ལས་
ཤེས་པར་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་སྟོན་སོ་གཞལ་བྱ་རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གད་པའི་སྟོན་སྟོན་
སོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་སྟོན་སོ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་པར་འོ། །རྣམ་
གཞག་འདི་གཅི་པོར་མདོ་སྤེལ་ས་ཁས་ལེན་ཅིང་སེམས་ཅན་པས་ཀྱང་འདོད་པས། འོག་མ་
འདི་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཕྱིའི་སྦྱེ་མཆོད་ལྷ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་དོན་ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་རང་བཞིན་
འབྲས་བྱར་རིགས་པ་)ནི།

ཙམ། ཡར་ན་རང་རིག་འབྲས་བྱ་སྟེ།

ཡར་གཟུགས་དང་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་ཆེ་ནའང་ཕྱི་དོན་ཁས་
སྦྱངས་ཀྱང་རུང་མ་སྦྱངས་ཀྱང་རུང་། རང་རིག་འབྲས་བྱར་རིགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

ཙམ། དེ་ཡི་རོ་ལས་དོན་རེས།

^① <སྦྱ> > འབྲས་ <ཤེས> > དང་འབྲས་

^② <སྦྱ> > བྱུང་བདེ་ <ཤེས> > བྱུང་བདེ་

^③ <སྦྱ> > རྟོགས་པར་ <ཤེས> > རྟོགས་པར་

གཞུང་པའི་རྣམ་པ་དེའི་རོ་པོ་སེམ་པ་དང་། གཞུང་པར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་^② ཉམས་
 སུ་ཁྱོང་བ་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི།
 འཛིན་རྣམ་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཁྱོང་བར། དོན་འདོད་མི་འདོད་ཏུ་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་འགྲེལ་ཏུ། ཤེས་པ་ནི་སྤང་བ་གཉིས་ལས་སྦྱེས་ཏེ་རང་གི་སྤང་བ་དང་ཡུལ་སྤང་བའོ། །
 སྤང་བ་དེ་གཉིས་ལས་གང་རང་རིག་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི།
 གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ལས། སྤང་མ་སེམ་གཞུང་གི་རོ་པོར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་^③
 ཁྱོང་བའི་དབང་གིས། ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་ཏུ་འཛོག་པས། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྦྱོས་པར་ཡུལ་གྱི་རོས་ནས་འདོད་མི་འདོད་ཏུ་བྱུང་ན། དཔ་
 གཉེན་གང་གིས་བལྟས་ཀྱང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་གཉིས་སུ་སྤང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཛིན་རྣམ་ཆད་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེན།

ཙ་ག། ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི།

ཆད་མ་དེ་ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད།

སྟོན་པོ་གཞལ་བུར་བས་པའི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་སྟོན་པོའི་སྤང་བ་ཉིད་དེ། སྟོན་པོ་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པ་འདིའི་འཛོག་བྱེད་ཆད་མར་རིགས་ཏེ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆད་
 མ་དེ་ཡིས་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་ཆད་འབྲས་ཡུལ་ཐ་དད་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ། ཆད་མས་དོན་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་
 དེ། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་པ། སྟོན་པོ་རྟོགས་པར་འཛོག་པས་སྟོན་པོ་རིག་པ་
 འབྲས་བུར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་ལ། རང་རིག་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ནི་རྣམ་ངེས་ལས།
 རང་བཞིན་སེམས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཁོ་ན་རིག་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 སྟོན་པོ་དང་སྟོང་སྤང་ཤེས་པ་ཇས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ། རང་བཞིན་སེམས་པའི་

^② <<སྤྱ>> སེམ་པ་དང་། གཞུང་པར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་

<<ཤེས>> སེམས་པ་དང་། གཞུང་པར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་

^③ <<སྤྱ>> སེམ་པ་དང་། གཞུང་པོ་རོ་པོར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་

<<ཤེས>> སེམས་པ་དང་། གཞུང་པོ་རོ་པོར་འཛིན་རྣམ་གྱིས་

དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། བ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱིས་པའི་དབང་གིས་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛོན་ཆུང་གིས་གཟུང་ནམ་ངེ་
 ལྟར་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་དོན་སྤྱོད་པར་བཞག་དགོས་གྱི། གཞན་དུ་ནི་སྐྱད་བཤེད་པའི་
 གཞོད་པར་འགྱུར་བས་རང་རིག་འབྲས་བུར་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་གྱི། ཆམ་གཞག་འདི་མདོ་སྤེ་བ་
 ཁོན་འེ་ལུགས་སུ་སྐྱུ་བ་དང་། ཡང་སེམས་ཅམ་པས་^②བྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པར་འདོད་པ་ནི།
 སྤྱོད་སྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤོན་པོ་གཞལ་བྱ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤོན་པོ་
 ཆམ་པ་ཤར་བའི་སྤོན་པ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 གྱུར་པའི་སྤོན་པོ་དངོས་སུ་ཉོགས་པ་འབྲས་བུའོ། །སྤོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྤོ་དང་། ཆོས་
 མཆོག་གཉིས་ཀས་གཞལ་བྱ་ངོས་འཛོན་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་སྤེ་བ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་
 འགལ་སྤོན་པ་ལ་བཤེད་དོ།

གསུམ་པ་(རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ཆུང་གཞག་)ནི།

ཅ་ག། སྐྱུ་བ་།

གང་ཆེ་སྐྱར་བ་དེ་གཞལ་བྱ།

ཆད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི།^③

འཛོན་དང་ཆུང་རིག་དེ་ཡི་བྱི་བ།

དེ་གསུམ་པ་དང་དུ་མ་བྱས།

སྐྱུ་བ་པ་གང་གི་ཆེ། གཟུང་བའི་སྐྱར་བ་དེ་ཡང་གཞལ་བྱ་དང་། ཆད་མ་དང་དེའི་
 འབྲས་བུ་ནི་འཛོན་ཆུང་དང་ཆུང་རིག་སྤེ། རང་རིག་གོ་དེ་ཡང་འདི་རིག་པར་བྱ་བས་ན།
 རང་རིག་ཅེས་ལས་སུ་གྱུར་པ་དེ་རིག་པའི་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་། དེས་རིག་པར་བྱེད་པ་ཆད་
 མའོ། །ཆུང་གཞག་དེ་མདོ་སྤེ་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མོད་གྱི། འདིར་ནི་ཤེས་པ་རང་རང་གི་

^② <<སྐྱུ>> སེམས་ཅམ་པའི <<ཤེས>> སེམས་ཅམ་པས

^③ <<རང>> དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། <<ཅ>> དང་ནི་དེའི་འབྲས་བུ།

བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱུང་བུ་ལ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་སོ། །
 ཚད་མ་དང་འབྲས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་དེ་གསུམ་རྩམ་ཐ་དད་ཏུ་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 གཞུང་འཛིན་རིག་པ་གསུམ་ག་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རྩམ་གྱི་ཆར་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། དབང་མངོན་ཚད་འབྲས་སུ་རྩེ་རྩུང་འཐད་ཅེ་ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་
 ལ་གཞུང་བྱ་རྩམ་ཐ་དད་ཏུ་རྩུང་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་རྩུང་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་
 བྱགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བསྐྱལ་བར་ཁོང་ཏུ་རྩུང་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་དང་།
 གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞལ་དེས་པར་ཁས་སྐྱངས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་མོ། །སེམས་ཅམ་རྣམ་རྩལ་
 པས་དོན་ཏུ་རྩུང་པ་དང་། རགས་པར་རྩུང་པ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་
 པར་འདོད་ལ། རྣམ་པ་དེན་པས་དོན་ཏུ་རྩུང་པའི་ཆ་དེ་རྩུང་ཡིན་ཡང་། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་རགས་
 པར་རྩུང་པའི་ཆ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་དེན་རྩལ་ཚོད་པའི་གཞི་ནི།
 རགས་པར་རྩུང་པ་ཉིད་ཡིན་ཉེ། རྣམ་དེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གད་ཏུ་བརྟན་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་གཞལ་དེ་ཉིད་དེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། རྫོ་རྩལ་གཉིས་པ་ཅན་ཏུ་
 བསྐྱབ་པ་དང་། རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་(རྫོ་རྩལ་གཉིས་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས།
 ཡུལ་ཤེས་རྟགས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱེ་བྲག་ལས་རྩལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཏུས་ཀྱིས་བྱ་
 པའི་རྟགས་ལས་བསྐྱབ་པ་ལོ། །

དང་པོ་(ཡུལ་ཤེས་རྟགས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱེ་བྲག་ལས་རྩལ་གཉིས་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཅ་ལ། ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི།

དེའི་པས་རྫོ་ཡི་རྩལ་གཉིས་ཉིད།

སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སྟོར་སྐྱང་དབང་ཤེས་པ་སོགས་པའི་^②ཤེས་པ། དེ་

^① <<སྟོ>> རྫོར་སྐྱང་དབང་ཤེས་པ་སོགས་པའི

<<ཤེས>> ཤེས་པ་སྟོར་སྐྱང་དབང་ཤེས་པ་སོགས་པའི་དེའི

དབ་པའི་དབ་ཤེས་དེས་ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དབ་པའི་དབྱེ་
 བས་ཡུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནི། ① གཞུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བྱས་
 བོ། །རང་གི་སྡེ་པ་སྡེ་བླ་སྤྱོད་པ་ལོགས་དང་། གཞན་སྡེ་དཔྱོད་པ་པ་ ④ ལོགས་གྱི་ཤེས་པ་
 ཡུལ་གྱི་རྣམ་ཐུན་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས། དེ་དག་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཁ་ཅིག་ལས།
 ཡུལ་ཤེས་པ་དང་དེ་ཤེས་པའི་ཞེས་འཇུག་པ་དང་མ་སྤྱོད་པར་དཔར་ཤེས་དང་། དེ་དབ་པའི་
 དབ་ཤེས་དང་ལོགས་ཤེས་ཡུལ་མི་འབྲས་པར་ ⑤ ལོགས་པའི་སྡེ་བླ་ལས། རྫོང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་
 དུ་འཆད་པ་ནི་དེའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། རྫོང་དཔོན་ལྷན་རྫོངས། ལས་དབྱེ་བའི་བསྐྱུ་བ་བྱས་པ་
 ལ་རྫོངས་སུ་ ⑥ དགག་པ་མཛད་ནས། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཤེས་པའི་དབ་ཤེས་དེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་དབ་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྡེ་བླ་ལས། ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་མ་སྤྱོད་པར། འབྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ཀྱང་། བཤད་པ་སྤྱད་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་དུ་མ་དབ་པ་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་ཅན་དུ་དབ་དགོས་པས། ཤེས་པ་སྡེ་སྡེ་མི་འབྲས་པའི་ཁྱད་
 བར་དབྱེ་མི་རུང་བར་འཇུག་པོ། །དེ་སྤྱད་ན། སྡོན་འཛིན་དབང་ཤེས་གྱིས་སྡོན་པོ་རིག་ལ།
 སེར་པོ་མི་རིག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཆད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྫོངས་ཏེ། འབྲས་མི་འབྲས་ཁྱད་
 བར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུལ་ཤེས་དང་། དབ་ཤེས་དང་ལོགས་ཤེས་པ་ལོགས་སྡེ་མ་
 སྡེ་མ་ལས། སྡེ་མ་སྡེ་མ་གཞུང་རྣམ་པའི་ཤེས་སྤྱད་པའོ། །སྤྱོད་ཚུལ་འདི་མ་ཤེས་ན། སྡེ་བདུན་
 གྱི་རིགས་པའི་གཞི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དུམ་ལྷིས་པ་ནི་རྒྱལ་ས་པ་པ་ལྷན་པ་)པ་གཉིས། དེས་དང་། བར་པ་
དང་མི་ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ནོ།།

དང་པོ་(དེས་)ནི།

ཅ་བ། དུས་ཕྱིས་བློ་བཟང་ལས་ཀྱང་སྟེ།

ॐ - श्री - ऐ नमो भगवते वासुदेवाय

• १०४ • श्रीमद्भक्तिकी

[illegible]

‘‘*श्री*’’ श्री गुरुभ्यः

[illegible]

(५) अथवा

$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}} \right) = \frac{\partial L}{\partial x}$

‘‘*ལྟེན་པ་*’’ དཔྱེན་པ་ ལྟེན་པ་

ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མྱོན་པོ་དང་མེར་པོ་
གཉིས་འཛིན་པའི་དབང་ལེས་གཉིས་དུས་ཕྱིས་མི་འབྲ་བར་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། དེ་ལས་
ཀྱང་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གྱི་ཀླུ་པ་མེད་ན་དེ་འདྲ་མི་འདྲ་བའི་^①
ཁྱད་པར་བཞག་མི་རུས་ཏེ། འཛིན་ཀླུ་ལ་ཀླུ་པ་མི་འདྲ་བའི་མྱོན་ས་ཁྱད་པར་དཔེ་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།^②

གཉིས་པ་(ཁར་ལ་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཙ་བ། ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་སྐྱབ།

མ་ཁྱོང་བར་འདི་མེད་ཕྱིར་རོ།

མྱོ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པ་ན། དངོས་སུ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དང་ནི་ཤུགས་
ལ་རང་རིག་ཀྱང་སྐྱབ་སྟེ། གཞུང་བའི་ཀླུ་པ་འཛིན་ཀླུ་གྱིས་ཉམས་སུ་མ་ཁྱོང་བར་ཡུལ་
ཅན་བྲན་པ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀླུ་དེས་ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །
དོན་མཐོང་རབ་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཡུལ་དམིགས་པ་དེ་མ་དམིགས་
ན་ཡུལ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་ཀླུ་པ་འབྲེལ་དུ། ཉམས་སྟོང་ཀླུ་དེས་དེ་
ཡང་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བདག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཤེས་པར་
བྱའོ།

གཉིས་པ་(རང་རིག་བསྐྱབ་པ་)ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་པོ་(ཚྱོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སྟོང་ན།

ཤེས་པ་ལ་སྟོང་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་ན། སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་^③འགྱུར་ལ། རང་གིས་

^① <<སྐྱ>> དེ་ལ་འདྲ་མི་འདྲ་བའི

<<ཤེས>> <<བསྐྱབ>> <<ཞེས>> དེ་འདྲ་མི་འདྲ་བའི

^② <<སྐྱ>> མྱོན་ས་ཁྱད་པར་དཔེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

<<ཤེས>> མྱོན་ས་དཔེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

^③ <<སྐྱ>> བསྐྱབ་པར

<<ཤེས>> <<བསྐྱབ>> <<ཞེས>> བསྐྱབ་པར

མྱོང་པ་མ་གྲུབ་ཤི། གཞུགས་དེ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ཡང་
གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཐོན་པ་དོན་གཞན་གྱིས་ཐོན་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་
གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན)ནི།

ཙ་པ། ཟུག་མེད་.....།

ཤེས་པ་མྱོང་བེད་ཟུག་མེད་དུ་རྒྱུད་དགོས་པར་ཐལ། ཤེས་པ་སྤྲ་མ་རང་གི་རྩ་མོར་
གྱུར་པའི་མྱོང་བེད་པར་བྱི་མ་གཞན་གྱིས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བྱི་མ་དོན་གཞན་གྱིས་
མྱོང་དགོས་པའི་བྱིར།

ཙ་པ།དེ་ལའང་ཐོན་པ་ཤི།

ཤེས་པ་བྱི་མ་དེ་ལའང་མྱོང་བེད་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཐོན་པ་ཤི་ཐོན་པ་མཐོང་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། དུལ་གཞུགས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞུགས་འཛིན་མ་དམིགས་པའི་
བྱིར། གཞུགས་དམིགས་པ་མི་སྲིད་པས། གཞུང་འཛིན་དམིགས་ཤིང་ཟུག་མེད་དུ་
བརྒྱུད་དགོས་པའི་བྱིར།

ཙ་པ། དེ་བཞིན་དུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ།

མེད་འགྱུར་དེ་ཡང་མཐོང་བྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བྱི་མ་དུལ་གཞན་གྱི་རྩ་མོ་གྱི་དོན་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་
པར་ཐལ། ཤེས་པ་བྱི་མ་རྣམས་གྱིས་^ཉརང་གི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ཉམས་སུ་མྱོང་པའི་
བྱིར། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། བྱིན་ཏུ་ཉེ་ལ་བར་མེད་པའི་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་
པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། བྱི་རྩ་མོ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་མཐོང་པའི་བྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་རང་རིག་དང་མཐོན་སུམ་རྟོག་པ་མེད་པ་ངེས་པར་ཁས་སྐྱེངས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་

^ཉ <<སྤྱ>> བརྒྱུད <<ཤེས>> <<ལྟགས>> <<ཞོལ>> རྒྱུད

^ཉ <<སྤྱ>> རྣམས་གྱིས <<ཤེས>> རྣམས་

ཀྱང་རྣམ་འབྱེལ་ལས། རྣམ་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ་ཅེས་སོགས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཚེད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྤེས་བཏགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པའོ། །དང་པོ་(ཚེད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་)གཉིས། ཚེད་སྐྱབ་ན་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་དང་། ཚེད་སྐྱབ་གྱི་དོན་བཏགས་ལ་^①དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཚེད་སྐྱབ་ན་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ་)ནི།

ཅུ་བ། ཚེད་སྐྱབ་སློབ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན།

དེས་པར་སྤྱང་པོ་མེད་པར་དགོངས།

གཞན་དུ་ཆལས་སུ་གསུང་འགྲུབ།

དེས་ན་ཁོ་བོས་བཏགས་པར་བྱ།

འདི་གཉེན་ན་ཚེད་སྐྱབ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ཆད་མར་བརྒྱུད་ནས། སློབ་དཔོན་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་དག་མི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེད་སྐྱབ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནས་བཤད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་ལ་དེས་པར་སྤྱང་པོ་མེད་པར་དགོངས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།^② མིན་པ་ལས་གཞན་དུ་ན། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་སོགས་གསུངས་མི་རིགས་ལ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤྱང་དང་། ལྟག་ཆོད་དང་དེའི་ལན་ཚེད་སྐྱབ་ལས་ཆལས་སུ་གསུངས་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར་པོ། །ཡང་ན་ཚེད་སྐྱབ་ལས་གཞན་

^① <<སྐྱ>> བཏགས་ལ <<ཤེས>> རྟོགས་ལ་

^② <<སྐྱ>> དེ་ལྟར <<ཤེས>> <<བཏགས>> <<ཞེས>> དེར་ཐལ།

དུ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆ་ཤས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཅོད་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཆ་ཤས་སུ་ནས་
ཁ་ཅིག་སྒྲོན་མེད་ཡིན་ཡང་པལ་ཆེར་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་སྒྲོན་དང་བཅས་པར་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་ནོ།^① །དེས་ན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཁོ་སོས་ཅོད་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་
ནས་ས་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་བ་སྟེ། བརྟགས་པ་ན་སྒྲོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་
ལེ། གལ་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཤེས་རབ་ལུལ་དུ་སྒྲུང་བ་མ་སྒྲེས་པའི་
ཆེ་ཡིན་གྱི། ཕྱིས་སྒྲོ་བྱང་བར་གྱུར་བ་ན། དེ་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་དེས་པ་སྒྲེས་སོ་ཞེས།^②
སྒྲོབ་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུང་བཞེད་པར་མཛོན་གྱི། སྒྲོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་དམ་མ་
མཛད་སྟུང་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དོན་གྱི་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཅོད་སྐྱབ་ཀྱི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཅོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་
མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དགོད་པ་དང་། དེ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཅོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དགོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། དོན་དེ་ལས་སྒྲེས་ནས་པར་ཤེས།

ལུལ་གང་གི་སྒྲོན་ས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་འགྱུར་པའི་དོན་དེ་ལས་སྒྲེས་ཤིང་གཞན་
ལས་མ་ཡིན་པའི་^③ནས་པར་ཤེས་པ་མཛོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་
བསལ་ཏེ། ཉ་ཕྱིས་ལ་དརུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དརུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཐ་སྙད་ཤིང་ཡང་། དེ་
ལས་མི་སྒྲེ་བར་ཉ་ཕྱིས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་
ཤེས་པ་ཡང་བསལ་ཏེ། བུམ་པའི་སྒྲོན་ས་ཐ་སྙད་ཤིང་ཡང་དེ་རྣམས་སུ་མེད་བས་རྒྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་མེ་ལྷན་དུ་ཆོགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་བུ་མཛོན་སུམ་ཡིན་པ་ཡང་

^① <<སྐྱ>> དོན་ནོ། <<ཤེས>> <<བཤད>> <<ཞེས>> དོན།

^② <<སྐྱ>> བས <<ཤེས>> <<བཤད>> <<ཞེས>> བའི

^③ <<སྐྱ>> ཞེས། <<ཤེས>> <<བཤད>> <<ཞེས>>

བསལ་ཏེ། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་^①དེས་པ་ལས་ཀྱང་བྱུང་གི། མེ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
པས་སོ་ཞེས་བྱའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དེ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་དོན་
ལ་བརྟགས་ཏེ་^②དགག་པ་དང་། དམིགས་སྒྲིལ་གྱི་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ་^③དགག་པ་འོ། །
དང་པོ་(གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སོང་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གང་ལ་མངོན་
སུམ་དུ་བཞག་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དམིགས་སྒྲིལ་འབང་
ཞིག་བཟོད་ན་མཚན་ཉིད་བྱལ་ཆེས་པ་འོ།

དང་པོ་(གང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བཞག་པའི་དོན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་བྱེད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་ག། མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདིར།

དོན་དེ་ཞེས་པས་ཀྱན་བཟོད་ན།

གང་དེ་དེ་འབང་ཞིག་ལས་མིན།

གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་དོན་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་^④ཤེས་པ་མངོན་སུམ་
ཞེས་བྱ་བ་འདིར། དོན་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་བྱེད་པ་ཉིད་ནི། མངོན་སུམ་དེ་དམིགས་
སྒྲིལ་འབང་ཞིག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གང་དེ་དམིགས་
སྒྲིལ་འབང་གིག་ལས་སྒྲེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས་སྐྱབས། ཉགས་དེར་ཐལ།
བཞི་^⑤ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ནམས། ཞེས་བྱལ་བའི་མཐའ་ལས་འབྱུང་བས་སེམས་
སེམས་བྱུང་ནམས་སྒྲིལ་བཞི་ལས་སྒྲེ་བར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲུ་
ནི་དམིགས་སྒྲིལ་ལུལ་ལ་བཟོད་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་པའི་སྒྲོ་ན་མེད་དོ། །ཞེན། དོན་དེ་ཤེས་^⑥

^① <<སྒྲུ>> འབྲེལ་བ་ <<ཤེས>> འབྲེལ་བ་

^② <<སྒྲུ>> བརྟགས་ཏེ་ <<ཤེས>> བརྟགས་ལ་

^③ <<སྒྲུ>> བརྟགས་ཏེ་ <<ཤེས>> བརྟགས་ལ་

^④ <<སྒྲུ>> དེ་ལས་སྒྲེས་པས་

<<ཤེས>> <<ལྟགས>> <<ཤེས>> དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་

^⑤ <<སྒྲུ>> <<ལྟགས>> བཞི་ <<ཤེས>> <<ཤེས>> བཞི་

^⑥ འདིར་“ཤེས་”ཞེས་པ་སྤྱད་དཔེ་བཞི་ཀྱང་བྱུང་ཡང་། “ཞེས་”ལ་
དཔོངས་སོ་སྒྲུ་

པའི་སྐྱུ་དམིགས་རྒྱུ་^①འབང་ཞིག་བསྟན་ན་ཡང་། དམིགས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཀུན་གྱི་སྐྱུ་^②
བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དམིགས་པ་ཚོས་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་བྲུབ་མཐའ་
ལས་འབྱུང་བས་སོ། །ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོས་དོན་གྱི་སྐྱུ་དམིགས་རྒྱུ་འབང་ཞིག་བསྟན་
པར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་། རྒྱུ་བཞེ་པོ་ཡང་། བྲུབ་མཐའ་ལས་སྦྱིར་^③དམིགས་རྒྱུ་དུ་ཁས་
སྒྲུངས་པས། ^④མཐའ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཀག་པོ།

གཉིས་པ་(དམིགས་རྒྱུ་འབང་ཞིག་བརྗོད་ན་མཚན་ཉིད་བྲུབ་ཆེས་པ་)ཟེ།

ཅན། དམིགས་པའི་ཞེན་འཛུགས་གསུམ་གྱི།

ཤེས་པའང་གཞན་ལ་སྟོས་མ་ཡིན།

དམིགས་པའི་ཞེས་པ་གང་དམིགས་པའི་^①ཡུལ་དེ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་
སུམ་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་བྲུབ་ཆེས་ཉེ་
གཟུགས་འཛུགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རོ་སྦྱར་བ་འདོད་པ་དང་ལ་མེ་ལྷན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་
འཛུགས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའང་ཚོས་ཅན། གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་^②དེའི་
སྟོན་པ་ཐ་སྟོན་འདོགས་པས། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་
དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ཐོགས་དང་འབྲེལ་བ་
ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་པས་^③ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་དེ་ཡང་རྒྱ་དེ་
དག་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དམིགས་པ་ལ་སྟོས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། མེ་ལ་
དམིགས་ཤིང་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་དང་དེའི་སྟོན་པ་ཐ་སྟོན་བྱེད་པས། མངོན་སུམ་དུ་ཐལ་བ་

^① <<སྐྱུ>> <<ཤེས>> <<འགལ>> རྒྱུ་རྒྱུ་

<<ཞེན>> རྒྱུ་

^② <<སྐྱུ>> ཀུན་གྱི་སྐྱུ་ <<ཤེས>> ཀུན་གྱིས་སྐྱུ་

^③ <<སྐྱུ>> <<འགལ>> རྒྱུ་ <<ཤེས>> <<ཞེན>> རྒྱུ་

^④ <<སྐྱུ>> <<འགལ>> པའི་ <<ཤེས>> <<ཞེན>> པས་

^⑤ <<སྐྱུ>> དམིགས་པའི་ <<ཤེས>> མ་དམིགས་པའི་

^⑥ <<སྐྱུ>> དེ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ <<ཤེས>> དེ་ལ་སྦྱེས་ཤིང་

^⑦ <<སྐྱུ>> རྒྱེས་པས་ <<ཤེས>> <<འགལ>> <<ཞེན>> རྒྱེས་པས་

ལས་མ་འདས་སོ། །གཟུགས་རྒྱ་བའི་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དེའི་སྒྲོན་ས་ཐ་སྟོང་བྱེད་ཡང་།
 དེའི་སྒྲོལ་གས་ན་མེད་པས། སྟེང་པར་བྱེད་པ་^①མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དངོས་སུ་མི་སྟེང་ཡང་།
 བརྒྱད་ནས་སྟེང་པས་མཚན་ཉིད་ཁྲབ་ཆེས་པའི་སྒྲོན་སོན་གནས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དམིགས་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་
 དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་སོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི།

ཅ་ག། ཡང་སྐྱས་པ།

རི་ལྷར་སྒྲང་བ་དེ་ཡོད་མིན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་ཏུ།

སྒྲ་པོ་བསགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཐ་སྟོང་ཏུ་མ་བྱས།

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་སྒྲན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཆེན་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ལ།
 ཡང་སྐྱས་པ། དོན་དེ་ལས་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་རི་ལྷར་
 སྒྲང་བ་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དེ་ལས་སྟེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ། དོན་དེ་རྣམ་པ་གཞན་
 ཏུ་སྒྲང་ཡང་། དོན་དེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་ས། དོན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན། དང་པོ་སྒྲང་ན། རི་
 ལྷར་སྒྲང་བ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཆེན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། གཟུགས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྒྲང་ལ། རགས་པ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲ་པོ་ཀྱན་རྩོབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་^②ཏུ་ཐལ། སྒྲ་པོ་རྒྱལ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས་སྐྱངས། བསགས་པ་དང་ཆོགས་པ་རྣམས་སུ་མེད་པས། དབང་ཤེས་

^① <<སྟེང་པར་བྱེད་པ>>

<<ཤེས་པ>> སྟེང་པར་བྱེད་པ

^② <<སྟེང་པར>> ཡུལ་ཅན

<<ཤེས་པ>> ཡུལ་

ཀྱི་གཟུང་ཁོར་མེད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པས་སོ། །འི་ལྷ་རྒྱུ་ལ་དང་མ་ཐུན་པར་དམིགས་ཆེན་
 ཏུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དམིགས་ཆེན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཐུབ་སོ། །གལ་ཏེ་རགས་པ་ཇུས་སུ་
 མ་ཐུབ་ཀྱང་། རོན་དམ་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོ་སོ་བ་ནུས་པ་དམིགས་པའི་ཆེན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་
 བ། དེ་ལ་མཛོན་སུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོ་སོ་བ་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱང་དེའི་སྒོ་
 རས་ཐ་སྙད་^①མ་ཐུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །ཞེས་པའི་འགྲུར་ལས། སེམས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ལྷ་ནུས་སོ། །ཞེས་འགྲུར་དོ། །འོན་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོད་དབང་གིས་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་པའི་སྒོ་
 རས་དམིགས་ཆེན་ཡིན་པོ་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡང་དབང་གིས་ཀྱི་དམིགས་
 ཆེན་ཏུ་ཐལ། དེའི་རྒྱུར་^②ཁྱོད་ཀྱི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་འགྲེལ་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་
 པ་ཡང་། དམིགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྲུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་རོན་དམ་པར་ཡོད་པས་
 སོ། །གཞན་ཏུ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་དང་། སྒོན་པོ་ལ་
 སོགས་པར་སྒྲུང་བའི་གཞི་པའི་རྒྱུར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ཞི།

ཙ་པ། རོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དཔེན་པ་ཡང་།

བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་.....།

གཉིས་པ་ནུས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཉིས་པ། སྒྲུབ་པའི་གཉིས་པ། ཞེས་ཡུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཤིང་པ་
 མཐོང་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རོན་གྱི་རོ་པོས་དཔེན་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས།
 ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པོ། ཞེ་ན།

ཙ་པ།ཡུལ་འདིའི་ཡང་།

སྒྲི་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ།

དེས་ན་ཐ་སྙད་ཏུ་མི་བྱ།

^① <<སྙད་>> ཐ་སྙད

<<གཉིས་>> ཐ་སྙད་ཏུ་

<<གཉིས་>> <<ཡུལ་>> དེའི་ཡུལ་

^② <<སྙད་>> <<ཞེས་>> དེའི་རྒྱུར་

ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་རོ་བོར་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མ་སྟན་པར་ཐ་སྟད་དུ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འདི་ཡང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རོར་ཆ་བཅས་སུ་
མེད་པར་རྟལ་སེལ་བྱར་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་ལ། ཐ་སྟད་བྱེད་པའི་ཆེ་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱི་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་ནི་^༡ ཅོད་སྟུབ་མཁན་པོས་རྟལ་སྟན་དབང་ཤེས་
ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟོན་ས་མངོན་སུམ་གྱི་ནམ་བཞག་བྱས་པ་ལ། ཁས་
སྒྲངས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བཞེད་པ་སེམས་ཅམ་དུ་
གནས་པས། ཅོད་སྟུབ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་(གཞན་སྟེ་ས་བདགས་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ་)ལ་བཞི། རིགས་^༢པ་ཅན་
པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རྩེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སེར་སྐྱ་པའི་ལུགས་དགག་
པ་དང་། དཔྱོད་པ་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་(རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་)ལ་
གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། རིགས་པ་ཅན་ནམས་དབང་པོ་དང་དོན་སྟངས་ལས་སྦྱེས་པའི་
ཤེས་པ་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེན་པའི་
བདག་ཉིད་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཀར་མིག་པའི་རྗེས་འབྲང་རིགས་^༣པ་ཅན་ནམས་ནི། སྒྲ་དང་། ལྗེ་དང་། མིག་དང་།
མགས་པ་དང་། རྩ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། རི་ལ་སོགས་པའི་དོན་སྟངས་ནི། དབང་
དོན་འབྲེལ་པ་སྟེ། འབྲེལ་དེ་ཡང་སྦྱོར་པའི་འབྲེལ་པ་དང་། འདུ་པའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཡིན་

^༡ <<སྟུ>> ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་ནི་

<<ཤེས>> <<བྱས་>> <<ཞོལ>> ཡིན་པ་དེས་ན་འདི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་

^༢ <<སྟུ>> རིགས་

<<ཤེས>> <<བྱས་>> <<ཞོལ>> རིགས་

^༣ <<སྟུ>> རིགས་

<<ཤེས>> <<བྱས་>> <<ཞོལ>> རིགས་

ལ། དེ་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་དང་། སྒྲོར་བའི་འབྲེལ་པ་དང་།
 བྱམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་གཞུགས་ཤི་སོགས་དང་སྒྲོར་བ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། གཞུགས་
 ཉིད་གྱི་སྒྲི་དེ་ལ་འདུས་པ་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དང་། གཞུགས་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་པའོ། །
 མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ཕྱོགས་བྱམ་གཤོང་དང་། སྒྲོར་བའི་བྱུང་པར་དང་། བྱུང་པར་ཅན་གྱི་^②
 འབྲེལ་པ་གྲུབ་པས། དངོས་འབྲེལ་གཉིས་དང་བརྒྱད་འབྲེལ་པའི་པོ། །ན་པའི་དབང་པོ་སྒྲ་
 དང་འདུ་འབྲེལ་གྲུབ་སྟེ། ཉམ་མཁའ་^③རྟག་བྱུང་ཏུ་ཡོད་པས་ན་པའི་དབང་པོ་འཛིན་པ་ཉམ་
 མཁའ་ལ་ཡང་འདུ་ཁེང་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་འདུ་བས་སོ། །བདག་ནི་ཡིད་དང་སྒྲར་བས་རྣམས་
 སུ་འདོད་ལ། དབང་དོན་སྤང་བས་རྒྱ་པ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
 བསལ་པོ། །སྤང་བ་དེ་ལས་སྒྲེས་པའི་ཤེས་པས་མེས་པོས་བསྐྱུས་པའི་བདེ་སོགས་བསལ་
 ཁེང་རྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱུར་པར་མི་བྱས་པས། བ་སྤྲད་ཏུ་བྱ་
 བ་མིན་པ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་འདིའི་ཁེས་ཁེན་པའི་བདག་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་མོ་ཁེས་ཟེར་རོ། །
 འབྲུལ་བ་མེད་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཚུར་འཇིག་སོགས་བསལ་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་ཡང་འབྲུལ་
 བར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྒྲིར་དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པའོ།

དང་པོ་(སྒྲིར་དགག་པ་)ནི།

ཅན་ དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དབང་དོན་ལས་བྱུང་སྒོ་ལ་ནི།

ཐ་སྤྲད་ལ་སོགས་སྤིང་མ་ཡིན།

མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་དོན་སྤང་བ་ལས་བྱུང་

^① <<སྒྲ>> ཚུབ་པ་དང་། ཚུབ་པ་ཅན་གྱི་

<<ཤེས>> ཚུད་པར་དང་། ཚུད་པར་ཅན་གྱི་

^② <<སྒྲ>> <<འགྲུལ>> <<ཁེས>> ཉམ་མཁའ་

<<ཤེས>> ཉམ་མཁའ་

པའི་སྒྲོ་ལ་ནི་ཐ་སྟོད་བྱ་བ་དང་། འབྲུལ་བ་དང་། ཞེན་པའི་^②བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱིད་པ་
མ་ཡིན་པ་སྟེ། དབང་དོན་སྟོད་པར་བྱུང་བའི་ནུས་པ། མཚན་ཉིད་ལྷག་མ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་
པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བ་སྤྱིད་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་བྱུང་
པར་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་གང་ན་ཡང་། དབང་དོན་སྟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པར་བྱུང་བའི་ནུས་པ་ལ་བྱུང་པར་ལྷག་མ་རྣམས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིག་རྒྱ་ལ་
རྒྱར་འཛིན་ཉོག་པ་ཡིན་པས་དབང་དོན་སྟོད་པས་བསལ་བའི་ཕྱིར། དེ་སེལ་བ་ལ་མ་
འབྲུལ་བ་དགོས་པ་མེད་ལ། ཡང་མ་འབྲུལ་བས་རྒྱ་བ་གཉིས་སྟོང་བསལ་བའི་ནུས་པས། དེ་སེལ་
བ་ལ་སོགས་སུ་སྒྲོས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །རྒྱ་བ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མའི་རྩ་བའི་འགྲུལ་ལ་
མ་བྱུང་ཡང་། འབྲུལ་པའི་དོན་ལ་དབྱུང་ན་^③རྩ་ཚིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །རྒྱ་བ་སྟེ་མ་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བསྟུས་ན། རི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
དབང་དོན་སྟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པར་བྱུང་བའི་ནུས་པ། ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་བཅད་མི་
སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་དགག་པ་)ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་།
དབང་པོ་ལྷའི་གངས་རེས་མི་འཐད་པ་དང་། ཚད་འབྲས་རྗེས་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་
(མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་བྱུང་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི།

རྩ་བ། བར་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ་དང་།

ཤེས་པ་ལྷག་པའང་ཐོབ་མི་འགྲུལ།

སྒྲ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱི་དབང་པོས་དོན་དང་འབྲུད་ནས་འཛིན་ཡང་། མིག་དང་ན་

^② <<སྟོ་>> ཞེན་པའི་ <<ཤེས་>> <<བྱུང་པ་>> <<ཞོ་ལ་>> ཞེན་པའི་

^③ <<སྟོ་>> དབྱུང་ན་ <<ཤེས་>> རྒྱོད་ན་

བའི་དབང་པོས་བར་དང་བཅས་པའི་དོན་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོན་སྤྲུལ་ཡིན་ན་
 དབང་དོན་སྤྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤྲུལ་ཉེས་པ་འོག་མ་སྤྱད་པའོ། །
 དབང་པོ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་དབང་པོ་ལས་པོར་ཆོད་ལྷག་པའང་
 འཛིན་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉགས་སྤྲུལ་མ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིགས་པ་ཅན་པས་
 སྤྲུལ་དབང་པོ་ལས་པོར་ཆོད་ལྷག་པའི་དེ་འཛིན་པར་འདོད་པས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དོན་དང་སྤྲུལ་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི། མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་གཉིས་དབང་རྟེན་ལས་
 ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུང་ནས་དོན་འཛིན་པས་བར་བཅས་དང་།^① པོར་ཆོད་ལྷག་པ་འཛིན་པ་འཐད་ཞེ་
 བ།

ཙ་བ། དབང་པོ་རྟེན་ལས་ཕྱིར་མི་འཕོ།

དབང་པོ་གཉིས་དབང་རྟེན་ལས་ཕྱིར་མི་འཕོ་ཞིང་། འཕོས་ནས་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་ལྟ་ན་དབང་རྟེན་གཉིས་བར་ཆོད་འཇུག་པོས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་། རྒྱང་རིང་པོའི་
 གཟུགས་དང་སྤྲུལ་འཛིན་དགོས་ན་དེ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་གཉིས་ཕྱིར་འཕོ་ཏུ་ཚུགས་པར་གཟུགས་དང་སྤྲུལ་ཡུལ་
 ལ་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྟེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དབང་རྟེན་
 ཁོ་ན་ལ་གནས་ཤིང་བར་ཏུ་ཆོད་པ་དང་སྤྲུལ་ཅིག་པའི་དོན་འཛིན་པ་ཁས་སྦྱངས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དབང་པོ་སྤྲུལ་གྱིས་དེས་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། དཔོན་དང་། ལན་དགག་
 པའོ།

དང་པོ་(དཔོན་)ནི།

^① <<སྤྱ>><<བྱས>> བར་བཅས་དང་།

<<ཤེས>><<ཞོས>> བར་དང་བཅས་དང་།

ཅ་ལ། བདེ་སོགས་གཞལ་བྱ་མིན་པ་ལས།

ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ལ་སྤོང་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར། འཇལ་གྱི་སྤྱུལ་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། བདེ་སོགས་འཇལ་བའི་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་སྤོང་འདོད་པའི་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར།

ཅ་ལ། དབང་སོ་གཞན་ཡོད་ཡིད་དབང་སོ།

དབང་སོ་ལྷ་ལས་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་དང་བདག་སྤྱད་པ་ལས་སྤྱེས་པའི་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ལན་དགག་པ་)ནི།

ཅ་ལ། བཀག་པ་མེད་ཕྱིར་ཐོབ་ཅེ་ན།

ཁངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་བཀག་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཡིད་ཀྱི་དབང་སོ་ཡང་འཕྲོག་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་ལ། དབང་སོ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་མེད།

དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་པ་སོགས་པའི་དབང་སོ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་གཞུང་ལུགས་ལས་སྤྱུལ་ཐོབ་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ཆད་འབྲས་རྩལ་གཞན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཆད་འབྲས་རྩལ་གཞན་མི་འཐད་པ་^༡སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

དང་སོ་(ཆད་འབྲས་རྩལ་གཞན་མི་འཐད་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་ལ། དེས་པའི་དོན་ལ་འབྲས་བྱ་མེད།

དབང་དོན་སྤྱད་པ་ལས་སྤྱུང་བའི་ཞེན་ཅིང་དེས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་དོན་ལ་རྩལ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཐལ། རྩལ་ཐ་དད་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་བྱིར་

^༡ <<སྤྱོད་>> ཆད་འབྲས་རྩལ་གཞན་མི་འཐད་པ་

<<ཞེས་>> ཆད་འབྲས་མི་འཐད་པ་

རོ།

གཉིས་པ་(ཐེ་བླ་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་

པའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི།

ཙ་ག། ཤེས་པ་ཡི་ཡང་ཆོད་ཉིད་ལས།^①

དོན་གཞན་འབྲས་བྱར་སྒྲ་བར་འགྱུར།

གཞུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་^②ཆོད་མ་ཉིད་
ལས་དོན་གཞན་པ་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་འབྲས་བྱར་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
ན།

ཙ་ག། བྱེད་པར་ལ་མིན་ཐ་དད་ཕྱིར།

ཕྱི་སོགས་བྱེད་ཆོས་འཇལ་བ་ཆོད་མ་དང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱེད་པར་འཇལ་
བ་འབྲས་བྱར་འདོད་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོད་མ་དེ་བྱེད་པར་ལ་འཇལ་བྱེད་ཏུ་
འཇུག་ཅིང་། འབྲས་བྱེད་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་གཞི་ལ་འཇལ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་ཐ་དད་
པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོད་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་
དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ག། དེ་ལ་ཡོད་མིན་.....།

སྟེ་རེས་སེང་མྱེང་གི་ཡུལ་བཅད་ཅིང་རྟེན་བས་པ་ལ་ཤ་ཆད་པ་འབྲས་བྱར་མི་
རིགས་པ་བཞིན་དེ་ལ་ཆོད་མས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་འབྲས་བྱར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོད་འབྲས་གཉིས་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐད་པའི་ཕྱིར་
རོ།

① <<བར>> ཤེས་པའི་ཡང་ནི་ཆོད་ཉིད་ལས།

<<ཙ>> ཤེས་པ་ཡི་ཡང་མཚན་ཉིད་ལས།

② <<སྒྲ>> ཤེས་པ་ཡུལ་ཡང་

<<ཤེས>> <<འབྲས>> <<ཞེས>> ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ལ།གཉིས་ཞེན།

ནལ་འགྱུར་པ་ནལ་ས་ཀྱི་ནལ་འགྱུར་རྫོགས་པ་ན། རང་ཉིད་གཟུང་བྱ་དང་འཇིན་པ་
གཉིས་ཀར་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་པར་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་
ཀར་འགྱུར་རོ་ཞེན།

ཙ་ལ། མ་ཡིན་བྱུང་པར་བྱ་ལའང་འགྱུར།

ཆད་འབྲས་རྫས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ལྟ་ན་བྱུང་པར་བྱ་བ་རྫས་འཇལ་བའི་ཤེས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ནའང་། དེ་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། ཆད་འབྲས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ།
རང་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་འདི་ནི་མཐའ་
གཙོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི། རིགས་པ་ཅན་པའི་རྩ་བའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་རོ།

ཙ་ལ། མ་རྫོགས་པ་སོགས་ཀུན་ལ་མིན།

གལ་ཏེ་ཆད་མ་ནི་གཞལ་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། སྤར་ཡོད་ཀྱི་མ་རྫོགས་པ་
དང་། རོགས་པར་རྫོགས་པ་^①པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ལོག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེན། ཆད་མ་ཀུན་ལ་
མ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་ཡོད་ལོག་པར་བྱེད་པའི་རེས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་དག་སྤར་མེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་བརླས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གཞལ་བྱར་རྫོགས་པའི་ཆད་
མ་སྤྱི་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་ལ། རྫོགས་པ་མེད་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མིན།^②

དེ་དག་སྤར་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མ་རྫོགས་པ་སོགས་ལོག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཆད་
མའི་འབྲས་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སོར་མེད་པས་གཞལ་བྱ་མི་འཇལ་བའི་

^① རྫོགས་ཞེས་སྤར་དཔེ་བཞི་ཀར་བྱུང་ཡང་རྫོགས་ཞེས་པ་ལ་འགྱུར་སམས་སྤྲུལ།

^② <<རང་>> རོགས་པ་འབྲས་བྱར་ཡོད་པ་ཡིན།

<<ཙ>> རྫོགས་པ་མེད་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མིན།

ཐྱིང་རོ།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ།

དང་སོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་བདག་དང་དབང་སོ་དང་ཡིད་དང་དོན་དུ་
སྤང་པ་ལས་གང་གྲུབ་པ་དེ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ།

བྱེ་བྲག་པའི་བསྐྱེད་བཙུགས་ལས། གང་འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་རྩས་
ལས་མདོན་སྤྲུལ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་བདག་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་སོ་དང་།
ཡིད་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིགས་^②པ་
ཅན་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། དངོས་འབྲེལ་གཉིས། བརྒྱད་འབྲེལ་བཞིའོ། །དེ་ལ་ཁ་
ཅིག་སྤྱད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་སོ་དང་དོན་དུ་སྤང་པ་ཆད་མར་ཁས་
ལེན་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། གཙོ་སོ་ཡིན་པས་བདག་དང་ཡིད་དུ་སྤང་པ་ཆད་མའོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཆད་མ་དེ་ལས་གང་གྲུབ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཐོང་པའི་
སྒྲོན་ས་བྱམ་པའོ་སྤྲུལ་པ་དང་གཞུགས་སོ་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྩས་དཔག་ལས་ཆད་མ་
གཞན་མདོན་སྤྲུལ་དང་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། གཞུང་དོན་ཉི་ལ་
འདོད་སྤྲུལ་དུ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་དང་། ཆད་མ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཞན་ཁོ་ནར་
འདོད་པའོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། དབང་དོན་དང་སྤང་པ་འཕམ་བདག་དང་ཡིད་སྤང་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་པའི་དབང་གིས་འདི་བྱམ་པའོ་སྤྲུལ་པའི་རྩས་ངེས་པ་དང་། སྒྲོན་
སོའོ་སྤྲུལ་དུ་ངེས་པའི་མདོན་སྤྲུལ་དེ། ^③ ཆད་མའི་འབྲས་བུར་འདོད་ལ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
རྩས་དེ་བྱམ་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ཀུན་གྱི་རྩས་སུ་འདོད་དོ།

^② <<སྤྱ>><<འཤེས>><<ཞེས>> རིགས་ <<བྲགས>> རིགས་

^③ <<སྤྱ>><<བྲགས>> དེ། <<ཤེས>><<ཞེས>> དང་།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་
དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་བསྟན་པ་)ནི། དབང་དོན་སྒྲུབ་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་
མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཐེ་ཆོས་ཏུ་གཏན་ལ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་
དང་། ལས་གྲུབ་པ་ནི། མངོན་སུམ་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དག་གོ་ཞེས་ཁས་སྒྲངས་པ་
དང་འགལ་ཉེ། མངོན་སུམ་དོན་ལ་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་པས། རྟག་ཅིང་དཔྱོད་པ་^②མི་སྲིད་ལ་
གཏན་ལ་ཤེས་པ་ནི་བརྟགས་པ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་དབང་དང་
བྱམ་པའི་གཟུགས་སྒྲུབ་པ་ཆོད་མ་ཡིན་ན། བྱམ་པའི་རྩལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲུབ་པས་
མིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་གཟུགས་ཁོ་ན་རྟོགས་ལ། དེ་ལ་སོགས་པ་མ་རྟོགས་པ་^③འགལ་
ཉེ། བྱམ་པའི་ཆོས་ཀྱན་དང་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་ས་ཁྱད་ཆོས་འབྲེལ་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་
བདག་དང་ཡིད་སྒྲུབ་པ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་ཆོད་མར་མི་རུང་སྟེ། ཆོད་འབྲས་གཉིས་
ཕྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འགལ་བ་མི་འབྲད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཆོད་འབྲས་ཕྱིར་དགག་པ་
དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཆོད་འབྲས་ཕྱིར་དགག་པ་)ནི།

ཅ་ག། སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྩས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་
ལ་ལྟོས་པ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ།

ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྦྱི་ཆེན་པོ་དང་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱི་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་
བའི་ཁྱད་པར་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་འཛིན་པ་དང་།
རྩས་བྱམ་པ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་སོགས་དང་། ལས་འགྲོ་བ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་

^② <<སྦྱི>> <<བྱམས>> དཔྱོད་པ

<<ཤེས>> <<ཞེས>> སྦྱོད་པ

^③ <<སྦྱི>> རྟོགས་པ

<<ཤེས>> <<བྱམས>> <<ཞེས>> མ་རྟོགས་པ

འདིའོ་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་མདོན་སྤྲུལ་ཞེས་སྦྱར་བར་མི་བྱ་སྟེ།

ཙ་པ། དུལ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་ཅན་བྱིང་།

ཁྱད་པར་རྣམས་དང་སྦྱར་མི་བྱ།

དེ་ཡང་དབང་པོའི་མདོན་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་དཀར་པོའི་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་ཁྱད་གཞི་རྣམས་སྦྱར་བ་མི་བྱ་བ་སྟེ། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དུལ་ལ་བལྟ་བའི་དོན་ཅན་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིང་། ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་གྱི་སྒོ་ཡིན་གྱི་དབང་ཞེས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ནི་མངར་རོ་སྤྲུལ་པ་ཡང་མདོན་སྤྲུལ་དུ་ཐལ། འདིའོ་སྤྲུལ་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་བྱིང་། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། ནི་རོ་གཉིས་དབང་ཞེས་གཅིག་གི་གཞུང་དུལ་དུ་འགལ་བའི་བྱིང་རོ།

ཙ་པ། གཅིག་མིན་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་གཅིག་འགྲུང་།

གཅིག་མ་ཡིན་པ་དུ་མར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་མདོན་སྤྲུལ་གྱི་ཡང་གཞུང་དོན་ཡིན། ནི་རོ་སོགས་འཛིན་པའི་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོད་གཞུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་བྱིང་། གཞུགས་ནི་རོ་སོགས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྲུང་བར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་ནི་རོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད། དེ་དག་འཛིན་པའི་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་གཞུགས་ཀྱི་རྣམས་གཞུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་(ན་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་པ། མཐོང་ན་.....།

ལུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་གཅིག་དུ་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་བྱུང་ལ། གཞུགས་ནི་སོགས་དུ་མར་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུལ་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ཡང་། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུལ་ཡིན་པ་བཞིན་གཞན་ལ་ཡང་མཐོང་བས་གཞུགས་སོགས་གཅིག་དང་།

རྒྱུ་ལྟ་བུ་མང་མི་འགྲུལ་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ།དབང་པོ་ལས་དེ་མི་ན།

དབང་པོས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བྱམ་པའི་གཟུགས་ལ་སྦྲུལ་བ་དང་བྱམ་པའི་རྩོམ་སྦྲུལ་བ་སོགས་དབང་པོའི་སྒྲོ་ལས་
དབང་པོས་གཞན་གྱི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་དབང་པོས་གཞན་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་
ནས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་ལ། དབང་གཞན་དོན་མེད་འགྲུལ་ཕྱིར་རོ།

དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་
ན་ལས་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་རྩོམ་སྦྲུལ་དབང་པོ་
གཅིག་གིས་འཛིན་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། རང་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཛིན་ཀྱས།^༩

ཐ་དད་པས་དབང་པོ་གཅིག་གིས་འཛིན་མི་ཀྱས་པ་རེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དབང་པོས་གཅིག་གིས་སྒྲོ་སེར་སོགས་རང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛིན་ཀྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

ཙ་ལ། དབང་པོ་ཀྱན་གྱིས་འཛིན་པར་འགྲུལ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཀྱན་གྱིས་འཛིན་པར་
འགྲུལ་བར་ཐལ། དེ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་རེག་བྱའི་རྒྱུ་འཛིན། རེག་བྱ་འཛིན་པས་ཀྱང་དེའི་
རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་མེད་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུགས་ཉིད་དང་། རེག་བྱ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་རེས་པས། ཡུལ་ཀྱན་དབང་པོ་ཀྱན་གྱིས་
འཛིན་པ་མ་ཡིན་པོ་ཞེ་ན།

^༩ <<རང>> ཀྱས།

<<ཙ>> ཀྱས།

ཙ་བ། རྩམ་སོགས་ལ་མིན་.....།།

འོ་ན་མིག་ཤེས་དང་། རེག་བྱ་འཛིན་པ་དག་གིས་རྩམ་དང་གྲངས་དང་། ལུས་^⑨ལ་
 སོགས་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རྩམ་དང་གྲངས་དང་ལ་སོགས་ལ་གཟུགས་ཉིད་དང་རེག་
 བྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ག་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གང་ལ་གཟུགས་
 ཉིད་དངོས་སུ་འདུ་འབྲེལ་བྱུལ་པ་དེ་མིག་གིས་ངེས་པར་འཛིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རེག་བྱ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྩམ་ལ་གཟུགས་ཉིད་ལ་སོགས་འདུ་འབྲེལ་བྱུལ་
 པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཆེ་རྩམ་འཛིན་པར་མ་ངེས་ཤིང་གཟུགས་
 ལ་མིག་གི་དབང་སོ་འཇུག་པའི་ཆེ། རེག་བྱ་མེད་པར་བརྒྱང་ནས་གཟུགས་ཉིད་ཡོད་པར་
 མཆོན་པའོ་ཞེན།

ཙ་བ།དེ་ལྟར།།

དེ་ལྟར་ནའང་མདོ་དང་འགལ་ཞིང་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། དབང་སོ་གཅིག་
 གིས་མེད་པར་བརྒྱང་བ་དབང་སོ་གཞན་གྱིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འབྲེལ་པར་མདོ་དང་འགལ་པར་གསུངས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ནི་རང་གིས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་
 འགལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་འཛིན་པའི་ཆེ་རྩམ་དང་སྒྱུར་ནས། ངེས་པར་འཛིན་པར་ཁས་
 སྒྲངས་པ་དང་འགལ་པའོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བརྟན་པ་)ལ་གཉིས། མདོན་སུམ་གྱིས་མཛོང་པའི་ལན་
 དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

དང་སོ་(མདོན་སུམ་གྱིས་མཛོང་པའི་ལན་དགག་པ་)ནི། ཉིན་པར་བུམ་པའི་ཁ་དོག་
 དམར་སོ་མིག་གིས་མཛོང་ནས། སུན་ཁུང་དུ་བུམ་པའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་པའི་ཆེ། འདི་དེ་རིང་
 གི་བུམ་པ་དམར་སོ་ལྟ་བུ་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་རེག་བྱ་དང་ཁ་དོག་གི་རྩམ་གཉིས་ཀ་སྒྲོ་
 གཅིག་གིས་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མཛོང་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་བཞིན་དུ་མཆོང་སོ་བུམ་

^⑨ <<སྤྱ>> ལུས་ <<ཤེས>> <<བླགས>> <<ཞོལ>> ལས

པའི་རེག་བྱ་ལ་རེག་ནས། ཉིན་པར་བྱམ་པའི་ཁ་དོག་མཐོང་བའི་ཆེ། འདི་མཆོན་མོའི་བྱམ་
པ་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྐྱམ་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ།

ཅ་ག། མེད་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྦྱོར་ཡུལ་མིན།

བྱམ་པའི་ཁ་དོག་རེག་བྱ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་གྱི་སྦྱོར་ཡུལ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་གི་རྩ་ས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །འདི་དེ་རིང་གི་བྱམ་པ་དམར་པོའི་སྐྱམ་པའི་
སྒྲོ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ། བྱམ་པའི་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་སྐྱོན་ཅིག་རྒྱ་པ་བྲན་
པའི་ཡིད་སྒྲོ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་རོ་སྐྱམ་པ་ནི་སྒྲོའི་འཕྲུག་ཚུལ་
མི་ཤེས་པའི་རྟོག་གོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། ཡུལ་མཆུང་ས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེ་ན།

བྱམ་པ་དམར་པོའི་སྐྱམ་པ་ན་རྩ་ས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཡུལ་དེ་དབང་པོ་གཅིག་གི་
གཟུང་ཡུལ་དུ་འདོད་དེ། བྱད་པར་བྱེད་ཆོས་མ་གཟུང་བར་བྱད་གཞི་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དབྱུག་པ་དང་། དབྱུག་པ་ཅན་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་
སྦྱར་ནས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དང་སྐྱོན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྩ་ས་
ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འཛིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། དང་པོ་
ནི། རེག་བྱའི་རྩ་ས་དང་། ཁ་དོག་མངོན་སུམ་གཅིག་གིས་སྦྱར་ནས་འཛིན་ཏེ། རེག་བྱ་དང་
སྐྱོན་པའི་བྱམ་པ་འདི་དམར་པོའི་སྐྱམ་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཁས་སྐྱངས་འགལ་བ་དང་། བྱམ་པ་མ་ངེས་པ་
དང་། རེགས་པ་དང་འགལ་བ་གཞན་བསྐྱོན་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཁས་སྐྱངས་འགལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། མི་འདོད་པ་ལ་འང་ཐལ་བར་འགྱུར།

འོན་ཏེ་ཐུན་རྒྱུ་དོན་གཞན་གང་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པས། དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་
ལ་འང་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཆས་བསྟེན་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར་རྟེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡན་ལག་
འདི་དག་ཆས་དང་ལྡན་ནོ་སྤྲུམ་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་མཐོང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་)ནི།

ཙ་བ། མ་དེས་དེ་ནི་གཞན་དུ་བརྟེན།

གཞན་ཡང་ཁྱབ་པ་མ་དེས་རྟེ། ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་དེ་ནི་ཁྱད་ཚེས་གྱི་དབང་པོ་ཐ་
དད་གྱི་གཏུང་བྱ་ཡིན་པས་ཆས་གཞན་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནའང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་
ལ་བྱོ་སྤྲུམ་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་མཐོང་བས་མིག་གིས་ཁ་དོག་དང་། རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་གཏུང་བར་
ཐལ། འདོད་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་ཐལ། དབང་པོ་གཅིག་གིས་གཏུང་བའི་བྱིར། ཁོ་ལོ་ཅག་
ལྟར་ན། དབང་པོ་རིགས་གཅིག་པ་དུ་མས་བརྒྱུར་བས། དུ་མར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཅིག་
གིས་བརྒྱུར་བས་གཅིག་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

ཙ་བ། ཐམས་ཅད་བསྐྱུབ་བྱར་བརྟེན་པ་ཡིན།

དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཞེས་གང་བརྟེན་པ་དབང་པོ་ཐ་དད་གྱི་ཐ་དད་ལས་དུ་
མར་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བར་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དབང་པོ་ཐ་དད་པ་དེ་དུ་མ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
བརྟེན་པ་ཡིན་པས་སོ།

གསུམ་པ་(རིགས་པ་དང་འགལ་བ་གཞན་བརྟེན་པ་)ནི།

ཙ་བ། དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྟོ།

ཐ་དད་མྱིར་ནི་ཐ་དད་ན།

གཞན་དུ་ཐ་དད་མེད་གང་ལས།

མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་འཛིན་ཤེད་གྱི་སྟོ་སྟེ་འཛིན་

མེད་^⑨ཐ་དད་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་ནི་རྩལ་ཐ་དད་དུ་བཞག་^⑩དགོས་ལ་གཞན་དུ་ན་ཐ་དད་མེད་
 པ་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་མེད་རྒྱལ་གྱི་ཅ་བ་དང་འབྲེལ་
 པའི་འགྱུར་མ་མཐུན་ལ། འབྲེལ་^⑪པའི་འགྱུར་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒོ་དང་དབང་པོ་ཐ་
 དད་གྱི་གཟུང་བྱ་སོ་སོར་དེས་པ་དེ་ནི་ཐ་དད་ཁོ་ནར་དེས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་གང་ལས་
 གཅིག་མ་ཡིན་^⑫ཏེ། གཅིག་དུ་འབྱུང་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན།
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་བཞག་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྟུས་ན། དབང་དོན་སྒྲན་
 པ་ཆད་མ་དང་རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་ལ་འདིའོ་སྐྱམ་པའི་མངོན་སུམ་དང་ཆད་མ་འབྲས་
 ལུང་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། རྩལ་ཆ་མེད་གཅིག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་རྩལ་ཐ་
 དད་དང་། གཟུགས་འཇིན་པའི་སྒོས་དྲི་རོ་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་^⑬འཇིན་པ་དང་། དེ་དག་
 འཇིན་པའི་སྒོས་གཟུགས་གྱི་རྩལ་^⑭འཇིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པས། ཉེས་པ་འདི་དག་འཇུག་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་གྱི་རྩལ་དང་དྲི་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་གཅིག་དུ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་དུ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་གཟུང་
 དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྩལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 ཡང་བཞག་མི་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(མེར་སྐྱ་པའི་ལུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
 དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅུག་ མེར་སྐྱ་པ་ནམས་ནི་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་
 དུ་འདོད་དོ།

⑨ <སྐྱ>> སྐྱ་སྐྱ་མེད་ཕྱིར <འཇིག>> སྐྱ་སྐྱ་མེད་

⑩ <སྐྱ>> བཞག <འཇིག>><འགྱུར>><ཞོལ>> བརྟེན

⑪ <སྐྱ>> འབྲེལ <འཇིག>><འགྱུར>><ཞོལ>> འབྲེལ

⑫ <སྐྱ>> མེད་ <འཇིག>><འགྱུར>><ཞོལ>> ཡིན་

⑬ <སྐྱ>><འགྱུར>> རྩལ <འཇིག>><ཞོལ>> དྲིས་

⑭ <སྐྱ>><འགྱུར>><ཞོལ>> རྩལ <འཇིག>>

དང་སྟོང་མེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མེར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་
མར་མ་ཟད་མདོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མདོན་སུམ་
དུ་འདོད་དེ། རྣ་བ་དང་། བགས་པ་དང་། མིག་དང་ལྟེ་དང་། སྒྲ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་སྐྱ་དང་རིག་བྱ་དང་། གཞུགས་དང་རོ་དང་བྱི་རྣམས་ལ་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
འཛིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་བཞི། མདོན་སུམ་ཆད་མའོ། །ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དང་། རྣམ་འབྲུར་ཐ་དད་མེད་པར་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ཡིད་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་སྒྲན་ཅིག་འཇུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། གངས་
ཅན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་ཀྱིས་རིག་པའི་དོན་དེ། དབང་པོས་དོན་གཞུང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་
ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོས་ཞེན་པར་འདོད་དོ། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
འཇུག་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཉེ་བ་ན། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་འབྲུར་བའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་དང་བཅས་
པ་དང་རྒྱུན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷགས་པ་སྟེགས་པ་ན། མེ་ལྷགས་རྩས་གཅིག་མ་ཡིན་
ཡང་། རྩས་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་པ་^②ཅན་གྱིས་ཡུལ་སྟོང་བ་ན།
ཡུལ་དང་འབྲེས་པས་ཡུལ་རྣམས་སྟོང་པའི་རོ་བོ་མིན་ཡང་། སྟོང་པའི་རོ་བོ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བའི་
སྐབས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་ནི། སེམས་པ་ཅན་^③སྒྲོན་མའི་འོད་ལྟ་བུར་ཡུལ་གསལ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཏེ། ཁ་ཅིག་སྒྲ་མ་
ཆད་མ་དང་བྱི་མ་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་
མདོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་གི་ཡུལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་འཛིན་པར་སོ་སོར་
རེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། གངས་ཅན་སྒྲ་རབས་པའི་ལྷགས་དགག་པ་
དང་། བྱི་མ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། མདོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་བྱུང་བ་

^② <<སྐྱ>> <<བགས>> བ

<<མེས>> <<འཛིན>> དབང

^③ <<སྐྱ>> དེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་ནི། སེམས་པ་ཅན

<<མེས>> <<བགས>> <<འཛིན>> དེ་ལ་རྒྱུན་མེད་པ་ནི། སེམས་པ་ཅན

བཤོ། །དང་པོ་(གངས་ཅན་སྤྱི་རབས་པའི་ཕྱགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལྟའི་
གངས་རེས་དགག་པ་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་ཚུལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་(མངོན་
སུམ་ཆད་མ་ལྟའི་གངས་རེས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི།

ཙ་བ། ཐུག་པ་མེད་པའམ་.....།

དེ་ལ་མངོན་པ་ལ་དབང་པོ་དག་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་མི་ཐོས་པས། སྤྱི་ཚུ་བཞིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་
ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་བྱུང་པར་ལས། སྤྱི་རིགས་འཛིན་པར་འདོད་
པས། སྤྱི་གཅིག་ཕྱ་ཡང་དབང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་^②འཛིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཅིག་ཕྱ་ལ་
ལྟོས་ཏེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་གྱི་གངས་གྱི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལྟའི་གངས་རེས་པ་ཉམས་ཤིང་བྱུང་པ་ཁས་སྤངས་སོ། །འཕ་
གྱི་སྤྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས། སྤྱི་རིགས་གཅིག་ཁོན་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན།

ཙ་བ།དབང་གཅིག་འགྱུར།

དེ་ལྟར་དབང་པོ་གཅིག་ཁོན་འགྱུར་པར་ཐལ། སྤྱི་དང་རེག་བྱ་རང་བཞིན་གཅིག་
པས། རྒྱ་བའི་དབང་པོས་སྤྱི་འཛིན་པ་བཞིན་ཏུ་རེག་བྱ་ཡང་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི། སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཙམ་ལྟ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་
བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ལ་སྤྱི་རིགས་ལ་བ་རྣམས་ལ།^③ སྤྱི་རིགས་ཐ་མི་དད་པའི་
དབྱིབས་ཡོད་ཀྱང་། རེག་བྱ་སོགས་ལ་མེད་པས་རིགས་མ་ཐུན་པའི་ཡུལ་ཁོན་འཛིན་གྱི།

^② <<སྤྱི>> ཡང་དབང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་

<<ཤེས>> ཡང་དགག་པོ་རབས་ཏུ་མེད་པས་

^③ <<སྤྱི>> སྤྱི་རིགས་ལ་བ་རྣམས་ལ།

<<ཤེས>> སྤྱི་རིགས་ལ་བ་རྣམས་ལ།

པས་རིགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་དགག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་
རིགས་འཛིན་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(དབང་པོའི་འཇུག་པས་རིགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་ལས་རང་བཞིན་འཛིན་མ་ཡིན།

སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དབང་པོའི་འཇུག་པས་འཛིན་
པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་པོའི་འཇུག་པས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སམ། དབྱེ་བས་
ཁོ་ན་འཛིན་པའི་བྱིང་།

ཙམ། དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་འཛིན་མི་འགྱུར།

ན་བའི་འཇུག་པས་མི་ཆང་གི་སྐྱེ་དང་། རའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་མི་
འདྲ་བར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ན་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མེད་པས་^①དབྱེ་བས་
ཅམ་འཛིན་གྱི། སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མི་འཛིན་པའི་བྱིང་རོ།

ཙམ། འཛིན་ནའང་ཡིད་བཞིན་རྣམ་རྟོག་འགྱུར།

སྐྱེའི་རང་བཞིན་འཛིན་ནའང་ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་འགྱུར་
བར་ཐལ། སྐྱེའི་རང་བཞིན་དབྱེ་བས་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་བྱིང་རོ།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་རིགས་འཛིན་པ་དགག་པ་)ལ་
གཉིས། བདེ་སོགས་དང་སྐྱེའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་དགག་པ་དང་། བསྐྱེད་པས་
འཛིན་པའི་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(བདེ་སོགས་དང་སྐྱེའི་རང་བཞིན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། གནས་སྐབས་དེར་འགྱུར་.....།

ན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། ཡིད་གྱི་འཇུག་བཞིན་དུ་རྟོག་

^① <<སྐྱེ>> བྱང་པར་མེད་པས་

<<མེས>> <<བུས>> <<ཞོས>> བྱང་པར་མེད་པའི་

པའི་གནས་སྐབས་^①དེ་ལས་མ་འདས་པར་ཐལ། བྱད་གཞི་བྱད་ཚོས་སྒྱར་ནས་འཛིན་པའི་
བྱེད།

ཙ་བ།སྤྱང་སྟོབས་སོགས།

མ་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱེད།

གཞན་མིན་ཞེན་འབྲས་མིན་པའམ།

སྤྱང་སྟོབས་སོགས་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
འབྲེལ་པ་མེད་པ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་བྱེད། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་པས་སོ་
སོར་མི་འཛིན་ནོ་ཞེན། སྒྱུ་སོགས་སྤྱང་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པའམ།
སྤྱང་སྟོབས་སོགས་དེ་ཅས་ལྷའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཞན་མ་ཡིན་
པའི་བྱེད། སྤྱང་སྟོབས་དང་བདེ་སོགས་རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་
གནས་སྐབས་གཙོ་བོར་འདོད་དོ།

ཙ་བ། གཞན་ཉིད་མིན་ན་གཟུང་བྱ་མིན།

བདེ་སོགས་དང་སྒྱུ་སོགས་མདོན་སུམ་གྱིས་སོ་སོ་ཁོ་ནར་^②གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་བཞིན་གཞན་ཉིད་མིན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་(བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པའི་དགག་པ་)ནི། དེ་ཅས་ལྷ་དང་བདེ་སོགས་སོ་
སོར་མི་འཛིན་གྱི་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་ནོ་ཞེན།

ཙ་བ། ལྷ་ཚོགས་རྣམ་འབྱུང་དོན་མཚུངས་འབྱུང།

མདོན་སུམ་གྱི་དེ་ཅས་ལྷ་དང་བདེ་སོགས་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ།
ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཟུང་བྱ་ལ་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པའི་བྱེད། དབང་
སོ་ལྷ་ག་ཡུལ་མཚུངས་པར་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཅས་དང་བདེ་སོགས་བསྐྱེམས་ནས་འཛིན་

^① <<སྒྱུ>> རྟོག་པའི་གནས་སྐབས

<<ཞེས>> རྟོག་པ་གནས་སྐབས

^② <<སྒྱུ>> མདོན་སུམ་གྱིས་སོ་སོ་ཁོ་ནར་

<<ཞེས>> མདོན་སུམ་གྱི་སོ་སོ་ཁོ་ནར་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་པོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །རང་རང་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
ནས་འཛིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ། དུ་མར་འཛིན་ཕྱིར་.....།།

དབྱིབས་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་ལ་
ཡང། དབྱིབས་ཐ་དད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དུ་མར་འཛིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་ཐུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། དེ་
དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙམ།གངས་ཅན་གྱི།།

ཕྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་དོ།།

མེར་སྐྱ་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་ནི། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
གཅིག་དང། དེ་ཡང་ཆ་མེད་དུ་འདོད་ལ། སྟོན་གྱི་མེར་སྐྱ་པའི་ཐུགས་ལས་འདས་པར་སྐྱ་
པའི་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་མི་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་
གསུམ་པོ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ལ། རིགས་གཞན་ཡང་ཐ་མི་དད་པ་མ་ཡིན་པས། རེག་བྱ་
ལ་སོགས་པའི་གསུམ་པོ་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན། དེ་ཅམ་སྒྲེའི་ཡོན་ཏན་ལ་
མི་འདྲ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་དབང་པོ་རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་པས།
དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཐལ་པའི་སྟོན་མེད་ལ། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་པོ་ལ་
རང་གི་ཕྱེ་བྲག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དབང་པོ་ཐུག་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །
གངས་ཅན་གྱི་མ་འདིས་སྒྲེའི་ཕྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་ཡང། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་ཐུན་རྣམས་ཐ་དད་པར་
ཡོད་ལ། རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡང་རྒྱལ་ཐུན་ཐ་དད་ཅིང། སྒྲེའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་
མི་འགྱུར་པའི་ཆེ་གཙོ་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་ནས་ན་པའི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྐྱ་དང་
རྣམ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་

ལ་ཡང་ཁས་སྤངས་སོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་བཞི། རང་བཞིན་གཙོ་བོ་སྤྱག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཡོན་
ཏན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་འཐད་པ་དང་། དེ་འདོད་ན་ཁས་སྤངས་འགལ་བ་དང་།
སྤྱོད་འགལ་ཞིག་གིས་བརྟོན་པས་དོན་ཚན་གཅིག་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་སོ།

དང་སོ་(རང་བཞིན་གཙོ་བོ་སྤྱག་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་པ། དེ་དེའི་རོ་བོར་ཐམས་ཅད་ནི།^①

གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོར་ཡོད།

སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་གི་ཡང་གཙོ་བོར་རྒྱལ་ཕྱན་སོ་སོར་སྤྱག་མེད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱི་
བྱེ་བྲག་དེའི་རོ་བོས་རིགས་ལས་ཐ་དད་པའི་གཙོ་བོ་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོར་
ཡོད་པའི་བྱེར་རོ།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མི་འཐད་པ་)ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་
འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་རྣམས་རྣ་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱར་འགྱུར་ལ།
བདེ་བའི་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་རྣམས་འདུས་པ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་བདེ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
རིགས་མི་མ་ཕྱན་པ་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞིག།

ཙ་པ། རབ་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས།

འབྲས་བུའི་རོ་བོར་མཚོན་པར་བྱེད།

རྒྱལ་ཕྱན་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ།

གཅིག་དེའི་རོ་བོར་གང་གིས་འགྲོ།^②

སྤྱི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྤྱག་གཉི་སྤྱག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རབ་ཐམས་ཅད་པ་གསུམ་རབ་

① <<སྤྱོད>> <<ཡེ>> ཐམས་ཅད་ནི།

<<ཙ>> ཐམས་ཅད་ནི།

② <<རང>> རྒྱལ་ཕྱན་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ། གཅིག་དེའི་རོ་བོར་གང་གིས་འགྲོ།

<<ཙ>> རྒྱལ་ཕྱན་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་

ན། འབྲས་བུ་གཅིག་པར་གང་གིས་ཚོགས།

དུ་སྒྲོར་བའི་ཁྱེ་བྲག་ལས། རྩ་བའི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱུང་སྐྱུང་བའི་སྒྲུལ་ལྟར་གྱིས་
 བསྐྱུས་བའི་འབྲས་བུའི་རོ་པོར་^①མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐམས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྩལ་སྒྲན་གསུམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་རྩལ་ལྟར་སྒྲག་ཅིག་ལུའི་རོ་པོར་རྒྱ་
 མཆོན་གང་གིས་འཕྲོ་སྟེ། རྩལ་སྒྲན་གསུམ་^②རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འཕྲོས་བཞིན་གཅིག་དུ་
 འབྱུང་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བྲག་སྒྲོས་པ་ནི། ཁྱེ་བྲག་པ་འདོད་པའི་རྩལ་སྒྲན་གཉིས་
 བྲང་ནས་བརྩམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ།

གསུམ་པ་(དེ་འདོད་ན་ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་)ནི།^③

ཅ་ལ། རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྐྱུང་བ་ཡི།

རབ་དུ་སྒྲོར་བར་འདོད་མ་ཡིན།^④

རྩལ་སྒྲན་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་དེ་ལས་མ་འཕྲོས་བཞིན་དུ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐམས། རྒྱ་འབྲས་བུ་^⑤རིགས་མི་མཐུན་གཞན་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་དུ་སྒྲོར་བར་གཞན་
 གྱི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་འབྲས་རིགས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཁས་སྒྲངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ།

བཞི་པ་(སྒྲི་འགལ་ཞིག་གིས་བརྒྱན་པས་དོན་ཆོན་གཅིག་དུ་མི་འཐད་པར་ཐམས་བ་)ནི།

ཅ་ལ། རོ་པོ་གཉིས་ཉིད་མི་འདོད་ན།

འབྲས་བུ་རོ་པོ་གཅིག་ཉིད་ཐོབ།

དོན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ལ།^⑥

^① <སྐྱ>> རོ་པོར <ཤེས>> རོ་པོ་གསུམ་

^② <སྐྱ>>> <འབྲས>> རྩལ་སྒྲན་གསུམ་

<ཤེས>>> <ཞོལ>> རྩལ་སྒྲན་གསུམ་

^③ <སྐྱ>>> <འབྲས>> གསུམ་པ་ནི <ཤེས>>> <ཞོལ>>

^④ <རབ>> རིགས་མི་མཐུན་ལས་སྐྱུང་བ་ཡི། །རབ་དུ་སྒྲོར་

བར་འདོད་མ་ཡིན།

<ཅ>> རིགས་མི་མཐུན་པར

སྐྱུང་ན་ཡང་། །ཡོངས་སུ་འབྱུང་བར་མི་འདོད་དོ།

^⑤ <སྐྱ>>> <འབྲས>> འབྲས་བུ་ <ཤེས>>> <ཞོལ>>

^⑥ <རབ>> དུ་མ་སྟེ།

<ཅ>> དུ་མ་ལ།

དབང་པོའི་ཡུལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན།

སྤྱ་སྤྱའོ་ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་གཅིག་ཐོས་པས། རང་བཞིན་གཅིག་^①ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།
ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱལ་ཐུན་གསུམ་འདུས་པ་ལས། སྤྱ་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་རང་
བཞིན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཐུན་སོགས་དུ་མ་སྟེ་དུ་མའི་རང་བཞིན་ཡོན་ལ། དབང་པོའི་
མཛོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་ནི་རྣམ་འཛུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། དེའི་ཕྱིར་རེ་རེའི་དངོས་པོ་ལ།

གངས་ཅན་ལྷགས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས།^②

དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་དེ་ཙ་ལྷ་སོ་སོ་རེ་རེའི་དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་
གྱི་རྒྱལ་ཐུན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་བ་ནི། གངས་ཅན་ཁ་ཅིག་གི་ལྷགས་ལས་
ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་ཉེས་པ་རྒྱུར་ཐད་རྒྱུར་བ་ཙམ་དུ་ཐད་གྱི་དེ་ཡང་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་ཁོ་
ནའོ།

གསུམ་པ་(མཛོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་རྒྱུར་བ་)ལ་གསུམ། ཡིད་གྱི་འཇུག་
པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པར་དུན་པར་འདོད་པ་
དགག་པ་དང་། དུན་པ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན་འཇུག་པ་དེ།^③

ཆད་མར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དེ་སྤར་བ་གད་པའི་མཛོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷགས་པའི་ཆད་
མར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་དང་ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན། ལྷགས་པ་

^① <<སྤྱ>> རང་བཞིན་གཅིག

<<ཞེས>> རང་ནི

ལྷགས་དོར་ཉེ། འེ་རེའི་རྩ་མཚན་ཡིན།

^② <<རང>> དེའི་ཕྱིར་རེ་རེའི་དངོས་པོ་ལ། གངས་ཅན་ལྷགས་

^③ <<རང>> འཇུག་པ་དེ། <<རྩ>> འཇུག་པ་སྟེ།

ལས་ཁྱད་པར་འཕགས།

<<རྩ>> དེའི་ཕྱིར་གངས་ཅན

མི་ཉེན་པས་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཚད་མར་སྟོན་པའི་ཆོག་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེས་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཁྲབ་ཚུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་
ཁས་སྦྱངས་ཤིང་། མཚན་ཉིད་དེས་མ་བཟུས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ཕྱི་དོན་ལ་དབང་
པོས་ཞེན་པར་བྱེད། དེ་ལ་ཡིད་གྱིས་རྗེས་སུ་ཞེན་པར་བྱེད། ཡང་ཡིད་གྱི་ཞེན་པ་དེ་ལ་
དབང་པོས་རིག་པར་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་། འདིར་མ་བཟུས་པའི་ཕྱིར།^①

གཉིས་པ་(སྟོན་ཅིག་པར་བྱ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། ཚད་མར་མ་འདུས་པའི་
ཉེས་པ་དེ་ནི་མེད་དེ།^② རྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་
མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་ནི། དོན་དང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་འཇིན་
པའི་བྱ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།^③ དེ་ཡང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་དང་སྟོན་
ཅིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ། དབང་པ་མ་ཡིན་མ་སྟོང་ཕྱིར།

ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་འགྱུར།^④

ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དེ་ཡུལ་དེ་དག་དབང་པོའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་སྐར་
ཉམས་སུ་མ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དང་། དབང་པོའི་འཇུག་པ་དབང་པ་དང་། དབང་
ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་ཅིག་ཅར་^⑤གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

ཙམ། དེ་ནི་ཚད་མེན་གཞན་ལྟ་ལ།

ཉམས་པའམ་ཡང་ན་དབང་པ་ཡིན།

ཡིད་གྱི་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

^① <<སྟོ>> <<བཀྲས>> འདིར་མ་བཟུས་པའི་ཕྱིར།

<<ཤེས>> <<ཞེས>> འདིར་མ་བཟུས།

^② <<སྟོ>> དེ། <<ཤེས>> <<བཀྲས>> <<ཞེས>> རྟོ།

^③ <<སྟོ>> ལྟར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

<<ཤེས>> <<བཀྲས>> <<ཞེས>> ལྟར་པ་ཡིན་ལ།

^④ <<རང>> ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

<<ཙམ>> གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ཞེ་ན།

^⑤ <<སྟོ>> ལྟར་ཅིག་ཅར། <<ཤེས>> དུས་ཅིག་ཅར།

ཁོ་ལོ་ཅག་རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནི། ཉེས་པ་འདི་དག་མེད་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་ནས་
 བཤད་པའི་བློ་པ་ནི། ཁོང་པའི་གོམས་པ་འདོར་བ་དང་འབྲ་བར་ཟད་དོ། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་དེ་
 ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་དོན་དང་དབང་པོའི་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་བློ་པ་ཉམས་པ་འཇུག་སྟེ།
 བློ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་སྤར་ཉམས་སུ་མ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་ནི་
 རྟོག་^①པའི་དོན་ཏེ། སྤར་དང་དོན་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཁོ་
 བ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཞེན་པར་^②བཤད་པས། དབང་པོའི་འཇུག་པ་བློ་པ་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་དོན་ཉམས་པའོ། བློ་པ་ཡིན་ནའང་། གཞན་སྤོང་བ་ན། གཞན་ཀྱིས་བློ་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ན་^③ཡང་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷན་ཕྱིན་ཕྱིས་^④སྤོང་བ་མཆོད་སྦྱོན་ཕྱིས་བློ་པ་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་གཞན་ཀྱི་སྤོང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཀྱིས་བློ་པས་
 གཞན་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་(བློ་པ་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་དགས་པ་)ནི། ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་
 ཀྱི་དོན་ལ་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པས་རྗེས་སུ་བློ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན།

ཅན། བློ་པ་ལྷག་པར་བརྟེན་ཕྱིར་ན།

ནམ་གསལ་.....།

ལོ་ན། དབང་པོས་གཞུང་པའི་རྗེས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད། ཡིད་ཀྱིས་གཞུང་
 པའི་རྗེས་ལ། དབང་པོས་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནམ་པར་གསལ་བར་ཐལ།
 བློ་པས་ལྷག་པར་བརྟེན་ཕྱིར་ན་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པས་རྗེས་ཁོ་ནར་བློ་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅན།དབང་གཞན་དོན་མེད་འགྱུར།

^① <<ལྷ་>> རྟོག <<ཤེས་>> <<བཀུས་>> <<ཞོལ་>> རྟག

འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ན <<ཤེས་>> <<ཞོལ་>> གཞན

^② <<ལྷ་>> ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཞེན་པར

མཆོང་བ་ན། གཞན་བློ་པར་འགྱུར་ན

<<ཤེས་>> <<བཀུས་>> <<ཞོལ་>> ཡིད་རྗེས་སུ་ཞེན་པར

^③ <<ལྷ་>> ལྷན་ཕྱིན་ཕྱིས་

^④ <<ལྷ་>> <<བཀུས་>> གཞན་སྤོང་བ་ན། གཞན་ཀྱིས་བློ་པར

<<ཤེས་>> <<བཀུས་>> <<ཞོལ་>> ལྷན་ཕྱིན་ཕྱི

ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་འཛིན་པ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་སློང་གི་པས་ཕྱི་རོལ་ག་ཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་(དཔྱད་པ་པའི་ཐུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། སློད་པ་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྤང་^ཉནས་སྐྱེས་
བྱའི་དབང་པའི་སློ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དཔྱད་པ་པ་རྣམས་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མིག་གི་དབང་
པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་ནས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བྱའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སློང་དེ་དག་^ཉམངོན་སུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློ་སྐྱེས་པའམ་སློ་སྐྱེ་བ་ཞེས་ལས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློ་^ཉམངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི།
མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སློས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་
མོ་ཞེས་པ་ལོ། །སྤང་བ་ནི་དབང་པོའི་དོན་འདུས་པ་ལོ། །དབང་པོ་ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱུས་
ཏེ། བདག་དང་ཡིད་སྤང་བ་ལས་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་།
ཆད་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་(མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་
དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཡོད་པ་ཞེས་སློས་པའི་ཆོག་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཟུང་དུ་དབང་དོན་སྤང་བ་སློས་པ་ཁྱབ་ཆུང་བ་དང་། སློང་སྐྱེ་བ་ཞེས་སློས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་
མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་(ཡོད་པ་ཞེས་སློས་པའི་ཆོག་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པ་)ལ་གསུམ། དོན་དེ་སྤང་
བ་སློས་པས་ཉོགས་ཟིན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། དབང་པོ་སློན་མེད་དང་སྤང་བར་

^ཉ <<དང>> སྤང

<<ཅ>> ཅུང

^ཉ <<སྐྱེ>> ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློ་

^ཉ <<སྐྱེ>> སློང་དེ་དག

<<ཤེས>> སློང་པོ་དང་།

<<ཤེས>> <<འགྲུས>> <<ཞེས>> ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློ་

རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(དོན་དེ་སྤང་བ་སྟོས་པས་རྟོགས་ཅིན་པ་)ནི།

ཙ་པ། དེ་ལ།

ཡོད་པའི་གསལ་བྱ་མེད་པ་སྟེ།

སྟོར་ཞེས་བྱ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྲུང།^①

ཡང་དག་སྟོར་བ་ངེས་པར་ནི།

མདོན་སྤུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་
སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་མེད་པ་སྟེ། དོན་དེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དོན་དེ་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་ལ་སྤང་ཅེས་པ་སྤང་བར་རྟོགས་པ་ལས། དོན་དེ་ཡོད་
པར་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡོད་པར་རྟོགས་ཤིང་མེད་པ་སེལ་བ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཚད་པ་དང་ལན་ནོ།

དང་པོ་(ཚད་པ་)ནི།

ཙ་པ། ཡོད་ཉིད་ལ་ནི་བསྟན་ཅེན།

ཅི་སྟེ་ཁྲ་བ་བསྟན་ཕྱིར་ཡིན།

དབང་པོ་དང་སྤང་ནས་སྟོ་སྟོང་ཞེས་སྟོས་པའི་ཆེ། གང་དང་སྤང་སྟུམ་དུ་དོགས་ན་
ལན་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དང་སྤང་བ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་བསྟན་ཅེན། ཅེས་པ་དང་། ཡང་ཁ་
ཅིག་རྣམ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་འདས་མ་འོང་གི་དོན་ད་ལྟ་མེད་པ་ཤེས་པ་མདོན་སྤུམ་དུ་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཁྲ་བ་གཉིས་སྟངས་གི་ཤེས་པ་དང་། སྟོག་རྒྱ་^②ལ་ཚུར་འཛིན་སོགས་
མདོན་སྤུམ་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་བ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན།

^① <<དང>> སྤང་ཅེས་པ་ལས་དེ་རིག་བྱ། <<ཙ>> སྟོར་ཞེས་བྱ་ལས་དེ་རྟོགས་འགྲུང།

^② <<ལྟ་ལས>> སྟོག་རྒྱ། <<སྟུ>> <<ཤེས>> <<འཛིན>> སྟོག་རྒྱ།

གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

ཅ་ག། དབང་པོའི་བྱང་པར་དུ་⁹བརྒྱུད་ཀྱིས།

ཡོད་ཅེས་སྟེན་པས་མི་རྟོགས་པ།

མ་ཡིན་གང་ཞིག་སྟུབ་པར་བྱེད།

ཅི་སྟེ་དབང་པོ་གང་ཞིག་ལ།

ཐེམ་དང་ཤེས་པར་འདོད་ཅི་ན།¹⁰

དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མིག་དང་སྟངས་པ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱུད་རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དདག་དང་ཡིད་སྟངས་པ་ལ་ལོགས་ལོ་བའི་ཆེད་དུ་སྟེ་སྟེ་ཡོད་པ་སྟོས་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡང་བདག་¹¹དང་ཡིད་ཡོད་པ་ཅེས་སྟངས་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལོགས་སུ་སྟོས་དགོས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཅེས་དང་སྟངས་པར་བྱུང་ཐེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་གཉིས་སྟངས་ལོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་སྟངས་སྟེ་བ་ཞེས་པས་བསལ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་མཆན་གང་གིས་ཡོད་པ་དང་ཞེས་བརྒྱུད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལྟར་དེ་ལ་ནམ་བཅད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པའི་སྟེ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། དབང་པོ་སྟངས་པས་དབང་པོ་རོན་དམ་པར་འདོད་ཅིང་། མེད་པའི་རོན་དང་སྟངས་པ་དག་ག། ཡང་དབང་པོ་མཛེས་པར་ཉེ་དབང་པོ་སྟོན་མེད་པ་དང་སྟངས་པ་ལ་སྟེས་པའི་སྟོ་མངོན་སུམ་དུ་ལོ་བའི་ཆེད་དུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དབང་པོ་སྟོན་མེད་དང་སྟངས་པར་རྟོགས་པའི་རོན་ཅན་ཡིན་པ་དག་ག་པ་)ལ་

⁹ <<རང་>> བྱང་པར་དུ་

<<ཅ་>> བྱང་པར་ཅན་

¹⁰ <<རང་>> ཡོད་པ་ཅེས་དང་སྟངས་པར་དུ་། མ་ཡིན་ཞིན་ཏེ་གང་གིས་བརྒྱུད་། ཅི་སྟེ་ཡོད་པ་སྟོས་པར་འདོད་། དབང་པོ་མཛེས་པར་བརྒྱུད་པ་ཡིན།

¹¹ <<སྟེ་>> དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ག

<<ཤེས་>> <<ལྟ་སྟངས་>> <<ལོགས་>> དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ག

གསུམ། ཚོད་པ་དང་། ལན་དང་། འཛིག་རྟེན་དུ་བྲགས་པའི་ལན་དགག་པའོ།
 དང་པོ་(ཚོད་པ་)ནི། དབང་པོ་སྦྱོན་མེད་དང་སྤང་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡོད་པ་
 དང་སྤང་ཅེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

ཙ་ག། དེ་ཐེམ་པ་དེ་གཞན་ལས་ཀྱང་།

ཤེས་པ་མིག་སྒྲུན་སོགས་པའང་ཡོད།^⑦

དབང་པོ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པ་དང་མཛེས་པ་སྦྱོན་མེད་པ་དེ་དང་སྤང་པ་ལས་སྦྱེས་
 པར་བྱུང་པས་མདོན་སུམ་དུ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །མིག་སྒྲུན་མིག་ལ་བྱགས་པ་དང་།
 ཀླར་པ་རྒྱལ་གྱིས་བྱགས་པས་སོགས་པ་^⑧གཞན་ལས་ཀྱང་དབང་པོ་སྦྱོན་མེད་བྱུང་པས་དེ་
 དག་དང་དབང་པོ་སྦྱར་པ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡང་མདོན་སུམ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་དབང་པོ་སྦྱོན་མེད་བྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་། ཡོད་པ་ལ་སོགས་སྒྲིམ་པ་དགོས་པ་མེད་དོ།
 གཉིས་པ་(འཛིག་རྟེན་དུ་བྲགས་པའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས།^⑨ ཚོད་པ་དང་ལན་ནོ།
 དང་པོ་(ཚོད་པ་)ནི།

ཙ་ག། བྲགས་ལ་དེ་ལྟར་བརྟག་གང་ན།

གཞན་ལ་འགོ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འགོ་བའི་སྒྲ་བ་ལང་ལ་འཛིག་རྟེན་ན་བྲགས་པ་
 ལྟར་^⑩ཡོད་པའི་སྒྲ་དབང་པོའི་གཞུང་དོན་ལ་བྲགས་པས་ཡོད་པའི་སྒྲས་དབང་པོ་དང་སྤང་
 པར་བྱ་བའི་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡོད་པ་སྒྲིམ་པ་རྟག་གང་ན།

⑦ <<དང>> དམ་པར་བྱུང་བར་མཛེས་པ་དེ། མིག་སྒྲུན་ལ་སོགས་གཞན་ལས་ཀྱང་། <<རྟེན>> དེ་ཐེམ་པ་དེ་གཞན་ལས་ཀྱང་། ཤེས་པ་མིག་སྒྲུན་སོགས་པའང་ཡོད།

⑧ <<སྦྱེ>> བྲགས་པས་སོགས་པ་ <<ཤེས>> ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་

⑨ འདིར་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་སྟུང་དཔེ་པེ་ཞི་ཀར་བཞོད་ཀྱང་གཞུང་ས་བཅད་བསྒྲིགས་ན་གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་པ་ལ་དགོངས་སྟུགས།

⑩ <<སྒྲ>> <<བྲགས>> འཛིག་རྟེན་ན་བྲགས་པ་ལྟར་

<<ཤེས>> <<འཛིན>> འཛིན་ན་བྲགས་པ་དེ་ལྟར་

གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

ཙ་བ། སྐྱ་དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལ་མིན།

དེ་གཉིས་དཔེ་མི་མཆོངས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་འགྲོ་བའི་སྐྱ་བ་ལང་ལ་གྲགས་
པས། དེས་བ་ལང་མཆོན་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྐྱ་དེ་དབང་པོའི་^༡ཡུལ་ལ་སྐྱ་མོང་མིན་པར་
གྲགས་པ་མིན་པས། དེས་དེ་མཆོན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མཆོན་རྟེན་གྱི་སྐྱར་དུ་དབང་པོན་སྐྱ་བ་སྐྱ་མོང་པ་)ནི།^༢

ཙ་བ། ཀུན་ཏུ་དོན་དང་སྤངས་ནས་

གཞུགས་སྐྱ་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་།

ཆེན་པོའང་འཇིན་པར་མཐོང་བས་ན།

བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ལ་གཞོད།^༣

མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དུས་ཀུན་ཏུ་དོན་དང་སྤངས་ནས་མངོན་སུམ་
གྱི་སྐྱ་སྐྱེད་གང་ན། མཆོན་རྟེན་མཆོན་གཞི་ལ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་པོས་དོན་བར་
དུ་མ་ཆོད་པ་སྤངས་ནས་འཇིན་པས་བྱུང་^༤བར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ།
མིག་དང་ནའི་དབང་པོས་^༥གཞུགས་སྐྱ་བར་དུ་ཆོད་པ་དང་། རང་ལས་པོང་ཆོད་ཆེན་པོའང་
འཇིན་པར་མཐོང་བ་སྐྱེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤངས་ནས་འཇིན་ན། རི་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་པོ་
འཇིན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ།

གསུམ་པ་(སྐྱའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སྐྱ་པ་ལ་རྣམ་པཅད་མེད་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱའི་སྐྱེ་བ་ཞེས་
སྐྱ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་ཐལ་ན། དགག་པ་གཞན་བསྐྱེད་པོ།

^༡ <<སྐྱ>> དེ་དབང་པོའི་ <<ཡུལ>> དེ་དང་དབང་པོའི་

<<ཙ>> བར་མ་ཆོད་པ་ལ་གཞོད་ཕྱིར།

^༢ <<སྐྱ>> གསུམ་པ་ནི།

^༤ <<སྐྱ>> <<ཡུལ>> <<ཞོལ>> བྱུང་ <<བྱས>> བྱུང་

<<ཡུལ>> <<བྱས>> <<ཞོལ>> གཉིས་པ་ནི།

^༥ <<སྐྱ>> རྣམ་པཅད་པོས་ <<ཡུལ>> སྐྱའི་དབང་པོས་

^༦ <<རང>> བར་དུ་མ་ཆོད་པ་ལ་གཞོད།

དང་པོ་(སྒྲིའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ་གཞན་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཅུག། སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་ཡི་ཆོགས་པ་དག།

བརྗོད་པ་ཐོར་ནས་ཆོད་མ་གང་།།

ཆོད་མ་.....།།

འབྲེལ་པ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག། མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་དེ་དག་གིས། མངོན་སུམ་གྱི་
སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་ཡི་ཆོགས་བརྗོད་པ་ཐོར་ནས། ཆོད་མའི་འབྲས་ལུ་སྒྲིའི་སྒྲེ་བ་ལས་གཞན་མ་མཐོང་
བས། གང་ལས་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་བྱལ་བ་དེ་མངོན་སུམ་ཆོད་མར་འདོད་དོ།

ཅུག།ཅི་སྟེ་དོན་ཡིན་པའམ།^①

སྒྲོ་ཡི་སྒྲེ་བ་ཞེས་ཅི་བསྟན།།

ཅི་སྟེ་དོན་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་
དེས་དབང་དོན་སྤང་བ་མངོན་སུམ་ལུ་སྟོན་གྱི་དེ་ལས་སྒྲེ་ས་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲིའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་ཅི་བསྟན་ཉེ་སྟོས་པ་དགོས་པ་^②མེད་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྤང་བའི་སྒྲེ་ས་ལུ་འེད་བར་པོ་རྣམས་མངོན་སུམ་མོ་
ཞེས་སྒྲིམ་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དཔྱོད་པ་པའི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་
པས། དོན་ལ་དབྱེད་ན་འདི་ལྟར་གསལ་ཉེ། དབང་དོན་སྤང་བ་ལས་སྒྲེ་ས་པའི་སྒྲོ་མངོན་སུམ་
དང་། ཡོད་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུངས་པ་རྒྱ་
བརྗོད་པ་ཐོར་ནས་སྒྲོ་ཆོད་མའི་འབྲས་ལུ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་ཡོད་པའི་^③དོན་དང་སྤང་བའི་
དབང་པོ་དེ་ཆོད་མར་འདོད་པའོ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་དོན་ཁོ་ན་ཁྱོད་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་
དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒྲིའི་སྒྲེ་བ་ཞེས་སམ། དབང་དོན་སྤང་བ་

^① <<རང>> ཅི་སྟེ་དོན་ཡིན་པའམ།

<<ཅུ>> རི་ལྟར་དོན་ཡིན་པའམ།

^② <<སྒྲེ>> ཅི་བསྟན་ཉེ་སྟོས་པ་དགོས་པ་

<<ཞེས>> <<བཀག>> ཅི་བསྟན་དགོས་པ་

<<ཞོལ>> ཅི་དོན་དགོས་པ་

^③ <<རྒྱ>> ཡོད་པའི་ <<ཞེས>> <<བཀག>> <<ཞོལ>> སྒྲོ་བ་པའི་

ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲིང་ཞེས་ཅི་བསྐྱེད་ཏེ་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་(དགག་པ་གཞན་བསྐྱེད་པ་)ལ་གཉིས། དབང་ཡིད་མྱད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་དེའི་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་མི་འཐད་པ་དང་། དབང་དོན་མྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་བ་ལང་ངོ་སྐྱེས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(དབང་ཡིད་མྱད་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དང་དེའི་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཅ་ག། དོན་དང་དབང་པོ་ཡིད་སྐྱེས་བྱ།

སྒྲིར་དང་འདུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན།

མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་སྐྱེད་པ་ཡི།

ཆོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཅི་ཉྩར།

དོན་དང་དབང་པོ་མྱད་པ་དང་། ཡིད་སྐྱེ་སྒྲིར་ཞིང་མྱད་པ་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་དཔྱོད་པ་པ་^༡ ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལས་ཇུས་གཞན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཆོགས་པར་བརྗོད་པ་དེ་དེ་དག་གི་རྒྱར་ངེ་སྤར་འཐད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དང་མྱད་པའི་དབང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་བྱིར་དང་། དབང་ཡིད་མྱད་པ་^༢ བདག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་སྐྱེད་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའམ་ཉེར་ལོན་པ་འདུ་བྱེད་ཤུགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པའོ།

གཉིས་པ་(དབང་དོན་མྱད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་བ་ལང་ངོ་སྐྱེས་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་^༣ ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྒྲིར་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་

^༡ <<སྐྱེ>> དཔྱོད་པ་པ

<<ཤེས>> ཁྱོད་པ་པ

<<ཤེས>> བདག་ཡིད་མྱད་པ

^༢ <<སྐྱེ>> དབང་ཡིད་མྱད་པ

^༣ <<སྐྱེ>> ལ་ <<ཤེས>> <<བཤད་པ>> <<ཆོས>> ལས་

དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བྱི་དོན་གཞན་གཞུང་བའི་སློན་ས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱོར་བ་
མི་འཐད་པའོ།།

དང་པོ་(དབང་པོའི་མདོན་སྤྲུལ་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་) བློ་
དབང་དོན་སྤྲད་པ་ལས། འདི་བ་ལང་ཁོན་ལོ་སྤྲུལ་པའི་ངེས་ཤེས་སྦྱེ་བ་དེ་མདོན་སྤྲུལ་མོ་ཞེ་
ན།

ཅ་ག། བ་ལང་ཉིད་སོགས་སྦྱོར་ལས་དོན།།

བ་ལང་ལ་སོགས་སྤྱུ་འཇལ་བྱེད།།

དོན་དང་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་ལ།།

དབང་པོའི་སློན་རྣམ་ཡོད་མིན།།^⑨

ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བ་ལང་ཉིད་དང་། རེས་བ་ལང་སོགས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱུ་
སྦྱོར་བ་ལས་ནི། དོན་བ་ལང་ཉིད་སོགས་སྤྱུ་གཞུང་ནས། འཇལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དབང་པོའི་སློན་ལ་ཁྱད་གཞི་དོན་རྣམས་དང་། ཁྱད་ཆོས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱེད།

གཉིས་པ་(དེའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཅ་ག། རིག་བྱར་རང་ཉིད་བསྟན་མེད་པས།།

གཞུགས་དོན་དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལོ།།^⑩

དབང་མདོན་ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་དང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་སོགས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་
པ་མེད་པར་ཐལ། རང་དང་གཞན་^⑪ དང་མ་འབྲེས་པའི་རིག་བྱའི་དོན་རང་མཚན་བད་སྦྱོར་

^⑨ <<རང>> དབང་པོའི་སློན་ལ་དོན་རྣམས་དང་། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ཡིན། <<ཅ>> དོན་དང་ཡང་དག་འབྲེལ་བ་ལ། དབང་པོའི་སློན་རྣམ་ཡོད་མིན།

^⑩ <<རང>> རང་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན། བསྟན་བྱ་མིན་རྒྱུ་ལ་དབང་པོའི་ཡུལ།

<<ཅ>> རིག་བྱར་རང་ཉིད་བསྟན་མེད་པས། གཞུགས་དོན་དབང་པོའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལོ།

^⑪ <<སྤྱ>> རང་དང་གཞན་

<<ཤེས>> <<གཞུགས>> <<ཞོལ>> རང་རང་གཞན་

པའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་^①བསྟན་པུ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་མོ་དབང་
པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་སྟུར་བསྟན་ཟིན་པ་ལ་བསམས་
ནས། ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་གྱི་ཕ་མེས་པའི་དོན་མཆོག་གསལ་པོ།

གསུམ་པ་(ཕྱི་དོན་གཞན་གཟུང་པའི་སྟོན་ས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་སྟོར་བ་མི་འཐད་པ་)ནི།
ཅི་སྟེ་ཡང་མིག་གེས་ཀྱིས་བ་ལང་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་དོན་གཞན་གཟུང་པའི་སྟོན་ས་བ་ལང་གི་རྣམ་
མཐའ་དག་ངེས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དོན་མིན་གེས་པའང་རྣམ་ཀྱན་གྱ།

མངོན་སུམ་སྟོར་^②གནས་པར་འགྱུར།

འདི་ནི་མཐོང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། འདི་བ་ལང་ངོ་
སྟུམ་པའི་གེས་པའང་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མངོན་སྟོར་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་^③
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིའི་
གཟུང་ལུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་དོན་རང་མཆོན་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་གད་ཀྱི་
འགྱུར་སྟུར་ན། རྣམ་ཀྱན་དོན་གྱི་རྣམ་གེས་ནི། གནས་ན་མངོན་སུམ་སྟོར་མི་འགྱུར་ཞེས་
བསྟན་ནས་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཀྱན་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། གེས་པ་དེ་མངོན་
སུམ་དུ་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཡང་རང་འབྲེལ་དུ། སྟེ་དོན་གཞན་ཆ་མེད་པ་དབང་པོའི་
མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་ན། སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་པས་
པས། དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟུར་བཤད་ཟིན་པ་སྟུར་འདིར་ཡང་བརྟོད་དོ། །
དེས་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྟུན་མོང་མིན་པ་གསལ་བ་རང་མཆོན་གཟུང་ལུལ་དུ་
བྱེད་པ་འཐད་ཀྱི་སྟེ་མཆོན་འཛིན་པ་མི་འཐད་དོ།

^① <<སྟེ>> བར་སྟོར་པའི་ཆོག་གིས་གསལ་བར་

<<གེས>> <<བཀྱས>> <<ཞོལ>> བར་སྟོར་པའི་གེས་པ་ལ་གསལ་བར་

^② <<རང>> མངོན་སུམ་སྟོར་

<<ཅ>> མངོན་སུམ་སྟོར་

^③ <<སྟེ>> གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་

<<གེས>> <<བཀྱས>> <<ཞོལ>> གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་

གཉིས་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙམ། ཅི་སྟེ་སྟོ་ཡི་སྟེ་བ་འདོད།།

དབང་དོན་སྟངས་པ་དང་། བདག་ཡིད་སྟངས་པ་ལས་ཅི་སྟེ་སྟོ་ཡི་སྟེ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མདོན་སྟུ་མ་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཆད་འབྲས་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཆད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ་དང་། སྟོ་དང་སྟེ་བ་ཆུས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། བདག་ཆད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(ཆད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ་)ནི། དབང་དོན་སྟངས་པ་དང་། བདག་ཡིད་སྟངས་པ་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་ནས། དེ་ལས་སྟེ་མ་པའི་སྟོ་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་དང་། སྟོ་ཡི་སྟེ་བ་དོན་གཞན་མདོན་སྟུ་མ་ཆད་མར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་འཇལ་པའི་སྟོ་འབྲས་བྱར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ།

ཙམ། དོན་གཞན་འབྲས་བྱར་སྟོ་བ་ཡིས།^①

དོན་གཞན་ཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།

འདི་ལྟར་ཆད་འབྲས་ཆུས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆད་མ་ལས་དོན་གཞན་འབྲས་བྱར་སྟོ་བ་ཡིས། ཆད་མས་ཡོངས་སྟུ་མ་བྱེད་པའི་དོན་གཞན་ཆད་མ་དེའི་འབྲས་བྱ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་འབྲས་ཆུས་ཐ་དད་ཡིན་ན། བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འགལ་བས་ཆད་མ་དེའི་འབྲས་བྱར་མི་རིགས་ཤིང་། ཡུལ་འདི་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཤ་པ་དུམ་བྱར་སོང་བ་ལྟ་རེས་ཅན་དན་བཅད་པའི་ལག་ཆུས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

① <<རང་>> སྟོ་བ་ཡིས།

<<ཙམ་>> སྟོ་བ་ནི།

ཅ་ག། དོན་གྱི་སྒྲོ་གར་འབྲས་ཡིན་ན།^⑧

དེ་ལས་གཞན་འབྲས་མེད་པས་སོ།

དེས་ན་དོན་གྱི་སྒྲོ་ལ་དོན་གྱི་ནམ་པ་གར་བ་ཚད་མ་དང་། དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་སུ་
ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པའི་སྟེར། ཚད་མ་དེ་ལས་རྣམས་གཞན་པའི་འབྲས་སུ་མེད་པས་སོ། །ཚད་
འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྒྲར་^⑨བཤད་པ་ལྟར་རོ།

གཉིས་པ་(སྒྲོ་དང་སྟེ་བ་རྣམས་གཅིག་དང་མ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་ག། སྒྲོ་ཡི་སྟེ་བ་གཞན་ཡིན་ན།

འཕྲོ་འདུ་རང་གི་རྒྱ་ལས་ཏེ།

ཚད་མ་^⑩འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ལས།

དཔྱོད་པ་པའི་གཞུང་དུ་དབང་དོན་དང་། བདག་ཡིད་མཉམ་པ་ལས་སྒྲོ་སྟེ་བ་མདོན་
སྒྲུབ་དུ་བཤད་པས་སྒྲོ་འི་སྟེ་བ་སྒྲོ་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ནམ། རྣམས་གཅིག་ཡིན། རྣམ་
གཞན་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་པས་དབང་དོན་དང་། བདག་ཡིད་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་རང་གི་རྒྱ་
ལས་ཏེ། རང་གི་རྒྱ་འཕྲོད་པ་འདུ་རྒྱ་འི་ཚོས་ནམས་ལས་བྱུང་ལ། འཕྲོད་པ་འདུ་བ་མདོན་
སྒྲུབ་ཚད་མ་དང་། འཕྲོད་པ་འདུས་པ་^⑪ལས། དབང་པོའི་སྒྲོ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ལྟར་དཔྱོད་པ་
པས་^⑫ཀྱང་ལུགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཡང་ན་དབང་པོའི་སྒྲོ་ཚད་མ་དང་། དེ་འཕྲོད་པ་འདུ་
བ་ལས་སྟེ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །དབང་པོའི་སྒྲོ་འཕྲོད་འདུ་ལས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར། འཕྲོད་
པར་འདུ་པའི་འབྲེལ་པ་རྟག་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྟེར་དང་། ཚད་མ་དང་འབྲས་སུ་གང་དུ་
ཡང་སྒྱུར་བར་མི་བྱའོ།

⑧ <<རང>> འབྲས་ཡིན་ན།

<<ཅ>> འབྲས་མིན་ན།

⑨ <<རྒྱ>> འདུ་བ་

<<ཤེས>> འདུ་བ་

⑩ <<རྒྱ>> རྒྱ་

<<ཤེས>> རྒྱ་

⑪ <<རྒྱ>> འཕྲོད་པ་ལས་

<<ཤེས>> འཕྲོད་པ་ལས་

⑫ <<རང>> ཚད་མ་

<<ཅ>> ཚད་མའི་

ཅ་ག། ཅི་སྟེ་གཞན་མིན་འདི་^⑨དོན་མེད།

ཅི་སྟེ་སྟོང་དང་སྟེ་པ་གཞན་མིན་ཁིར་དོན་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་སྟོ་
ལས་གཞན་པའི་སྟེ་པ་འདི་སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྟོ་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་འཐད་པའི་
བྱིར། སྟེ་པ་སྟོས་པའི་དགོས་^⑩པ་ནི། སྟེ་པ་ཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོ་པ་ཚད་མར་ཤེས་
པའི་དོན་དུ། སྟོ་མི་སྟེ་པ་ཞེས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྟོ་སྟེ་པ་ཞིན་པ་མ་སྟེས་པས་ཚད་མར་
མི་འཐད་དོ། །སྟེ་པ་ལས་དུས་བྱིས་སྟོ་ཡོད་ན། དོན་གཅིག་པར་འགལ་ལོ།

གསུམ་པ་(བདག་ཚད་མར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། བདག་སྟེས་བྱ་ནི་གཞལ་བྱ་
འཇལ་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེས་སྟོ་བསྐྱེད་ནས་ཡུལ་འཇལ་པར་བྱེད་ཅེ་ན།

ཅ་ག། སྟེས་བྱ་ནས་པར་འགྱུར་ནས་སྟོ།

སྟེད་ན་མི་རྟག་པ་བྱ་འགྱུར།

སྟེས་བྱས་དེ་སྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་ནས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་ནས་སྟོ་སྟེད་དམ།
འོན་ཏེ་མ་གྱུར་པའི་རང་ནས་སྟེ། དང་པོ་སྟར་ན་སྟེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་བྱ་འགྱུར་པར་
ཐལ། སྟར་ལས་ནས་པ་འགྱུར་ནས་སྟོ་སྟེ་ན་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར།

ཅ་ག། ཅི་སྟེ་བདག་དེ་མི་འགྱུར་ན།

དེ་པ་ཚད་མ་ཞེས་མི་སྦྱར།

ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར་ན་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སྟེས་པའི་སྟོ་དེ་པ་ཚད་མ་ཞེས་
མ་སྦྱར་ཞིང་། ཚད་མར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་འགྱུར་ན་སྟེ་སྟར་གྱི་གནས་
སྐབས་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ།

གཉིས་པ་ལེ་བྱའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

ཅ་ག། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ལས་མདོན་སྟུམ་གྱི་ལེ་བྱ་སྟེ་དང་

པོ་ལོ།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་པ་གད་མཐར་འཛིན་གྱི་གཏུང་བ་འཛོམས་བྱེད་
 དེགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ལེ་བྱ་སྟེ་ལེ་བྱ་དང་པོའི་འགྲེལ་པོ། ॥

རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ།

གཉིས་པ་སྒྲོག་ཡུར་དེས་པའི་ཐབས་རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ལེ་ལུ་ལེ་གཞུང་བཤད་པ་དང་།^༩ ལེ་ལུ་ལེ་མཆོན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་ནི།

ཙམ། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་.....།

དགོས་པ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་དེགས་པ་ཆོས་
ཅན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་དང་། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་མཐོང་ཞིང་^① ལྟེན་པ་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་སྒྲོག་ཡུར་དཔོག་པ་གཉིས་ལ། བདག་
པོའི་རྒྱུན་བྱུང་བར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གཉིས་སོ། །སྒྲུབ་རྟག་དང་།
རྗེས་དཔག་ནི་སྒྲེས་བྱའི་རྒྱུད་ཁོ་ནར་གཏོགས་པས་^② རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གཉིས་སུ་
དབྱེ་ལ། གཏན་ཆོགས་ནི་དེ་ལྟར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་དོ། །རང་དོན་ལེ་ལུ་ལས་པོགས་སུ་གཞན་དོན་
གྱི་ལེ་ལུ་ཆོས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་དོན་དུ་གོ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ཁོ་ནས་
ཚུལ་གསུམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་པོའི་ཆོག་གི་རིམ་པ་ཡང་བསྟན་ཅིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ།
ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་འོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། ཚུལ་གསུམ་སྒོ་ཡུལ་
དུ་སོང་པའི་དངོས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྗེས་དཔག་འབྱུང་ལ། སྒྲུབ་རྟག་སྒོ་ཡུལ་དུ་སོང་པའི་
དངོས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། ཚུལ་གསུམ་བྱས་པའི་སྒོ་འབྱུང་བས་དངོས་གྱི་དགོས་པ་འཐད་པའི་

^༩ ལེ་ལུ་ལེ་གཞུང་བཤད་པ་ ལས་འབྲོས་པའི་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྤྱར་དཔེ་བཞི་ཀར་མ་བྱུང་ཡང་། <རྒྱུན> རྟེན་འདིའི་མཆོངས་སུ། ལེ་ལུ་ལེ་གཞུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་དཔག་གི་སྒྲུབ་རྟུགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། རང་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །ཞེས་པའི་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་སྟུགས།

^① <<སྒྲུ>> <<བཟུས>> རྟགས་མཐོང་ཞིང་ <<ལེས>> <<ཞེས>> རྟགས་གཞུང་ཞིང་
^② <<སྒྲུ>> གཏོགས་པས་ <<ལེས>> <<བཟུས>> <<ཞེས>> རྟགས་པས་

ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོས་ཚུལ་གསུམ་ཤེས་ནས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་སྒྲིངས་པ་མེད་ཀྱང་།
 བྱིས་པ་ཁ་ཅིག་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་ཀྱང་། གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་ལྷག་
 ཆད་ཅན་དུ་མཐོང་སྟེ། བསྐྱེད་བྱ་དང་མཚུགས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལྷག་པ་དང་། དཔེ་ལས་འབྲེལ་པ་
 སྟོན་པ་ཆད་པ་དང་། ཚོད་གཞི་ལ་རྟགས་དཔེ་ཉི་བར་གཏོད་པ་སྟུགས་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་།
 རྒྱུ་པ་དང་། དག་ལྷག་ཆད་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པ་དག་རྗེས་
 སུ་བརྩུང་བའི་ཆེད་དུ་ལེ་འུ་ལོགས་སུ་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་^①ལ་གཉིས། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཉིན་གཏན་
 ཆིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ་)ལ་བཞི། མཆན་ཉིད་དང་། ཆད་
 འབྲས་མདོན་སུམ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་བཤད་
 པའི་སྟོན་པ་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཞིན་དུ་
 མདོན་སུམ་ལ་རང་དོན་གྱི་མདོན་སུམ་དང་གཞན་དོན་གྱི་མདོན་སུམ་གཉིས་མ་བྱེ་བའི་རྒྱ་
 མཆན་ནོ།

དང་པོ་(མཆན་ཉིད་)ནི།

ཅན།རང་དོན་ནི།

ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་པའོ།

རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་^①རྟགས་ལས་སྒྲོག་
 གྱུར་གྱི་དོན་གསུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པའོ། །མི་གསལ་བ་དོན་དག་འདིས་རྟགས་སུ་
 དཔོག་པར་བྱེད་པར་བྱེད་པས་རྟགས་ཏེ། ^② ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ནོ། །ཚུལ་གསུམ་སྟོས་པ་

^① ཤོག་གྲངས་ 10 མཆན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ས་བཅད་འདིའི་མིང་སྟུང་བཤེ་བཞི་ཀར་ས་གསལ་ཡང་། <<རྒྱན>>ནང་འདིའི་མཆན་ལ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་
 རྗེས་དཔག་རྟོན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། །ཞེས་བསྟར་ཡིན་སྟུགས།

^② <<སྟེ>> ཆང་བའི <<ཤེས>> ཆང་བ་
^③ <<སྟེ>> རྟགས་ཏེ། <<ཤེས>> <<བཤད་ས>> <<ཞེས>> རྟོགས་ཏེ།

ནི། འཛེམ་མེད་པ་ཁ་ཅིག་རྟགས་འདོད་ན། ཚུལ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོག་སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་
མི་འཐད་པ་ཉིད་དེ། རྣམ་པ་གཞན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པར་མི་འཐད་པ་དང་། མི་འཐད་པ་ནི།
དེ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཞེས་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་
ཡང་། ཁ་པར་བསྐྱས་ཀྱི་སྒྲེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩོ་བསངས་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཞེས་པ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་དང་། རང་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་པོ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་
ཡུལ་ཅན་དང་། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཅན་དང་། ཤེས་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་པ་
ཚུལ་བྱ་ག་དུ་འདོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས། རྟོག་སྐྱར་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་
གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་ངེས་པར་བསྐྱན་པའོ།

གཉིས་པ་(ཆད་འབྲས་མདོན་སུམ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཅུ་པ། འབྲས་བྱ་སྐྱར་བཞིན་.....།

རྒྱུ་དཔག་གི་ཆད་མ་དང་། འབྲས་བྱ་སྐྱར་མདོན་སུམ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་
པར་བྱས་ཏེ། ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱད་
མི་རྟག་པའི་ཆོག་པ་དོན་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་རྟོགས་
པའི་ཆད་མ་འབྲས་བྱའོ།

གསུམ་པ་(ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་དཔག་བཤད་པའི་རྟོན་ས་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་བཤད་
པ་)ནི། ཆད་མ་གཉིས་ཀ་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། འདི་གཉིས་ལ་བྱེ་
ཐུག་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅུ་པ།ཡུལ་དང་ནི།

རོ་ལོ་མཚུངས་མིན་དེ་གཉིས་ཀྱི།

ཆད་མ་གཉིས་ཤིན་དུ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དང་ནི་རོ་ལོ་
མཚུངས་པ་མིན་པ་དེགས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ནི།
འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

བཞི་པ་(རྗེ་ས་དཔག་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་རང་དོན་གྱི་མངོན་
སུམ་དང་གཞན་དོན་གྱི་མངོན་སུམ་གཉིས་མ་སྟེ་པའི་རྒྱ་མཚན་)ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་དངོས་
དང་། དེ་ལ་ཚིག་པ་སྟངས་པོ།

དང་པོ་(རྒྱ་མཚན་དངོས་)ནི། རྗེ་ས་དཔག་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལ་
ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། རི་དྲགས་རྒྱག་པ་ལ་སྟོས་ཞེས་པའི་ཆིག་ལས་པ་རོལ་པོ་ལ་དེ་མཐོང་
གི་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞི་^༡མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།

ཅ་ག། རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བྱ་མིན།

གཞུང་ཐ་དད་ཕྱིར་.....།

དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཆིག་ཅམ་ལས་གསལ་བར་བསྟན་བྱ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱུན་
གསུམ་མཚོགས་པར་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཆིག་གི་སྟོན་ས་བསྐྱེད་མི་
ལུས། དེ་ཆོགས་ན་ཆིག་མེད་པར་ཡང་མངོན་ཤེས་སྟེ་པའི་ཕྱིར། ཆིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
ཆེ་ཆད་མ་སྟེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། རྗེ་ས་དཔག་དུ་གསལ་ཏེ། གང་ལགལ་རྒྱུན་མེད་པར་རི་
དྲགས་རྒྱག་པ་བསྟོ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ལ། དེ་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་སྟེ་སྟེ་ཁོ་པོ་
བཞིན། ཁྱོད་ཀྱང་ལགལ་རྒྱུན་དང་བལ་བར་དེ་སྟོ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
པའི་དོན་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ན་ཡང་དེ་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་སྟེ་བར་རྗེ་ས་དཔག་གིས་
རྟོགས་པར་བྱེད་གྱི། མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་དུ་ཆིག་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་
གཉིས་གཞུང་ཡུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ས་དཔག་གིས་སྟེ་མཚན་གཞུང་བས་ཡུལ་མི་
གསལ་བར་སྟངས་ལ། མངོན་སུམ་རང་མཚན་གཞུང་བས། ཡུལ་གསལ་བར་སྟངས་བས་གཞུང་
ཡུལ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
མངོན་སུམ་གྱིས་གཞུང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པར་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟངས་ལ། རྗེ་ས་དཔག་
གིས་དེ་ལས་སྟོགས་དང་། ཡང་ཆིག་གི་བདག་རྒྱུན་ལ་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་སྟངས་པ་

^༡ <<སྟེ>><<བགས>> དེ་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་སྟེ་བཞི

<<ཤེས>><<ཞེས>> དེ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟེ་བཞི

དང་། མི་སྤང་བའི་བྱུང་ཆོས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་རྒྱུ་དཔག་གིས་བྱང་རང་མཆོན་
འཇལ་བས། ཆད་མ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཡང་ཆད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ལ་
དངོས་པོས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། མདོ་མཇད་པའི་བཞེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ནམ་མཁའ་དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེའི་ཡང་། གང་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
ཆད་མ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཆོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། ཁ་དོག་ལས་རེག་བྱ་དཔོག་པའི་རྒྱུ་
དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཆོན་འཇིན་པ་དགག་པ་དང་། མཛོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་སུ་འབྲང་བའི་
ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ལེས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཆོན་འཇིན་པ་དགག་པ་དང་། རེག་བྱ་བཏང་
སྟོམས་པ་ལས་རྒྱང་གི་རྒྱས་དཔོག་པའི་རྒྱུ་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཆོན་འཇིན་པ་དགག་
པའོ།

དང་པོ་(ཁ་དོག་ལས་རེག་བྱ་དཔོག་པའི་རྒྱུ་དཔག་གཟུང་ཡུལ་རང་མཆོན་འཇིན་པ་
དགག་པ་)ནི། གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་གྱིས་^༩གཟུང་བའི་དོན་རྒྱུ་དཔག་གིས་འཇིན་པ་མཛོང་
སྟེ། སྤང་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཁ་དོག་དང་རེག་བྱ་སྟེན་ཅིག་ཏུ་མཛོང་ནས། སྤེས་ཁ་དོག་མཛོང་
བ་ན། དེའི་རྟགས་ལས་རྒྱུ་དཔག་གིས་རེག་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན།

ཅུ་བ།དེ་ལས་གཞན།

མཛོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བའི་དོན་རྒྱུ་དཔག་གིས་^༩འཇིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྤང་མཛོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་བ་དེ་ལས་གཞན་ཁ་དོག་གི་རྟགས་ལས། རྒྱུ་དཔག་གིས་
རེག་བྱའི་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དཔོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་
ཡུལ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

^༩ <<སུ>> མཛོན་སུམ་གྱིས་

<<ལེས>> མཛོན་སུམ་གྱི

^༩ <<སུ>> རྒྱུ་དཔག་གིས་

<<ལེས>> རྒྱུ་དཔག་གི

གཉིས་པ་(མདོན་སྤུམ་གྱི་ཆེས་སྤུ་འབྲང་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཞུང་ཡུལ་རང་
མཚན་འཛིན་པ་དགག་པ་)ནི། མདོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ལ། མཐོང་ངོ་།
ཐོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཤེས་པ།^① མདོན་སྤུམ་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཅ་པ། མཐོང་སོགས་ཉིད་སྟོན་པ་བསྟན་པ།^①

རང་གི་ངོ་མོ་བརྗོད་པ་མིན།

འགལ་བ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ས་གུར་མདོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་པའི་
དོན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་
སོགས་ཉིད་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ས་རྒྱུད་བྱེད་སྟེ་སྟོན་སྟེ་ཆུང་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་
གྱི་རང་གི་ངོ་མོ་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཅ་པ། མིང་ལས་ཤེས་བྱིང་རྣམ་པ་གཞན།

བསྟན་བྱ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་མཐོང་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ས་རི་ལྟར་བར་ཤེས་
པ་དང་། སྟོན་སོ་ཞེས་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དེར་ཡང་། རང་མཚན་ལས་རྣམ་པ་གཞན་སྟེ་ཆུང་གྱིས་
གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་རང་མཚན་གཞུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེར་ཡང་མིང་ལས་སྟོན་སོ་ཤེས་པའི་བྱིར། མིག་ཤེས་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤོང་ནས་ཡིད་གྱི་
ཤེས་པ་ས་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཡིད་གྱི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད་དོ།

གསུམ་པ་(རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ལས་རྒྱུད་གི་རྣམ་དཔོག་པའི་ཆེས་དཔལ་གཞུང་ཡུལ་
རང་མཚན་འཛིན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། ལྷང་ཆིག་གིས་རིག་བྱ་
བཏང་སྟོམས་པ་རྒྱུད་ལས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཞེགས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།
རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ།

^① <<སྟོ>> ཤེས་པ། <<ཤེས>> ཤེས་པས།

^② <<རང>> བསྟན་པ། <<ཅ>> བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་(ལུང་ཆིག་གིས་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་རྒྱུང་ལས་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་
ཁེགས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལུང་དང་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་གྱི་
ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི། རྗེས་དཔག་ནི་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མ་མཐོང་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་རྗེས་གཞན་
གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཁེགས་པས་རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན།

ཙམ། ཡིད་ཆེས་ཆིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས།

དེ་ལས་གཞན་ལ་འགྲེགས་པར་བྱེད།

བྱེ་བྲག་པའི་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུང་གི་རྗེས་དེ་ལས་གཞན་ལ་
རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་ཡོད་པ་འགྲོག་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལུང་གི་དོན་ལ་
རིགས་པས་གཞོད་པའི་བྱིར་དང་། མ་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ལུང་དང་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་དགག་པ་)ལ་
གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་པོ་(ཚོད་པ་)ནི།

ཙམ། ཐ་མི་དད་དུ་བྱུང་ཅེ་ན།

ལུང་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀ་འབྲུག་ཚུལ་མཚུངས་པས་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་
དུ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱུང་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རེག་བྱ་རྒྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དུ་ངེས་པར་བྱུང་བོ་ཞེ་
ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

ཙམ། མ་ཡིན་ཐ་དད་ཀྱང་སྤིད་བྱིར།

ལུང་དང་རྗེས་དཔག་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལུང་བརྗོད་བྱ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་པ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་མཚན་དང་

འབྲེལ་བ་མེད་ལ། སྐྱེ་བྱུང་གི་ཆད་མ་རྒྱུ་ལས་འབྲུག་ཚུ་ལ་ཐད་དང་ཡང་སྟེ་ཐད་དང་དུ་
འབྲུག་པ་སྟེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྐྱེ་བྱུང་ཆད་མ་གཞན་ཡིན་པ་དག་གི་པའི་ཆད་དུ། ཆད་མ་
གཞན་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ལན་ནི་ལོག་དུ་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བྱུང་ཆད་མ་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དང་མི་མཚུངས་ཏེ་གཟུགས་
ལ་མི་ལྟས་པར་སྐྱེས་རང་གི་རོ་བོའི་སྟོན་པ་དོན་སྟོན་པར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་
རིགས་ཏེ། བེད་གི་སྐྱེ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གོ་བ་སྟེད་ཡང་། མཚུན་སྟོགས་ལ་མཚོང་བ་ཅན་དུ་
ཟད་གྱི། མི་མཚུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པ་མ་ལྟམ་པས། རྫོད་བྱེད་གྱི་སྐྱེ་ལས་ཞེན་པའི་བརྫོད་
བྱེད་པོག་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བེན་དུ་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(རང་ལ་མཚུངས་པ་སྦྲར་བ་)ནི། ལུང་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིན་ན། རྫོད་རང་
མཚོང་ལས་ལ་སོགས་པའི་བེན་དུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྒྱུ་འབྲས་ལས་འདོད་པ་རྒྱུ་འབྲས་
ཞེན། རྫོན་མེད་དེ། ལུང་ལས་ལྟ་དང་སྟེའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐྱབས་
སྟེངས་པར་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་སྦྱེས་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་དག་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་
ཤིང་། རན་འགྲོའི་སྟུག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་ནས། རྟོག་པ་སྟོན་
དུ་གཉོང་བ་དག་ནི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་དག་ཡོད་དམ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན། དེའི་ཐབས་ལ་
འབྲུག་ལྟོག་མ་བྱས་ན་སྦྱེས་བྱའི་དོན་ཆེན་སོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཡོད་མེད་རྟོག་
པར་བྱེད་ལ།^① དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། ལུང་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་
བྱས་པས་ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྦྱེས་བྱའི་དོན་ལ་བརྟེན་པས། དཔུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་
པར་བྱུང་བའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། བེན་དུ་སྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་བྱས་པས། ཁོ་ལོ་ཅག་
ལ་ཉེས་པ་རྒྱུར་ཟད་ཡང་མེད་དོ།

ཅ་ལ། ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཡང་མི་སྦྱ་བར།

མཚུངས་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཉིད།

^① <<སྐྱེ>> རྟོག་པར་བྱེད་ལ།

<<ལེས>> རྟོགས་པར་བྱེད་ལ།

དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་གཞི་འགར་ཡང་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུག་ཀྱང་གྱི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་རྗེས་སུ་དཔག་རྩམ་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། གཞལ་བུའི་གནས་
 གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་བར་མཚུངས་པའི་སྤྱི་ལས་དེ་ལྟར་
 དུ་དཔོག་རྩམ་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡིན་ན། རང་གི་བསྟན་བུའི་དོན་ལ་མི་སྤྱི་
 བས་བྱེ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་བཞིན།
 ལྷའི་གནས་ཀྱི་ཆོད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 གསུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་དབྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རྟགས་སུ་སྒྲིབ།
 མཐུན་དཔེ་དང་དངོས་པོ་སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མས་བྱུང་པའི་ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་
 གཉིས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེན་བཞི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུག་ཀྱང་ཏུ་འདོད་པ་ནི། ལྷལ་པའི་
 བསྟན་པ་ལ་ཚོ་འདྲི་ཞིང་རང་གཞན་གྱི་ལུང་བར་ཤིང་པར་ཟད་དོ། །འཕགས་པའི་བདེན་
 བཞི་ལུང་གི་སྤྱི་བུའི་ཤིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུག་ཀྱང་གྱི་དོན་དཔོག་པའི་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་སྤྱི་བུའི་ཡལ་སྤྱི་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 རྟགས་སྤྱང་ཡལ་སྤྱི་པ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེའི་རྟེན་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གཞན་
 གྱིས་བརྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་དགག་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ལ་གསུམ། རང་ལུགས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔོག་ཚུལ་དགག་པ་དང་། རྟགས་
 ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ། ཚུལ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་དང་། ཚུལ་གསུམ་མ་ཆར་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་^①དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་(ཚུལ་གསུམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚུལ་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་རེས་པ་སྤྱི་
 བའོ།

^① <<སྤྱ>> གཏན་ཆོགས་ <<ལེས>> གཏན་གནས་

བ་བཏབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་འབྲེལ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 བློ། དེ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་དེ། མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་
 པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ལྟོག་པ་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། མེད་པ་ལ་མེད་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པའི་
 དགོས་པ་ནི། མི་མཐུན་སྟོགས་ཅམ་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་པ་^{ཁྱ}དང་འགལ་བ་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚུལ་གསུམ་པེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་
 བསྟན་པ་ཁོ་ན་དེའི་དགོས་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱིར་ཚུལ་གསུམ་པེས་པའི་དོན་
 ཅན་དུ་འདོད་པ་བཀག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུང་རོ། །སྦྱོབ་དཔོན་རང་གི་བཞེད་པ་ནི། འདོད་
 པ་དེ་བཀག་ནས་ཁྲབ་པ་གང་རུང་གཅིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་
 པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མེད་ལ་མེད་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པར་རྣམ་
 པེས་སུ་བཤད་དོ། །སྟོགས་ཆོས་ལ་རྟགས་ཁོ་ན་ཅོད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཅོད་གཞི་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། ཅོད་གཞིའི་སྟོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་། སྟོགས་ཆོས་
 བྱུང་པར་འགྱུར་བས་རྟགས་ཅོད་གཞི་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་པེས་ནས་ཁྲབ་པ་གང་རུང་གཅིག་
 དངོས་སུ་བསྟན་པས། ཅིག་ཤོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་
 པའི་དོན་དུ་མེད་ལ་མེད་པ་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པར་རྣམ་པེས་སུ་བཤད་དོ། །སྟོགས་ཆོས་ལ་
 རྟགས་ཁོ་ན་ཅོད་གཞི་ལ་ཡོད་དང་། ཅོད་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། ཅོད་གཞིའི་
 སྟོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྟོགས་ཆོས་བྱུང་པར་འགྱུར་བས། རྟགས་ཅོད་གཞི་
 ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་པེས་པ། མི་ལྟན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་
 པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ལྟར་པེས་པ་བཞི་ལས། དོན་སྦྱོན་ཞུགས་པ་དང་། རྫོ་སྦྱོན་ཞུགས་པའི་མ་
 བྱུང་པ་ཡིན་པ་མེལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྩེས་ཁྲབ་ལ་མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་པེས་བཟུང་
 མི་སྦྱར་ཏེ། མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ལ་རྩེས་ཁྲབ་^{ཁྱ}མ་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་

^{ཁྱ} <<སྦྱ>> གཞན་པ་

<<ཞེས>> གནས་པ་

^{ཁྱ} <<སྦྱ>> ཆ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས་པ་ལ་རྩེས་ཁྲབ་

<<ཞེས>> <<བཟུང>> <<ཞེས>> ཆ་གཉིས་པ་ལ་རྩེས་ཁྲབ་

མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞི་ལས། དེ་ལ་
མེད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་དོན་སྐྱོན་ཞུགས་པ་
དང་། རྫོང་སྐྱོན་ལ་ཞུགས་པ་བཞི་པའི་ལོ། །ཕྱོག་ཁྲབ་ལ་གཞན་ལྟར་ནས་གཅོད་ཀྱི་ཕྱོག་
ཚུལ་མི་སྒྲིབ་ཏེ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པ་ལ་^༡རྗེས་ཁྲབ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དེས་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་པ་ཁོ་ན་དང་།^༢
དེ་ལྟར་ངེས་པ་བཞི་ལས། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མ་ཐུན་^༣ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལས་
ཕྱོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་དོན་སྐྱོན་དང་། རྫོང་སྐྱོན་ཞུགས་པ་པའི་ལོ། །

གཉིས་པ་(ཚུལ་གསུམ་གའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་ངེས་པ་སྒྲུབ་པ་)ནི། མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་
དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་^༤སྒྲོས་རིགས་ཏེ། གཞན་དུན་^༥ཉགས་ལ་ཐེ་ཆོམ་བ་པས་བསྐྱུལ་བུ་མི་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོཞེན།

ཙམ། འདི་དུ་ཤེས་པ་འང་ཐོབ་པ་ཉིད།

ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚུལ་ལོགས་སུ་
སྒྲོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་འདི་དུ་ཚུལ་དེ་དག་ཤེས་པ་འང་
དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་^༦ཕྱིར་རོ།

ཙམ། ཤེས་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དབང་བྱས་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ནི། རྟོག་གྱུར་ཤེས་བྱེད་ཉགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གྱི། རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབང་བྱུག་སྒྲེས་ཤེས་པ་ཉིད་
ཅེས་པ་ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་པོའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་

^༡ <<སྐྱ>> ལ་ <<ཤེས>> <<བགས>> <<ཞོལ>> ལས

^༢ <<སྐྱ>> མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཁོ་ན་ཕྱོག་པ་དང་།

<<ཤེས>> <<བགས>> <<ཞོལ>>

^༣ <<སྐྱ>> མ་ཐུན་ <<ཤེས>> <<བགས>> <<ཞོལ>>

^༤ <<སྐྱ>> ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས

<<ཤེས>> ཤེས་པ་ཞེས་ངེས་པ་

^༥ <<སྐྱ>> གཞན་དུན་ <<ཤེས>>

^༦ <<སྐྱ>> གྱིས་ <<ཤེས>> <<བགས>> <<ཞོལ>> གྱི

ཟུར་དུ་རེས་པ་ཞེས་པ་ཅ་པའི་ཆིག་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཡང་། །སྟོར་དགོས་པར་ཤེས་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རེས་སུ་ཐ་མར་སྟོས་པའི་རེས་པ་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་བསྟ་
བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡང་དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་
ཚུལ་གསུམ་ཆོད་མས་རེས་པ་ཞེས་སྟོར་བ་ནི། རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཚུལ་གསུམ་མ་ཆོད་བ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་
པ་)ནི།

ཅ་ག། ཚུལ་རེ་རེ་དང་གཉིས་གཉིས་པ།

རྟགས་དོན་མིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས།

གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ལ་གསུམ་ག་ལྟན་དགོས་པར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་བཅད་ཀྱི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་རེ་རེ་བ་དང་། ཚུལ་གཉིས་པ་ཅ་མ་ལས་གཞན་
མེད་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱིར།^① རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་
གཅིག་པ་དང་། གཉིས་པ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་རྒྱུར་བར་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(རྣམ་བཅད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དཔེར་བཟོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། སྐྱ་རྟག་བྱས་པའི་བྱིར་ལུས་ཅན།

བྱིར་དང་གཞལ་བྱ་མིན་བྱིར་དོ།

ལུས་ཅན་མིན་བྱིར་མཉན་བྱའི་བྱིར།

མིག་གིས་གཟུང་བྱ་བྱིར་མི་རྟག །

ཚུལ་རེ་རེ་པའི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྟར་གི་དཔེ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་སྟེ། བྱས་
པའི་བྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐྱ་གས་ཆོས་གཅིག་བྱ་ཅན་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལ་ལྟོས་

^① <<སྐྱ>> <<བྱས>> དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་བྱིར།

<<ཤེས>> <<ཞོལ>> དོན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱིར།

ནས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྫོག་ཁྱབ་དོན་ལ་ཡང་མ་གྲུབ་པས། ཚུལ་གཉིས་མེད་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཆ་ལ།^① དངོས་མིང་དང་། ཏུལ་སྤྲ་རབ་ཏུག་
 པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པས་རྗེས་འགྲོ་གཅིག་སྤྲུ་ཅན་ནོ། །ཐ་མ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་དང་
 རྗེས་འགྲོ་མ་གྲུབ་པ་ལ། རྫོག་པ་གཅིག་སྤྲུ་ཅན་ནོ། །ཚུལ་གཉིས་པ་གཏན་ཆིགས་སྤྲ་སྤྲ་
 གི་དཔེ་ནི། རྫོགས་ཅན། ཏུག་སྟེ། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཉན་བྱའི་ཕྱིར་དང་།
 རྫོགས་ཅན། མི་ཏུག་སྟེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་གྲུ་
 པའི་འདོད་པ་ལ་སྟོས་ནས། ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་འགྲོ་ཅན་སྟོས་པ་གཉིས་ཀ་གང་ལ་^②
 རྟན་སོང་གྲུབ་ཅིང་། རྫོག་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་དང་། མི་མ་སྤྲུ་
 ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅན་གྱི་རྫོག་པ་ཅན་དང་། ཐ་མ་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྗེས་སྤྲ་
 འགྲོ་རྫོག་གཉིས་གྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་(གཞན་གྱི་ས་བརྟགས་པའི་ཏུགས་ཀྱི་དཔོག་ཚུལ་དགག་པ་)ལ་གཉིས།
 ཕྱོགས་སྤྲ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་(ཕྱོགས་སྤྲ་མ་)ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 དཔག་བྱར་འདོད་པ་དང་། གཞི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དཔག་བྱར་འདོད་པའོ།

དང་པོ་(བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔག་བྱར་འདོད་པ་)ནི།

ཆ་ལ། ཁ་ཅིག་གཏན་ཆིགས་མི་འཁྲུལ་བས།

ཆོས་གཞན་དཔག་པར་བྱ་བར་འདོད།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཏན་ཆིགས་ཏུ་བ་མེད་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་མ་མཐོང་གི། །མེད་དང་སྟན་
 པའི་ས་ཕྱོགས་དང་། དེས་པར་སྟན་ཅིག་རྒྱ་བ་ལ་མཐོང་བས་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བས་ཆོས་
 གཞན་མེ་ཁོ་ན་དཔག་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་པོ།

གཉིས་པ་(གཞི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དཔག་བྱར་འདོད་པ་)ནི།

^① <<སྟུ>> ཆ་ལ།

<<ཞེས>> ཆད་ལ།

^② <<སྟུ>> ཆོས་བ་གཉིས་ཀ་གང་ལ་

<<ཞེས>> <<ཞེས>> གཉིས་གང་ལ་

<<བསྐྱབ>> ཆོས་བ་གཉིས་གང་ལ་

ཙ་པ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་དག་གྲུབ་ཕྱིར།

འབྲེལ་པ་དཔག་བྱར་ཁ་ཅིག་འདོད།

ཚོས་མེ་དང་། ཚོས་ཅན་དུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ས་ཕྱོགས་དག་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་ས་གྲུབ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་མི་དགོས་ལ་དེས་ན་གཞི་དང་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་དོན་
གཞན་ཉགས་ཀྱི་དཔག་བྱར་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཕྱོགས་དང་པོ་དགག་པ་དང་། གཉིས་པ་དགག་
པ་པོ། དང་པོ་(ཕྱོགས་དང་པོ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཚོས་རྒྱུ་པ་བསྐྱུ་བ་བྱར་མི་རྒྱུ་པ་དང་།
ཚོད་གཞི་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱར་འདོད་རིགས་པ་པོ།

དང་པོ་(ཚོས་རྒྱུ་པ་བསྐྱུ་བ་བྱར་མི་རྒྱུ་པ་)ནི། བསྐྱུ་བ་བྱ་མའེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་
ཉགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མའེས་ན་ནི། གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དུ་མི་རྒྱུ་མེ་སྤྱོད་
ཡུལ་དུ་པོང་པ་ཅམ་གྱིས་གཞུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། དུ་བའེས་པ་ཅམ་གྱིས་
མེ་འེས་པ་ཁོན་དགོས་ན། དེ་ནི་གོ་བྱེད་ལ་མི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་པ། ཚོས་ལ་གཏན་ཆེགས་གྲུབ་ན་ནི།

དེ་ཡིས་དེ་ལས་གཞན་ཅི་དཔག་།

འབྲེལ་པ་འེས་པར་བྱེད་ན་ནི། དུ་བ་དེ་ཡིས་འབྲེལ་པ་འེས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཅི་
དཔག་སྟེ། དཔག་བྱ་མེད་པར་ཐལ། ཚོས་འཕམ་ཞིག་^༩ བསྐྱུ་བ་བྱ་ཡིན་ལ། ཚོས་མེ་ལ་
གཏན་ཆེགས་དུ་བ་འབྲེལ་པ་འེས་པའི་དུས་ན་གྲུབ་ན་ནི་སྟེ། སྐྱབ་པས་དེའི་ཆེ་མེ་ཡང་གྲུབ་
ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་ཉགས་འཛིན་མེམས་ཀྱིས་ཉགས་ཅན་ཉགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་དོན་ལོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་མེ་ཡོད་ཅམ་བསྐྱུ་བ་བྱར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཚོད་གཞི་
འེས་པའི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་ཡོད་པར་འེས་སོ།

གཉིས་པ་(ཚོད་གཞི་དང་ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་བསྐྱུ་བ་བྱར་འདོད་རིགས་པ་)ནི། དུ་བས་

⁹ <<སྐྱ>> ཞིན

<<ལེས>> <<བསྐྱུས>> <<ཞོས>> ཞིག

སྣམ་དུ་འཇལ་བ་དང་། བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡང་ལ་དང་མའི་འབྲེལ་པའོ་ཞེས་བྱུག་པའི་སྣ་དུ་
 འབྱུར་བར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གིས་ལའི་སྣང་དུ་ལ་མའི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་འཇལ་བ་མི་
 འཐད། རྒྱང་བ་སྣ་མ་འབྲེལ་བ་གད་གྱི་འབྱུར་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་
 འཇལ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་མེ་དུ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིད།
 གཉིས་པ་(གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་རག་སྣུག་ཆད་ཅན་དུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་ག། བརྗོད་པར་མི་བྱ་.....།

འབྲེལ་བ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་^①དངོས་སུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བར་ཐལ།
 རྗེས་དཔག་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིད་ཁོད་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེན།

ཙ་ག།དོན་སྣོས་བྱིད།

སྣོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་མི་
 སྣོན་ཡང་། དོན་བྱིས་སྣོས་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་(རྣམས་ཆོས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཙ་ག། གཏན་ཆོགས་འདི་དང་འབྲེལ་བ་མི་ན།^②

དུ་བས་ལ་ལ་གཞི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་དཔོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏན་
 ཆོགས་དུ་བ་འདི་དང་། གཞི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིད། ཆོད་པ་སྣ་མ་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་དུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་བྱིན་
 པས་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་འཐད་པའི་གཞོད་པ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱུར་བ་སྣུན་པ་)ནི། རྗེས་དཔག་
 གིས་གཞལ་བར་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་བསྣན་བྱ་མིན་ན། འབྲེལ་བ་ཅོམ་ཡང་བསྣན་བྱ་མིན་པར་
 འབྱུར་ངོ་ཞེན།

^① <<སྣ>> འབྲེལ་བ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་ <<མེས>> <<བྱུས>> <<ཞེས>> འབྲེལ་བ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི
^② <<རང>> མི་ན། <<ཅ>> ཡིན།

ཅ་བ། ཉགས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ནི།
 ཚོས་ལ་གཞན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད།
 དེར་སྐྱབ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི།
 ཚོས་ཅན་གྱི་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཁོ་པོ་ཅག་སྤྲོད་ན་ཉགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་སྐྱབ་པའ་གི་
 བསྟན་བྱ་མིན་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། ཉགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་དཔེ་ལ་སྟོན་པར་
 བྱེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྱོ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཡང་གྱོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་པའི་སྟོན་
 མེད་དེ། ཚོས་དེར་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་སྤྲོད། ཚོས་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི་ཚོས་ཅན་གྱི་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དོན་གྱི་བར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཉགས་ཀྱི་རྒྱལ་བཞག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཉགས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བཤད་
 པ་དང་། ཉགས་ཀྱི་ཅ་བ་འབྲེལ་བ་^①བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཉགས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་
 གཉིས། རྒྱལ་བར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་(རྒྱལ་བར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ།
 གཏན་ཆིགས་སེལ་བས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་སྟོན་སྤྲོད་^②འཇུག་པ་དགག་པ་
 དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་མཐོང་པའི་སྟོན་སྤྲོད་འཇུག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་(གཏན་ཆིགས་སེལ་
 བས་འཇུག་པར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་ལ་
 གཞོད་པ་གཞན་བསྟན་པ་དང་། སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་དཔེ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་བསྟན་པ་)

ནི།

ཅ་བ། ཉགས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྟོན་བྱ་བའི།
 ཚོས་ལ་དབྱུང་བ་གཞན་ཡང་འཇུག །

^① <<སྐྱ>> འབྲེལ་བ

<<ཤེས>> འབྲེལ་བ

^② <<སྐྱ>> སྐྱབ་པའི་སྟོན་སྤྲོད་

<<ཤེས>> <<ལྟ་ས>> <<ཤེས>> བསྐྱབ་བྱའི་སྟོན་སྤྲོད་

དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་སྟེ། རྟགས་པར་བྱ་བའི་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་གཞི་
 ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་གཞན་ཡང་འཇུག་པར་
 ཐལ། དུ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་^①སྤྱི་ཡོད་བརྟན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆེགས་སེལ་
 བས་འཇུག་པས་དེ་སྟོན་མི་རིགས་པའི་^②ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སེལ་བས་འཇུག་པའི་ཚུལ་)ནི།

ཙ་བ། ཆོས་དོན་དུ་མ་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་མིན།

གང་དང་འབྲེལ་པ་ཡོངས་བཅད་ནས།

ཆོས་གཞན་དང་བལ་ཐོབ་པར་བྱེད།

སྤྱི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱིར་བདག་མེད་སོགས་སྟོན་པའི་ཆོས་དུ་མ་བྱས་པའི་
 གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་རྟགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་པར་བྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཐོག་མར་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་དང་འབྲེལ་པ་ཡོངས་སུ་
 བཅད་ནས་སྒྲུལ་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཞན་དང་བལ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པར་རྟགས་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་འབྲེལ་དུ། ཆ་ཤས་སྟོ་འདོགས་རི་སྟེད་པ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། རྟགས་
 སེལ་བས་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཡིན། སྒྱབ་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ན། འཆད་པར་འཇུག་པའི་རིགས་
 པས་གཞོད་པས་སོ། །དཔེར་ན། མེ་ལ་གསལ་པ་དང་། འབར་པ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་པ་
 སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དུ་བས་མེ་མ་ཡིན་པ་ལས་སོག་པ་ཙམ་རྟགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་
 བོ།

གསུམ་པ་(དེའི་དཔེ་བརྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡོན་ཏན་ངི་དང་ངི་བསྐྱར་སོགས།

① <<སྤྱི>> དུ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་པ་

<<ཞེས>><<བཤད་པ>><<འཇོམ>> དུ་བ་དེ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་པ་

② <<སྤྱི>> བས་དེ་སྟོན་མི་རིགས་པའི་

<<ཞེས>> བ་མི་རིགས་པའི་

དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པས།

རྩམ་མིན་ལ་སོགས་རྣམ་པཅད་ནས།

ལྷུང་ལ་སོགས་རེ་རེ་རྟོགས།

བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཇི་ཅིད་ཡིན་པ་
དང་། ཇི་བསུང་ཞིས་པ་དང་ཁྱད་ཆོས་དེའི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པས། རྩམ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། ལ་སོགས་པས་པའི་རྩམ་མིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཇི་ར་བ་སོགས་རྣམ་པར་བཅད་
ནས་ལྷུང་ལ་སོགས་ཆོས་རེ་རེ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། སྤྲོ་སྤྲོ་གཅིག་གིས་མཐའ་དག་མི་
བརྟོན་ཅིང་། མི་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྤྱི་པ་པའི་སློན་ནས་འཇུག་པ་དགག་པ་)ནི།

ཅུག་གལ་ཏེ་མཛོང་བ་བཞིན་གཏན་ཆེགས།

སྤྱི་པ་པའི་སློན་ནས་འཇུག་ན་ནི།

ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའོ།

ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་སྤྱི་པ་པའི་མཛོང་སུམ་བྱིས་སྤྱི་པའི་བྱེ་བྲག་མཉམ་སྤྱི་པ་སྤྱི། རྗེས་དཔལ་གྱིས་^༩
ཆོས་ཀྱན་མཛོང་བ་བཞིན་དུ། གཏན་ཆེགས་ཀྱང་སྤྱི་པ་པའི་སློན་ནས་འཇུག་ན་ནི། ལུས་པའི་
རྟགས་ལས་སྤྱི་པའི་རྟགས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔལ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་པའི་སྤྲོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། སྤྱི་པའི་རྟགས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། སྤྱི་པའི་རྟགས་པ་
པ་སྤྱི་པས་འཇུག་པའི་རེས་ཤེས་གང་ཞིག་སྤྱི་པ་དག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིད། ཡང་ན་
སྤྱི་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་གང་ཞིག་སྤྱི་པའི་རྟགས་པ་རྟོགས་པའི་
བྱིད།

གསུམ་པ་(སྤྱི་པའི་གཞན་མཛོང་པའི་སློན་ནས་འཇུག་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་

མེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་གསལ་བ་དང་། འབར་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ནའང་། དུ་བའི་
 ཉགས་ལས་དུ་ལྷན་ལ་ལ་ཅིག་ཤོས་མེ་མིན་པ་ལས་སོགས་བ་^①དཔོག་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མ་འབྱུང་ཞིང་གཞན་རྣམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་ལ་ཡང་སྟོ་བ་དང་།
 འཕྱར་བ་དང་། རྒྱ་པོའི་རྩས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དུ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་ཆ་གས་འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ནས་^②ཉགས་ཅན་མེ་ལ་ནི་མི་འབྱུང་ཞིང་། རང་ལྷོགས་ཀྱི་
 ཚོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་ལོ་པར་བྱེད་དེ། དེ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྐྱབ་)ལ་གཉིས། དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་བྱད་པར་ངོས་བཟུང་བ་
 དང་། དཔོག་བྱེད་འབྱུང་ན་ཆོ་འབྱུང་པའོ།

དང་པོ་(དཔག་བྱ་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་བྱད་པར་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

ཅ་བ། ཉགས་ཅན་གང་དང་རྗེས་འབྲེལ་པའི།

ཉགས་ཅན་དེ་འདིར་ཉགས་བྱ་ཡིན།

བྱེ་བྲག་ཉགས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་དག་ཉིད་ལ་འབྱུང་བྱིར་རོ།

ཡང་བརྗོད་པ། དུ་བ་དང་དུ་བས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་པོའི་རྩས་ལ་སོགས་པ་
 དེ། མེ་ལ་སོགས་པའི་ཉགས་ཅན་གང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་ཉགས་ཅན་དེ་དུ་བ་དང་། དུ་
 བ་རྒྱ་པོ་སོགས་དང་ལྷན་པའི་གཞི་འདིར་ཉགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསྐྱབ་པ་ལ་
 ཚུལ་གསུམ་ཚང་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བ་དང་། འབར་བ་ལ་སོགས་པ་ཉགས་
 དེ་ལས་ཉགས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཉིད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ཉགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགོ་ལྷོག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ལ་རང་བཞིན་རི་སྟེང་ཅིག་། ཅེས་པའི་རྣམ་འབྲེལ་
 ངེས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

^① <<སྐྱ>> མེ་མིན་པ་ལས་སོགས་པ་

<<ཤེས>> མེ་མིན་པ་ལས་

^② <<སྐྱ>> རྒྱས་པས་ཆ་གས་འདི་རྒྱ་བུའི་ཚུལ་ལས་

<<ཤེས>> རྒྱས་པའི་ཆ་གས་འདི་རྒྱ་བུའི་ཚུལ་ནས་

གཉིས་པ་(དཔོག་ལྟེང་འབྲུལ་ན་མོ་འབྲུལ་པ་)ནི།

ཙ་ག། རྟགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན།

རྟོགས་བྱ་རྟགས་ཅན་གྱི་ལྟེ་ཐག་^༡།

མ་ཡིན་དེ་ལ་རྟོགས་པ་པོའི།

རྟོགས་པ་^༢རབ་ཏུ་འབྲུལ་བའི་ལྟེ་པ།

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཕྱོག་གི་འབྲེལ་བ་པེས་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཅན་གྱི་ལྟེ་ཐག་གཞི་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྟོགས་པ་པོའི་^༣རྟོགས་སྒྲུ་ཞིང་རབ་ཏུ་འབྲུལ་བའི་ལྟེ་པ། འདི་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་མེལ་བས་^༤འབྲུག་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྐྱུལ་བའི་ཆོས་ཆ་གསུམ་གང་ལ་ཕྱོས་ནས་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཕྱོག་པེས་པ་དེ་གོ་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་གྱི་མ་པེས་པ་གོ་བྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་བསྐྱུས་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་ཆོགས་བཅད་ཏུ་བསྐྱེབས་པས་བར་ཆོགས་ཞེས་བྱང་བུའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་(རྟགས་ཀྱི་ཙ་ག་འབྲེལ་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་འདུ་བ་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དག་གསུམ་དང་། ཁྱུ་མཉམ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྒྲོར་བ་དེའི་རྟགས་ཅན་ཏུ་ཡང་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་དག་གསུམ་པོ། །དང་པོ་(འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་འདུ་བ་ཅན་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་ཁྱད་པར་མེད་

^༡ <<རང་>> ལྟེ་ལྟེ་ཐག

<<ན་>> ལྟེ་ཐག་གི

^༢ <<སྐྱུ་>> རྟོགས་པ་པོ་

<<པེས་>> རྟོགས་པ་པོའི

^༣ <<རང་>> རྟོགས་པ་པོའི། རྟོགས་པ་

^༤ <<སྐྱུ་>> འདི་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་མེལ་བའི

<<ཙ་>> རྟོགས་པ་པོ། རྟོགས་པར

<<པེས་>> འདི་དག་གི་གཏན་ཆོགས་མེལ་བས་

པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་དགག་པ་དང་། མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནོ།

དང་པོ་(དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་དགག་པ་)ནི། ལྷན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་
གཉིས་ཀའི་ཆོས་སུ་བྱུང་བར་བྱུང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་
གཉིས་ཀ་ལ་གནས་པས། རྒྱ་པོའི་^①རྗེས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དུ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་སྤྱི་ཡང་
མེད་པོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཉགས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འབར་བ་སོགས་ཀྱང་། དུ་བའི་པོ་བྱུར་
འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་བྱུང་^②པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། འདིས་ནི་འབྲེལ་པ་ཉགས་རྗེས་སུ་
ཁས་སྦྱངས་ནས། གཞི་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ལ་བྱུང་བར་མེད་པས། དུ་བ་པོ་བྱེད་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ། རྒྱ་པོའི་རྗེས་སོགས་ཀྱང་པོ་བྱེད་དང་། མེ་པོ་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། །འབར་བ་
སོགས་ཀྱང་པོ་བྱུར་འགྱུར་ཏེ། འབྲེལ་པ་ཆ་གས་མེད་པ་དེ་ཉིད་དང་ལྷན་པས་པོ་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ཞིང་། དེ་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱུང་མེད་པའི་བྱིར་སྤྲུལ་པའོ།

ཅ་ག། འབྲེལ་པ་གཉིས་ལ་གནས་མོད་ཀྱང་།

ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་ལྷན་ཅིག་ལ།

རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཞིན་^③ཡིན་གྱི།

ཡང་དག་འཕྲོད་པ་བཞིན་མ་ཡིན།

ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆོས་གཉིས་ལ་གནས་མོད་ཀྱང་ཁྱོད་འདྲོད་པའི་ཡང་དག་
འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་པ་བཞིན། འབྲེལ་པ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཅན་གཉིས་རྟེན་
བརྟེན་པའི་ཆོས་དང་། བརྟེན་པ་རྟེན་གྱི་ཆོས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ཉགས་
དང་ཉགས་ཅན་ལྷན་ཅིག་པས་རྟེན་དང་།^④ ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་
རྟེན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ཉགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉགས་ཅན་

^① <<རྒྱ>> རྒྱ་པོའི་ <<ལེས>> <<བྱུངས>> <<ཞེས>>

^② <<རང>> བཞིན་ <<ཅ>> ཉིད

^③ <<སྤྱ>> ཉགས་ <<ལེས>> <<བྱུངས>> <<ཞེས>> ཉགས་

^④ <<རྒྱ>> རྟེན་དང་། <<ལེས>> བརྟེན་པ་དང་།

རྟགས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཅ་ག། རྟགས་ལ་རྟགས་ཅན་ཡོད་པ་ཉིད།

ཅིག་ཤོས་རྟགས་ཅན་ཉིད་ལ་ཡོད།

རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དག་འབྲེལ་པའི།

ངེས་པ་བརྗོད་གནས་^①གནས་པ་ཡིན།

རྟགས་ལ་རྟགས་ཅན་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་རྟགས་ཀྱང་
 རྟགས་ཅན་ཉིད་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ངེས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་རྟགས་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ་ཞེས། ངེས་བཟུང་སྟོས་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་གྱི་དེ་ལས་ལོག་ནས་སྐྱར་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། གཞན་དུ་ན་དུ་བ་ཅན་དན་གྱི་མའི་
 གོ་བྱེད་དང་། དེ་ཡང་དུ་བའི་གོ་བྱར་འགྱུར་བས་སོ། །དོན་^②དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་
 ཆོས་ཡིན་གྱི། རྟགས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆོས་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་མི་ལུས་
 པའི་བྱིར་རོ།^③ ཁྱོད་ལྟར་ན་རྟགས་རྟགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཅན་ཡང་
 རྟགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་^④དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ངེས་པར་བཟུང་བ། རྟགས་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་རྟགས་ལ་ཡོད་པ་ཁོ་
 ལོ་ཚུལ་དུ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལས་ལོག་ནས་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་བ་འབྲེལ་
 བ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
 ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་གོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་བརྟན་
 བཅོས་ལོགས་ན་བཤད་ཡོད་པས། དེར་བལྟ་བར་བྱོ།

^① <<རང་>> བརྗོད་གནས་ <<ཅ་>> བརྗོད་གནས་ <<ཤེས་>> <<བཟུང་>> <<ཞོལ་>> མ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ།
^② <<སྐྱུ་>> <<བཟུང་>> དོན་ <<ཤེས་>> <<ཞོལ་>> དོན་དམ་ * <<སྐྱུ་>> རྟགས་ལ་
^③ <<སྐྱུ་>> ངེས་མི་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། <<ཤེས་>> རྟགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་

གཉིས་པ་(ཁྱབ་མཉམ་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྒྲོར་བ་དེའི་རྟགས་ཅན་དུ་ཡང་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
མཚན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་
པའི་དཔེ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།

དང་པོ་(རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཅན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་པའི་དཔེ་)ནི།
རྟགས་ཡིན་ཡང་རྟགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། དཔེར་ན་བྱས་མི་རྟགས་ཁྱབ་མཉམ་པས་བྱས་པ་
རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། རྟགས་ཅན་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས།

ཅ་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པའང་^⑨འདོད་པ་སྟེ།

དེ་ཡི་ཆ་ནས་རྟགས་ཅན་ཡིན།

ཁྱབ་བྱེད་ཆ་ནས་དེ་^⑩གོ་བྱེད།

མ་ཡིན་དུ་ཅན་ལས་སྒྲུང་བཞིན།

རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ཁྱབ་པའང་འདོད་པ་སྟེ། རྟགས་རྟགས་ཅན་ལ་
ཁྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་ཡང་། ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཆ་ནས་གཞི་ལགར་རྟགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་གྱི། ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྟགས་ཅན་དེ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་^⑪མ་ཡིན་པར་ཐལ།
གཏན་ཆེགས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་^⑫ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་གྱི།
ཆོས་རྟགས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་བྱིར་རོ། །དཔེར་ན་དུ་ཅན་གྱིས་བ་
ལང་ལ་ཁྱབ་ཡང་། དུ་ཅན་ལས་བ་ལང་གོ་བར་མི་བྱས་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཅ་ལ། སོ་སོར་བཀག་པའི་མི་འཁྲུལ་གྱི།^⑬

^⑨ <<རང>> ཁྱབ་པའང

<<ཅ>> ཁྱབ་པར

^⑩ <<རྒྱ>> གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ

^⑪ <<རང>> དེ

<<ཅ>> དེའི

<<ཤེས>> <<བཀག>> <<ཞེས>> གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ

^⑫ <<རྒྱ>> གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ

^⑬ <<རང>> སོ་སོར་བཀག་པའི་མི་འཁྲུལ་གྱི།

<<ཤེས>> <<བཀག>> <<ཞེས>> གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ

<<ཅ>> དཀག་པུ་སོ་སོར་མི་འཁྲུལ་གྱི།

གང་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་ཡིན།།

དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱིས་^②རྟགས་ཅན་ལ།།

ཁྲབ་བ་བདེན་ཡང་བྱེད་པོ་མིན།།

རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཅན་ལ་ཁྲབ་བ་ཡོད་པ་བདེན་ཡང་། ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
གོ་བར་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱས་པ་ས་མི་རྟག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁྲབ་
ཀྱང་། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་བཀག་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པའི་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་
ནས་གོ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ས་གཞི་ལག་པ་བྱས་པ་བཀག་ནས། བྱས་པ་གོ་
བར་བྱེད་པ་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས། སོ་སོར་བཀག་པའི་
མི་འཁྲལ་བ་རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དོན་བསྐྱབ་)ནི། ཡང་བཟོད་པ། དེ་ལ་དོན་དང་དཔེའོ།།

དང་པོ་(དོན་)ནི།

ཙ་ག། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པ་ལ།།

ཁྲབ་ཀྱི་མ་བྱས་པ་ཡིས་མིན།།^③

རྟག་པ་མིན་ལ་ཁྲབ་མིན་པར།།

མ་བྱས་པ་ཡི་དོན་ཀྱིས་སྟོན།།

བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པ་ལ་ཁྲབ་ཀྱང་།^④ མ་བྱས་པ་ཡིས་ཁྲབ་པ་^⑤མིན་པར་
བྱས་པ་ལ་མི་འཛིག་པ་བཀག་པ་བཞིན། བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།^⑥ མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་བྱས་པ་ས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབ་པ་འདྲིར་སྐྱབས་སུ་བབ་པ་མིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྟག་

^② <<རང་>> དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱིས་ <<ཅ་>> དེ་ཕྱིར་རྟགས་ནི

^③ <<རང་>> ཡིས་མིན། <<ཙ་>> ཡི་མིན།

^④ <<སྒྲ་>> <<བཀག་པ་>> ཁྲབ་ཀྱང་།

<<ཞེས་>> <<ཞེས་>> ཁྲབ་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཁྲབ་ཀྱང་།

^⑤ <<སྒྲ་>> <<བཀག་པ་>> མ་བྱས་པ་བཀག་པ་མིན་པར

<<ཞེས་>> <<ཞེས་>> མ་བྱས་པ་ཡིས་ཁྲབ་པ་མིན་པར

^⑥ <<སྒྲ་>> <<བཀག་པ་>> མིན་པར་བྱས་པ་ལ་མི་འཛིག་པ་བཀག་

པ་བཞིན། བྱས་པ་ <<ཞེས་>> <<ཞེས་>> མིན་པར་བྱས་པ་

པ་མིན་ལ་སྟེ། མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གོ་བྱེད་དུ་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་བྱས་པ་བཀག་པའི་^༡དོན་གྱིས་སྟོན་རྟོ། །མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་པས་
 ཁྱབ་པ་བསྟན་པས། བྱས་པ་རྟག་པ་ལས་ལོག་པར་བསྟན་པ་^༢མ་ཡིན་གྱི། མི་རྟག་པ་མ་
 བྱས་པ་ལས་ལོག་པར་བསྟན་པའོ།

གཉིས་པ་(དཔེ་)ནི།

ཙ་ག། རྩ་ཅན་ཉིད་གྱིས་པ་ལང་ལ།

ཁྱབ་པས་རྩ་ཅན་མིན་ལས་ཕྱོག།

གྲང་ལ་རྩ་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཞིན།

པ་ལང་གི་དོན་སྟོན་བྱེད་མིན།^༣

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

དཔེར་ན། རྩ་ཅན་ཉིད་གྱིས་པ་ལང་ལ་ཁྱབ་པས། པ་ལང་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། རྩ་ཅན་
 གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། པ་ལང་གི་རྟག་ས་ལས། རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྐྱབ་པའི་
 གཞིར། རྩ་ཅན་མིན་པ་ལས་ཕྱོག་པ་རྩ་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་རྟོ། །དཔེར་ན་གྲང་ལ་རྩ་
 ཅན་གྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་རྟོ། །རྩ་ཅན་གྱི་རང་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཞིར། པ་ལང་
 མིན་པ་ཁོ་ན་ཕྱོག་བྱེད་མིན་པ་སྟེ། པ་ལང་མིན་པ་ཕྱོག་པར་བྱེད་པ་དང་། པ་ལང་གོ་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འབྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་བཤད་
 པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་(གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཆོད་སྐྱབ་
 མཁན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྟེའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་(ཆོད་སྐྱབ་མཁན་

^༡ <<སྐྱ>> མ་བྱས་པ་བཀག་པའི <<ལེས>> མ་བྱས་པའི

<<བརྟགས>> བསྟན་པ་

^༢ <<སྐྱ>> <<ལེས>> <<ཞོས>> རྟོགས་པ་

^༣ <<རང>> མིན།

<<རྩ>> ཡིན།

མོའི་ཐུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟོད་པ་)ནི།

ཙམ། ཚོད་པ་སྐྱུ་པ་^①ནས་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་མཐོང་བ་དེག་པ་
རྗེས་སུ་དབག་པ་འོ་ཞེས་བརྟོད་དོ།

ཚོད་པ་སྐྱུ་པ་^①ནས་ནི། མེ་དུ་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དོན་
མཐོང་བ་ནི། འདིས་རྗེས་སུ་དབག་པ་ར་ཤེད་པ་ས་འབྲེལ་པ་དེ་དེག་པ་འོ་རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་
ཚད་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་གྲུར་གྱི་དོན་ཤེས་པ་ནི། ཚད་མ་འི་འབྲས་ལུ་འོ་ཞེས་བརྟོད་དོ། །རྟགས་
མཐོང་བ་ན་འབྲེལ་པ་བྲན་པ་ལ་ལྟོས་པ་འི་ཆེད་དུ་དེ་དེག་པ་ཞེས་པ་འི་ཆོག་སྟོས་ཟེར་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་པ་དང་། ཚོད་གཞི་ལ་
ཆོས་ལས་གཞན་པ་འི་དབག་བྱ་མི་འཐད་པ་དང་། གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་མ་བརྟོད་པ་འི་
ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །དང་པོ་(མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་པ་)ལ་གཉིས། དེ་དེག་པ་ཞེས་པ་འི་
ཆོག་སྟོས་པ་དང་། དོན་གྱི་སྐྱས་བསྐྱུ་བ་བྱ་གོ་བར་ཤེད་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟོས་པ་དགོས་
པ་མེད་པ་ལོ།

དང་པོ་དེ་(དེག་པ་ཞེས་པ་འི་ཆོག་སྟོས་པ་)ནི།

ཙམ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ལོ།^②

རང་གི་རྣམ་པ་ཅམ་འདོད་ན།

དེ་དེག་མི་བརྟོད་.....།

མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་དེ་དེག་ཅེས་སྟོས་པ་མི་བརྟོད་པ་སྟེ། བརྟོད་པ་དགོས་པ་

^① <<རང>> ཚོད་པ་སྐྱུ་པ་ <<ཙམ>> བརྟོད་པ་བརྟོད་པ་

^② <<ལྟ>> ལྟོས་པ་ <<མེས>> བརྟོད་པ་

^③ <<རང>> མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ལོ།

<<ཙམ>> མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལོ།

མེད་པར་ཐལ། རྗེས་དཔལ་ཚད་མ་དེ་རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་^①རང་གི་
གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཅས་མཐོང་བ་འདོད་ན་སྟེ།^② འདོད་པས་དེ་མ་སྟོས་ཀྱང་ཆོག་སྒྲ་མ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་ལ།གཞན་ཉིད་དུ།

བརྟེན་ན་རི་ལྟ་བུ་གང་ལ།

གལ་ཏེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ནི་གཞན་ཉིད་དུ་དཔེ་ལ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ན་
རྗེས་དཔལ་ཚད་མ་དེ་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གང་དུ་སྐྱུ་མཚན་གང་ལས་མཐོང་བ་མ་བརྟེན་
པས་མཚན་ཉིད་ཆད་པའི་ཉེས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་དུ་ནི་གཤིག་གི་གཞུང་བྱ་བྱས་པ་ལ་
མཐོང་བས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ།

གཉིས་པ་(དོན་གྱི་སྐྱེས་པ་སྐྱུ་བ་བྱ་བོ་བར་ཁྱེད་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟོས་པ་དགོས་པ་
མེད་པ་)ནི།

ཙ་ལ། དོན་འདི་བསྐྱུ་བ་བྱ་བ་ཞེ་ན།

དོན་སྟོས་པའི་སྐྱེས་པའི་བསྐྱུ་བ་བྱ་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱུ་བ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་
རྗེས་སུ་དཔལ་པ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་རིགས་པའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་ཞེ་ཅི་དགོས།

དོན་གྱི་སྐྱེས་པ་པོ་ལས་ཡར་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་ཅི་དགོས་ཏེ།
དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་རྗེས་དཔལ་དུ་བརྟེན་པས། དེའི་
གཞལ་བྱ་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་སྟོས་པས་ཀྱང་དོན་སྟོས་པའི་སྐྱེས་པ་
དོན་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དོ།

① <<སྐྱུ>> མཐོང་བས

<<ཞེས>> མཐོང་བའི

② <<སྐྱུ>> <<བྱུ་བ>> མཐོང་བ་འདོད་ན་སྟེ།

<<ཞེས>> <<ཞེས>> འདོད་ན་སྟེ།

③ <<པར>> ཞེས

<<ཙ>> ཞེ

གཉིས་པ་(ཆོད་གཞི་ལ་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་དཔག་བྱ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཏུ་སོགས་མེ་སོགས་ལ་མཐོང་ལས།།

གཞན་པའི་དཔག་བྱ་དེ་རིག་གང་།།

ཏུ་བ་སོགས་ལས་མེ་དང་སོགས་པས་ས་པོན་དང་མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་བ་ལས་གཞན་པའི་དཔག་བྱ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དེ་རིགས་པ་^⑧ཡང་དག་ཆེས་དཔག་ཏུ་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཆོས་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་སྒྲངས་པས་དེ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཆོས་ལ་མཐོང་བ་ཅེས་བྱིས་བྱུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་ཆེས་དཔག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་(ཞོ་བྱ་ལོ་ལྟེན་གྱི་ཆ་གས་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཆོས་ཅན་^⑨ཏུ་མ་ཡོད་པ་ལ།།

དེ་རིག་པ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་།།

ཆོད་སྐྱབ་ནས་བཤད་པའི་ཆེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་རིགས་ལ། སྤྱི་ལྟེང་ན་ཆོས་ཏུ་མ་ཡོད་པ་ལ་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་འདིའོ། །དེ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་གཏན་ཆོགས་འདིའོ། །ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ་དེ་ངེ་ལྟར་བརྗོད་དེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ།།

གཉིས་པ་(གཞན་ལྟེ་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་བཞུ། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། སེར་སྐྱ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་(རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ་དེ་རྩོན་ཏུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་ཆེས་སྤྱ་

^⑧ <<སྤྱ>> རིགས་པ

<<ཞེས>> <<བཤད>> <<ཞོ་བ>> རིག་པ

^⑨ <<དང>> ཆོས་དོན

<<ཙ>> ཆོས་ཅན

དཔག་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་མ་
དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱིར་མཆོང་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། མདོན་སུམ་དང་ཆེས་སུ་དཔག་པ་དང་། དཔེ་ཉིད་
འདྲེལ་དང་། སྤྱི་ཡོང་གི་ཆོད་མ་རྣམས་ལས། ཆེས་དཔག་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། རྟགས་ཆོས་
དང་། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རང་མཆོན་འཛིན་པའི་མདོན་སུམ་དེ་སྟོན་ཏུ་མིང་པ་ཅན་གྱི་
ཆེས་སུ་དཔག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་མ་ཡིན་ལ་འབྲས་ཏུ་ལྡན་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་ལས་འབྲས་
ཏུ་དཔོག་པའི་ཆེས་དཔག་ནི། སྤྱི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་འབྲས་ཏུ་ལས་སྤྱི་དཔོག་པའི་ཆེས་
དཔག་ནི་ལྡན་མ་དང་ལྡན་པ་དང་སྤྱི་མ་དེ་ལ་ཅུམ་པ་མཆོང་བ་ལས། ཉི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྲུམ་
བར་དཔོག་པ་ལྟར་ཆོས་གཅིག་མཆོང་བ་ལྟར་གཞན་གྱི་ཏུ་སྟོན་པུར་གེས་པ་ལྟ་ཏུ་སྤྱིར་
མཆོང་བ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། རྟོན་ནི། མདོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་ཆོས་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་
གཟུང་བའི་དེ་མ་ཐག །རྟགས་ཅན་མཆོང་བས་རྟགས་ཅན་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་སྤྱི་མ་
མདོན་སུམ་དང་མཆོང་ས་པས་སྤྱི་མ་དང་འབྲས་པ་དང་། སྤྱི་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། མིང་ཏུར་
གཅིག་ལས་སྤྱི་མ་པ་དང་གཟུགས་མཆོང་ས་པ་ལས་^①མིང་རྟོག་གཅིག་རྩ་སྤྱིར་བར་མདོན་
སུམ་གྱིས་མཆོང་བ་ན། འབྲས་ཏུ་ལྡན་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཆོང་ས་བར་དཔོག་པ་ནི།
ལྡན་མ་དང་འབྲས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྡན་མ་ནི་འབྲས་ཏུ་སྟེ། མིང་ཏུར་གཅིག་ལས་སྤྱི་མ་པ་
སོགས་ཀྱི་འབྲས་ཏུ་རྩ་སྤྱིར་བ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཆེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་དང་། ཆོད་
འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པའོ། རང་པོ་(ཆེས་དཔག་གི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱི་མ་
དང་ལྡན་པ་དགག་པ་དང་། ལྡན་མ་དང་ལྡན་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་^②མཆོང་བ་ལ་ཡང་ཉིས་
པ་མཆོང་ས་བར་བསྟན་པའོ།

^① <<སྤྱི>><<འབྲས>> མཆོང་ས་པ་ལས་

<<ཉིས>><<ཞེས>> མཆོང་ས་པ་ལས་

^② <<སྤྱི>><<འབྲས>><<ཞེས>> སྤྱིར་

<<ཉིས>> སྤྱིར་

དང་པོ་(སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། འབྲེལ་པ་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་མིན།

རྟགས་ཚོས་དང་། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཟུང་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་མདོན་སྟུམ་
སྟོན་དུ་སོང་བས་སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་
པ་དབང་པོའི་མདོན་སྟུམ་གྱིས་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཚོས་གྱང་རེས་པར་
དབང་པོའི་མདོན་སྟུམ་གྱིས་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དབང་པོ་དང་མིག་གཤེས་སོགས་དབང་པོའི་
མདོན་སྟུམ་གྱིས་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ།

ཙམ། སྒྲ་མ་དང་ལྡན་ཞེས་འདི་ལ།

སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྒྲ་མ་དང་མཚུངས་པ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲར་འབྱུར་
བས་སམ་འདི་ལ་སྒྲ་མའི་ཚོས་ཡོད་པ་སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ལྡན་པའི་སྒྲར་འབྱུར།

ཙམ། ཐམས་ཅད་མིད་བྱིར་སྟུང་མིན།

དང་པོ་སྟུར་ན། རྗེས་དཔག་གཅིག་ཁོན་ལ་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་སྟུར་གྱི་མིར་སྟུར་
བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་མིད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྗེས་
དཔག་ཐམས་ཅད་མདོན་སྟུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་བྱིར།

ཙམ། འབྲེལ་པའི་བྱིར་ན་ལྡན་པ་མིན།

གཉིས་པ་སྟུར་ན། འདི་ལ་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པའི་གཤེས་པ་
སྒྲ་མ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ལྡན་པའི་སྒྲ་སྟུར་བ་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་
པ་མི་འཐད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྒྱ་ས་དེས་འབྲས་བུ་དཔོག་ན་སྟོགས་ཚོས་མ་བྱལ།
བརྒྱད་རྒྱ་ས་དཔོག་ན་བྱལ་བ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་ན་སྟེ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྒྲག་མ་དང་ལྡན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། ལྟག་ལྡན་ལ་ཡང་སྟུང་རམ།

ལྟག་མ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟག་ལྡན་ལ་ཡང་མདོན་སྟུམ་

ཡི་ལྷག་མ་ལྷ་པུར་རམ། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་ལྷན་ཞེས་ལྷན་པའི་ལྷ་པུར་བ་^①གཉིས་
 ཀ་ལ་ཡང་བཤད་པའི་ལྷོན་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཡིད། ཤིང་པུར་གཅིག་ལས་སྤྲེས་པའི་འབྲས་པུ་
 རོ་ལྷུང་པར་མཐོང་བ་ལས་མཐོན་སྤྲུལ་གྱི་མ་ལྷན་པུར་དེ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པས་^②ལྷག་
 མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་མཚུངས་པ་ཅས་ཀྱིས་རོ་མཚུངས་
 པའི་རེས་པ་མེད་པའི་ཡིད་རོ། །ལྷ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ཡང་ལྷན་པ་དང་འདྲ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན།

ཙམ། འབྲེལ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་འགྱུར།

ལྷག་མ་དང་ལྷན་ལས་འགྱུར་ཡིད།

འབྲེལ་གཞན་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་འགྱུར།

དེ་ལྷན་དེའི་མི་མ་ལྷན་ལྟོགས་ཤེས་པ་ཡང་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་ན་དེ་མི་
 རིགས་ཏེ། ལྷ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པ་ལས་ལྷག་ལྷན་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ལྷག་མ་
 དང་ལྷན་པས་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆོག་ས། ལྷན་འདྲ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གཞན་
 ལས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཡིད་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་རྟོགས་དེ་མི་རྟོགས་
 པའི་ཡིད་རོ། །འབྲེལ་བ་གཞན་དོན་ཏུ་བྱས་པའི་ལྷོན་སྤྲུལ་དང་རྟོགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 སྤྲེ་བ་ཏུ་མཐོང་པའི་ལྷོན་སྤྲུལ། འབྲས་བུའམ་རྒྱུ་དཔག་སྤྲེ་པར་ཐལ་ལོ།

གསུམ་པ་(ཡིད་མཐོང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙམ། ཡིད་མཐོང་བ་ལའང་^③དེ་བཞིན་ནོ།

ཡིད་མཐོང་བ་ལའང་། ལྷར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ལྷོན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ལྷ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མཐོན་སྤྲུལ་གྱིས་གཞུང་བ་ལས་དཔག་སྤྲེ་ནས་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ལྷུང་གི་

① <ལྷ> > ལྷ་པུར་བ

<ཤེས> > ལྷ་རྟོགས་པ

② <ལྷ> > དེ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པས་

<ཤེས> > རེ་ཡུལ་མཚུངས་པས་

③ <ཡང> > མཐོང་བ་ལའང་

<ཙམ> > མཐོང་བ་ཡང་

དོན་འཇལ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་པ་གཟུང་བ་ཅམ་གྱི་སློན་པ་རྟགས་དང་རྟགས་
གི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བར་ཁས་སྦྲངས་ཤིང་། རྒྱ་འབྲས་གི་ཡང་ཆ་ཤིས་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་ཁས་
སྦྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཆོད་འབྲས་དོན་གཞན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་པ། འབྲས་བྱ་གཞན་ལ་ཉིད་མི་ཐོབ།^②

ཆོད་འབྲས་རྩས་གཞན་འདོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྡུག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷག་
མ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོད་མར་ཁས་སྦྲངས་པས། དེས་དོན་རྟགས་པ་ཉིད་འབྲས་བྱ་
ཡིན་གྱི་འབྲས་བྱ་རྩས་གཞན་པ་ཉིད་མི་ཐོབ་ཅིང་། འབྲས་བྱ་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

ཙ་པ། རྟགས་ཤེས་ཆོད་མ་ཡིན་ཞེ་ན།

རྟགས་ཅན་གྱི་སློ་འབྲས་བྱ་དང་། རྟགས་ཤེས་པའི་སློ་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོད་འབྲས་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་འགལ་བ་སྤར་བ་གད་ཅིན་པའི་
ཕྱིར།

ཙ་པ། རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འགྲུབ་^③མི་འགྱུར།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་སྡུག་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་རྟགས་ཅན་
འཇལ་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟགས་གི་ཤེས་པ་ཆོད་མ་
དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སློ་འབྲས་བྱར་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ཅན་པ་སྡུག་པ་དང་ལྡན་
པའི་རྗེས་དཔག་ཁོན་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཁས་སྦྲངས་པ་
ནི། རང་གི་གཞུང་ལས་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་འཇུག་སྟེ། དུས་
གསུམ་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་ཁས་སྦྲངས་འགལ་བས་སོ། །འབྲེལ་བ་གད་གྱི་འགྱུར་

^② <<རང་>> གཞན་པ་ཉིད་མི་ཐོབ། <<ཙ་>> གཞན་པ་ཉིད་མི་ཐོབ།

^③ <<རང་>> འགྲུབ་ <<ཙ་>> འགྲུབ་

ལས་ཐ་སྐྱད་བསྐྱོད་པ་འགྲུབ་མི་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་པའི་ཐུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙམ། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་འདིའི་འབྲས་ཀྱི་དང་རྒྱ་དང་
འབྲེལ་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་འགལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་རྟགས་ལས་བྱུང་བའོ། ཞེས་ཟེར་ངོ་།

བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་བ་ལང་ཁོ་ནའོ། །རྟོལ་ཁོ་སྐྱམ་དུ་འཇིན་པ་མངོན་
སྤྲུལ་ཡིན་ལ། ^② མངོན་སྤྲུལ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལས་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་དག་ནི་རྟགས་ལས་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཞེས་ཟེར་ངོ་། །དེ་ཡང་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་གར་བ་མཐོང་བ་ལས། དོན་གཞན་སྤྲུལ་པ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་
བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་ཀྱི་དང་། གསལ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། གསལ་བྱེད་
འདིས་དཔོག་པར་^③ བྱེད་པའི་ཞེས་རྒྱ་ལས་འབྲས་ཀྱི་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་བཟུང་བ་
ལས་འབྲེལ་པ་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། མེ་དུ་ལྟ་བུ་ལྟན་པའི་འབྲེལ་པ་དང་།
བ་ལང་དང་རྩ་ལྟ་བུ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པའོ། །དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལས་འདུ་བ་ཅན་དཔོག་པ་
དང་། འདུ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་དང་རེག་བྱ་ལྟ་བུ་འབྲས་ཀྱི་དང་། འབྲས་ཀྱི་གཞན་
འདུ་བ་དང་། ཀྱང་ལག་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་འདུ་བའོ། །འགལ་རྒྱས་འགལ་རྒྱ་གཞན་
དཔོག་པ་འགལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེ་མ་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་འགལ་རྒྱས་དཔོག་པ་
ལྟར་དང་སྒྲིན་སྒྲོར་བ་ལས། ད་ལྟ་མེད་པའི་ཆར་པའི་ལས་དཔོག་པར་འདོད་པ་དང་མ་བྱུང་
བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་ཆར་པའི་ལས་ཡོད་བཞིན་ལ། ལྟར་དང་། ཆར་བ་སྒྲོར་བ་ལས་དང་།

^② <<སྐྱེ>> <<འགྲུས>> ཡིན་ལ། <<ཞེས>> <<ཞེས>> མིན་ལ།

^③ <<སྐྱེ>> འདིས་དཔོག་པར་ <<ཞེས>> འདི་ཡི་དབག་པར་

ལྷང་བས་ལྷང་བ་དཔོག་པ་ནི། གཤེར་བ་རྩ་ལོན་འཆིང་བ་སྟེ། གཤེར་པའི་འབྲས་ལྷན་པ་
དང་འགལ་བས་གཤེར་བ་དང་འགལ་བར་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །མ་ལྷང་བ་མ་ལྷང་བས་དཔོག་པ་
ནི། ལྷང་བའི་ལྷང་བ་ཆོས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་རོ་བོར་ལྷང་བ་ལ། ལྷང་བ་མེད་ཀྱི་ལྷང་བ་མེད་དང་
སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་སྤྲ་མ་གཉིས་དགག་པ་དང་། ལྷི་མ་
གཉིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་(རྗེས་དཔག་སྤྲ་མ་གཉིས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུ་ལས་འབྲས་
པ་དང་། རོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་(རྒྱུ་ལས་འབྲས་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུ་ལས་འབྲས་ལྷན་པ་
དགག་པ་དང་། ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་པ་དཔོག་པ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(རྒྱུ་ལས་འབྲས་ལྷན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་ག། རྒྱུ་ལས་འབྲས་ལྷན་པ་^①པ་མེད།

རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལས་དཔོག་བའི་^②འབྲས་ལྷན་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་
རྒྱུས་དཔོག་ན་ཚོགས་ཆོས་མི་འབྱུང་ཅིང་། བརྒྱད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་པ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
རོ། །པན་མི་འདོགས་པའི་^③གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གསལ་བའི་འབྲས་ལྷན་པ་དཔོག་པ་ཡང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། རིགས་འདྲ་བྱུང་བའི་རོན་པ་གནས་སྐབས་པན་འདོགས་བྱེད་པ་ཡིན་
ཀྱི་པན་མི་འདོགས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ལྷན་འདུའི་འབྲེལ་པ་དཔོག་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་
ལས་རོན་དཔོག་པ་དང་། འདུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་
ཡང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་(ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་རོན་དཔོག་པ་)ལ་གཉིས། དགག་པ་
དངོས་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པའོ།

^① <<རང>> ལས་འབྲས་ལྷན་པ་

<<ཅ>> ལ་འབྲས་ལྷན་པ་

^② <<རྒྱ>> དཔོག་བའི་

<<ཤེས>> དཔོག་བའི་

^③ <<སྤྱ>> པན་མི་འདོགས་པའི་

<<ཤེས>> <<འབྲས>> <<ལྷན>> པན་མི་འདོགས་པའི་

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི།

ཙ་བ། ལྷན་པའི་རྟོགས་པ་ལྷུ་བ་པ་མེད།

ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པ་ལས་སྒོག་གྲུར་གྲུ་བ་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་པའི་
འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་ཞིང་རྟོགས་ན། འབྲེལ་པ་ཅན་ཡང་རྟོགས་པས་རྩེས་
དཔག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོག་གྲུར་ངེས་པར་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་
བརྟེན་པའི་སྒོག་གྲུར་རྟོགས་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྒོག་གྲུར་གོ་བར་བྱེད་
པས་ངེས་པར་ལྷན་པ་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གཉིས་དང་ལྷན་ཕྱིར་.....།

ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུ་བས་མེ་གོ་བ་བཞིན་དུ་ མེས་ཀྱང་དུ་བ་གོ་
བར་བྱེད་པར་ཐལ་སོ། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་གོ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཞིག །ལྷན་པ་ཆ་ལས་
མེད་པ་དེ་ཉིད་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་དང་བྱེད་པར་མེད་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ལྷན་པ་དེ་མེ་དུ་
གཉིས་ཀའི་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །སྤྲ་མ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དུ་བ་མེད་པའི་མེ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དུ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་མེ་དང་ལྷན་ཡང་། མེ་མེད་པར་^༩དུ་བ་མི་ལྷན་
ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ།ཐ་དད་མིན།

ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་ལྷན་པ་ཅན་^༡གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་གི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་
པ་ཆ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཉ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་)ནི།

^༩ <<སྤྲ>><<བུས>> མེ་མེད་པར

<<ཤེས>> མེ་མེད་ངེས་པར

<<ཞོ་ལ>> མེ་དེས་པར

^༡ <<སྤྲ>><<བུས>> ལྷན་པ་ཅན

<<ཤེས>><<ཞོ་ལ>> ལྷན་པ་ཅན

ཙ་པ། མེ་དང་དུ་བའི་ལྷན་པ་ནི།

ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་མ་ཡིན་པས།

དུ་བའི་^① ཐམས་ཅད་གོ་བྱེད་དམ།

མེ་ཡི་གསལ་བ་གོ་བྱུང་འགྲུག།

དུ་བའི་སྤྱི་མོའི་^② རྣམ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནི་གོ་བྱེད་དང་མེའི་གསལ་བ་དང་། འབར་བ་དང་། སོག་མ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འང་དུ་བའི་གོ་བྱུང་འགྲུར་བར་ཐལ། ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་གང་ཞིག །མེ་དང་དུ་བའི་ལྷན་པ་ནི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་ཆ་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་མིན་པའོ། །ལྷན་པ་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷན་པས་མེ་ལ་ལྷན་པའི་ཆ་དུ་བ་ལ་དང་། དུ་བ་ལ་ལྷན་པའི་ཆ་མེ་ལ་ལྷན་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་རི་ལྷར་བཞད་པའི་ཉེས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་)ནི།

ཙ་པ། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལ་སོགས་པ་འང་།

ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ལ་འང་སྟོན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། བ་ལང་ལ་རྣམ་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་བ་ལང་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བ་བཞིན་དུ། རྣམ་ཉིད་ལས་ཀྱང་རྩ་ཅན་གོ་བ་དང་། སེར་ཐལ་ལ་སོགས་པ་གོ་བར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ནི། གོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཅན་ལས་བ་ལང་གོ་བར་ཐལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བརྟེན་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(འགལ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་)ནི།

ཙ་པ། འགལ་བ་ལ་ཡང་སྤིང་བའི་བྱིར་།

^① <<བར>> དུ་བའི

<<ཙ>> ཙ་པ

^② <<སྤྱི>> <<མགས>> དུ་བའི་སྤྱི་མོའི

<<ཞེས>> <<ཞེས>> དུ་བའི་སྟོན་དང་

འགལ་བས་འགལ་ཟླ་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་པན་ཚུན་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་དུ་ཐལ་
བའི་ཉེས་པ་སྤིང་བའི་བྱིར། མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་འབྱུང་འབྱུར་ཐམས་ཅད་རྟགས་དང་
རྟགས་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ།^②

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

ཅ་བ། རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞན་རྟགས་མིན་ཞིང་།

བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱང་རྟགས་ཅན་མིན།

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ནས།

གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐལ་འབྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་བསྡུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

ཡུལ་དང་དུས་ལ་ལྟོས་སུ་རྟག།

ལྟར་འདྲ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་
དང་བྱེ་བྲག་སོགས་ཀྱང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འབྱུར་ན། རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞན་^③ རྗེས་ཉིད་གོ་བའི་
རྟགས་མིན་ཞིང་མའི་ཆོས་གསལ་བ་^④སོགས་མའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་དུ་བའི་རྟགས་ཅན་མིན་
པའི་བྱིར་རོ།^⑤ །མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི། ཡུལ་དང་དུས་གང་ལ་
ལྟོས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ས་སྟོགས་སུ་མེ་མེད་ན། དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་
དམིགས་པའི་བྱིར་དང་། དུས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་
དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེས་པར་ཁས་ལྷངས་པར་

^② <སྤྱི> <<ཞེས>><<བཀུས>><<ཞེས>> “མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ནི” “ཞེས་པ་ནས་“དུ་བ་མི་འབྱུང་བར་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ།”

^③ <<སྤྱི>> རྟགས་སྤྱི་གཞན <<ཞེས>><<བཀུས>><<ཞེས>> རྟགས་སྤྱི་གཞན

^④ <<སྤྱི>> མའི་ཆོས་གསལ་བ <<ཞེས>> མེ་ཆོས་གསལ་བ

^⑤ <<སྤྱི>> དང་། <<ཞེས>><<བཀུས>><<ཞེས>> རོ།

བྱའོ། །ལྷན་འདུ་འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་རྟག་^①པ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱི་ལྷན་ན་ཆ་
ཐམས་ཅད་ནས་པན་ཚུན་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་ཐམ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེལ་བས་འཇུག་པའི་རྣམ་
དབྱེ་མི་ཤེས་པར་རྟག་པའི་རྣམ་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་ཁས་སྦྲངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་(ཕྱི་མ་གཉིས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་གོ་
བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། འགལ་སྒྲ་གོ་བར་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་
བསྐྱར་པའོ།།

དང་པོ་(དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་གོ་བྱེད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། དོན་གཅིག་
ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་རྣམས་གཅིག་ལ་འདུ་བ་
གཟུགས་དང་རེག་བྱ་^②སྒྲ་བུ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་འདུ་བ། ལུས་ཚོས་པའི་རྒྱུ་ལག་ལུས་
ལ་འདུ་བ་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཞན་གོ་བྱེད་ཡིན་ཅོ་ཞེན།

ཙ་ག། རྒྱུར་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར།

འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས་མ་རྟོགས་པའི་དོན་གཅིག་ཤོས་ལས་རྟོགས་པའི་དོན་གཅིག་
ཤོས་ལ་^③འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་དོན་གཞན་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མེད་ཅིང་
ཡོད་དུ་རྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་ནི་ཆད་མ་གང་གིས་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཙ་ག། འབྲེལ་པ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཀྱིས་རེག་བྱ་དཔོག་པ་བཞེན་དུ། རེག་བྱས་ཀྱང་གཟུགས་དཔོག་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བྱེད་ཁས་སྦྲངས་པ་གོ་

① <<སྐྱ>><<ཞོལ>> རྟག <<ཤེས>><<བཀུས>> རྟགས
② <<སྐྱ>><<བཀུས>> བྱ <<ཤེས>><<ཞོལ>> པ
③ <<མི>><<སྐྱར>> རྒྱུར་ནི <<ཙ>> རྒྱུ་ནི

④ <<སྐྱ>> གཅིག་ཤོས་ལས་རྟོགས་པའི་དོན་གཅིག་ཤོས་ལ
<<ཤེས>><<བཀུས>><<ཞོལ>> གཅིག་ཤོས་ལས་རྟོགས་
པའི་དོན་གཅིག་ལ

པའི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར།

ཙ་ལ། གཞན་ཡང་མིད་བྱིར་གཉིས་མ་ཡིན།།

དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བརྒྱུད་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་གཉིས་ལས་གཞན་ཡང་མིད་པའི་བྱིར། རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་དོན་
གཅིག་འདུ་བ་རྒྱུ་ལག་ལ་ཁས་སྐྱེས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མགོ་བོ་ཡིན་ལ་དེའི་ཡང་རྒྱ་
རང་གི་ཆ་གས་དཔལ་བ་ཡིན་པས། རྒྱའི་རྒྱ་ལས་དོན་གཅིག་འདུ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་
འབྲས་བུ་ལས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །
དེས་ན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཁས་སྐྱེས་པར་བྱོ།།

གཉིས་པ་(འགལ་རྒྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ལ། གང་ཞིག་འགལ་བ་དེ་རྟགས་མིན།།

གང་ཞིག་འགལ་བ་དེ་ཡང་ལྟོག་གྲུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གོ་
བྲལ་གྱི་བྱེད་པ་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་ཐད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆར་པའི་ལས་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་
དང་རྒྱུ་ལྟོར་བ་དག་ལ་འགལ་བ་རྒྱུ་ཐད་ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལྟོར་བས་
འགལ་རྒྱ་ཆར་པའི་ལས་^ཉམེད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་འགལ་རྒྱས་འགལ་རྒྱ་གཞན་གོ་བར་
བྱེད་པས། དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཁས་སྐྱེས་པའོ། །དེས་ན་ཆར་མི་འབབ་པ་དང་། རྒྱུ་དང་
རྒྱུ་དང་ལྟོར་བ་མི་འགལ་བར་བསྐྱབས་པས། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་འབྱུང་བའོ།།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་པ་སྟོན་པ་)ལ་གསུམ། རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སུ་མི་
འཐད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐད་ན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བ་དང་། འབྲེལ་
བ་གཞན་དོན་མེད་པའོ།།

དང་པོ་(རྟགས་འཛིན་སེམས་རྟགས་སུ་མི་འཐད་པ་)ནི། དུ་བ་མེད་ལྟར་བ་ཅན་ནོ། །
ཞེས་སྤར་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་དུས་ན། དུ་བ་མཚོང་བའི་མདོན་སུམ་དེ་ཉིད་མེད་པོག་པའི་

^ཉ <<སྒྲ>> ཆར་པའི་ལས་

<<ཞེས>> ཆར་པ་ལས་

རྟགས་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། འབྲེལ་པ་མེད་ཕྱིར་རྟགས་སྟོ་མི་ན།

རྟགས་ཀྱི་སྟོ་རྟགས་སུ་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྟགས་ཅན་ཆོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག། རྟགས་ལས་ཡུང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་འཇིག་སེམས་རྟགས་སུ་མི་འབྲེལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་གཞུང་ལས་དེ་རྟགས་ལས་ཡུང་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་ཡུང་ཁས་སྒྲངས་པས་འབྲེལ་པ་དེས་པའི་དུས་ན་བསྟན་པ་བྱ་བ་ཞིན་དུ་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་མི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྟགས་ཀྱི་སྟོས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཐམས་ཅད་རྟགས་སུ་བརྟེན་པ་ཡིན།

འན་པས་འབྲེལ་ཅན་དུ་བྱུང་བའོ།^⑧

སྒྲུབ་རྟགས་མ་མཐོང་པར་ཡིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་འན་པ་ཅན་གྱིས་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཅན་^⑨་བསྟན་པ་བྱ་བ་ཡུང་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ཅན་པའི་སྟོ་རྟགས་དེའི་ཆོད་མ་དང་། རྟགས་ཅན་གྱི་སྟོ་འབྲས་པུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བསྟན་པ་ཡུང་ཁས་སྒྲངས་པས་སོ། །ཆེས་དཔག་གི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རྟགས་ཀྱི་སྟོས་བརྟེན་དེ་གསུང་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེའི་སྟོས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་རོ་མོ་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་ཆེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་ཅན་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། རང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་པ་ཅན་པའི་སྟོ་རྟགས་འཇིག་སེམས་མིན་པར་འདོད་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ཅན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཆོས་ཅན་པའི་སྟོ་ཆེས་དཔག་གི་དངོས་རྒྱུར་མི་རུང་པར་འདོད་པའི་དེས་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་

⑧ <<རང>> འན་པ་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་།

<<ཅ>> འན་པས་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བའོ།

⑨ <<སྟོ>> འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་བྱུང་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཅན་

<<ཤེས>> འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་སྟེ། འབྲེལ་པ་ཅན་

འདོད་པ་རིམ་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཟད་ན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བ་)ནི། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་འབྲེལ་བ་གཅིག་ཕྱར་ངེས་པས་རྗེས་དཔག་སྐྱེའོ་ཞེན།

ཙམ། འབྲས་བུ་ལ་སོགས་མདོར་མ་མཆོན།

ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བར་ཐལ། སྐྱེ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆིགས་སུ་ཁས་སྐྱེས་ནས། མདོར་མཆོན་ཞིང་མ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆིགས་གཞན་ཡང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སོགས་དོན་ནི། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་མ་ཆང་བའི་དོན་ནོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། ཉག་ས་ཆོས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཅོ་ཞེན།

ཙམ། ཐ་མ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་།

ལྡན་པའི་འབྲེལ་བ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་འབྲེལ་བ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་བྱལ་ལ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(འབྲེལ་བ་གཞན་དོན་མེད་པ་)ནི།

ཙམ། དོན་མེད་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་བྱལ།

སྒོག་གྱུར་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ལྡན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་སོགས་ཁས་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་མེད་ཀྱང་མེད་ན་མ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(མེར་སྐྱ་པའི་ཐུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙམ། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ན་དེ། འབྲེལ་བ་མདོན་སུམ་པ་གཅིག་ལས་

ལྷག་པར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པོའི་ཞེས་ཟེར་རོ།

གངས་ཅན་པ་ན་རེ། རོན་ནམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྒྲེ་བ་ཡོད་
 དེ།^② དེ་ཡང་འཛིག་ཅེན་དང་བརྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པའི་དཔེ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་
 སར་བྱེད་དོ། །རྒྱལ་དཔོག་པ་དང་། གངས་ཅན་དང་། གཙོ་པོ་དང་། སྒྲེས་བུ་བཞིན་དུ། རོར་
 དང་། བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲེལ་པ་དང་། འོ་ཞོ་དང་། གཙོ་པོ་དང་ཆེན་པོ་སོགས་བཞིན་
 དུ། རང་བཞིན་དང་། རྣམ་འབྱུར་གྱི་རོ་པོ་དང་། སྤིང་ཅན་དང་། དེའི་ཡན་ལག་དང་། སྤྱིང་
 སྤྱོབས་སོགས་དང་། དེ་ཅམ་ལྷ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱའི་རོ་པོ་དང་། ར་མཁན་དང་
 བུས་པ་དང་། སྒྲེས་བུ་དང་གཙོ་པོ་བཞིན་དུ། རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་། ཡལ་ག་
 དང་། སྤིང་དང་། དེ་ཅམ་ལྷ་དང་འབྱུར་བ་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་
 དང་། དུར་བ་དུ་མ་དང་། སྤྱིང་སྤྱོབས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོ་
 དང་། སྒྲུལ་དང་། ར་མོ་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིང་སྤྱོབས་
 སོགས་། ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གིས། ཅིག་ཤོས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་དུ། གནོད་བྱ་
 གནོད་བྱེད་གྱིས་དངོས་པོའོ། །འབྲེལ་པ་མངོན་སུམ་པ་གང་རུང་གཅིག་མངོན་སུམ་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ལས། དེ་ལ་བརྟན་ནས་ལྷག་པའི་རོན་མངོན་གྱུར་མིན་པ་གཞན་གྲུབ་ཅིང་རྗེས་སུ་
 དཔག་གོ་^③ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེར་ན། སྤར་དུ་བ་དང་མའི་འབྲེལ་པ་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་
 གིས་མཐོང་ནས། བྱིས་དུ་བ་མཐོང་བ་ལས་སྒྲོས་མེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པར་བྱ་བའོ། །
 རྟགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་མ་དེས་པར་ཡང་འབྱུར་ཏེ། རྒྱངས་པ་མཐོང་བ་ལས་དུ་བར་ཐེ་
 ཚོམ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།^④

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་དམ་

^② <<ལྷག་པར>> རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲ་སྒྲེ་བ་ཡོད་དེ།

<<ཤེས>> <<ཞོལ>> རྟགས་ཡོད་དེ།

^③ <<སྒྲེ>> གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་གོ།

<<ཤེས>> གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་སོགས་

^④ <<སྒྲེ>> <<ལྷག་པར>> ཐེ་ཚོམ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

<<ཤེས>> <<ཞོལ>> ཐེ་ཚོམ་བ་བཞིན།

བཅས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་དཔ་བཅས་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་པ་གཅིག་ལས་ཞེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་འབྲེལ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གང་རུང་གཅིག་ལ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་གྱུར་
དཔོག་ཅེས་པ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་རིགས་པ་ས་གནོད་པའི་བྱིར་
རོ།

གཉིས་པ་(རྗེས་དཔག་འགོག་པའི་རིགས་པ་)ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་།
སྦྱིར་མཐོང་པ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་ཁྲབ་ཚུང་བ་དང་།^① སྦྱེས་བྱ་ཚད་མས་
མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལོ། དང་པོ་(རྒྱས་པར་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་
སུམ་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་པ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དགག་པ་)ནི། སྦྱི་དང་ཁྲད་པར་སོགས་
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་
པ་ཡང་། མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་ལ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས།

ཙམ། རང་དོན་ཅམ་ལ་ལྟ་བའི་བྱིར།

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་^②སྦྱི་དང་ཁྲད་པར་དང་འབྲེལ་པ་སོགས་འཛིན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་གཞུང་དོན་ཅམ་ལ་ལྟ་བའི་རྟོག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡིད་ཀྱི་
འཇུག་པ་རྣམ་པའི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱོང་ས་པས་ཚད་མ་དང་
འབྲས་བྱ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་མི་གཅིག་པར་ཡུལ་འགལ་བར་ཁས་སྐྱོང་ས་དགོས་ན། དེ་
ཡང་མི་འཐད་པར་སྤར་བ་ཤད་ཐེན་ཏོ།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་དགག་པ་)ལ་བཞི། ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་

^① <<སྦྱེ>> <<འབྲས>> ཁྲབ་ཚུང་བ་དང་།

<<ཞེས>> <<ཞེས>> ཁྲབ་མཚུངས་པ་དང་།

^② <<སྦྱེ>> མངོན་སུམ་གྱིས་ <<ཞེས>> མངོན་སུམ་གྱི

ཁྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཁྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་
འཐད་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེ་བུ་སོགས་དཔོག་པ་གཏན་ཚིགས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་པའི་^①དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་མ་ཤེས་པར་དེ་རྟོགས་ཕྱིར།

ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་མཛོན་སྤྲུལ་གྱིས་གཟུང་ནས་དེ་ལས་
ལྷག་པའི་དོན་གྲུབ་པ་རྗེས་དཔག་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་
དེ་མ་ཤེས་པར་མེད་ན་མི་འབྲུང་པའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྟོག་གྲུང་དེ་རྟོགས་
ལུས་པའི་ཕྱིར།^② ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་ནི། གཅིག་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ཅིག་ཤོས་ངེས་པ་ལ་སྣོས་
པས་ཐན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གོ་བྱེད་ཁྱི་ཡན་ལག་དུ་འཐད་པ་མིན་པོ།

ཙམ། འབྲེལ་པ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།^③

ཁྱོད་ཁྱི་འབྲེལ་པ་ལྟར་ན། མིག་ཤེས་གྲུང་དུ་བས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་ཐལ། འབྲེལ་
པ་གཉིས་ལ་^④ཉི་རིང་གི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་ན་མི་འབྲུང་པའི་འབྲེལ་པ་ཁས་
ལེན་པ་ལ་ཉེས་པ་དེ་མེད་དེ། འབྲེལ་པ་གཉིས་ཉིད་མིན་པ་སྟེ། དུ་བ་མེ་ལ་འབྲེལ་ཡང་མེ་དུ་
བ་ལ་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཁྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད།

གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཁྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ལྷུང་དང་མེ་དུ་མེ་སྐྱེ་བུ་དེ་ལ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུང་གྲུལ་བ་

^① <རྒྱ>> སྦྱོད་པའི <<ཤེས>> བཅགས <<ཅན>> དཔྱད་པའི

<<ཅན>> རྒྱུད་པར་མེད་ཕྱིར་གཏན་ཚན་མིན།

^② <<རྒྱ>> ལུས་པའི་ཕྱིར། <<ཤེས>> པའི་ཕྱིར།

^③ <<རྒྱ>> གཉིས་ལ <<ཤེས>> གཉིས་ལས

^④ <<དང>> འབྲེལ་པ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

དང་། མེ་ཏུ་ལེ་མམ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(གཙོ་མོ་དང་སྐྱེ་བུ་སོགས་དཔོག་པ་གཏན་ཆེགས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐམ་བ་)ལ་གཉིས་། གཙོ་མོ་སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ལྡེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱ་གསལ་ལྡེད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་(གཙོ་མོ་སྐྱུ་བ་པའི་རྟགས་ཚོས་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་ལྡེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ་། རྒྱ་འབྲས་སྦྱིར་དགག་པ་དང་། རོར་དང་རོར་ཅན་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་(རྒྱ་འབྲས་སྦྱིར་དགག་པ་)ལ་གསུམ་། གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་མོ་སྐྱུ་བ་ལྡེད་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། གཙོ་མོ་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཙོ་མོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚས་སུ་མི་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཙོ་མོ་སྐྱུ་བ་ལྡེད་ཏུ་མི་རུང་བ་)ནི། སྐྱུ་བ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྷ། གངས་ཅན་གྱིས་བཞོད་དེ། རྒྱུད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་དང་། ཆད་མ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དཔོས་པོ་དང་། ལུས་པ་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །གཙོ་མོ་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ཀྱི་དོན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚས་དང་ལྡན་པའོ།

ཅ་ག། སོ་སོར་མི་བརྗོད་^ཉ ཐད་དཔལ་།

གཙོ་མོ་སྐྱུ་བ་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྷ་སོ་སོར་མི་བརྗོད་པ་སྟེ་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ་། རྒྱ་ནི་གཙོ་མོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ལ། གཏན་ཆེགས་ཐད་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཐ་དད་ལས་^ཉ རྟོགས་པར་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆེགས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གཙོ་མོ་དེ་ཉིད་ཆ་མེད་ཡིན་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་

^ཉ <<རང>> མི་བརྗོད

<<ཅ>> ཐ་སྦྱོར

^ཉ <<སྐྱེ>> ཐད་དཔལ

<<ལེས>> ཐད་དཔལ

གཏན་ཆོག་གས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་^①མི་རིགས་སོ།།

ཙ་པ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་མིན་ཕྱིར།།

ཁྱད་པར་རྣམས་དང་། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་
ཞེན།

ཙ་པ། གལ་ཏེ་གཞན་མིན་རྣམས་ལྟ་མིན།།

གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཞན་མ་དད་པ་ཉིད་ལ་སྟོས་པ་མིན་ན། དེ་ཅས་ལྟ་དང་
གཏན་ཆོག་རྣམས་པ་ལྟ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མ་དད་པ་རྣམས་
གཞན་མིན་པ་མ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
རུང་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཙོ་བོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱབས་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་བྱར་མེད་པས་གཏན་ཆོག་གས་ལྟ་དང་། དེ་ཅས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བའོ།།

གཉིས་པ་(གཙོ་བོ་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་པ། གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་བརྒྱ་ལམ་ནའང་།།

སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན།།

ཐད་དན་ལྟ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་མིན།།

དེ་ལས་ཀུན་དུ་ཐོབ་འགྱུར་ཕྱིར།།

གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་བརྒྱ་ལམ་ནའང་རྣམས་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲུག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྣམས་
འགྱུར་རྣམས་ཐད་དན་ལྟ་ཡང་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར་པར་བྱེད་པ་གཙོ་བོའི་སྐྱེད་བྱེད་ལ་སྟོས་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐད་དན་ནི་ཡོད་པ་ཅས་དེ་ལས་ཀུན་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་པ། གཙོ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཅིག་སོགས།།

ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་ཉིད།

ལ་སོགས་གང་ལས་ཡོངས་སུ་འཇིན།

དེ་ཡི་བྱིང་འདི་གསལ་བྱེད་མིན།

གཙོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་རྣམས་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་འདི་དག་གསལ་བ་བྱ་གསལ་བྱེད་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བྱ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཅིག་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་སོགས་གཙུག་ལྷན་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་གསལ་བ་ཐ་དད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་ཡོངས་སུ་འཇིན་ཏེ། ཉགས་དེ་དག་ལས་མི་རྟོགས་པའི་བྱིང་། གཙུག་ལྷན་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། མང་པོའི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་དང་། གནས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བྱའི་ཆོས་བཅུ་ལོ།

གཉིས་པ་(ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་ལ། དེ་བཞིན་ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་ལ།

སོགས་པའང་གསལ་བྱེད་མ་ཡིན་ཞིང་།

འབྲེལ་གཞན་^༩ལས་ཀྱང་དེ་མཆོན་བྱིང་།

འབྲེལ་མེད་ཉིད་དུ་ཡང་དག་བཟོད།

གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་ལྟར་མ་ཐུན་པའི་གཏན་ཆོགས་རྒྱུ་ལྟར་འགྲོ་བ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱུང་བ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི། སྤར་བ་འད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་འང་སྟོག་སྦྱར་གསལ་བྱེད་མིན་ཞིང་། སྟོག་སྦྱར་གོ་བ་འབྲེལ་བར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ཆ་སྟེན་ནས་ཁས་མ་སྐྱེད་པས། ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོ་བར་ཐལ་བའི་བྱིང་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སྤར་ན་

^༩ <<རང>> འབྲེལ་བ་

<<ཅ>> འབྲེལ་གཞན་

འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། འབྲེལ་བ་གཞན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྒྲོག་གྱུར་དེ་
མཚོན་པའི་ཕྱིར་དང་། འོར་འོར་ཅན་ཆ་གང་གི་སྒྲིན་ས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཉིད་ཏུ་ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འོར་གོ་བོ་འོར་ཅན་དང་། དེ་གོ་བོ་འོར་གོ་བ་ལ་རག་ལས་པས་པན་
ཚུན་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བརྟེན་པ་)ནི།

ཅ་ག། འོར་དང་འོར་ཅན་ལ་སོགས་ཅ་མ།

རྟགས་ཅན་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི།

འབྲེལ་བ་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ན།^①

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར།

འོར་དང་འོར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། འོར་
གྱི་ཆ་ནས་རྟགས་ཅན་འོར་ཅན་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི། རྟགས་ཅན་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་ཆ་གང་གི་སྒྲིན་ས་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་
ལས་འཛིན་པ་པོར་ནས། འབྲེལ་མེད་གྱི་རྟགས་གཞན་ཤེས་པ་ན་གོ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་)ནི། གཙུ་པོ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གྱི་
འབྲེལ་བ་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྱི་དངོས་པོ།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཡིན་རྣམ་བཤུན་མེན།

གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་^②དངོས་པོ་གཅིག་ལྟ་ཡིན་གྱི་
འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་བཤུན་^③མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་^④གསལ་བྱ་

① <<མེ>><<སྐྱར>> ལས་གཞན་ཤེས་པ་ན།

<<ཅ>> ལ་ཡང་གཞན་ཤེས་པ།

② <<སྐྱ>> རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ <<ཤེས>> རྒྱ་མཚན་གྱི་

③ <<སྐྱ>> ཏུ་མ་ <<ཤེས>><<བཀུས>><<ཞོལ>> བཤུན་

④ <<སྐྱ>> རྒྱ་མཚན་ཅན་ <<ཤེས>> རྒྱ་མཚན་གྱིས་

གསལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

འཁོམ་པ་(ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འཐད་པ་)ནི། གསལ་རྟེ་
ལྷན་ཅིག་རྒྱ་བའི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་པ་ལ་གཙོ་བོ་སྤྱད་པར་བྱེད་ལ། རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ནི་
གཉིས་རྟེ། རྒྱུ་བར་མཐོང་བ་དང་། སྤྱིར་མཐོང་བ་གཉིས་ལས་རྒྱུ་བར་མཐོང་བ་ནི། མེ་དུ་
འབྲེལ་པ་མཐོང་ནས་དུ་བ་དེ་ཁོ་ནས་མེ་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
སྤྱི་^①མཐོང་བ་ནི། སྤར་མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་མཐོང་ནས། སྤྱིས་དུ་བ་མཐོང་ཅིང་སྤྱིས་མེ་དཔོག་
པའོ། །སྤྱི་^②མཐོང་བའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་གཉིས་རྟེ། རྒྱ་ལས་འབྲས་ཏུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་སྤྲུལ་
དང་སྤྲུལ་པ་དང་། སྤྱད་ཐེན་གྱི་འབྲས་ཏུ་མཐོང་ནས། རྒྱ་བྱུང་ཐེན་པར་རྟོགས་པ་སྤྲུལ་པ་དང་
སྤྲུལ་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་པ་འབྲུལ་པ་མིན་ཅིང་། སྤྱི་མ་འབྲུལ་པ་མེད་པའོ་ཞེས།

ཅ་ག། རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་འདོད།

རྒྱུ་བར་མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཅོས་ཅན། རྒྱུ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཐེན་གྱི་
དོན་ལ་འབྲུག་པའི་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱི་གསལ་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག། དེས་པར་བཟུང་བ་དེགས་^③པ་མིན།

སྤྱིར་མཐོང་བ་ནས་པ་གཉིས་པོ་ཞེས་པ་འཕམ་སྤྱིར་མཐོང་བ་ནས་པ་གཉིས་ཁོ་ན་
ཞེས་པ་ཡང་དུང་རྟེ། དེས་པར་བཟུང་བ་གཉིས་ཀ་དེགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བཟུང་
དང་པོ་སྤྲུལ་ན། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་
པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བཟུང་གཉིས་པ་སྤྲུལ་ན། ཁོར་དང་ཁོར་ཅན་དང་སྤྲུག་ཅིག་
རྒྱ་བ་དང་། གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། འབྲེལ་པ་དེ་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་ཏུ་དཔོག་པ་དང་། འབྲས་ཏུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་
པ་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཞེས། རྒྱུ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་གྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

^① <<སྤྱི>> རྒྱུ་སྤྱི་ <<ཁོས>> <<འབྲས>> <<ཞེས>> རྒྱུ་སྤྱི་

^② <<པར>> པ་དེགས་ <<ཅ>> པ་དེགས་

^③ <<སྤྱི>> རྒྱུ་སྤྱི་ <<ཁོས>> <<འབྲས>> <<ཞེས>> རྒྱུ་སྤྱི་

རོ།

གཉིས་པ་(སྤྱིར་མཐོང་པ་ལ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་བྱས་ཅུང་པ་)ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། རེས་བཟུང་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བསྟན་པའོ།
དང་པོ་(དངོས་)ནི།

ཙ་ག། ཡང་སྤྱུལ་པ།

འབྲེལ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་དང་།

རྗེས་སྤྱད་པག་པ་གཉིས་ཉིད་དང་།

དེ་སྟོན་སོང་པའི་རྗེས་དཔག་ནི།

གསུམ་སྟེ་འདི་རྣམས་གང་དུ་བསྟུ།

ཡང་སྤྱུལ་པ་ནོར་ནོར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་བྱུང་པར་དུ་བསྟན་པ་དང་རྗེས་
སྤྱད་པག་པ་སྤྱིར་མཐོང་པ་དང་། བྱུང་པར་མཐོང་པ་གཉིས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་རྣམ་
འབྱུང་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་། ནོར་དང་ནོར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་དེ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ཡང་གསུམ་སྟེ།^① འདི་རྣམས་རྗེས་དཔག་གང་དུ་
བསྟུ་སྟེ། གང་དུ་ཡང་མ་འདུས་པར་ཐལ། སྤྱིར་མཐོང་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་
པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་པལ་ཆེར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཉིས་པོ་དེ་
གང་གི་ཡང་ནང་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(རེས་བཟུང་འབྲས་བྱ་མེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་ག། འབྲས་བྱ་མེད་སྤྱིར་.....།

དེས་ན། སྤྱིར་མཐོང་པའི་རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་གཉིས་སམ། དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
པའི་རེས་བཟུང་མི་རིགས་པར་ཐལ། རེས་བཟུང་གི་ཆེག་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་སྤྱིར།

^① <<སྤྱུ་>> ཡང་གསུམ་སྟེ།

<<ཉེས་>><<འབྲས་>><<ཁོས་>> གསུམ་སྟེ།

ཅ་ག།དེ་རྟགས་མིན།

རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་དེ་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་^①
 གེགས་མེད་པ་སོགས་སྤྱིད་པས་བྱུང་བ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲ་མ་དང་ལྷན་པའི་
 རྒྱུ་དཔག་འབྲུལ་བར་ཁས་སྐྱེད་པས། རྟགས་འབྲུལ་བ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། འབྲེལ་
 པ་ཁས་ལེན་པའོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ཡིན་ཡང་མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་
 ལྷོས་པའོ་ཞེས།

ཅ་ག། འབྲེལ་པ་གཞན་དག་འོངས་པ་ཡིན།^②

སྤྲ་མ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་དཔག་གི་རྟེན། ཁྱོད་འདོད་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་འབྲེལ་པ་
 གཞན་དག་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་པ་
 ལ་ལྷོས་པ་གང་ཞིག་། དེ་མེད་ན་མི་འབྲུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདོད་ན་ཁས་སྐྱེད་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐེ་ཆོས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་
 ཅན་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུ་དཔག་ཉིད་རྒྱུ་དཔག་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་གཏན་ཆིགས་
 ལ་རྒྱུ་དཔག་ཏུ་བཏགས་ནས་བརྗོད་དོ་ཞེས།

ཅ་ག། དཔྱོད་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པར་བྱ།

ཡོད་པའང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་ཕྱིར།

གཞན་པ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུག།

རྒྱུ་དཔག་ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པར་བརྗོད་པར་བྱ་རིགས་པར་
 ཐལ། རྒྱུ་དཔག་གཞན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་གཞུང་ཡང་། དཔག་བྱའི་དོན་
 མ་དེས་པར་ཅི་འདི་གང་ལས་ཤེས་དཔྱད་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དང་ལྷན་པའི་

^① <<སྤྲ>> འགལ་རྒྱུན་གྱིས་

<<ལེས>> འགལ་རྒྱུན་གྱི

^② <<ལེ>> <<སྤྲ>> འོངས་པ་ཡིན།

<<རྒྱ>> འོས་པ་ཡིན།

རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་^①དང་བཅས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤར་ན་ཁྱད་པར་
རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཞན་པ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་
ཡོད་པར་བརྟུ་འབྲུབ་བར་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྐྱེས་བུ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་པ། གཙུག་ཕྱད་ཅན་དོན་གཅིག་རྟོགས་དེས།

གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་གཙུག་ཕྱད་ཅན་གྱི་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་
གཏན་ཆོགས་དེས་གཙོ་བོ་ལ་ཆ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མ་དེས་པར་རྟོགས་དགོས་ལ། དེ་
འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཁས་སྦྲངས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱ་ལ་རུས་པ་ཆ་ཐ་དད་དུ་མ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱུའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་པ། ཐ་དད་ཐ་སྟོན་ཡོད་མིན་པའམ།

སྐྱེས་བུའི་རྣམ་ཀུན་རྟོགས་མི་འབྱུང་།^②

གཙོ་བོ་རང་བཞིན་ཆ་མེད་ཡིན་ཞིང་། ཆ་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཐ་དད་པའི་ཐ་
སྟོན་ཡོད་པ་མིན་པའམ། གཙོ་བོའི་ཁྱད་ཆོས་སྤྱད་དང་། གཙུག་ཕྱད་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་ཡང་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པ་ཀུན་རྟོགས་པར་མི་འབྱུར་བར་ཐལ། གཏན་ཆོགས་དང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
སོགས་ཀུན་གཙོ་བོའི་འབྲས་བུར་ཁས་སྦྲངས་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོ་སྐྱེས་བུའི་རྒྱ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་ནི། ཟློང་བ་ཡིན་པས་སེམས་པ་ཅན་^③ཡིན་པ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་
ཤིང་། སུའི་ཡང་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་རྟོག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་སྦྲངས་པའོ།

^① <སྐྱ> > དཔྱོད་པ

<ཤེས> >> <འགྲུས> >> གཙོད་པ

<ཞོས> >> གཙོད་པ

^② <རང> >> རྟོགས་མི་འབྱུང་།

<ཙ> >> རྟོགས་པར་འབྱུང་།

^③ <སྐྱ> >> སེམས་པ་ཅན

<ཤེས> >> སེམས་དཔལ་ཅན

བཞི་པ་(དཔྱོད་པ་པའི་ལྷན་སྤྲུལ་གྱི་པ་)ལ་གསུམ། མཆོམས་སྤྲུལ་བ་དང་། འདོད་
པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་གསུམ་པོ།

དང་པོ་(མཆོམས་སྤྲུལ་པ་)ནི།

ཅུ་ལ། དཔྱོད་པ་པས་བརྗོད་པ།

དཔྱོད་པ་པའི་རྒྱུ་སྤྲུལ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི་ཞེས་སོ།

གཉིས་པ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅུ་ལ། མཛོན་སྤྲུལ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར།

རྒྱུ་སྤྲུལ་ལ་སོགས་མཛོན་མ་མཆོན།

ཞེན་.....།

དཔྱོད་པ་པ་ན་རེ། རྒྱུ་སྤྲུལ་དང་། ཉེས་འཇུག་དང་། དོན་གྱིས་གོ་
བའི་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མཛོན་མ་མཆོན་ཏེ། མཛོན་སྤྲུལ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཆོངས་པས་ཆད་མར་ཤེས་ཐེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་མ་ཕྱེའོ་ཞེ་ན།
འགྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཅུ་པའི་བསམ་པ་སྤྲུལ་ནས་ཅུང་ཟད་ཕྱེའོ།

གསུམ་པ་(དེ་དག་གསུམ་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱུ་སྤྲུལ་མཛོན་མ་མཆོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་
དག་གསུམ་པ་དང་། འགྲེལ་བ་བྱེད་པས་ ཉེས་ཕྱིས་པ་དག་གསུམ་པོ།

དང་པོ་(རྒྱུ་སྤྲུལ་མཛོན་མ་མཆོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དག་གསུམ་པ་)ནི།

ཅུ་ལ།ཐོན་འདོད་ཞེ་སྤྲུལ་དང་།

ཅུ་ལ་ལ་སོགས་ཆད་མར་འགྲུག་།

རྒྱུ་སྤྲུལ་སོགས་མཛོན་སྤྲུལ་ཆད་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་བ་ལས་སྟེས་པས། ཆད་མར་
ཤེས་ཐེན་པའི་ཕྱིར། གོ་སྤྲུལ་མཆོན་ཉིད་མ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། མཛོན་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུ་སྤྲུལ་
སྟེས་པའི་ཐོན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤྲུལ་དང་། ཅུ་ལ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་ཆད་མར་

འབྲུར་བར་ཐལ། མདོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་པ་བྱེད་པས་མ་བྱས་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱིར་དགག་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྦྱིར་དགག་པ་)ནི།

ཅ་བ། འབྲེལ་པ་བྱེད་པས་^①གཞན་གཞུང་ལས།

བཏོན་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ནི།

རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་བསྐྱེད་པ་སྟེ།

མདོན་སུམ་སྟོན་འགོ་ཅན་མ་ཡིན།

དཔྱོད་པའི་གཞུང་གི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པས་ཅ་བས་གཞུང་ལས་^②མཚན་ཉིད་མ་
བསྐྱེད་ཡང་། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་དང་ཅིག་ཅར་མཐོང་ནས་གཞན་གཞུང་ལས་
སྟོན་ཏེ་རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་དང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ནི། མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་
དང་། སྦྱ་བྱང་དང་། ཉེར་འཇལ་དང་། རོན་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་དང་། ལྷན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་
པ་འཇིག་པའི་མདོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རོན་གཞན་དཔོག་པ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་པ་ལོ། །རྗེས་
དཔག་དེ་ལྷན་པ་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་གཞུང་ལུ་བྱེད་པའི་མདོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་
ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་སུམ་གྱིས་འབྲེལ་པ་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། འབྲེལ་པ་འཇིག་པའི་མདོན་སུམ་མི་
འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ལྷན་པའི་འབྲེལ་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་།
དགག་པ་གཞན་བསྐྱེད་པ་ལོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་པ་འཇིག་པའི་མདོན་སུམ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

① <<བར>> བྱེད་པས་

<<ཅ>> མེད་པས་

② <<སྦྱ>> ཅ་བས་གཞུང་ལས་

<<ཤེས>> <<བཟུས>> <<ཞོལ>> ཅ་བའི་གཞུང་ལས་

ཙ་བ། ལྷན་སོགས་ཡུལ་ལ་དབང་སློ་མེད།

ཡུལ་ལ་འང་དེ་དག་ཡོད་མ་ཡིན།

ལྷན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་སོགས་མངོན་སུམ་གྱི་^①ཡུལ་དུ་བྱེད་བ་མེད་པར་
ཐལ། གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་རང་མཚན་འབའ་ཞིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡང་། དབང་སློ་དེ་དག་འཛིན་བྱེད་དུ་
འབྲུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི། དུ་མའི་རོ་བོའི་ཚས་ཅན་ནི་ཞེས་པར་
བཤད་བྱིན་ཏོ།

གཉིས་པ་(ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་སྤྲུལ་གི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་རང་གི་རོ་བོ་རྒྱུ་སྤྲུལ་མི་སྦྱེད་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི། འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་རྒྱུ་སྤྲུལ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པར་
བསམས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ།

ཙ་བ། ལྷན་པ་རྒྱུ་སྤྲུལ་གི་རྟེན་པ་མིན།

ལྷན་པའི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་སྤྲུལ་གི་རྟེན་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་པ་
ཆ་གས་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་དུ་བས་མེ་གོ་བ་བཞིན་དུ། མེས་ཀྱང་དུ་བ་གོ་བར་ཐལ་
པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(འབྲེལ་བ་ཅན་རང་གི་རོ་བོ་རྒྱུ་སྤྲུལ་མི་སྦྱེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ལྷན་པ་ཅན་ནི་རང་རོ་བོས།

ཁོང་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་མ་ཡིན།

ལྷན་པ་ཅན་འབྲེལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་རོ་བོས་རྒྱུ་སྤྲུལ་ལ་ཕན་བཏགས་
པའི་སློན་སྒྲུབ་རྒྱུ་སྤྲུལ་གིས་ཁོང་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་
འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་། སློག་གྱུར་རྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

^① <<སྤྱ>> <<བུས>> སོགས་མངོན་སུམ་གྱི

<<ཤེས>> <<ཞེས>> སོགས་ཀྱི

ཙ་བ། གཞན་མིན་མདོན་སྤྲུལ་ཡང་མ་ཡིན།

གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་སྟོན་ས་འབྲེལ་བ་འཛིན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་གཞན་འཛིན་པ་མིན་ཞིང་། མདོན་སྤྲུལ་ཡང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་པ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་བྱེད་གཞི་བྱེད་ཚུལ་སྟོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བརྟན་པ་)ལ་གསུམ། དཔྱོད་པ་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་
གཞོད་པ་རྒྱས་པར་མ་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་དགག་པ་དང་།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དགག་པ་ལོ།

དང་བོ་(དཔྱོད་པ་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་གཞོད་པ་རྒྱས་པར་མ་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།
མདོན་སྤྲུལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྗེས་དཔག་ནི་ཁ་ན་མ་སྟོབ་མེད་པ་ཡིན་པས་དགག་པར་མི་
རིགས་སོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། གང་དུ་རྗེས་དཔག་ལ་སོགས་འདི།

བཀག་པས་དེ་བཞིན་འདི་ཡང་བཀག་^༨།

རྗེས་དཔག་དང་། ཉེར་འཇུག་སོགས་པས་ཆེར་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དང་མ་བྱུན་
པར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་ཁས་སྦྲངས་པས། དེ་སྟོན་དང་བཅས་པས་འདི་ཡང་སྟོན་དང་
བཅས་པ་ཁོ་ན་ལོ། །འདིར་རྗེས་དཔག་ལ་གཞོད་པ་རྒྱས་པར་མ་བརྟུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། བྱེ་བྲག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་གང་^༩དུ་རྗེས་དཔག་དང་། ཉེར་འཇུག་སོགས་བཀག་
ལ།^{༡༠} དེ་བཞིན་དུ་དཔྱོད་པ་པའི་གཞུང་གི་འབྲེལ་པའི་^{༡༡}ཕྱགས་དེ་ཡང་བཀག་པས། འདིར་
རྒྱས་པར་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(རོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། རོན་ནི་རྣམ་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ།

^༨ <<རང་>> བཀག།

<<ཙ་>> འགོག།

^༩ <<སྤྱོད་>> བཀག་ལ།

<<མེས་>> བཀག་པས།

^{༡༠} <<སྤྱོད་>> ཞིང་ <<མེས་>><<བཀག་>><<འགོག་>> གང་

^{༡༡} <<སྤྱོད་>> འབྲེལ་པའི་

<<མེས་>> འབྲེལ་པའི་

ངེས་ཏེ་.....།།

དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་འབྲས་
འཆེད་པའི་རྟགས་ལ་སྟོང་དང་། ཐབ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་། ཏུ་བ་མཐོང་བ་ཅེས་
གྱིས་མེ་དོན་གྱིས་གོ་བའོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ནི། ཚེ་ལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་མི་
རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཚེ་ལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟག་ཅེས་པ་མཚུངས་པར་འདོད་
པའོ་ཞེ་ན།

ཙམ།ཆེས་དབག་ཅིག་གོས་བརྒྱན།

དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མ་ཕྱར་པོ་གསུམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲས་འཆེད་པའི་
རྟགས་ལས་སྟོང་གོ་བ་^②དང་། ཏུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་གོ་བའི་ཆད་མ་ཆེས་དབག་ཏུ་འདུས་
ལ་ཅིག་གོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་སྟོན་རྒྱུན་པ་ཆད་མ་མིན་པར་ཐེ་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་དགག་པ་)ནི། རྟག་པ་བྱིས་ན་མེད་པ་ལས། ཕྱི་
ན་ཡོད་པར་གོ་བས། རྟག་པ་བྱིས་ན་མེད་པར་གོ་བ་ཡང་། དངོས་མེད་རང་རྒྱུད་པ་འཇལ་
པའི་ཆད་མ་ཕྱར་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ། རྟག་པ་བྱིས་ན་མེད་པ་ལས།^③

ཕྱི་ན་ཡོད་པར་མཆོན་པ་མིན།

བྱིས་ཀྱི་སྤྱི་ཡི་དོན་ལས་འདིར།^④

ཕྱི་ན་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས།

ཕྱིར་རྟག་པ་འཆོ་བ་དང་། རྟག་པ་བྱིས་ན་མེད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་ལས་ཕྱི་ན་ཡོད་
པ་གོ་བ་ཅེས་ཡིན་གྱི། རྟག་པ་བྱིས་ན་མེད་པ་ལས། ཕྱི་ན་ཡོད་པའི་ས་པར་མཆོན་པ་མ་

^② <<སྤྱ>> བ <<གེས>> <<ཐག་མ>> <<ཞོལ>> གཞི

^③ <<རང>> དོན་ལས་འདིར། <<ཙམ>> དོན་ལས་འདི།

^④ <<རང>> མེད་པ་ལས། <<ཙམ>> མེད་པ་ལ།

ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་པ་སྤྱོད་པ་དེར་ཡོད་པར་གོ་ཞིང་བྱིས་ན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བྱིས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡི་དོན་ལས་སྐྱབས་འདིར་བྱིན་ཡོད་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན། བྱིས་དང་བྱི་རོལ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པ་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །རི་མོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་ཐལ་ཅེས་པའོ། །ལུགས་འདི་འགོག་པ་ནི། རྣམ་ངེས་སུ། གཞན་དུ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ནི། །མི་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལས་^ཉའཕྲོས་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པ་སྙམ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་ལེ་ལུའི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ལས་རང་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལེ་ལུ་སྟེ་གཉིས་པའོ།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་རྣམ་པ་ཤད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འཛོམས་བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་འབྲེལ་པའོ། །

པཱཱཱ་རྡོ་རྗེ་སྐུ་དཔལ་པཱཱཱ་

གཉིས་པ་དེ་ལ་བཞེན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་བཞེན་པའི་ཐབས་བཤད་པ་
ལ། མེ་འཁོར་གཞུང་བཤད་པ་དང་། མེ་འཁོར་མཆན་བརྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཞོལ་བའི་རྟེན་ཅན་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལ་ལ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་གཉི་
རྟེན་ཅན་རྒྱུ་རྟོག་གི་འབྲུག་ཚུལ་གཞན་པའི་ལ་ལ་བཤད་པ་དང་། ལྷིང་ཞོལ་གྱི་རྟེན་ཅན་སྤྱོད་
འབྲེན་རྟེན་རྟེན་རྟེན་ཆོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཞོལ་བའི་རྟེན་ཅན་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལ་ལ་དང་
བཅས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱལ་རྣམས་དང་རྒྱལ་རྣམས་རྟེན་རྟེན་^①བཤད་པ་དང་། དཔེ་དང་
དཔེ་རྟེན་རྟེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རྒྱལ་རྣམས་དང་རྒྱལ་རྣམས་རྟེན་རྟེན་བཤད་པ་)ལ་^②
གཉིས། །རང་གི་ལྷགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་(རང་གི་
ལྷགས་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། རྫོད་ལྷེད་རྣམས་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། བརྫོད་ལྷེད་ཀྱི་
རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རྫོད་ལྷེད་རྣམས་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་དོན་
རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལྷགས་ཆོག་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ལ་ལ་ལ་ལིན་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་(གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་)ཀྱི་ཆོག་དོན་
དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤིག་པར་ལུའོ།

དང་པོ་(ཆེ་བ་དོན་)ནི།

ཅུ་པ། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི།

རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་གྱིད།

[illegible]

$\frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} 1 & i \\ -1 & i \end{pmatrix}$

ཚོལ་པས་སྐབས་དང་མ་ཐུན་པར་གང་བྱས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་
བཞིན། སྐྱེལ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་དག་ནི་མཚན་གཞིའོ། །གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
ནི་མཚན་བྱའོ། ཚོལ་པ་རང་གིས་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དོན་སྟག་ཆད་^༡
དང་བྱལ་བར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་སྟུན་གྱི་དག་གི་^༢མཚན་ཉིད་
དོ། །མོ་རྩ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱ་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། རོ་མོའི་བྱེད་པར་དང་
བཞིར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(མཐར་དབྱེད་པ་)ནི། རང་གིས་མཐོང་བ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅད་ཀྱི་དགོས་
པ་ནི། གངས་ཅན་པས་སྟོ་བདེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་སེམ་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟེ་འདིག་ཅན་ཡིན་
པའི་བྱིར། དཔེར་ན། དེ་ཅུལ་སྟེ་པོ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྟོག་སྒྲུབ་གངས་ཅན་རང་པ་གསུམ་
ཀྱང་། རྟོགས་ཆོས་དང་རྗེས་འགོ་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱང་ལས་བྱུབ་པས་བྱི་ཚོལ་^༣སངས་
རྒྱས་པའི་རོར་རྟག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ། ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་པ་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
བྱི་ཚོལ་གྱི་ཕྱང་ལས་བྱུབ་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ།
དེ་བྱིར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱང་སྟུབ་བྱེད་ཏུ་མི་ཏུང་སྟེ། གཞལ་བུའི་གནས་དང་པོ་
གཉིས་ལ་དབྱེད་པ་མ་དག་པར་ཕྱར་སྟུབ་བྱེད་ཏུ་བྱེད་ན་ནི་དེས་པ་ཁོ་ནར་དེས་^༤ཁས་
ཁྲུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ་ཞེས་པར་འགྱུར་པས་གཏན་ཆིགས་བཞོད་པ་ལ་ཡང་
དགོས་པ་ཏུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། མཐར་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ཁས་ཁྲུངས་ཅུལ་གྱིས་བྱུབ་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དམ་བཅའ་དང་། དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་དབྱེ་བ་ཏུང་ཟད་ཀྱང་
བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་པའི་གཞན་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
དོན་འཆད་པར་རྫོལ་^༥པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་པ་རང་གི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱི་

^༡ <སྟུ>> ས <ལེས>> <<བྱས>> <ཞེས>> ཆད

^༢ <སྟུ>> སྟེ <ལེས>> <<བྱས>> <ཞེས>> གི

^༣ <སྟུ>> སམ་ཕྱི་ཚོལ <ལེས>> སའི་ཕྱིར་ཚོལ

^༤ <སྟུ>> རམ <ལེས>> དེས

^༥ <སྟུ>> <<བྱས>> རྫོལ <ལེས>> <ཞེས>> རྫོལ

དགོས་པ་ནི། དངོས་སུ་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་གཏན་ཆིགས་སུ་བཞག་ཏུང་། ཚུལ་གསུམ་འཇུག་པའི་ཆད་མ་མཐར་མཛོན་སུམ་དང་། དེའི་གཟུང་ལུལ་དོན་རང་མཚན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་ངེས་ལས་དེ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ལུལ་གྱིས་དོན་གོ་ན་ནི། དོན་མི་འཛོམས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །སྐབ་རག་ལ་རྗེས་དཔག་གི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལོ། །དགོས་པ་ནི། རྒྱ་ལ་པའི་རག་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། བྱི་རྒྱ་ལ་བྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོ་སྒོན་དང་། དོན་སྒོན་ཞུགས་པ་སེལ་ཞིང་། ཚུལ་གསུམ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་གཅིག་མ་སྒོས་ན་ཡང་། སྐབ་རག་རྒྱར་རྒྱར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་གསལ་བྱེད་སྒོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐའི་སྒོན་ཞུགས་པ་སེལ་པ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཚྭགས་ཆིག་སྐབ་རག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི། སྐབ་རག་གིས་ཚྭགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ལུལ་མི་ཤེས་པ་དང་། དེས་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་འཛོན་པའི་བྱིར། ཚྭགས་ཆིག་^⑧སྐབ་རག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེན།

ཅ་ག། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི།

རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱི་ལུལ་དུ་འདོད།

ཚུལ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྐབ་རག་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱ་ཚྭགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སྐབ་རག་གི་ཡན་ལག་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚྭགས་དེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ལུལ་དུ་འདོད་རིགས་^⑨པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱ་རྟག་མི་

^⑧ <<སྐྱ>> ཚྭགས་ཆིག

<<ཤེས>> ཚྭགས་ཆིག་གི

^⑨ <<སྐྱ>> མི་རིགས

<<ཤེས>> <<བཟུམ>> <<ཞོལ>> རིགས

ཉག་ཐེ་ཚོམ་ཐུན་པའི་ས་པའི་ཆེ་སྤྲུལ་མི་ཉག་ཅེས་པ་རྫོང་ན། སྤར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དེ་ལས་མ་འདས་
 ཡིང་། དེས་པ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་ཚུང་ཐད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུལ་མི་ཉག་ལྷེ་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པར་འགྲུར་བས། རི་སྤྲད་ཆོས་དང་ལྷན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཐུན་པ་དེ་ཕྱིར་དུ་གཏན་
 ཆེགས་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཐུན་པས་སོ། །སྤྲད་མི་ཉག་པའི་འབྲེལ་པ་དེས་པར་བྱས་ནས། ལོ་
 བྱེད་དུ་འགྲུར་སྤྲུལ་ན། སྤྲེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཉག་པར་དེས་མི་རུས་པས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་
 སྤྲུལ་བྱེད་ལ་ལྟོས་ལ་དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་དེས་ན་སྤྲུལ་མི་ཉག་ལོ། །ཞེས་མ་སྤྲོས་ཀྱང་
 འཕད་མེད་དུ་ཆེགས་པར་འགྲུར་བས། རྟོགས་ཆེགས་སྤྲུལ་དག་གི་ཡན་ལག་དུད་ལོས་པ་ཅུང་
 ཐད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ཆེག་འདྲེན་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲུལ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ན།
 ཐེ་ཚོམ་དང་ཤེས་འདོད་དང་། དགག་བྱ་པ་རྫོང་པའི་ཆེག་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་དུ་
 འགྲུར་བས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྲུར་རོ། །རྟོགས་དེས་ནི་^༩ རྟོགས་ཆེག་གི་པ་སྤྲུལ་བྱ་སྤྲུལ་
 པའི་རུས་པ་མེད་པ་^{༡༠} འགའ་ཞིག་པ་རྫོང་པས་དེ་སྤྲུལ་དག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཅད་ཕྱིར་
 དུ། རབ་གསལ་བྱེད་སྤྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་(པ་རྫོང་བྱ་དོན་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྟོགས་པ་སྤྲུལ་རྟོགས་
 གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དངོས་པ་སྤྲུལ་ཉགས་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 (རྟོགས་པ་སྤྲུལ་རྟོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆོན་
 ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་ཅན་པའི་
 ཉགས་དམ་བཅའ་དང་འགའ་པའི་དམ་བཅའ་སྤྲར་སྤྲར་གྱི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་(རང་
 ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དང་པོ་
 བཞི་བཤད་པ་དང་། མ་གསལ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(རྟོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དང་པོ་བཞི་བཤད་པ་)ནི། རྟོགས་ཆེག་སྤྲུལ་

^༩ <<སྤྲུ>> རྟོགས་དེས་ནི <<ཤེས>> རྟོགས་དེས་ན

^{༡༠} <<སྤྲུ>> མེད་པ <<ཤེས>> མེད་པའི

རག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་
ན། སྟོན་མེད་དེ། སྐབ་རག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རིགས་ཀྱང་། དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི། སྟོགས་
མིན་པ་ལ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་སྟོགས་སྐབ་རག་གིས་དངོས་སུ་སྟོན་པར་མི་རིགས་ཤིང་། གལ་ཏེ་སྟོན་ན་ཡང་།
མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟག་པ་མཐའ་བརྒྱུང་
གི་ཚུལ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གཞིན་པ་ལྟར་བྱའོ། །ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོས་བསྟན་
པར་ལོས་པའི་ཐ་སྟོན་དུ་བྱ་བ་མཆོན་ཆོག་འདིས་བསྟན་པར་མཐའ་དོ། །མཚན་ཉིད་གང་
དང་ལྟན་ཞེ་ན།

ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བསྟན།

རང་དང་འདོད་འགྱུར་.....།

ངོ་བོ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོག་པ་དོན་ལྟ་བུ་
སྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་མཚན་པ་ལ། བྱི་ཆོལ་གྱིས་བྱུང་མ་བཞིན་པ་དགོས་པ་^༡དང་། བྱུང་བཞིན་
གྱི་སྐྱ་མཉན་བྱ་ལྟ་བུ་བྱི་ཆོལ་གྱིས་བྱུང་བཞིན་མིན་པ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
བྱིར། བྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་བྱུང་པ་དང་། བྱི་ཆོལ་གྱིས་མ་བྱུང་པ་ཆང་བའི་བྱིང་པར་མ་བྱེད་
པས་ཁ་ཅིག་ལ་འབྱུང་བ་སྟེད་སྟེད་སྟེ། རྣམ་འབྱེལ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གདམས་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་
པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པའི་
དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྟར་གྱི་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་བསལ་ནས། སྐབ་བྱེད་དུ་
བཀོད་བཞིན་པ་མིན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། བསྐྱུལ་བྱ་སྐྱུལ་བྱེད་གཞི་
མཐུན་པ་ཡིན་ན། སྟོགས་ཡང་དག་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཉིད་སྟོས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། སྟོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོད་པའི་ཆེ་ཆོལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་དབག་འདོད་གྱི་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དགོས་པར་ཤེས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་

^༡ <<སྐྱ>> མ་བཞིན་པ་དགོས་པ་ <<ཤེས>> མ་བཞིན་པར་ལྟན་པ་

མཆན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འདོད་པ་དང་མི་འགལ་བ་ཅོད་པའི་ཆེན་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་
 དགོས་སྐྱེས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆོལ་བས་དམ་བཅས་^༡ཞེས་པའི་འདོད་པ་གཅིག་དགོས་ཀྱི།
 སྐྱེས་^༢ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གངས་ཅན་
 གྱིས་མིག་ལོགས་གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས།
 བདག་རྟག་པའི་དོན་བྱེད་པ་དག་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཡང་། ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
 པས། རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོད་ན་ཡང་། ཞེ་འདོད་འགོག་པ་འགལ་བར་འགྱུར་པོ། འདོད་
 པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཆོལ་བའི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་ཅིང་རིགས་མི་མཐུན་ཆོལ་བ་
 ལས་གཞན་པའི་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བསལ་ཡང་རང་ཉིད་ལོགས་སུ་སྒྲོས་པ་
 བྱེད་ཆོལ་བྱེད་ཆོལ་ཅོད་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་ཆོད་མར་ཁས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱབ་
 བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་ཅོད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བཅོས་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞོད་ན་ཡང་།
 སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པས་ཁས་སྐྱེས་པའི་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་དང་མི་
 འགལ་བ་གཅིག་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་བྱེད་དགོས་སྐྱེས་ཏུ་དོགས་པའི་གནས་ནི་སྟོན་ཆེད་དུ་
 སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། ལུང་གཞོད་མེད་དུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྐྱེས་པར་ཁས་འཆེ་བ་ལས་ཆེར་ཡང་ལུགས་འདི་དང་
 མཐུན་པར་སྐྱར་བས། ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། རྣམ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཤམ་དུ་བཤམ་ཅིན་ནོ། །
 དེས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་ལ་ནི་ཆོལ་བས་དཔག་འདོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 ཤིང་། ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་བྱུང་བསལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཁོན་དང་རང་ཉིད་ནི། ལོག་རྟོག་
 སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྐྱེས་ན་སྤར་གྱི་གཞི་དེ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱར་མཆན་

^༡ <<སྐྱ>> ཆོལ་བས་དམ་བཅས་ <<ཤེས>> ཆོལ་བས་

^༢ <<སྐྱ>> སྐྱེས་ <<ཤེས>> <<བྱས་>> <<ཆོལ>> སྐྱེས་

པ་ལ། རོ་མོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལུ་ཆང་བ་^① ཟློགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེ།
 རོ་མོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལུ་ཆང་བ་མཆོན་གཞི་དེའི་སྟེང་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མ་ཐུན་པར་
 བྱུང་བས་མཆོན་གཞི་དེའི་སྟེང་ཏུ་བསལ་བྱ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(མ་གསལ་བ་རྒྱ་ས་པར་བཤད་པ་)ནི། ཟློགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཆད་མས་
 མ་བསལ་བ་དགོས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གང་གིས་མ་བསལ་བ་ཞིན།

ཅ་གམ་བསལ་བ།^②

མདོན་སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་།

ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལའོ།^③

མདོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆད་མ་དང་། གྲགས་པའི་
 ཆད་མས་མ་བསལ་བ་དགོས་ཏེ། ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས།
 གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཏུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །མདོན་སུམ་ལ་དོན་ཞེས་
 གྲོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲ་ལ་མཉན་བྱ་སྒྲ་བྱ་མདོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཤིང་
 གཟུང་བའི་དོན་དེ་གཞི་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་གཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་གཤམ་པའི་ཆེད་ཏུ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བསལ་བའི་དཔེ་ནི། དཔེར་ན་སྒྲ་ཉན་^④ ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། སུམ་
 པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་ཅེས་པ་དམ་བཅས་པ་
 ཅ་གྱིས་འགལ་བ་དང་། སྒྲར་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་དེ་ཐོང་ཅན་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་སྒྲ་བྱའོ། །རང་འགྲེལ་ཏུ། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་མེད་ལ། སྒྲ་ལས་རྒྱང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་སྒྱུར་བ་ནི་ཞེས་བཤད་

① <<ཤེས>> <<ཞེས>> "ཆོས་ལུ་ཆང་བ་མེད་དེ་" ཅེས་རྒྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཆོག་གིས་བཅད་གཉིས་པ་ཐང་ཀར་གསལ་པ་བས་སྒྲག་སྒྲུལ་སྟེ་མ་དཔེ་བཞེན་བཞོད།
 ② <<རང>> མ་བསལ་བ། <<ཅ>> མ་གསལ་བ།
 ③ <<རང>> རྟེན་ལའོ། <<ཅ>> བཞན་ལའོ།
 ④ <<སྒྲ>> སྒྲ་ཉན <<ཤེས>> <<བྲགས>> སྒྲ་བཞན <<ཞེས>> སྒྲ་མཉན

དོ། །འདི་དག་གི་དོན་རྒྱ་ས་པར་བཤད་ན་ཆོག་ཏུ་ཅང་མང་ས་དོགས་པས། རྣམ་འབྲེལ་ངེས་
 གྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཅིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞི་ཆོས་ཅན་གང་ལ་མ་བསལ་བ་
 དགོས་ན། རང་དང་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་གི་རྟེན་ཆོས་
 ཅན་ལ་མ་བསལ་བ་དགོས་པའོ། །འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་གྱི་བསྐྱུབ་
 བྱ་ལ་མི་གཞོད་པར་རང་ཉིད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་ཆོག་གི་ཤུགས་ལ། རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་
 གཞོད་པས། སྐབས་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་གཞོད་པར་རྟོགས་གྱུར་། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ནི།
 འབྲེལ་མེད་གྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས། སྐབས་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་
 འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་སོ། །སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤར་བཞི་པོ་འདི་
 དག་ནི། ཆོས་གྱི་རྩ་མོ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱགས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན། དེས་
 མཆོན་ནས་གཞན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དམ་བཅའ་ལྟར་སྤར་གྱི་དཔེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་
 ཏགས་ལྟར་སྤར་གྱི་དཔེ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ངེས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །
 ཆོས་གྱི་བྱུང་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤར་གྱི་དཔེ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་
 ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན་མིན་ལ། ཡན་ལག་ལས་གཞན་
 ཅམ་ཆོས་གྱི་རྩ་མོ་དང་། སྤྱི་དང་དེས་བྲངས་པའི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དང་། དེ་གཉིས་
 འཕྲོད་པ་འདུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་དང་། ཆོས་གསུམ་བྱུང་པར་ཡིན་པས། དེ་ཡང་^༡མངོན་སུམ་
 གྱིས་མཛོང་བྱུང་གི་བྱུང་པར་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་དམའ་བའི་བྱུང་པར་མི་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དང་། རྩ་མོ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་ནི། ཡན་ལག་རྣམས་ཡན་ལག་ཅན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་མིན་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་དང་
 རྣམ་དག རྣམ་དང་རྣམ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་
 ཅན་གྱི་རྩ་མོ་དང་བྱུང་པར་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་པ་འབབ་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤར་གྱི་དཔེ་ནི།

རག་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། རག་སྐྱ་བ་ཚོས་ཅན་དང་། རྩལ་པའི་དོན་
 ཅན་ཚོས་གྱི་རོ་པོ་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་བརྗོད་བྱ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་གྱི་བྱུང་
 པར་རྩལ་ཚིག་གི་བརྗོད་བྱའི་བྱུང་པར་ཉེ། ཚིག་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྐྱས་པའི་འཁྱགས་ལ།
 བདག་གི་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རང་ཚིག་ལགས་པ་ཡིན་པས། སེལ་བྱེད་གཞན་མ་སྒྲིམ་སོ། །
 བདག་གིས་ཀྱང་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པ་གད་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པའི་
 དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དགག་པ་དང་། ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་དམ་བཅའ་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 ཡང་ཉེས་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་མཚན་
 ཉིད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅུག་ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ།

བསྐྱབ་བྱ་སྟོན་ཞེས་པ་འདི་ལ།

བྱུང་པར་མེད་པར་^①དོན་གྱིས་བྱས།

རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། བསྐྱན་པར་བྱ་
 བ་^②དམ་བཅའི་ཞེས་པ་མདོ་སྟེ་འདི་ལ་བྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་པར་དོན་གྱིས་བྱས་པ་སྟེ།
 བྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་བེན་ཡོག་པ་བསྐྱབ་བྱུང་སྟོན་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཞུགས། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་
 བརྟགས་^③ལ་དགག་པ་དང་། དེས་བཟུང་གི་སྟོར་བ་བརྟགས་^④ལ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(ཉ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི།

^① <<རང་>> བྱུང་པར་མེད་པར་

<<ཅན་>> རྩལ་པའི་ཅན་དུ་

^② <<སྐྱབ་>> བརྟགས་

<<ཞེས་>> རྟགས་

^③ <<སྐྱབ་>> བསྐྱན་པར་བྱ་བ་

<<ཞེས་>> བསྐྱན་པར་བྱ་བ་

^④ <<སྐྱབ་>> བརྟགས་

<<ཞེས་>> རྟགས་

ཅ་ག། དེ་ལྷ་ན་ནི་^① ཉག་ས་དང་དཔེ།

མ་ལྷ་བ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར།

དེ་ལྷ་ན་ནི་^② ལྷ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོ་
 བཞིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། མི་ཉག་སྟེ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉག་ས་དང་དཔེ་
 མ་ལྷ་བ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་གྱུར་ཕྱི་ཆོས་ཀྱིས་ལྷ་བ་མ་ཞིན་པ་
 བསྐྱབ་བྱའི་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་སྐབས་ཀྱི་མ་ལྷ་བ་པ་ཐམས་ཅད་
 དམ་བཅར་བསྟན་པས་སྟན་འཕྱིན་དེ་ལྷར་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི། མ་ལྷ་བ་པ་ཅམ་དམ་བཅར་
 ལྷ་ན་ནི་དེ་ལོང་གི་རྩའི་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡང་དམ་བཅར་ཐལ་བ་འཕྲེལ་རིགས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། དཔེ་ཉག་ས་མ་ལྷ་བ་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་དེ། ལས་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་
 བར་ནས་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་བ་བྱེད་འགོད་པ་མའི་འདོད་སྤྱུགས་དམ་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བརྟེན་པ་ལྷ་བ་དག་ལན་ལག་ལྡེའི་བར་གི་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་མིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷ་བ་མཐའ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་མ་ལྷ་བ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འདོད་པ་མའི་འདོད་
 ལྷ་བ་ལྷ་བ་པ་ཉིད་ལས་སྤྱ་བའོ། །ལྷ་བ་མཐའ་བཞི་ནི། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བ་
 གཞལ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལྷ་བ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་བ་མཐའ་དང་།
 བདག་ཡོད་མེད་དུ་དམ་བཅའ་བ་ལྷ་བ་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་བ་མཐའ་དང་། བདག་ནི་ཤིན་པ་
 འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྟོན་ལ་དེར་ལས་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བརྟེན་པ་ན་བདག་ཡོད་པ་ལྷ་བ་པ་ལྷ་
 ལུ། ཆོས་གང་དམ་བཅས་པ་ན་སྤྱུགས་ལ་གཞན་ལྷ་བ་པ་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་བ་མཐའ་དང་། མ་
 བཟགས་པར་བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས། ལྱིས་ཉག་མི་ཉག་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པ་ལྷ་བ་
 ཁས་སྤངས་པའི་ལྷ་བ་མཐའ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དཔེ་ཉག་ས་མ་ལྷ་བ་པ་བྱེད་པ་མའི་འདོད་སྤྱུགས་
 དམ་པ་སོགས་སྤྱེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལན་གྱིས་སྟོག་མི་བྱས་པ་ནས་འགྲེལ་དུ་

^① <<པར>> དེ་ལྷ་ན་ནི

<<ཅ>> དེ་ལྷ་ན་ནི

<<ཤེས>> <<ལྷ་ས>> <<ཞེས>> དེ་ལྷ་ན་ནི

^② <<སྤྱ>> དེ་ལྷ་ན་ནི

^③ <<སྤྱ>> <<ལྷ་ས>> དཔྱོད <<ཤེས>> <<ཞེས>> རྒྱུད

བཤའ་པ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱབ་བྱའི་དོན་བཀྲགས་ལ་དགག་པ་)ནི། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་
མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པར་ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནམ། ཚོས་ཅན་ནམ་འོན་ཏེ་གཉིས་ཀའི་
ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན།

ཅན། སྐྱབ་ཚོས་ཡིན་ན་^①ཚོས་མཐུན་མེད།

ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་དཔེའོ་ཞེས་བརྗོད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། མཚུངས་ཚོས་གཉིས་ཚོས་དེར་མཚུངས་པའི་ཚོས་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དཔེ་དང་། ཚོད་གཞི་ཚོས་སུ་ཚོས་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་ཚོས་གཉིས་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ།

ཅན། ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཉགས་དོན་མེད།

ཚོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཉགས་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཉགས་
མ་བཤོད་པའི་སྐར་ཚོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་དཔེ་དང་
ཚོས་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉགས་ཁས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་དེའི་ཚོས་
མཐུན་པའི་དེའི་ཚོས་ཡོད་པ་ནི། དཔེའོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་ཅན་པའི་དཔེ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་སྟོན་ཅན་དུ་ཐལ། དཔེ་ཉགས་གྲུབ་པའི་དུས་ན། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་ཐེན་དུ་འགྲུང་པའི་ཕྱིར་
རོ།

གསུམ་པ་(རེས་བཟུང་གི་སྟོར་པ་བཀྲགས་ལ་དགག་པ་)ནི། ཁོ་ལོ་ཅན་ལྟར་ན་ཡང་།
དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁོ་ནའི་རེས་བཟུང་སྟོར་བས། དཔེ་ཉགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་
ཐལ་པའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཅན། བོང་དུ་རེས་བཟུང་^②དོན་མེད་འགྲུལ།

^① <<པང>> སྐྱབ་བྱ་ཚོས་ཡིན <<ཅ>> སྐྱབ་ཚོས་ཡིན་ན

^② <<པེ>> <<ལྟར>> བོང་དུ་རེས་བཟུང་ <<ཅ>> བཤའ་དུ་རེས་བཟུང་

ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་འདོད་མིན་འབྱུང་།

བསྐྱུབ་བྱ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དམ་བཅའོ། །ཞེས་གཞན་ལྟར་ལྟར་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་རམ་
བསྐྱུབ་བྱ་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ། །ཞེས་མི་ལྟར་ལྟར་གཅོད་དུ་སྒྲུབ་དང་པོ་ལྟར་ན། བོད་
དུ་རེས་བཟུང་སྒོས་པ་དོན་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།
སྐྱུབ་བྱེད་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པ་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་ཕྱི་ཕྱོད་ཕྱིས་བྱུབ་པ་ཟིན་པ་དགོས་
པར་^①ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་སྒོས་མི་དགོས་ཤིང་^②དགོས་པ་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
ཅིག་ཤོས་ལྟར་རེས་བཟུང་སྒོས་ན་འདོད་པ་མིན་པའི་དོན་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུབ་པ་བརྗོད་པ་
ཡང་དམ་བཅའ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡང་ཕྱི་ཕྱོད་ཕྱི་རོང་སྐྱུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་ག་ཁས་སྒྲུངས་སོ།

གཉིས་པ་(ཆོད་སྐྱུབ་མཁན་པོའི་དམ་བཅའ་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་དང་
མཆོངས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙམ། ཆོད་པ་བསྐྱུབ་པ་ལ་བརྗོད་པ།

དེ་བཞིན་བསྐྱུབ་བྱར་བརྗོད་པ་ལ།

ཆོད་པ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པའི་དམ་བཅའི་
མཆན་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོད་སྐྱུབ་མཁན་པོས་སྐྱུབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པ།^①
དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ཡང་སྒྲོན་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། རིགས་པ་
ཅན་བཀག་པ་ལྟར་ཉེས་པ་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙམ། ཕྱོགས་ཉིད་ཕྱིར་ན་མིད་པ་ཡིན།

སྒྲོན་མེད་དེ། རྣམ་པར་བཅད་ཟིན་ནས་འདོད་པའི་དོན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ན། རྣམ་པར་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བསྐྱུབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཆན་

^① <<སྐྱུ>> ཟིན་པ་དགོས་པར

<<ཞེས>> མ་ཟིན་དུ

^② <<སྐྱུ>> བརྗོད་པ།

<<ཞེས>> བརྗོད་པ།

^③ <<སྐྱུ>> ཤིང་

<<ཞེས>>

ཉིད་ཡིན་པས། ཟླགས་མིན་པ་དང་པོ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་འབྱུང་བ་མིད་པ་མིན་
ནོ། །ཞེ་ན།

ཙ་ག། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་འདོད་པ་འདི།

མི་འདོད་པ་ལས་ལོག་པ་ཅམ།

ཟླགས་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ལ་ཡང་
རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བཞོད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་ཐལ། རྣམ་པར་གཏོད་པའི་དོན་ནོར་བ་
ཡི་དོན་ནི་རྟོག་པས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པ་ལས་ལོག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དཔེ་རྟགས་མ་
གྲུབ་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བཅད་པའི་འདོད་པ་ནི། འདི་རྟགས་ཡིན་
ནམ། མིན་ཞེས་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡང་བཅད་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དམ་བཅའ་ཐལ་ལོ།

གསུམ་པ་(རིགས་པ་ཅན་པའི་རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་པའི་དམ་བཅའ་སྤྱད་སྤྱོད་གི་
དཔེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེ་དེ་ཚོར་སྐྱབ་མཁུན་པོས་འགལ་རྟགས་སུ་བལྟས་
པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་(དངོས་)ལ་གསུམ། རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་པའི་དམ་བཅའི་
སྟོན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྟོར་
བྱི་བྱུང་པའི་ཆ་མཐུན་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་ཐམས་ཅད་མིན་པ་རྟགས་སུ་
འཕངས་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྟགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་པའི་དམ་བཅའི་སྟོན་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་ག། རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་བརྗོད་པ།

རིགས་པ་ཅན་པ་སྐྱ་རྟག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་རྟགས་དམ་
བཅའ་དང་འགལ་པ་དམ་བཅའི་སྟོན་སྐྱ་རྟག་པར་དམ་བཅས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱ་
ཡང་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྐྱ་རྟག་པར་འགལ་པས་དམ་བཅའི་སྟོན་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ནི།

ཅ་ལ། དམ་བཅའ་གཏན་ཆིགས་དང་འགལ་བ།^①

དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཞེས་རིགས་པ་མིན།

སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པའི་ཉག་ས་འདི་དམ་
བཅའ་གཏན་ཆིགས་དང་འགལ་བའི་དམ་བཅའི་སྒྲིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རིགས་པ་མིན་པར་
ཐམས་ཅད་གཏན་ཆིགས་དེས་མི་ཉག་པ་ཉག་ས་སུ་འཕངས་ན། དེ་ལྟར་འཕངས་ན་ཡང་། མི་ཉག་པ་
ཉག་ས་སུ་མ་འཕངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཉག་ཅེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་ནས་ཐམས་ཅད་མི་
ཉག་ཅེས་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆིག་དེའི་ཆེས་སུ་འཇུག་ལྟེ་དེ་སྒྲ་ས་པས། སྤྱིར་བཏང་
དམིགས་བསལ་གྱི་^②ཆིག་ཅན་དུ་བྱུང་དོ།

གཉིས་པ་(ཐམས་ཅད་མིན་པའི་ཉག་ས་གྱིས་སྒྲ་བ་པའི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྒྲོར་གྱི་བྱ་བ་པའི་
ཆ་མ་ཐུན་ཅན་བཟུན་པ་ཡིན་པ་)ནི།

ཅ་ལ། ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པ་ནམས་གྱིས།^③

དེ་ནི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་དཔེར་བརྗོད།

དེས་མི་ཉག་པ་ཉག་ས་སུ་འཕངས་པ་མིན་པར་ཐམས་ཅད་པའི་འགོད་རྒྱལ་ལེགས་
པར་མ་བསྐྱབས་པ་ནམས་གྱིས་སྒྲོར་བ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མིན་པའི་ཉག་ས་གྱིས་སྒྲ་ཉག་པར་
སྒྲ་བ་པའི་ཆོས་མི་མ་ཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྒྲ་བ་ལ་གྱི་བྱ་བ་པའི་ཆ་མ་ཐུན་ཅན་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་སྒྲ་བ་རག་ཡན་ལག་སྒྲ་དང་ལྟན་པའི་མི་མ་ཐུན་སྒྲོར་གྱི་བྱ་བ་པའི་ཆ་
མ་ཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཉག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མིན་^④པའི་སྤྱིར། གང་མི་ཉག་པ་དེ་ནི་
ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞེན་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མི་ཉག་
ཅེས་བྱ་བ་པའི་ཆ་ཅན་བརྗོད་པ་ལོ།

^① <<འདྲ>> འགལ་བ།

<<ཅ>> འགལ་བས།

^② <<རང>> གྱིས།

<<ཅ>> གྱི།

^③ <<སྒྲ>> བསལ་གྱི

<<ཞེས>> བསལ་

^④ <<སྒྲ>> <<མཐུས>> མིན

<<ཞེས>> <<ཞེས>> ཡིན

གསུམ་པ་(དེས་ཐམས་ཅད་མེན་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ག། རྟགས་ཉིད་འཇལ་གྱིས་འདིར་^①བསྐྱབ་བྲ།

མ་ཡིན་.....།།

ཚོས་མི་མ་ཐུན་པའི་རྟགས་ཉི་བར་སྟོར་གྱིས་འདིར་ཐམས་ཅད་མེན་^②པ་སྐྱ་རྟག་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མེ་ཞེན། སྟོར་པ་དེས་སྐྱ་རྟག་པ་བསྐྱབ་པར་བྲ་བ་ལ།
ཐམས་ཅད་མེན་པ་རྟགས་སུ་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མེན་པ་ཅམ་དང་། སྐྱ་
མེན་ཐམས་ཅད་མེན་པ་གཉིས་ཀ་རྟགས་སུ་མ་འཕངས་ཤིང་། རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། དང་པོ་མི་རིགས་ཉེ། སྐྱ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱི་སྐྱས་
ཁྱད་པར་སྟོར་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཉེ། ཚོས་ཅན་གྱི་ཕྱོག་པ་དེ་
ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་ལྟེན་དེ། འདུས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་སྟེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྐྱ་
བྱ་དམ་བཅའི་སྟོགས་གཅིག་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་པར་མཐོང་ངོ་ཞེན། འདུས་པ་དང་
འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཚོད་གཞིར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ནད་པེ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(དཔེ་དེ་ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོས་འགལ་རྟགས་སུ་བསྐྱས་པ་དགག་པ་)ནི། སྐར་
གྱི་གཏན་ཆིགས་དེ་འགལ་པའི་གཏན་ཆིགས་སྐར་སྐར་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱས་ཉེ། དེ་ཡང་བྱེ་
བྲག་པས་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། དཔང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་སུ་ཁས་
ལྷངས་པ་ན། དཔང་པོའི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་རྟག་པར་ཁས་ལྷངས་པ་དང་
འགལ་བ། བྱབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་དང་། སྐངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་པར།
རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་གཉིས་སྐྱ་བུ་ལོ་

① <<པར>> ཉིད་འཇལ་གྱིས་འདིར་ <<ཙ>> ཉིད་འཇལ་གྱིས་འདི
② <<སྐྱ>> <<བྱགས>> མེན་ <<མེས>> <<ཞོ་ལ>> ཡིན

ཞེན།

ཙ་བ།འགལ་བ་དང་ལྷན་མིན།

སྒྲུབ་བཤད་པའི་གཏན་ཆིགས་དེ། དཔེ་གཉིས་པོ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆིགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་གཉིས་པོ་ལ་སྟོགས་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲུབ་ཀྱི་ཉགས་དེ་ལ་སྟོགས་ཆོས་མེད་པའི་སྟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དངོས་བསྟན་ཉགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་འཆད་པའི་སྟོན་དུ་སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་འཆད་པའི་སྟོན་དུ་སྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའི་དགོས་པ་)ནི། གཏན་ཆིགས་སྒྲུབ་བཤད་ཅིན་པ་མིན་ནམ་ཞེན།

ཙ་བ། གང་ཞིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཉགས།

དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་པལ་ཆེ་བས།

དེས་ན་གཏན་ཆིགས་སོགས་དོན་ཀྱི།

སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་དེ་བསྟན་བྱ།

མཆན་ཉིད་བཤད་ཅིན་ཀྱང་། གཞན་དོན་ཆེས་དཔག་གི་བསྟན་བྱ་^༩གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་དང་། འགལ་བ་དང་། མངས་པ་སོགས་འཆད་པའི་དོན་ཀྱི་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་སྟོགས་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ཉགས་དེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བ་པལ་ཆེ་བས་སྟོགས་ཆོས་ཅན་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགའི་དབྱེ་བ་འཆད་རིགས་པ་དེས་ནའི་སྟེར། པལ་ཆེ་བ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི། མ་གྲུབ་པའི་གཏན་

⁹ <<ལེས>> ཆེས་དཔག་གི་བསྟན་བྱ

<<ལེས>> ཆེས་དཔག་བསྟན་བྱ

ཆོགས་ཀྱང་ལྷར་སྒྲུབ་དུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷར་སྒྲུབ་པལ་ཆེ་བ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་
ཆོད་དུ་ལོ།

གཉིས་པ་(ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་ག། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་རྣམ་གཉིས།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལའང་སོ་སོར་ནི།

ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཕྱིར།

ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བསྟན་ཟུ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་རེས་པར་ཤེས་པའི་ཆོད་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡོད་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་བསྟན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་ཆོས་ཅན། ཙ་བའི་སྟོན་སྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་།^① རྣམ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་སྟོན་སོ་སོར་ནི་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁུབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་ཀའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འང་གི་སྐྱུས་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་མ་ཟད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའང་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྷར་གསུམ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྷར་གསུམ་^②ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ལྷན་ལ་སོགས་པ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དགུ་ཁོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དུ་གངས་རེས་སྐྱབ་པའི་ཆོད་དུ། གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་དང་

^① <<སྐྱ>> དང་། <<ཤེས>> <<བཤད>> <<ཞེས>>

^② <<སྐྱ>> དེ་ལྷར་གསུམ། <<ཤེས>> དེ་ལྷར་རྣམས་

འགལ་ཉགས་གཉིས་སྒྲོས་སོ། །གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་
 དེ་ལ་གསུམ་ཏུ་གངས་ངེས་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་སྒྲོས་ལ། སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་
 གཙོ་ལོར་གྲུབ་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་མཐའ་དག་བཅད་པ་ཉགས་ཀྱི་རུས་པ་འཇུག་པའི་^༩
 ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། དངོས་ཀྱི་མ་ངེས་པ་སྤྲུག་མ་གསུམ་སྒྲོས་སོ། །

གསུམ་པ་(སྤྱོད་ས་ཆོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱོད་ས་ཀྱི་སྒྲུས་བསྟན་པའི་
 ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། སྤྱོད་ས་ཆོས་ངེས་པར་བསྟན་པས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་། གཏན་
 ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་སྤྲུག་འབྱེན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་(སྤྱོད་ས་ཀྱི་སྒྲུས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ངོས་བརྒྱུད་བ་)ནི། གཏན་ཆོགས་སྤྱོད་ས་ཀྱི་
 ཆོས་སུ་བསྟན་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་ས་གྲུབ་ཐེན་ན་དགོས་པ་མེད་ལ། མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཆོས་
 གྲུང་མ་གྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་མ་ངེས་པའི་སྤྱོད་ངོལ་དུ་སྤྱོད་ས་ཆོས་ངེས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་པ་
 ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། བསྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁ་ཡང་བ།

དངོས་སུ་མིན་ཡང་དེའི་སྤྱོད་ས་གཅིག །

ཡིན་ཕྱིར་བསྒྲུབ་བྱར་བཏགས་བརྫོད་བ།

དངོས་ཀྱི་སྒྲུ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་སྤྲུང་འབྱུང་ཡང་། སྤྱོད་མེད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་
 ཅན་ཀྱི་ཆོགས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྤྱོད་ས་ཀྱི་སྒྲུ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 ཅིང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཁ་ཡང་བ་ལ་མིང་དངོས་སུ་འཇུག་པ་མིན་ཡང་། སྤྱོད་ས་ཀྱི་སྒྲུས་
 བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། བསྒྲུབ་བྱར་བཏགས་ནས་བརྫོད་པའི་ཕྱིར། འདོགས་པའི་སྒྲུ་
 མཆན་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ས་མཆན་ཉིད་པ་དེའི་སྤྱོད་ས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན་ལ་སྤྱོད་ས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ས་ཀྱི་མིང་གིས་

⁹ <<ཤེས>> <<འཇུག>> བཅད་པ་ཉགས་ཀྱི་རུས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ།

<<ཤེས>> <<འཇུག>> རང་བཅས་པ་རུས་ཡུལ་དུ།

གཏགས་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། བེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་མིན་པ་ལ་ཚུལ་དང་པོ་བྱུང་པ་དགག་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཕྲོས་གཞན་རྣམས་རྣམ་པའི་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་དུ་བསྟན་ཅིན་
རྟོ།

གཉིས་པ་(ཕྱོགས་ཆོས་པའི་པར་བསྟན་པས་བྱུང་པའི་དོན་)ནི།

ཅ་ག། གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་ཆོས་དེ་ལས།

ཐ་སྟན་ཡིན་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇམ།

གང་ཡང་རུང་ལ་བརྟོག་པ་ཡི།

ཐེ་ཆོས་ཆོས་བྱུང་འདོད་མ་ཡིན།

ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་གཉིས་ལ་འཇམ་གང་ཡང་རུང་པ་ལ་བྱུང་པ་ལས་ཕྱོག་
པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུང་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། མདོན་པར་གསལ་
པར་སྐྱ་པ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འཇམ། ཐེ་ཆོས་ཐ་བ་དུ་བ་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་ཐ་བ་
བཞིན་དུ། མེ་ཡོད་པར་ཐལ།^① དུ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་བསྐྱུང་བྱུང་འདོད་པ་
དཔེར་ན། བདག་ཡོད་དེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་སྡོ་སེར་སོགས་^② ལྷས་ཀྱི་སྟོད་སྟངས་པར་
གསུམ་ན་གནས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་བྱུང་པར་འདོད་པ་རིགས་པ་མིན་
པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་པའི་ཆོས་དེ་ལས། གཞན་དོན་
སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྟན་འཇམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(གཏན་ཆེགས་སྒྲར་སྒྲར་སུན་འབྱེན་འཇུག་པའི་ལུས་དུ་བསྟན་པ་)ནི། ཕྱོགས་
ཆོས་ཆོལ་བྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་། ཐེ་ཆོས་ཐ་བ་སོགས་སྐྱུང་བྱེད་ཡང་དག་
མིན་ན། སུན་འབྱེན་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

① <<སྐྱ>> མེ་ཡོད་པར་ཐལ།

<<མེ>> མེ་ཡོད་པར།

② <<སྐྱ>> སྡོ་སེར་སོགས་

<<མེ>> སྡོ་སོགས་

ཁས་ལེན་ན་ཡང་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བས། ཏུ་བ་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཅམ་
 བ་^②དང་། མེ་དང་ལྷན་^③པའི་གཞི་ལ་རོ་མོ་གང་རུང་བམི་རིགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱབ་
 བྱི་དཔེར་ན། གཙོ་མོ་གཅིག་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ནམས་དང་ཆེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤར་བཀག་ཟེན་རྟོ།

གཉིས་པ་(ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱར་བསྐྱན་ནས་ཙོད་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་བཤད་པ་)

ནི།

ཙ་བ། འདི་ལྷན་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་ཅིང་།

སྐྱབ་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན།

འདི་ལྷན་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་པའི་
 འབྲེལ་བ་བྱུང་པའི་སློན་སྐྱབ་ཅིང་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱའོ། །ཆོགས་
 དོན་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྐྱ་མི་
 རྟག་པས་བྱུང་བར་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་དོན་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་ཁས་སྤངས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(གཞན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཏན་ཆོགས་ལ་ཕྱོགས་
 ཆོས་མ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(གཏན་ཆོགས་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་མ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དམ་བཅའ་རྟགས་ཀྱི་རག་གིས་གང་།

མི་འདོད་པ་ལ་ཐལ་བ་ཚུམ།

དེ་ནི་ལན་^④ཞེས་ཤེས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་སློན་སྐྱབ་ཕྱིར་ཕྱིར་རོ།

^② <<སྐྱ>> <<བྱས>> མེ་ཅམ་པ

<<ཤེས>> <<ཞེས>> ཞེས་དང་པ

^③ <<སྐྱ>> <<བྱས>> ལན <<ཤེས>> <<ཞེས>> ལན

^④ <<མི>> <<སྐྱར>> ལན <<ཙ>> ལན

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲ་ཏྲག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་སྤྲ་མི་ཏྲག་སྟེ། ལས་ཏྲག་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཏུ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་
བརྗོད་པ་དང་། ཏྲགས་ཀྱི་རག་གིས་ལས་ཏྲག་པ་དང་། སྤྲ་ཏྲག་ཏུ་དམིགས་པར་མི་འདོད་པ་
ལ་མི་འདོད་པའི་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ཙམ་པ་དེ་ནི། དམ་བཅའ་སྤྲར་སྤྲར་འགོག་པའི་ལན་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྤྲ་གས་ཆོས་མེད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་དེའི་སྤྲ་ནས་སྦྱོར་བ་
འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེའི་མཆན་ཉིད་དང་། གཞན་དོན་
རྗེས་དཔག་སྤྲོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པའོ།

དང་པོ་(དཔེའི་མཆན་ཉིད་)ནི།

ཙམ། གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་འགྲོ་གང་།

མེད་ལ་^ཉམེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ།

དེ་^ཉནི་སྤྲ་པའི་མཐའ་ཙན་དཔེ།

གཏན་ཆོགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དཔེ་གང་
ཡིན་པ་དེ་མཐུན་དཔེ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་པ་ལ་ཏྲགས་མེད་པར་བརྗོད་པའི་དཔེ་དེ་
མི་མཐུན་དཔེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་གཉིས་པོ་ཡང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཡན་
ལག་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་པའི་མཐའ་ཙན་ཏེ། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་མཐའ་ཙན་གྱི་ཁྲབ་པ་སྟོན་པའི་དཔེའི་
ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་བྱུན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་སྤྲ་མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པ་མི་ཏྲག་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། གང་ཏྲག་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྤྲ་བྱའི་ཆོག་གྱི་མ་གཉིས།
གཏན་ཆོགས་མིན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པའི་ཁྲབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་པའོ།

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་སྤྲོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་པ་)ནི།

ཙ་ལ། ཉགས་ནི་ཉེ་བར་སྐྱར་ལས་འདོད།^⑦

གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོག་པའི་གཞན་དོན་རྗེས་སྤྲོད་པ་གསལ་ལ། ཟློགས་ཚོས་གྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། ཉགས་ནི་ཚོད་གཞི་ལ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་ལས་ཟློགས་ཚོས་བསྐྱར་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུ་བྱས་སོ་ཞེས་བཤམ། མ་བྱས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི།^⑧

ཙ་ལ། གང་དུ་བསལ་འོངས་^⑨ཀྱིས་བརྗོད་པ།

གཏན་ཚིགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི།

དཔེ་གཉིས་ལས་ནི་བྱུ་བ་ཕྱིར་རོ།

གང་དུ་གཞན་^⑩ཟློགས་སེལ་བའི་ཐལ་བ་ཙ་ལ་གྱིས་རང་ཟློགས་འཛིག་པར་བྱེད་པ་བསལ་འོངས་ཀྱིས་ཉེ།^⑪ གསལ་བ་རྣམས་སྤྲོད་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་གསལ་བ་ཚོས་ཅན། སྤྲོད་མེད་གསལ་བ་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་^⑫ལྟར་སྐྱེ་ན། རྗེས་སྤྲོད་པ་མེད་པའི་གསལ་བ་ཐ་དད་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་གཞན་ཟློགས་འགོག་པ་དང་། རང་ཟློགས་སྐྱུ་བ་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཡང་དག་པ་རྗོད་ན་ནི་དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཉེ། ཟློགས་ཚོས་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ཙ་ལ་གྱིས་རང་ཟློགས་སྐྱུ་བ་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟློགས་ཚོས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྤྲོད་པ་ཟློགས་ཀྱི་བྱུ་བ་བསྐྱར་པ་ལ་ནི་བསྐྱུ་བ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀར་པ་སྤྲོད་པ་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་འགྲེལ་

^⑦ <<རང>> ཉགས་ནི་ཉེ་བར་སྐྱར་ལས་འདོད། <<ཙ>> ཉགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་སྐྱར་ལས་འདོད།

^⑧ གཉིས་པ་ནི་ཞེས་སྤྲོད་པའི་བཞི་ཀར་བྱུང་ཡང་གང་ལས་འགྱུར་པ་མ་རྟེན་པས་ <<ཀྱིས>>མཚན་སྤྲོད་པའི་གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་དེ་གསལ་བ་གཞན་ཡང་བསྐྱར་པ་ནི། ཞེས་པ་བཞིན་གོང་གི་གཞན་དོན་རྗེས་སྤྲོད་པ་གསལ་ཚོས་ཞེས་ཟློགས་ཀྱི་ས་བཅད་འདི་ཡིན་པ་ཚན་ཞིག་ཙ་ལ་ཡིན་ནམ་སྤྲོད།

^⑨ <<རང>> བསལ་འོངས་ <<ཙ>> གསལ་འོངས་

^⑩ <<སྐྱུ>> <<བྱུ>> <<ཞེས>> <<ཞེས>> དོན་

^⑪ <<སྐྱུ>> <<བྱུ>> བསལ་ཉེ་འོངས་པ་ལས། <<ཞེས>> <<ཞེས>> བསལ་འོངས་ཀྱིས་ཉེ།

^⑫ <<སྐྱུ>> ད <<ཞེས>> <<བྱུ>> <<ཞེས>> དེ

བཤད་གྱི་འགྲུར་ལས་སྟོན་པ་རྗེས་འགྲོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་བཤད་དོ།

ཙ་པ། དེས་ན་རྣམ་ལྟན་ལས་གཞན་མིན།^①

དེས་ན་རྣམ་ལྟན་ལས་གཞན་མིན་ཞེས་པ་ཐལ་བ་ཅམ་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 ཚོས་དང་ཕྱོག་པ་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཁས་སྦྱངས་པས་ཕྱོགས་ཚོས་མེད་པའི་
 གཏན་ཚིགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ཁས་མི་ལེན་ན། གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པ་ཡང་མི་
 ལུས་པས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་དེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་པའོ། །
 ལྷན་བཤད་པའི་བསལ་བ་སྟེ་འོངས་པ་སྟོར་བ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་
 གངས་ཅན་པས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རྒྱད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་པའི་འོར་ཁྱད་པར་རྣམས་སྟོར་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མ་གྲུབ་པས། ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་གཙོད་པ་ལ། དེ་སྐབ་
 པའི་ཆེད་དུ་གངས་ཅན་པས་དེ་ཅམ་ལྷ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་མཐོང་བས་དེ་ཅམ་ལྷ།
 ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱད་པར་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པར་མཐོང་
 བས་དེ་གསུམ་མཉམ་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་དེས་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རྒྱད་པར་རྣམས་ལ་
 འབྲས་བུ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་དོ།

ཙ་པ། ཐལ་འགྲུར་ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་མིན་ཕྱིར།

ཁས་སྦྱངས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས།

དེ་གཞན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཡི།^②

སྟོན་བཟོད་སུན་འཕྱིན་དུ་ཤེས་བྱ།

སྟོར་བ་འདི་ནི། གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་ཚོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་
 འགྲུར་དུ་འདོད་ན་ཡང་། གཞན་གྱི་ཁས་སྦྱངས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས། བསལ་ཏེ་འོངས་པ་

^① <<རང་>> ལས་གཞན་མིན།

<<ཙ་>> གཞན་ལས་མིན།

^② <<མི་>> <<སྟོར་>> དེ་གཞན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཡི།

<<ཙ་>> དེ་གཞན་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཡིས།

ལས་ད་བདག་རྟགས་དང་དཔ་བཅད་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ལུན་འབྱེན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། མི་
འདོད་པ་འཕེན་པ་ཐལ་འགྲུར་ཅམ་ཡིན་གྱི། བྱོགས་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ།

གཉིས་པ་(བྱེད་པའི་བརྗོད་པའི་མ་ལུན་བྱོགས་དང་མི་མ་ལུན་བྱོགས་བཤད་པ་)ལ་
གསུམ། མ་ལུན་བྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། མི་མ་ལུན་བྱོགས་དབྱེ་བ་དང་། ཅོད་
པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(མ་ལུན་བྱོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། བྱོགས་ཆོས་ཉིད་ལ་གཏན་
ཆིགས་དང་། གཏན་ཆིགས་སྤང་སྤང་བ་དང་། དེ་ཡང་མ་ལུན་བྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་
པ་དང་། ཆ་གཉིས་པ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མི་མ་ལུན་བྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་
དང་། ཆ་གཉིས་པ་འཕེན་པ་བརྗོད་པ་མ་ལུན་བྱོགས་དང་མི་མ་ལུན་བྱོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེས།

ཅུ་བ། ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེས།

བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོན་པར་བྱེད།

སྐྱབ་ཚུལ་དང་མ་ལུན་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་དོན་མ་ལུན་པ་མ་ལུན་བྱོགས་
དང་། དོན་མི་མ་ལུན་པ་ནི་མི་མ་ལུན་བྱོགས་སོ། །ཅོད་གཞི་^①སྤྱད་དང་། དཔེ་བྱམ་པ་གཉིས་ཐ་
དད་མེད་པ་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པས་བྱམ་པ་མ་ལུན་བྱོགས་དང་། གཏན་
ཆིགས་མ་ལུན་བྱོགས་ལ་ཡོད་ཅེས་བྱས་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོན་པར་བྱེད་དེ། མ་ལུན་བྱོགས་ལ་
ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི།

ཅུ་བ། མ་ལུན་བྱོགས་ཞེས་པ་བྱོགས་ལས་ཏེ།^②

མ་ལུན་བྱོགས་ཞེས་པ་མ་ལུན་བྱོགས་ལས་ཏེ། བྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་སྤྱན་
དུ་མཚུངས་པ་ལ་མ་ལུན་བྱོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།

^① <<ཤེས་>> <<བཀྲས་>> <<ཞེས་>> མི་མ་ལུན་པའི་མི་མ་ལུན་
བྱོགས་ཅོད་གཞི

<<སྤྱ་>> མི་མ་ལུན་པ་ནི་མི་མ་ལུན་བྱོགས་སོ། །ཅོད་གཞི
^② <<རང་>> ལས་ཏེ། <<ཅ་>> ལ་སྤྱེ།

འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞལ་བྱ་སྐྱེ་རྒྱལ་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་^༧ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་མིན་པ་གཅིག་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཕྱོགས་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙམ། འདི་ལའང་ཐ་དད་ཅེས་མི་འདོད།

དེ་ཙམ་གྱིས་མི་རྒྱལ་པ་འདི་ལའང་ཐ་དད་ཅེས་མི་འདོད་ཅིང་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་
མ་^༨ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་ཡང་། རུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རྒྱལ་པར་བྱམ་མེན་པ་མཐུན་
ཕྱོགས་དང་། སྐྱ་ལ་སོགས་པ་མི་རྒྱལ་པར་བྱམ་པ་མེན་པ་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་ཕྱོགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དཔེ་བ་(མེ)། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་གསུམ་སྟེ། མི་རྒྱལ་
པ་བཀག་ཅམ་ལྟ་བུ་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་
འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་སོགས་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །
གལ་ཏེ་གཞན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་
བྱས་པ་མི་རྒྱལ་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱལ་བསྐལ་བདག་མེད་སོགས་ལ་ཡང་འཇུག་པས།
ཁྲོག་པ་མ་བྱམ་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ་གཞན་ཡང་མི་རྒྱལ་པའི་
ཁྲོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པས། རྒྱལ་པ་ཡང་དག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དུ་བས་མེ་
བསྐྱབས་པས་གང་རེག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་^༩འགྱུར་ཏེ། རེག་
བྱ་གཏར་སྟོམས་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཁྲོག་པ་མ་བྱམ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་ཁོ་ན་
མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན། གང་རེག་ལས་ལོག་པ་མ་བྱམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེས་གང་རེག་མི་
ཁྲོག་^{༡༠}པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

^༧ <སྐྱ>><ལ> <ཤེས>><<བྱས>><<ཞེས>>

<ཤེས>><<ཞེས>>སྐྱལ་མི་རུམ་པར

^༨ <སྐྱ>><<བྱས>>མ <ཤེས>><<ཞེས>>མ

^༩ <སྐྱ>><<བྱས>>ཁྲོག <ཤེས>><<ཞེས>>རྒྱལ

^{༡༠} <སྐྱ>><<བྱས>>སྐྱལ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར

ཅ་པ། དེ་གཞན་དང་ནི་དེ་ལགས་ཏེ།
མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་རྣམས་གཉིས་ལ་ཡང་།
རྟགས་མེད་པས་ན་ལགས་པ་མེད།
རྣམ་པ་བཅད་པ་ལས་ཡུར་ཡིན།

ལྷོན་མེད་དེ། གཞན་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཡིན་ན། གཏན་ཅིག་གས་ཡང་
 དག་མི་མིན་པ་དང་། འགལ་བ་ལོག་མི་ལུས་པ་ལ་ལོག་ས་པའི་འགལ་བ་མེད་པར་ཐག་
 ཅགས་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཅམ་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ན། དེ་གཞན་དང་ནི་དེ་འགལ་ཏེ། མི་
 མ་ཐུན་ཚྭ་གས་རྣམ་གཉིས་ལ་ཡང་ཅགས་མེད་པར་ངེས་པ་ས་ན། མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་མཐའ་
 དག་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷིང་རོ། །མེད་པ་མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ལས་ལྷོག་པར་དངོས་ལུ་ངེས་ལ།
 གཞན་ལས་ལྷོག་པར་ལྷགས་ཀྱིས་ངེས་པོ། །མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ལས་ལོག་པ་ཅམ་མི་མ་ཐུན་
 ཚྭ་གས་ཡིན་པས། མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཁོན་ཡོད་པར་ངེས་པ་ན། མི་མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ཅམ་ལ་ཡོད་
 པ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ལྷོན་མེད་ལ་ངེས་པ་མིན་པས་གཉིས་པོ་མི་མ་ཐུན་
 ཚྭ་གས་མིན་པ་དང་། བཟུབ་ལུའི་ཅོས་ལས་ལྷོག་པ་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་པ་མི་
 མ་ཐུན་ཚྭ་གས་ལུ་ལྷུང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་གས་ཟེ་ལས་ལྷོག་པ་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་
 གྱིས་གས་ཟེ་མིན་པར་ལྷུང་པ་མ་ཡིན་གྱི། གས་ཟེའི་རིགས་དང་མི་ལྷན་པ་ལ། གས་ཟེ་
 མིན་པར་འདྲི་གཞུན་ལྷགས་པ་ཡེན་ནོ། །

ཅ་པ། མཐུན་ཤོགས་ལ་མེད་^⑧མིན་པ་ཉིད།
 མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
 དོན་དུ་མ་ལ་འཁྲུག་པའི་རིགས།

ལྷ་མ་མི་རྟག་པ་ལས་ལྷོག་པ་གཞན་པའི་རྟག་པ་ལྷ་མ་དང་། བདག་མེད་མོག་མ་
དུ་མ་ལ་བརྟག་པ་ས། ལྷོག་ཁུལ་མ་ལྷ་མ་ལས་བལྟར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐུན་ལྷོག་མ་ལ་

མེད་པ་མིན་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་
ལ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྟུག་པ་སྟུག་པ་དང་། བདག་མེད་སོགས་སྟུག་
པའི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མཐའ་དག་ལས་ཕྱོག་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཕྱོག་བྱུང་
ངེས་པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་མ་ལ་སྟུག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་རིགས་ཀྱི། འཇུག་རིགས་སོ།།

གསུམ་པ་(ཆོད་པ་སྤང་བ་)ནི། བྱས་པ་ཉིད་མི་རྟག་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྟེ་
ཡིན་པས། སྟེ་ལས་བྱུང་པར་དཔོག་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་ག། སྟེ་ལས་རྗེས་འཕྲོ་སྟུན་སོ་^༡ཡིན།

བྱས་པ་ཉིད་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པ་མིན་པ་སོགས་དུ་མ་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་པས།
བྱས་པ་ལས་^༢མི་རྟག་པ་སོགས་སྟུག་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམ། བྱས་པའི་སྟེ་ལས་མི་
རྟག་པ་སོགས་ཆོས་དུ་མ་དཔོག་ན་བསྟུག་བྱུང་དང་རྗེས་འཕྲོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐ་བར་འདོད་པ་སྟུན་
སོ་ཡིན་གྱི། དོན་དེ་དག་སྟུག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཆོར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་བསྟུག་བྱུང་ཆོས་
ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ན། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་དུ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་བྱེ་
བྱག་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་ཕྱོག་པ་ངེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་པ་
མ་^༣ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(སྟོགས་ཆོས་ཅན་དགུའི་གཏན་ཆེགས་དཔེར་བརྗོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་)
ལ་གཉིས། གཏན་ཆེགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(གཏན་ཆེགས་དཔེར་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙ་ག། གཞལ་བྱ་བྱས་དང་མི་རྟག་དང་།

བྱས་དང་མཉན་བྱ་ཚུལ་ལས་བྱུང་།

^༡ <<རང་>> ལས་རྗེས་འཕྲོ་སྟུན་སོ་

<<རྒྱ་>> ལ་ངེས་འཇུག་ན་པོ་

^༢ <<སྟེ་>> བྱས་པ་ལས་ <<པེས་>> བྱས་པ་ལ་

^༣ <<སྟེ་>> <<བྱུག་>> མ་ <<པེས་>> <<འཕྲོ་>>

མི་ཉག་ཚོལ་བྱུང་རེག་བྱ་མིན།

དེ་དག་ཉག་པ་ལ་སོགས་ལཱོ།^②

སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ནི་རེ་ཕྱི་མིག་སྟེང་མ་གསུམ་ལ་གྱི་བར་བྱ་བ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་མོ། །སྐྱ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཚོས་ཅན། ཉག་སྟེ། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ནི། རེ་ཕྱི་མིག་བར་པ་གསུམ་ལ་གྱི་བར་བྱ་བ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །རྒྱ་ཚོས་ཅན། ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ཉག་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཉག་སྟེ། ཚོལ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ནི། རེ་ཕྱི་མིག་ལོག་མ་གསུམ་ལ་གྱི་བར་བྱ་བ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སྤྲོད་པ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་མེད་ཆ་གཉིས་པ་གསུམ་མོ། །ཉག་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས། ཉག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཉག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་དང་། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཕྱོགས་ཚོས་ཅན་དག་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉག་པ་ཡང་དག་གཉིས་དང་། རྒྱལ་ཉག་པ་གཉིས་སྟོས་པས་ནི།^③ རོད་པ་ཅམ་གྱིས་འཇུག་ན། རྒྱལ་པ་གཉིས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བ་དང་། རོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་ན་ཡང་དག་གཉིས་རྒྱལ་བར་ཐལ་བས། ཡང་དག་གི་བྱས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་རྗེས་སྤྲོད་པའི་མཉན་པ་ན། དག་ཉག་པ་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བས། ཉག་པ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚལ་ལ་^④ གསུམ་དུ་རེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། རྗེས་འཕྲོ་རྒྱུར་པ་ཅན་དང་། སྟོག་པ་རྒྱུར་པ་ཅན། ཉག་པ་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་རྗེས་སྤྲོད་པའི་སྟོག་གཉིས་པར་ཚུན་མི་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚལ་ལ་གསུམ་དུ་རེས་པར་ཤེས་

^② <<རང་>> ལཱོ། <<ཅན་>> ལཱོ།

^③ <<སྐྱ་>> ལས་ནི། <<ལེས་>> <<ལུས་>> <<ལོས་>> ལའི་ནི།

^④ <<སྐྱ་>> མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚལ་ལ་

<<ལེས་>> <<ལུས་>> <<ལོས་>> མཚན་གཞི

པའི་ཆེད་དུ། སྤྱི་གཞལ་གྱི་ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་གཉིས་སྟོས་སོ། །རྗེས་འགོ་གྲུབ་ཅན་དང་།
གཙོ་པོར་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་ཆ་མཉན་པར་གྲུབ་པ་ཅན་གྱིས། ཡང་དག་ཏུ་མི་
འགྱུར་པར་ལྟོག་ཁྱབ་གཙོ་པོར་གྲུབ་པ་དགོས་པར་བསྟན་ནས། ཆོད་གཞི་མི་མཐུན་སྟོགས་
མཐའ་དག་པཅད་པ། རྟགས་གྱི་རྣམ་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་གྱི་མ་
ངེས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་སྟོས་སོ། །བཅུལ་^⑧མ་ཐག་ཏུ་གསལ་བ་དང་། སྤྱི་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
ཆོལ་བྱང་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འཇུག་པས། ཆོལ་བྱང་གིས་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཆ་གཉིས་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱང་མཚོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ།
དང་སོ་(སྤྱིར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་དང་། མ་
ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཐེ་ཆོལ་གྱི་རྒྱར་བསྟུ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་
པའོ།

དང་སོ་(སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་གསུམ་དུ་བསྟུ་བ་)ནི།

ཅ་ག། དེར་^⑨གང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་གཉིས།

དེ་མེད་པ་ལ་མེད་པ་སྟེ།

དེ་རྟགས་འདི་ལས་བསྟོག་པ་སྟེ།

འགལ་བ་གཞན་རྣམས་མ་ངེས་པའོ།

སྟོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་རིགས་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྟོགས་ཆོས་ཅན་
དེར་གང་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་དེ་མེད་པ་ལ་སྟེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་
ངེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། འདི་ལས་ལྟོག་པ་གཉིས་ནི། འགལ་བའི་
གཏན་ཆེགས་དང་། གཞན་ལྷག་མ་ལྟ་སོ་རྣམས་མ་ངེས་པའོ། །མདོར་ན། དགུ་སོ་ཡང་དག་

^⑧ <<སྟུ>> བཅུལ

<<ཤེས>> <<ཞེས>> ཅན

^⑨ <<དར>> དེར

<<ཅ>> ཅེ

<<བཀྲས>> རྟག

པ་དང་། འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན།
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་འདོད་ལ་^༩གཞོད་པ་
འགལ་ཉགས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པར་རིགས་མཚུངས་
པས། གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་མ་བསྐྱབ་ནོ།།

གཉིས་པ་(མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། འགལ་བ་
ལ་མི་འཁྱལ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱབ་པ་དང་། དངོས་འགལ་སྐྱབ་པའི་
ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་གཉིས་ཐེ་ཆོས་དང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་སོ་སོར་འདོད་པ་
དགག་པ་དང་། ཆོད་པ་སྤང་བའོ།།

དང་པོ་(འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱལ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱབ་པ་)ནི། འགལ་
བ་ལ་མི་འཁྱལ་བའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེན།

ཙམ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་ཉིད།།

བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གངས་གཅིག་པ་ཡང་ཡིན་པས། བརྗོད་པར་
འདོད་པའི་གངས་གཅིག་པ་ཉིད་དེ། སྟོབ་དཔོན་དབང་ལྷག་སྟེས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་
སུ་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱལ་བ་སྲིད་ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་ལྟར་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སྲིད་པའི་དོན་
མ་རྟོགས་པར་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་དུ། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་
གཅིག་པ་ཅན་ཞེས་སྟོས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ལོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་སྐྱེའི་གཏན་
ཆིགས་མེད་ཅེས་པའོ། །འགལ་བ་ལ་མི་འཁྱལ་བ་ནི། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་
ཕྱིར། བྱས་པ་བཞིན། རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བཞིན་^{༡༠}ཞེས་པ་བྱེ་
བྲག་པ་རང་རང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ཅིང་། ཆོགས་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་སྐྱེད་པར་འདོད་
ལ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱ་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་

^༩ <<སྐྱ>> ཞེ་འདོད་ལ།

<<ཤེས>> དེ་འདོད་ལ།

^{༡༠} <<སྐྱ>> སྤྱི་བཞིན

<<ཤེས>> ཕྱི་བཞིན

འགའ་ཉགས་གཉིས་ཀྱང་། ཚོགས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་འདོད་དོ། །དཔེ་འདི་དག་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པས། ལུང་གི་ཡུལ་ལ་འགའ་བ་མི་
འཁྲལ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལྷོགས་མཚོན་གྱི་དཔེར་མཛད་ན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་
སྲིད་གསུངས་སོ། །ལུང་གི་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར།
གཟེག་ཟན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། བ་ལང་གི་སྤྱི་ལ་^༡ ཁྱབ་བྱ་འགའ་བ་གཉིས་ཁས་སྤངས་
ནས། དེའི་སྟོབས་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་དང་པོ་ལ་སོ་སོར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞོད་
པ་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། འགའ་བ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར།

གཏན་ཚིགས་གཉིས་སོ་སོར་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་^༢ མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་སྤྱི་
སྟེང་དུ་ཚོས་འགའ་བ་དག་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དངོས་འགའ་སྐྱབ་པའི་ལྷོགས་ཚོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཐེ་ཚོམ་
དང་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་སོ་སོར་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་ཉགས་གཉིས་ལས།

གཅིག་དུངས་པ་མཐོང་བ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་དུང་སྤྱི་ཚོས་ཅན། རྣམ་མིན་ཁིང་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་གཟུང་བྱ་
མིན་ཁིང་མདོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་གཉིས་ལས། ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་
ཐེ་ཚོམ་དང་། ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ངེས་པར་^༣ མཐོང་བ་ཡིན་པས།
ཡ་བྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཉགས་སྤྲུལ་ལ་ཡིད་རྣམ་སུ་འདོད་
པས་མ་ངེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ལས་ཀྱི་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ནའོ།

ཙ་བ། མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི།

^༡ <སྤྱི>> བ་ལང་གི་སྤྱི་ལ

<ཤེས>> བ་ལང་གི་སྤྱི་ལ

^༢ <རྒྱ>> འདོད་པ་ངེས་པར

<ཤེས>> འདོད་པ་ངེས་པ

^༣ <སྤྱི>> ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ

<ཤེས>> ངེས་ཀྱི་རྒྱ

གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་རེ་རེ་མིན།

ཐེ་ཚོམ་དང་གཏན་ལ་ཐེ་བས་པའི་^②མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་མིན་ན་ནི། ཐེ་
ཚོམ་དང་རེ་ས་ཤེས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་འདོད་རེ་གས་ཀྱི་རེ་རེ་མིན་ཡང་
འགལ་བ་ལ་མ་འབྱལ་བ་ནི། ཡ་བྲལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཚོད་པ་སྤང་བ་)ནི། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་། གཏན་
ཚིགས་གཅིག་ཁོན་འཐད་ཀྱི་དུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་ཚོས་བྱུར་ལྟ་
བུ་དུ་མས་ནི་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱལ་བ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་སྤྱེད་པས་རེས་པ་^③ཐེ་རྒྱར་སྤྱེད་ཅེ་
ན།

ཅ་ག། དུ་མ་ཡིན་ཡང་མི་འགལ་ན།

ཕིན་ཏུ་བར་ཡང་གཅིག་ལ་འབྱུག།

བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་བཞོད་པ་ལ། རྟགས་དུ་^④མ་བཞོད་ན། རེས་བར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དུ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
བྱལ་བར་མི་འགལ་ན་ཕིན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྱུག་རེ་གས་པའི་མིར།
བྱས་པའི་མིར་མི་རྟག་ཤོ། རྟག་བསྐྱབ་པའི་མིར་འདག་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟགས་དུ་
མས་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་སྐྱབ་པ་དང་། གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་དོ། །
དེས་ཀྱི་མ་རེས་པའི་རྟགས་བཞི་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བའི་
མིར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྩལ་མོང་མིན་པའི་མ་རེས་པ་^⑤མཚན་བུ་ནི། རྟག་མི་རྟག་གིས་
མཐོང་དག་བསྐྱས་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་། མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བས་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་སྤེ། མིང་པའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མངལ་ཆགས་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(རེ་དག་གི་དོན་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

^② <<སྐྱ>> ཐེ་བས་པའི

<<ཤེས>> ཐེ་བས་པའི

^③ <<སྐྱ>> སུ

<<ཤེས>> དུ

^④ <<སྐྱ>> སྤྱེད་པས་རེས་པ

<<ཤེས>> སྤྱེད་པས་པ

^⑤ <<སྐྱ>> མ་རེས་པ

<<ཤེས>>

ཅ་ག། གང་དག་ཐུན་མོང་མེན་པ་དང་།
 སྤྱི་དང་འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བའི།
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ལ།
 ཐེ་ཆོམ་སྤྱེད་པའི་རྟགས་རྣམས་ཡིན།
 ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་གང་ལ།
 ཤེས་འདོད་བརྟོག་པས་གཞོད་པ་དང་།
 ཐེ་ཆོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་^①ལས་གཞན།
 གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་ཡོད་མ་ཡིན།

ཐོགས་ཆོས་ཅན་གང་དག་ཐུན་མོང་མེན་པའི་མ་དེས་པ་དང་སྤྱིར་^②གཞུག་བྱ་དང་
 འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་སྤྱུབ་བྱེད་དེ་ལ་ཐེ་
 ཆོམ་སྤྱེད་པའི་རྟགས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱེད་པ་ལྟོག་ཏུ་ཡང་མ་
 དེས་པའི་ཐིམ། ཐོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་གང་ལ་རིགས་གཉིས་
 སུ་འདུས་ཏེ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་ལྟོག་པ་བསྐྱུབས་པས་གཞོད་པ་
 འགལ་བ་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་གཏན་ཆིགས་ལྟར་སྤང་གཞན་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཐིམ་རོ། །ཞེ་འདོད་ལ་གཞོད་པའི་གཏན་ཆིགས་དེ་ལྟོག་ཐོགས་སྤྱུབ་པའི་
 གཏན་ཆིགས་སུ་རི་ལྟར་བརྟོད་པར་བྱ། ཐུས་པས་སྤྱི་མི་རྟག་པ་མི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 མཉན་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟག་པ་ཡང་སྤྱུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐིམ་རོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། མིག་
 སོགས་བདག་རྟག་པའི་གཞོད་བྱེད་མི་མིད་ཅིང་། དེ་འདུས་ཤིང་བསགས་པས་འགོག་བྱས་
 ལ། མཉན་བྱས་རྟག་པ་སྤྱུབ་མི་བྱས་ཤིང་། ཐུས་པས་མི་རྟག་པ་འགྱུར་པའི་ཐིམ་རོ། །ཁོན་
 མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཡང་བསྐྱུབ་མི་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་འབྲས་བྱ་རྣམ་

ཤེས་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་སོགས་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
གཙོད་བྱེད་ལ་སུ་གང་གིས་ཀྱང་གོགས་བྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་དང་།
སློགས་ཆོས་ཅན་དགུར་འབྱེད་^༩པ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའི་འགལ་རྟགས་སོགས་བཤད་པ་
དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ།

དང་པོ་(འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་ག། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་ངོ་འཇམ།

དེ་ཡི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ཡང་རུང་།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།^{༡༠}

དེ་ལ་གཞོད་པས་འགལ་བ་ཡིན།

ཐུས་པ་སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དོན་བྱེད་རུས་སྟོང་རང་གི་དངོས་གྲུར་གྱི་ནམ་
མཁའ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ཆིགས་དེས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
གཞོད་པའམ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་ཡང་རུང་འགལ་བའི་གཏན་
ཆིགས་ཡིན་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞོད་པས་སོ། །དེར་ཐམ། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ནི་གཞན་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བདེན་མེད་ཀྱི་
སྐྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པར་ལ་གཞོད་པ་
ཡིན།

གཉིས་པ་(སློགས་ཆོས་ཅན་དགུར་འབྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའི་འགལ་རྟགས་སོགས་
བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སློགས་ཆོས་ཅན་དུ་མར་དབྱེར་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ནི་ད་
བཤད་པའོ།

^༩ <<སྐྱ>> <<ཞོལ>> འབྱུང་ <<ཤེས>> <<བཤད་པ>> འབྱེད་

^{༡༠} <<རང>> རྒྱུ་བ་པའི་ཕྱིར།

<<ཅ>> ཐུས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་(ཚྭ་གས་ཆོས་ཅན་དུ་མར་བྱེད་རུང་པའི་རྒྱ་མཆོད་)ནི།

ཙ་ལ། ལུན་མོང་དང་ནི་བྱེད་པར་གྱི།

ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་པོ།

ཚྭ་གས་ཆོས་ཅན་དུ་དུ་མར་བྱེད་རུང་སྟེ། ཚྭ་གས་ཆོས་ཅན་གང་ཞིག་མ་ལུན་
ཚྭ་གས་མི་མ་ལུན་ཚྭ་གས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་པའི་ལུན་མོང་པ་དང་ནི་མ་ལུན་ཚྭ་གས་སམ། མི་
མ་ལུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ། དེ་ཚྭ་གས་གཉིས་ཀའི་ཆ་གཉིས་པོ་
སྟེ། སྤྱི་མ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆ་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་བྱེད་པོ།

གཉིས་པ་(དེ་ནི་ད་བཟད་པ་)ལ་བཞི། ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱི་མ་ལ་
གསུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཐེ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་དང་། ཚྭ་ད་པ་
སྤྱི་པ་པོ།

ཙ་ལ། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཐེ་ཆོས་།

དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་པའི་བྱེད་པའི་གཞུང་བྱས། སྤྱི་རྣམ་པ་ལས། མི་
རྣམ་པ་བསྐྱབ་པ་དང་། མ་ལུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་བྱེད་པར་མཉན་བྱས་སྤྱི་རྣམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་
གཉིས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཅན་དུ་རྟེན་དེ། ཚྭ་གས་ཆོས་སྤྱི་པ་ལྟར་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་
བྱེད་རྒྱུ་སྤྱི་པ་ལྟར་པའི་བྱེད་པོ།^① བྱི་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས་^②མ་མཐོང་པའི་བྱེད་
པོ།

གཉིས་པ་(བྱི་མ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་)ནི།

ཙ་ལ། ལྷག་མ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ།

ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མིན། གཅིག་གི་བྱེད་པར་ཡང་མིན་པའི་ཚྭ་གས་
ཆོས་ཅན་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ། བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་རྣམ་པ་ལ་

^① <<སྤྱི>> རྒྱུ་བྱེད་རྒྱུ་སྤྱི་པ་པའི་བྱེད་པོ།

<<ཤེས>> <<བཟུངས>> <<ཞོལ>> རྒྱུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པོ།

^② <<སྤྱི>> གཉིས་ཀ་ལ་ཆད་མས

<<ཤེས>> <<བཟུངས>> <<ཞོལ>> གཉིས་ཀ་ལ་

ཕྱི་མ་ནས་ཡར་དག་ཉག་པ་ཡུལ་པ་པ་ལག་པ་པ་དང་། ཚེ་པ་ཡར་ཡུལ་པ་པ་མ་ཁེ་པ་པ་པ་
པ་ཡར་པ་ཁེ་ཕྱི་པ་།

གཡུང་པ་(དང་པོ་གཉིས་མེ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་པའི་རྒྱུ་མཆན་)།

ཅ་བ། རྗེས་སུ་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་ལས།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཕྱི་དང་ཁྱད་པར་གཉིས་ཐེ་མོ་མ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཡོ་གས་མོས་སྤྱད་ཁྱད་མ་གཉིས་
པ་ཁྱད་ཡིད་རྗེས་སུ་བྱུགས་པས། ཡོ་གས་ཁྱད་མ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་མཉན་ཁྱ་
གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་མཚོང་པའི་ཚུལ་ཡིས་ས་བྱུགས་པ་པས་རྗེས་པའོ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཚུན་པ་སྒྲང་པ་)ལ་གཉིས། ཚུན་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་པོ་(ཕྱི་པ་)ནི།

ཅ་པ། གཅིག་ལ་ངེས་པར་ཞུགས་པ་དང་།

ལོག་པའང་།^② མིན་པ་རྟགས་སུ་བསྒྲུབ།

གཤམ་ཏེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཞུགས་པས། མེ་ཚོ་མ་
ཡི་རྒྱ་ཡིན་ན། མ་སྐྱོན་ཕྱོགས་མི་མ་སྐྱོན་ཕྱོགས་གང་དུང་གཅིག་ལ་དེས་པར་ཞུགས་པ་འདྲ་
ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་པ་འདྲ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་པའི་རྟགས་སུ་འཕྱུར་རོ་ཞེ་ན།
ཡང་ན་ཕྱོག་གཉིས་པས་པའི་གཅིག་ལ་གཙོད་ཅིང་། ཅིག་ལོས་སྐྱོན་པ་འདྲ་ཡིན་ན།
ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་། ལོག་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་པའི་རྟགས་སུ་འཕྱུར་
ཞེས་པ་ལོ།

གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

११ <<रुद्र>> शैल्य शारद

८८५०० र्षेयस्य

ཙ་ལ། གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་མིད་མ་ཡིན།^①

ཡོད་བ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡང་མིན།

མཐུན་སྟོགས་མི་མཐུན་སྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པས་གཉིས་ཀ་དེས་
པར་བསྐྱབ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་
ཡོད་པའི་གཉིས་ཀ་སྟེ། རྟག་པའང་མིན་མི་རྟག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་
མི་རྟག་པ་པན་ཚུན་སྤར་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས། གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་
ཕྱར་གསུམ་མིད་པ་མིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་)ལ་གསུམ། དངོས་འགལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁུབ་
ཁྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་དངོས་འགལ་གཉིས་ལ་མཐོང་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་
ཐལ་བ་^②དང་། དེ་མ་ཡིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་དཔེ་དང་། རྟོག་
སྟོགས་བསྐྱབ་བ་འགལ་རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་འགལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁུབ་ཁྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་དངོས་
འགལ་གཉིས་ལ་མཐོང་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་ཐལ་བ་)ནི། གཞལ་བྱ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་
ཁུབ་ཁྱེད་རྗེས་སུ་ཞུགས་^③ཞེས་པས། རྟག་པའང་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན།
རྟག་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་ཡང་། ཚེས་པ་ལས་བྱར་བ་དང་མ་བྱར་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
མཐོང་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། གར་ཏུ་མེད་དེ་རྣམ་གཅོད་དུ།

རྒྱལ་དོན་དོན་བཞིན་^④རྒྱལ་པར་བྱེད།

^① <<རང>> འགྱུར་བ་མིད་མ་ཡིན།

<<རྟ>> རྟར་བ་མིད་པ་ཡིན།

^② <<སྐྱ>> <<འགས>> ཐལ་བ་

<<ཞེས>> <<ཞེས>> ཐལ་བ་སྤར་བ་

^③ <<སྐྱ>> <<འགས>> གཉིས་ཀ་ལ་ཁུབ་ཁྱེད་རྗེས་སུ་ཞུགས་

<<ཞེས>> <<ཞེས>> གཉིས་ཀ་ལ་ཁུབ་ཁྱེད་ཞུགས་

^④ <<རང>> རྣམ་གཅོད་དུ། རྒྱལ་དོན་དོན་བཞིན་

<<རྟ>> རྣམ་བཅད་དུ། རྒྱལ་དོན་དོན་བཞིན་

གཅིག་དེ་གཞན་ལ་གཉིས་སུ་བྱུང་།

བྱས་པ་དེ་ཚོས་པ་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་ཀ་མཐོང་ཡང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
གོ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། གཞི་གང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་མེད་པ་དེ་རྣམ་
གཙོང་དུ་བྱུང་པའི་དོན་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་དོན་རི་ལྟ་བུ་པ་བཞིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སུ་བརྟོན་
པ་ཡིན་གྱི། ཁྱད་པར་གཉིས་སྐྱབ་པར་^༩གཞུང་ནས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་^{༡༠}དེ་ནི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་དེ་གཞན་ཚོས་བྱུང་སྟ་
བུ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱུང་པ་ཡང་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་མཐོང་དག་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོན་ས་
གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་པས་སྒྲོན་མེད་ལ། མི་རྟག་པ་མིན་པའི་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
དང་། བྱས་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་མིན་པའི་ཚོས་^{༡༡}བྱུང་ལ་ཞུགས་ན་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བའི་དཔེ་)ནི།

ཅ་བ། གལ་ཏེ་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱུང་ན།

དཀར་གཟུགས་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལས།

རིམ་པ་བཞིན་དུ་^{༡༢}བརྟོན་རིམ་ལ།

གསུམ་གཉིས་གཅིག་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར།

གཏན་ཆིགས་གལ་ཏེ་མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལས་སྒྲོག་པའི་སྒྲོན་ས་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་
རི་ལྟ་བུ་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱུང་ན། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོན་ས་གཏན་ཆིགས་གོ་
བྱེད་དུ་འགྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་མིན་རྣམ་པར་བཅད་པ་མིན་ན། ལྷན་ལ་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་
དཀར་པོས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། བརྟེན་པ་ཉིད་དང་།

^༩ <<སྐྱ>> བྱུང <<ལེས>> <<བྱས་པ>> <<ཞོས>> པར

^{༡༠} <<སྐྱ>> <<བྱས་པ>> མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

<<ལེས>> <<ཞོས>> བརྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

^{༡༡} <<སྐྱ>> <<བྱས་པ>> <<ལེས>> <<ཞོས>> མ

^{༡༢} <<རང>> བརྟེན་པ་ལས། རིམ་པ་བཞིན་དུ་

<<ཅ>> རྟེན་པ་ལས། རིམ་པ་རིམ་དུ་

གསུམ་རྟོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཉིད་ལས་ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། བརྟེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་ལས་བརྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་དེ་མིན་
རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ཏུ་ན་མི་འཐད་དོ། །ལུགས་ལས་སྟོག་པའི་རིམ་
པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་དང་། གཟུགས་དང་དཀར་པོ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་
གཟུགས་དང་དཀར་པོ་གཉིས། གཟུགས་ལས་དཀར་པོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡང་། དེ་མིན་
བཅད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་ཏུ་ན་མེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་(སྟོག་སྟོགས་བསྐྱེད་པ་འགལ་ཉགས་སུ་བརྟན་པ་)ནི།

ཙམ། གཅིག་གི་ཆིག་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

གོང་ཏུ་གཅིག་ཆིག་སྟོས་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་
འབྱུང་པའི་གཏན་ཆིགས་གཉིས་བཀོད་པ་མེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱུར་ཁེས་པའི་ཆེད་ཏུ་གཅིག་གི་ཆིག་
ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏུར་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། ཆོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་
གཉིས་བཀོད་པ་ཡང་འགལ་བ་ལ་མི་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཞེས།

ཙམ། དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་བརྟོག་པ་ལ།^①

འགལ་བ་.....།

དེ་གཉིས་མེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། གཏན་ཆིགས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་
སྟོག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་དང་། དངོས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་ཡང་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞི་འདི་ན་གྲང་བའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟོང་
ཀྱིས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྐྱར་པའི་^②གྲང་བའི་རེག་པ་ཡོད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
འགལ་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་ཏེ། གྲང་རེག་མེད་ཀྱང་། རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཞེས། སྟོན་མེད་དེ། མེས་གྲང་རེག་འབའ་ཞིག་མི་འབྱེད་ཀྱང་། གྲང་རེག་མ་ཡིན་

^① <<པར>> དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་བརྟོག་པ་ལ།

<<ཙམ>> དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་བརྟོག་པ་ལས།

^② <<སྐྱེ>> ཁས་སྐྱར་པའི་

<<ཁེས>> ཁས་སྐྱར་པས་

པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་ག།གང་དུ་ཞུགས་པ་ནི།

དེ་ཡི་ཁྱེ་བྱ་གསལ་སྒྲོངས་པའོ།

བྱས་པ་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་གཉིས་པོ་གང་དུ་ཞུགས་པ་བསྐྱབ་བྱུང་གཞུང་ན་ནི། མོ་ཁྱེད་ཡང་དག་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱགས་ཚས་ཅན་གྱི་གཞིར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་བ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་སལ། མ་བྱུང་བའོ་ཞེས་སྐྱབ་ཀྱང་རུང་དེའི་ཁྱེ་བྱ་གསལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བྱ་གསལ་ཀྱང་མཇེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་གོ། །བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུང་བ་ཡང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཆེགས་སུ་ཐལ་ཏེ། གཉིས་གཤམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས། མི་རྟག་པ་དང་བྱས་པའི་བདག་མེད་པ་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་^༩བསྐྱབ་ཡང་། དེ་ལ་མེད་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །རེག་བྱ་ཅན་མིན་པས་སྐྱ་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་། མ་བྱུན་སྐྱགས་རྩལ་སྟན་ལ་མེད། བས་མཁའ་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མ་བྱུན་སྐྱགས་སེམས་པའི་ལས་^{༡༠}ལ་ཡོད། བྱས་པ་ལ་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རྩལ་སྟན་ལ་མེད་པ་ནི། ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱི་འདོད་པ་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་པའོ།

གཉིས་པ་(གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དགག་པ་དང་། ལྷར་སྒྲང་གི་མཚན་ཉིད་དགག་པའོ། །དང་པོ་(གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྟེའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་(ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

^༩ <<སྐ>> ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ <<མེས>> ཡོད་དེ་ལྟར་

^{༡༠} <<སྐ>> མེས་སུ་པའི་ལས་ <<མེས>> མེས་སུ་དཔག་པའི་ལས་

མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་འགྱུར་རྟེ། རོན་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འབྲ་བ་མེད་པས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་ལྷ་
 ཉག་པ་དང་མཐུན་པ་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུང་པ་སོགས་ལ་ཆད་མས་མཐོང་བ་^༡མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(མ་ཁུབ་པ་)ནི།

ཙམ། མེད་པ་ཉིད་ལ་ཞེས་དེས་བརྒྱུར་།^①

ཁྱབ་མཉམ་འབང་ཞིག་ཉགས་སུ་འགྱུར།

བསྐྱབ་བྱར་མེད་པ་ཉིད་ལ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པའོ་ཞེས་དེས་བརྒྱུར་
 ཐུར་ན་ནི་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རྟེ། བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་དང་ཁྱབ་མཉམ་
 འབང་ཞིག་ཉགས་སུ་འགྱུར་གྱི། ཁྱབ་མི་མཉམ་པ་^②ཆོ་ལ་བྱུར་ལྟ་བུ། དུང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་
 སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་མེད་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་^③ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཐུན་
 ཕྱོགས་སྟོག་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷ་ཉག་ཁོ་ནར་མི་འགྱུར་བས། ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་
 འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ།

གསུམ་པ་(མི་མྱེད་པའི་ཉེས་པ་བརྟོད་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་མཐུན་ཉིད་ཅེས་འདོད་མ་ཡིན།

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅེས་དེས་པར་བརྒྱུར་ན་
 སྟོན་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་པས་མཚན་ཉིད་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་

^༡ <<སྐྱ>> ཕྱོགས་ལ་ཆད་མས་མཐོང་བ་

<<ཤེས>> ཕྱོགས་ལ་མ་ཆད་མས་མཐོང་བ་

^༢ <<པེ>> <<སྐྱ>> བརྒྱུར་། <<ཙམ>> གཞན་།

^༣ <<སྐྱ>> ཁྱབ་མི་མཉམ་པ་

<<ཤེས>> ཁྱབ་མཉམ་པ་

^① <<སྐྱ>> མི་མཐུན་ཕྱོགས་

<<ཤེས>> མཐུན་ཕྱོགས་

པར་འགྱུར་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷོག་པ་མིན་པ་ཁོ་ན་ལ་མེད་ཅེས་ངེས་པར་བརྒྱུད་པར་
སྒྲོར་ན་ནི། མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་
ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བ་འགག་ཡང་མེད་པའི་བྱིད།

ཙ་ག། གཅིག་ལའང་^②རྣམ་པ་དུ་མ་མཐོང་།།

དེར་ཐལ། བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཏན་ཆོག་གས་གཅིག་ལའང་། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་བྱིར་པོ། །འོ་ན་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཉེས་
པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཅེས་པའི་ངེས་བརྒྱུད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་
མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོག་གས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་ཞེན། སྒྲོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་དོན་མཐུན་པ་ཁོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ལོག་པ་
ཁོ་ནས་མཐུན་པ་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་ཆེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གསུམ།
སྐྱབ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱན་པ་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་།
དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིབ་པ་བྱུབ་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པ་སྐྱབ་དག་དུ་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱབ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་བསྐྱན་པ་གཏན་ཆོག་གས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགག་
པ་)ནི།

ཙ་ག། དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོན་ཞེན།^③

གཏན་ཆོག་གས་བརྗོད་པས་རྒྱས་མ་ཡིན།།

གཏན་ཆོག་གས་དེའི་བདག་ཉིད་སྐྱབ་དག་གིས་སྒྲོན་ཅིང་དེས་བསྐྱན་པའི་གཏན་
ཆོག་གས་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མེད་ན་མི་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་

^② <<རང>> གཅིག་ལའང་

<<ཙ>> གཅིག་ལ་

^③ <<རང>> ཀྱིས་སྒྲོན་ཞེན།

<<ཙ>> ཅེས་སྒྲོན་ཅེན།

རག་གིས་ཚོན་པ་ཉིད་ཅེ་ན། ལྷ་བ་རག་གིས་གཏན་ཆིགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་འབའ་ཞིག་
 བརྗོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་ཁུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 བའི་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་དེས་པར་བརྗོད་^①དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དངོས་སོ་ལ་རི་ལྷ་ར་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཁུ་བ་ལྷ་བ་པའི་ཆོས་ཚོན་པ་
 ལྷ་བ་རག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཡང་དག་དོན་བཞིན་ན་.....།

ཡང་དག་པ་དོན་དམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷ་བ་ཅིག་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་
 ལྷ་བ་ཅིང་། དེའི་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚོན་ཞེ་ན།

ཙ་བ།ནས་པ།

གང་གིས་^②གང་ལ་ཞེས་མ་བརྗོད།

ཕྱོགས་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་ཁྱོད་ལྷ་ར་ན་ལྷ་བ་རག་ཏུ་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟམ་པ་གང་གིས་འབྲེལ་བ་ལྷ་བ་པ་དང་། གཞི་གང་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་
 པ་ལྷ་བ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་རིགས་མི་མ་ཐུན་འདི་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ། མ་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་ཆིགས་རང་ཉིད་བརྗོད་པས་ཚོན་པར་འདོད་ན་ནི། དེ་ལྷ་བྱ་གང་
 ཏུ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དོ། །ཕྱོགས་ཆོས་མ་བརྗོད་པར་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ལྷ་བ་ཅིག་ཏུ་ལྷ་བ་
 མཐོང་བ་ཅན་གྱིས་གཏན་ཆིགས་དང་། དེ་བརྗོད་པ་ལྷ་བ་རག་ཏུ་འབྱུང་ན་ནི།

ཙ་བ། ཤེས་པར་བྱེད་ལས་འདས་པ་བཞིན།

དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་མཐོང་མ་ཡིན།

དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤེས་པར་^③བྱེད་ལས་འདས་པ་བཞིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཚུལ་
 གསུམ་ཆོད་མས་མ་ལྷ་བ་པར་ཕྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་གྱི་^④སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་མཐོང་

^① <<སྐྱ>> བརྗོད <<ཤེས>> <<བསྐྱབ>> <<ཞེས>> བསྐྱབ

^② <<རང>> གང་གིས

<<ཙ>> གང་ཞེས

^③ <<སྐྱ>> <<ཤེས>> <<བསྐྱབ>> <<ཞེས>> བར

^④ <<སྐྱ>> གྱིས <<ཤེས>> <<བསྐྱབ>> <<ཞེས>> གྱི

བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙམ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཉིད་སོགས་སྟུ།

མི་རྟག་རྟགས་སུ་ཐལ་པར་འགྱུར།

མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྟུ་མི་རྟག་པར་སྟུ་བ་པའི་རྟགས་སུ་ཐལ་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུ་བ་ཁས་
ཐངས་སོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་པ་སྟན་པ་)ལ་གསུམ། གཏན་ཆིགས་བརྗོད་པའི་ཆིག་གི་
འཕྲེལ་པ་སྟོན་མི་རྣམས་པ་ལན་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཁྲུ་བ་པའི་ས་ན་
བསྟུ་བ་བྱ་བྱའི་ཐུ་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(གཏན་ཆིགས་བརྗོད་པའི་ཆིག་གི་འཕྲེལ་པ་སྟོན་མི་རྣམས་པ་ལན་ཏུ་མི་རུང་བ་)ནི།
གཏན་ཆིགས་བརྗོད་པའི་ཆིག་གིས་བསྟུ་བ་བྱ་དེ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་མ་པ་སྟན་པ་སྟེ།^①
གཏན་ཆིགས་མིན་ན་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེན།

ཙམ། མ་བསྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་དེ།

རི་ལྟར་གང་ལ་ཞེས་མ་བརྗོད།

དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་ལྟ་བུ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པས་ལན་ཏུ་མི་རུང་
པར་ཐལ། དེ་རི་ལྟར་ལྟན་པ་དང་། གང་ལ་ལྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་པ་ལ་མ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། ལྟན་ཅིག་རྒྱ་བས་^②བསྟུ་བ་བྱ་ལ།

རྟགས་ཆོས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བས་སྟུ་བ་ལ། སྟུ་བ་ཤེད་དང་འབྲ་བ་མེད་ན་མི་འགྱུར་བ་

^① <<སྟུ>> མ་བསྟན་པ་སྟེ།

<<ཤེས>> མ་བསྟན་པ་དེ།

^② <<རང>> རྒྱ་བས་

<<ཙམ>> རྒྱ་བས་

སྟོན་མི་རུས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མིན་པར་བརྟེན་དོ་ཞེས།

ཅུ་བ། དེ་མིན་དཔེ་གཉིས་ལས་འགྲུར་བས།

ཕྱོགས་ཚོས་བརྟེན་པའི་ཚིག་གིས་མེད་ན་མི་འགྲུར་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་དེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་དེ་ནི། ཚོས་མ་ཐུན་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་གཉིས་ལས་གོ་བར་
འགྲུར་བ་གཉིས། དེ་ལས་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(ཁུབ་པ་རེས་ན་བསྐྱབ་ུ་བྱུབ་ཟེན་ུ་ཐལ་པ་)ནི། རྟགས་ལ་མི་རྟག་མེར་
སོགས་ཀྱིས་བྱུབ་པ་རེས་པའི་དུས་ན། བསྐྱབ་ུ་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་ལ་བསྐྱབ་
ུས་བྱུབ་པ་བསྐྱན་པ་རྟགས་ཡང་དག་དང་། མ་བསྐྱན་པ་ཡང་དག་ཏུ་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ།
སྟོན་མེད་དེ། བསྐྱབ་ུའི་ཚོས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོད་གཞི་བསྐྱབ་ུ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཅུ་བ། མི་རྟག་ཉིད་སོགས་མཐོང་བ་དེ།^༡

བསྐྱབ་ུར་གཞན་དག་འདོད་དམ་ཅི།

ཚོགས་དོན་བསྐྱབ་ུར་ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོས་གཞན་དག་འདོད་དམ་ཅི་མི་འདོད་
པར་ཐལ། དེར་བསྐྱབ་ུའི་ཚོས་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ུར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཚོད་
གཞི་ལ་མི་རྟག་ཉིད་སོགས་ཐུན་མོང་^༢པ་དེ། བསྐྱབ་ུར་ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོ་མི་འདོད།
ཚོས་འབའ་ཞིག་ལ་བསྐྱབ་ུར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གཞན་མེད་འུགས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རིགས་པ་ཅན་པའི་འུགས་
དགག་པ་དང་། རྩེ་བྲག་པའི་འུགས་དགག་པ་དང་། སེར་སྐྱ་པའི་འུགས་དགག་པ་ལོ། །དང་
པོ་(རིགས་པ་ཅན་པའི་འུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟེན་པ་)ནི།

ཅུ་བ། རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ།

^༡ <<མེ>> <<སྐྱབ་ུ>> རེ།

<<ཅ>> མེ།

^༢ མ་ཐུན་མོང་ཞེས་སྟུང་དཔེ་བཞི་ལ་སྟུང་ཡང་། མ་ཐོང་ཞེས་པ་ཡིན་སྟུག།

སྤྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། དམ་མཐོང་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ།སྤྱོད་པ་མིན།

དཔེ་དང་ཚོས་མ་སྤྱོད་པ་ལས་བསྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཕྱེད་པ་རྟགས་སོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་
འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་དང་ཚོས་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་
ཕྱེད་ཏུ་ཁས་སྐྱེས་པ་འབྱུང་ཁུངས་དང་། འབྱུང་ཁུངས་ཅན་རྗེས་ཐ་དད་ཁོན་ཁས་སྐྱེས་པ་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཁགས་ནས་ཤིང་གཙོད་ཅེས་པ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ། ལྟ་བུ་ལྟོས་པ་
ཡོད་ཀྱང་། རིགས་པ་ཅན་པས་སྤྱོད་པོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱེས་པས།
གཙོད་ཕྱེད་ཏུ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བརྟན་པ་)ནི། ཚོས་མ་སྤྱོད་པ་ལ་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རག་
དང་། ཤེས་འདོད་ཚོད་པ་འབྱུང་བས་བསྤྱད་ནས་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དག་ཅེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་འབྱུང་།

དག་ཅེས་དག་ཚོས་མ་སྤྱོད་པ་ལས་བསྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཕྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ཏུ་
འབྱུང་བར་ཐལ། དག་ཚོས་མ་སྤྱོད་པ་ལས་དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རག་སོགས་འབྱུང་བས་དཔེར་
བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྗེས་དཔག་གི་སྤྱོད་པ་བརྟན་པ་དགག་པ་)ལ་གསུམ་། དཔོན་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པ་དང་། དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རག་སོགས་གཏན་ཆིགས་སྤྱི་མི་འབྱུང་བའི་ལན་
དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(དཔོན་)ནི།

ཙ་བ། སྤྱོད་ཕྱེད་ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་པས།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རག་ལས་ཤེས་འདོད་སོགས་འགྱུར་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་ཏུ་མི་རིགས་པས་སོ་ཞེ་ན། རེས་དཔག་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་འདོད་དམ། བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་པས་འདོད།

ཙམ། གཉིས་ཀའང་གཞན་ཏུ་འཛོམ་པར་འགྱུར།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱད་གྱི་འབྲེལ་པ་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཆིགས་སུ་ཐལ་ཡོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྐྱབ་དག་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ཡང་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་བས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་གཞན་ཏུ་མི་རིགས་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ཐག་པ་ཉན་ཤེས་གཏན་ཆིགས་སུ་ཐལ་བར་^⑧འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། ཆོས་མཐུན་གཏན་ཆིགས་དེ་མ་ཡིན།

བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཡང་། ཉན་ཤེས་གཏན་ཆིགས་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་བརྗོད་པ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་དེ་ནི་དེའི་ཆིག་ལས་བར་མ་ཆད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ། མ་ཡིན་དེ་ལའང་^⑨སྒྲོན་གཉིས་ཕྱིར།

དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལའང་སྒྲོན་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་ལས་དཔེར་བརྗོད་པ་ཡང་། རེས་དཔག་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པས་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ནམ། བརྒྱད་པས་ཡིན།^⑩ དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་མཐུན་པ་དམིགས་པ་ཤེས་པ་ཡང་རྟགས་སུ་ཐལ་ཡོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཤེས་གཏན་ཆིགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་དམ་བཅའ་ཞེས་པ་ལས་ནི་དཔེར་བརྗོད་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས། གང་དམ་བཅའ་སྐྱོན་པ་དེ་གཏན་ཆིགས་སོ་ཞེ་ན།

^⑧ <<སྐྱ>> <<འགྱུར>> ཉན་ཤེས་གཏན་ཆིགས་སུ་ཐལ་བར་

<<ཤེས>> <<ཞེས>> ཉན་ཤེས་པར་

^⑨ <<འང>> དེ་ལའང་

^⑩ <<སྐྱ>>

<<ཙམ>> དེ་ཡང་

<<ཤེས>> བརྒྱད་པས་ཡིན་ནམ།

ཅ་ག། གནས་སྐབས་ལ་ཡང་གཞན་མི་སྲིད།

དམ་བཅའ་འདྲེན་པའི་དཔེ་དང་། ཆོས་མ་ཐུན་ཉིད་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དམ་བཅའ་འདྲེན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་
ཡང་། ཡན་ལག་ལྷ་ག་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་གཞན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། སྲིད་དུ་ཚུག་གྱུར་
ཚོད་ལྟར་ན། ཆོས་མ་ཐུན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་སོགས་ཡན་ལག་བྱི་མ་བརྟན་པ་
རྣམས་ཀྱང་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་(དཔེར་བརྗོད་ཀྱི་རག་སོགས་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་ཡན་དགག་པ་)

ནི།

ཅ་ག། རང་རང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་བྱིར།

རྣམ་པར་བརྟགས་པ་^②སྲིད་མ་ཡིན།

སྐྱབ་རག་གི་ཡན་ལག་བྱི་མ་རྣམས་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་བརྗོད་པ་
སོགས་^①རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟན་པས། གཏན་ཆིགས་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་པའི་བྱིར་ཞེ་
ན། ལྷས་བྱིན་ལ་གསེར་གྱི་སྟོད་དམ་འཁར་པའི་^③སྟོད་དུ་ཟན་བྱིན་ཞིག་ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་རྣམ་
པར་བརྟག་པ་^④ཡིན་ཡང་རུང་། ལྷས་བྱིན་ལ་མར་གསུམ་དང་ལོ་མ་བྱིན་ཞིག་ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་
བརྟུ་པའི་ཆིག་ཡིན་ཡང་རུང་། སྐྱབ་རག་གི་ཡན་ལག་ལྷ་ལོ་སོ་སོ་བ་དང་། བརྟུས་པ་གང་
ཡང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་དང་། དཔེ་
བརྗོད་པ་སོགས་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པའི་བྱིར།

ཅ་ག། དེ་བྱིར་དུག་པར་.....།

དེའི་བྱིར་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་གཏན་ཆིགས་ཞེས་དུག་པར་ཏེ། དུག་

^① <མེ>><ཚོ>>རྟོག

<པེ>><ལྷར>>རྟོག

^② <ལྷ>><ལྷས>>སོགས་ <ལེས>><ལོས>>རྟོགས་

^③ <ལྷ>>དམ་འཁར་པའི

<ལེས>><ལྷས>><ལོས>>ཁར་པའི

^④ <ལྷ>>བརྟག་པ་ <ལེས>>རྟོག་པ་

པའི་སྐྱ་སྒོས་པས་གཞན་དག་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་ཅེ་ན།

ཙ་བ།དེ་ལ་ཡང་།

ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་གཏན་ཚིགས་སོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚིག་སྟག་པས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བྱལ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དག་ཀྱན་མི་འདོད་ཞེན་གང་།

འདོད་དེ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱིས།

སྐར་སྒོས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དག་ཀྱན་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དེ། གཞལ་བྱ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་ཉིད་ཅེ་ན་ཡང་། དཔེ་དང་ཚོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཏན་ཚིགས་སུ་གང་འདོད་པ་དེ་དཔེར་བརྗོད་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་མི་འབྱུང་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱིས་^①ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་དག་སོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་དག་སོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་^②བཏགས་མིང་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དགོས་པ་མེད་པར་དངོས་ཀྱི་ནི།

སྐྱོད་ན་འདས་པར་^③འདོད་མ་ཡིན།

དམ་བཅའ་བརྗོད་པའི་དག་སོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མིང་འདོགས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པར་ཐལ། དགོས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་མིང་ཉིད་

^① <<སྐྱ>><<བྱས>> བྱས <<ཞེས>><<ཞེས>> ཞེས

^② <<ཕྱེ>><<ཚོ>> རོའ་འདས་པར

^③ <<སྐྱ>><<བྱས>> བཏགས་པ <<ཞེས>><<ཞེས>>

<<མེ>><<སྐྱར>> དོན་ལ་འདས <<ཙ>> ལས་བྲལ་པར

ཕྱི་ནི་རྒྱ་མི་དོན་ལས་ལན་ལ་བཏགས་མིང་འབྲུག་ལང་འདོད་པ་རྟེན་ལ་མ་ཡིན་པའི་མིང་
རོ། །ཐམས་ཅད་མེ་མེའུ་ལ་མེ་ཆེ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡང་དཔའ་བ་ཕུལ་དུ་སྤྱད་བཤོ་བ་ལགས་པའི་
ཆེད་དུ་བཏགས་པའོ། །དཔེ་དང་ཆོས་མ་སྟུན་པ་སྟོན་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་མིང་དང་གཞན་
རྣམས་ལ་བཏགས་མིང་དོ་ཞེ་ན།

ཅེ་བ། རྣམ་གྲངས་ཅེ་མ་.....།

དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ་སྤྱད་པ་དག་གི་ཡན་པལ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་ཏེ་མི་ཡན་
 པལ་རྣམས་ཡང་མ་ཆད་པས་སྤྱད་པ་པོ་ཡིས།

ཡེ་ཤི་པ་(མི་ར་ཡན་དམིགས་པ་མ་མི་རོན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དེས་དང་། ཡན་མ་
མིགས་ལྟར་ལྟར་པར་དག་ཏུ་མཐ་པའོ།

དང་མོ་(དང་ས་)མི། གཤམ་ཉེ་དཔེར་བ་མོ་དང་མོ་ས་མ་ཐུན་པ་གཏན་མིག་ས་མུ་
མིར་བཏར་ནས། གཏན་མིག་ས་མུར་ཐུང་གི་མཆན་ཉིད་མི། དཔེགས་ཀྱིས་བསམ་པ་ཡིན་
པས་ཡན་པ་གསལ་ཅད་མུ་ཉེ་པར་དག་ཏུ་མི་ཐུང་རོ་ཞེན།

ཅུ་བ།རྩ་བ་ཉེང་པ་ལ།

དམིགས་བསལ་ཡོད་པར་སྤྱིད་མ་ཡིན།།

ལུས་པ་དང་ལུས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲི་ལེ་ནང་དུ་མེ་ཐག་འདུས་པ་ལ་ལུས་པ་དམིགས་ཀྱིས་
དགའ་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། སྤྲི་ར་བཏང་ཁས་སྐངས་ན། དམིགས་བསལ་གྱིས་^②གཞོད་པ་ལྟ་
བུ། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྲི་ལེ་དོན་ཁས་སྐང་དུ་ལྷང་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནི། དང་
པོ་ལྟར་ན། གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྐྱར་ནམས་ཀྱང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་སྐྱར་མི་ལུས་ལ། གཉིས་
པ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་སྤྲི་ར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་གསལ་གྱི་དོན་ཐམད་པ་ཡོད་པ་སྤིད་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དཔེར་བརྗོད་ཆོས་མཐུན་ཙམ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་མིང་དུ་ཁས་
སྐངས་པའི་སྤྲི་ར་རོ།

१. <अक्ष> ऐश <अक्ष> ऐश

གཉིས་པ་(གཏན་ཆིགས་ལྷར་སྒྲུང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བ་)ནི། གཏན་ཆིགས་ལྷར་སྒྲུང་
བས་སྒྲོང་པའི་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དེ། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།^①

ཅུག། དེར་སྒྲུང་གིས་སྒྲོང་ཆོས་གཞན་དང་།

མཚུངས་ཏེ་གཏན་ཆིགས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།

དེ་ལྟར་ན། སྒྲ་ཏག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་བཞིན་ཞེས་དཔེ་
དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཏུར་སྒྲ་ཏག་སྟེ། ཆོས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་བཞིན། ཞེས་པ་
ཡང་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་འདོད་པའི་གཏན་ཆིགས་དེར་
སྒྲུང་^②གིས་སྒྲོང་ཞིང་། ཆོས་གཞན་དཔེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་དང་། རྒྱལ་པ་
གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །གཏན་ཆིགས་ལྷར་སྒྲུང་མིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་པ་ནི།
འབྲུག་བ་དང་བཅས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། སྐབས་དང་མཚུངས་པ་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པ་དང་། ཏུས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆིགས་ལྷར་སྒྲུང་བའོ། །ཞེས་གྲངས་
ངེས་བྱས་པའི་ནང་ཏུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་འོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅུག། ཁྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་
སོ། །ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ།

ཁྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི། བསྐྱུབ་བྱ་དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བརྗོད་པ་
སྐྱུབ་དག་དང་སྐྱུབ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་སོ་ཞེས་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །བྱ་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། བཞིན་དེ་དང་ལྷན་པར་གོ་བ་ལྟར་བསྐྱུབ་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་ཞེས་

^① <<སྒྲི>> དེ། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

<<ཞེས>> <<ཞེས>> དང་། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ།

^② <<སྒྲི>> ལྷར་སྒྲུང་

<<ཞེས>> <<བྲགས>> <<ཞེས>> དེར་སྒྲུང་

པས་གཏན་ཚིགས་གོ་བར་བྱེད་དོན་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། བསྐྱེད་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དངོས་སྤྱད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་
པའི་གཏན་ཚིགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་(བསྐྱེད་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། བསྐྱེད་བྱའི་སྤྱི་ཉགས་སུ་ཐལ་བ་དང་།
ཡ་བྱལ་ཉགས་སུ་ཐལ་བ། དགག་པ་གཞན་བསྐྱེད་པའོ།

དང་པོ་(བསྐྱེད་བྱའི་སྤྱི་ཉགས་སུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཅུ་བ། དེ་ལ་ཡང་།

སྤྱི་ཉིད་ཚོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་བྱའི་སྤྱི་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་མཐ། བསྐྱེད་
བྱའི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་ཚོས་ཚོས་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་ཡིན། དང་པོ་སྤྱད་ན།
བསྐྱེད་བྱའི་སྤྱི་ཉིད། བསྐྱེད་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཚོས་ཚོས་ཅན་གྱི་
ཚོགས་པ་ལ་ཁང་བཟང་གི་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཚོགས་པ་ཅན་པས་ཐ་དད་པའི་ཚོགས་པའི་
སྤྱིའི་ཚོས་རོ་པོ་ཐ་དད་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ལས་ཡ་བྱལ་
གང་རུང་ཉགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཉགས་གང་ཤོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་འདོད་མེད་
པའི་ས་བྱལ་པའི་གཏན་ཚིགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྲིད་རང་གི་བསྐྱེད་བཅས་སུ་གཏན་
ཚིགས་སྤྱད་སྤྱང་དུ་བཤད་པའི་གོང་བྱ་རྩ་ཅན་འདི་ཚོས་ཅན། ཉ་ཡིན་ཏེ་རྩ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཚོགས་པའི་ཚོས་ཉགས་སུ་བཤོད་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཡ་བྱལ་ཉགས་སུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཅུ་བ། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བསྐྱེད་བྱ་མིན།

ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བསྐྱེད་བྱ་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་འཐད་པ་མིན་

པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ནི་ལྷ་བ་ཟེན་པས་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། པར་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་
 བརྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་གཞན་གྱི་པར་དབང་བའི་རྟེན་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆོས་ཅན་ཡང་ལྷ་བ་ཟེན་པས་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་
 ཡིན་པ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བརྟེན་པ་)ནི།

ཙམ། རྒྱད་པར་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི།

ཆོས་ཐོབ་.....།

སྤྱི་ལོ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་མི་འཐད་པས་རྒྱད་པར་ཤེས་འདོད་ཆོས་
 ཅན། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་སུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་
 རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དང་ལྡན་པའི་
 ཆོས་གཏན་ཆིགས་སུ་བཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙམ།གཞན་གྱི་མ་ངེས་ལ།

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ན་
 གཞན་གྱི་པར་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱ་མ་པའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་མིག་གི་གཞུང་ལྟ་སྤྱི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 སྤྱི་རྟག་སྟེ་ལྷ་མ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མ་ངེས་པ་འབྱུང་བ་ཅན་དེ་དག་གྱུར་གཏན་
 ཆིགས་སུ་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆིགས་སུ་ཁས་སྐྱར་པའི་ཕྱིར་

གཉིས་པ་(དངོས་རྒྱར་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་

བ་)ནི།

ཙམ། མཁའ་མོགས་ཡོད་ཉིད་སྐྱབ་པ་ཡི།

སྒྲོར་བའང་འགོད་^①པར་མི་བྱེད་འགྲུབ།

དངོས་པོར་གྲུར་བ་ལྷན་མཁའ་དང་བདག་པ་ལོགས་པ་ཡོད་པར་^②སྒྲུབ་པའི་སྒྲོར་
བའང་འགོད་པར་མི་བྱེད་པ་ལོགས་པར་འགྲུར་པར་ཐལ། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དང་བསྒྲུབ་
བྱ་མི་སྤྲིད་པས་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་མི་སྤྲིད་པའི་སྒྲོར་རོ།

གསུམ་པ་(མེར་སྒྲུབ་པའི་ལྷན་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། མེར་སྒྲུབ་ལས་ན་རེ་དེའི་སྒྲོར་བ་ཉེ་པར་བཏགས་པའི་བྱེ་བྲག་
ཡི་རྗེས་སྤྲོད་པ་ལ་ལྷན་པ་གཉིས་ཏེ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་དང་
བསལ་^③ཏེ་འོངས་པའི་ཞེས་པ་འདི་ལ།

མེར་སྒྲུབ་ན་རེ། བྱེ་ཆོས་གཞན་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། གཞན་བྱེ་དོན་བྱེ་
རྗེས་སྤྲོད་པ་གཉིས་ཏེ། གཙོ་མོ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ལྟ་བུ། རང་ལོགས་བསྒྲུབ་པ་
གཙོ་མོར་གྲུར་བ་ལྷན་པར་དང་། གཞན་ལོགས་བཀག་ནས་དེ་ཁོ་ན་འོངས་པ་བསལ་
ཏེ་འོངས་པའི་ཞེས་པའོ། བྱེ་མའི་དོན་ནི་གཞན་བཀག་པ་ཅམ་བྱེས་རང་ལོགས་སྒྲུབ་པར་
འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ལྷན་པར་ལྷན་པའི་གཏན་ཆིགས་དགག་པ་དང་།
བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་གཏན་ཆིགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་(ལྷན་པར་ལྷན་པའི་གཏན་ཆིགས་
དགག་པ་)ལ་གཉིས། མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་བྱེ་གཙོ་མོ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
ཉེས་པ་དེ་སྤྲེས་བྱ་ལ་ཡང་མཆན་པའོ། །དང་པོ་(མཆན་ཉིད་ལྟ་བུ་བྱེ་གཙོ་མོ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་
བྱ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། གཙོ་མོ་རང་མཆན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་མི་འཐད་པ་དང་། གཙོ་མོ་

^① <མེ>><སྒྲུབ>> སྒྲུབ་པ་ཡི། སྒྲོར་བའང་འགོད་

<ཅ་>> བསྒྲུབ་པ་ཡི། སྒྲོར་བའང་འགོད་

^② <སྒྲུབ>> ཡོད་པར་

^③ <རང>> བསལ་

<ཤེས>> ཡོད་པའི་སྒྲོར་

<ཅ་>> གསུམ་

ཞེས་པའི་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་པ་ཅེས་སྐྱབ་ན་སྤྱབ་ཟིན་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་གཙོ་མོ་
རང་མཚན་པ་བསྐྱབ་ཐུང་མི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བ་
དང་། དཔེ་ལ་རྗེས་འཁོ་མེད་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་བསྐྱན་པའོ།

དང་པོ་(རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱ་འགལ་བ་)ཀྱི། རྣམ་པར་སྤྱན་པའི་སྐྱབ་རག་ནི་
དམ་བཅའི་བརྗོད་བྱ་སོགས་ཡན་ལག་ལྡན་དང་སྤྱན་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ནང་ནས་གཅིག་
སྤྱིས་ཐུར་བརྗོད་པ་ནི། གཙོ་མོ་ཡོད་དེ། གསལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་འཁོ་བྱེད་པ་མཐོང་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ཅེས་ལྡན་པ་བདེ་བའི་རིགས་གཅིག་པ་དང་། སྤྱབ་བསྐྱབ་དང་བཏང་
སྤྱོམས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པ་མཐོང་བས་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས། རྒྱ་
གཅིག་^②སྤྱན་དུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པ་གཅིག་སུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཙོ་མོ་
མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་^③སྤྱན་པ་བསྐྱབ་པའོ།

ཙམ། ཆད་མའི་ཡུལ་མི་ཞེས་པའི་ཕྱིར།

མཚན་ཉིད་ལྟ་སྤྱན་གྱི་གཙོ་མོ་རང་མཚན་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་བྱར་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གངས་ཅན་དེ་སྤྱར་འདོད་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་གཞལ་ཡུལ་སྤྱི་མཚན་
ཡིན་པ་མི་ཞེས་པས་ཀུན་ནས་བསྒྲང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙམ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་འགྲུལ།

བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྲུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྒྲངས་ཏེ།
གཙོ་མོ་ཆ་མེད་དེ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་སོ།

ཙམ། རྒྱས་པའི་རག་མིན་བརྗོད་མ་ཡིན།

སྐྱབ་རག་ཡན་ལག་ལྡན་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་

② <<སྤྱ>> = <<ཞེས>> <<བསྐྱབ>> <<ཞོལ>> གི།

③ <<སྤྱ>> <<བསྐྱབ>> རང་ <<ཞེས>> <<ཞོལ>>

རག་གཏན་ཆོག་པ་ཡང་དག་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་ཆད་དང་བཤམ་བའི་རག་བསྐྱས་པ་
ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དཔེ་མ་མེས་འགྲོ་མེད་པ་)ནི། འབྲས་བུས་^①རྒྱ་དཔོག་པ་ལྷག་མ་དང་ལྷན་
པའི་གཏན་ཆོག་པ་ལས་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཆོག་པ་པར་བྱེད་ལ། ཡན་ལག་ལྷ་
ལྷན་གྱི་ཆོག་དེ་ཉིད་གཏན་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།

ཙ་ལ། གཙོ་པོ་མེས་འགྲོ་དང་ལྷན་མིན།

མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་པོ་ཡོད་པ་ཉག་པ་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཐལ།
ཤིང་གི་ཤུན་ལྷག་པ་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་གཅིག་དཔེར་ཁས་ལྷངས་ཀྱང་། གཙོ་པོ་
དཔེ་མ་མེས་འགྲོ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ལ། རག་ཀྱང་ཉེ་བར་འཇལ་མི་རིགས།

སྒྱོར་བ་དག་གིས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཙོ་པོ་ཉེ་བར་འཇལ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། རག་གིས་བསྐྱན་པ་རི་ལྷ་བ་^②བཞིན་ཏུ་གཙོ་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཁས་ལྷངས་འགལ་བ་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་ལ། དམ་བཅའི་དོན་དང་འགལ་བར་འགྱུར།

ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་མཐོང་པའི་ཉག་པ་ཀྱིས་རྒྱ་གཙོ་པོ་གཅིག་
སྟོན་ཏུ་སོང་བར་མི་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་འབྲས་བུ་ཏུ་མ་མཐོང་པའི་ཉག་པ་ཀྱིས་རྒྱ་
གཅིག་ཁོན་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཏུ་རྒྱ་ཏུ་མ་སྟོན་ཏུ་སོང་བར་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའི་དོན་
དང་འགལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཙོ་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་རང་མཆན་པ་ཙན་ལྷན་པ་ནི་ལྷན་པ་ལྷན་
པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

^① <<ལྷ་>> <<བསྐྱས་>> བུས <<པོས་>> <<ཞེས་>> བྱ་

^② <<ལྷ་>> བའི་ལྷན་ <<པོས་>> <<བསྐྱས་>> <<ཞེས་>> བའི་ལྷན་

དང་པོ་(དངོས་)ནི། རྒྱ་ཡོད་པ་ལྷོན་ཏུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་
ལྷོན་ཏུ་སོང་བར་བསྐྱབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་
བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཙ་ག། ཚོད་པ་མེད་ཕྱིར་ཡོད་ཅམ་མིན།

གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་སྤྲིའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་ཡོད་ཅམ་གཞན་
དོན་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་རྒྱོལ་གྱིས་ཀྱང་ཚོད་པ་མེད་པར་བྱུང་བའི་
པའི་ཕྱིར།

ཙ་ག། ཐད་དུ་ཕྱིར་བྱུན་ལ་སོགས་པ་ཞིན།

གསལ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་ཀྱི་^①རྒྱ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡོད་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཕྱིར་བྱུན་ལ་སོགས་པ་པ་ཞིན་ཏུ་གསལ་བ་^②རིགས་མི་མ་ཐུན་ཐ་དད་པ་རྣམས་
ལ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟ་གྱི་རིགས་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ག། རྗེས་འགྲོ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ཅེན།

དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་དེའི་རིགས་ཅན་ཏུ་འབྱུང་ཅེན།

ཙ་ག། རིགས་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅན།

གསལ་བ་^③ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་རིགས་གཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་གས་གང་བཀོད་ཀྱང་། ལྟར་སྒྲུང་གསུམ་པོ་གང་ཏུང་
གཅིག་ལས་མི་འདུང་བའི་ཕྱིར།

^① <<སྤྱ>> གསལ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་ཀྱི་

<<ཞེས>> བསལ་བ་རྣམས་ལ་རིགས་ཀྱིས་

^② <<སྤྱ>> གསལ་བ་

^③ <<སྤྱ>> གསལ་བ་

<<ཞེས>> བསལ་བ་

<<ཞེས>> བསལ་བ་

གཉིས་པ་(ཉིས་པ་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་)ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་།
ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་དང་། མ་ངེས་པ་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི།

ཙ་ལ། གཞན་དུ་འབྲས་ཀྱི་གཅིག་པ་ཉིད།^①

རིགས་གཅིག་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་སྤྲོད་པ་མཚོང་སྟེ། གཞན་དུ་དེ་ཙམ་ལྟ་ལ་
སྒྲིང་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ཀྱི་གཅིག་པ་ཉིད་མཚོང་བས་སོ་ཞེན། འབྲས་ཀྱི་གཅིག་
མཚོང་བས་རིགས་གཅིག་རྗེས་སྤྲོད་པར་མི་ལྷུང་བར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་མིག་དང་
གཟུགས་དང་། སྒྲང་བ་དང་། ཡིད་ལྱེད་སོགས་ལ་གཙོ་བོ་རྗེས་སྤྲོད་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲས་
ཀྱི་ནམས་གཅིག་སྟེང་པ་^②མཚོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་གཉིས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་སྟོན་ཅིག་
ལྟེན་སྟེན་ཕྱིས་^③འབྲས་ཀྱི་གཅིག་མཚོང་བས། རང་གི་རང་བཞིན་དུ་ལྷུང་པ་ཉེར་ལེན་
གཅིག་སྟོན་དུ་སོང་བར་བསྟུབ་པ་ཡིན་ཀྱི། སྟོན་ཅིག་ལྟེན་སྟེན་གཅིག་ཁོན་སྟོན་དུ་སོང་
བར་མི་སྟུབ་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེན།

ཙ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལའང་དེར་འགྱུར།

ཉེ་བར་ལེན་པའང་འབྲས་ཀྱི་གཅིག་མཚོང་བས་རང་གི་རང་བཞིན་དུ་ལྷུང་པའི་རྒྱ་
གཅིག་ཁོན་རྒྱུ་ལ་ལུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྐྱེས་ཀྱི་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སྤྲོད་པོ་ལ་ལུས་པར་ཐལ། ལྷས་
པར་ལེས་པ་དེ་དྲངས་པ་^④དང་། མཐར་སྟོ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་ཀྱི་རིགས་གཅིག་པ་
མཚོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཙ་པའི་ལུས་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །དྲངས་པ་དང་། རྟོག་པ་
སོགས་ཀྱི་རོལ་དེ་ཙམ་ལྟ་ཁོན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེས་ཀྱི་པའི་རང་བཞིན་མིན་ནོ་ཞེན།

^① <<དང>> གཅིག་པ་ནི།

<<ཙ>> གཅིག་ཀྱི་ནི།

^② <<སྟེང་པ་ལྟ་ལ་>> སྟོན་ཅིག་ལྟེན་སྟེན་ཕྱིས་ <<ལེས>> .

^③ <<སྟེང་པ་>> སྟེང་པ

<<ལེས>> ལྟེན་པ

^④ <<སྟེང་པ་>> དྲངས་པ

<<ལེས>> དྲང་པ

ཙ་བ། བྱི་མིན་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཡོད་ཕྱིར།

བྱི་རོལ་དེ་ཙམ་ལྷ་ཁོ་ན་ལ། དྲངས་བ་^①ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་འཐད་བ་མིན་པར་ཐལ། དྲངས་བ་དང་སྐྱོ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱེས་བྱ་ལ་ཡང་མཐོང་ངམ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་འཇུག། ཐ་དད་དུ་འཛིན་གྱིར་བྱུང་། འབྲས་བྱ་གཅིག་པས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཙོ་ལོ་གཅིག་འདོད་པ་གཉིས་ཀར་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ལྡན་པའི་གཏན་ཆིགས་ཆོད་ལྡན་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བ་སོགས་གཞན་བཞི་ལའང་། རྗེས་དཔག་གཞལ་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཁས་སྒྲངས་འགལ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་འགལ་བ་ཉིད།

སྒྲུང་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་ལོ་ཡོད་པ་སོགས་བསྐྱབ་པ་གཏན་ཆིགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱན་ནས། འགལ་བའི་སྐྱོན་སྐྱོན་བ་ནི། དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་གི་ཤུན་ལྷགས་སོགས་ཤིང་སྒྲ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་། རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྱུང་གི་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་ཞིགས་པས་རྟགས་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་^②ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(མ་ངེས་པ་བསྐྱན་པ་)ནི།

ཙ་བ། མ་ངེས་པར་ཡང་འབྱུང་.....།

རྟགས་མ་ངེས་པར་ཡང་འབྱུང་ཏེ། ཤིང་རྫོན་^③དང་ཁམ་པོར་ལ་སོགས་པས་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་གང་རུང་^④ལས་མི་འདའོ།

ཙ་བ།དཔེ་ནི།

^① <<ལྟོ>> དྲངས་བ

<<ཤེས>> དྲང་བ

^② <<ལྟོ>> ཤིང་རྫོན་

<<ཤེས>> ཤིང་རྫོན་

^③ <<ལྟོ>> ཕྱིས་ <<ཤེས>> <<འགྲུས>> <<ཞོལ>> ཕྱི

^④ <<ལྟོ>> གང་རུང་

<<ཤེས>> གང་རུང་བ

བསྐྱབ་བྱས་འཕངས་^①ཡང་.....།།

དམ་བཅའི་ཆོག་དེས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་འཕངས་ཡང་། དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལྷན་ན།
དཔེ་ནི་བསྐྱབ་བྱས་དམན་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དཔེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་འཆད་
པས་དོན་འདྲའོ།

ཙ་བ།དེ་ཡོད་མིན།།

གཙཾ་པོ་རྗེས་སྤྲོད་པའི་དཔེ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷན་ན་བསལ་བ་ཐ་
དད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆད་དང་ལྷན་པ་དང་རྒྱ་དང་།
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དང་། ལུས་པ་འཇུག་པའི་དང་། ལྷ་ཆོག་མ་པའི་རོ་བའི་གཏན་ཆོག་ས་
ལྷག་མ་བཞིས་ཡང་དངོས་སྤྲོད་པོ་ཡོད་པ་སྐྱབ་ན། ཆད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞི་དཔེ་ཐམས་ཅད་སྦྱར་བར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དག་ག་པ་)ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་
དག་ག་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ལུགས་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་
རྟགས་ཀྱི་ཡངས་ངེས་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་བསྐྱབ་པ་གཞན་ལུགས་མཐའ་དག་
བཀག་པ་ལ་ལྟོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དག་ག་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ལུགས་བསྐྱབ་པ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ལྱུ་མིན་.....།།^②

གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་རང་ཕྱོགས་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་མ་ངེས་པ་^③ཁྱོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་
ལུགས་མ་ལྱུ་བྱས་ཡང་། རང་ལུགས་ལྷ་མི་རྟག་པར་མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

^① <<རྗེ>> <<ཆོན>> འཕངས་

<<ཙ>> ཡོངས་

^② <<ལྷ>> མ་ངེས་པ་

<<ཤེས>> མ་ངེས་པོ་

^③ <<རང>> ལྱུ་མིན་.....།།

<<ཙ>> ལྷ་མིན་.....།།

ཅ་པ།ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ།

གཞན་ལུགས་བཀག་པ་ཅེས་བསྒྲུབ་བྱུང་འགྱུར་པ་མིན་པར་ཐལ། ཆར་བབ་པའི་འབྲས་ལུ་
རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གངས་ལུ་བ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་བཀག་ནས་རང་གི་དོ་བོ་ཁྱད་པར་ཚུ་
ཁྱུང་གང་བ་ལས་བསྒྲུབ་བྱུང་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་རྟོགས་ཀྱི་གངས་དེས་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཅ་པ། འགྲེགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་མ་ཡིན།

གཞན་ལུགས་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་དཔེ་དང་འགལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲངས་
འགལ་བ་གཉིས་སུ་དེས་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆར་
པའི་སྟོན་བསྟན་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལ་གཞོད་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་པ། སྟོར་བ་གཉིས་ཀྱང་རིགས་མ་ཡིན།

གསལ་བ་^②རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཐ་དད་འབང་ཞིག་དུ་ཐལ། གཙོ་བོ་
གཅིག་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། སྐྱི་གཅིག་སྟོན་དུ་
སོང་སྟེ། གསལ་བ་^③རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་སྟོར་བ་
གཉིས་ཀྱང་རིགས་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱབ་པ་མ་དེས་ཤིང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་^④རྗེས་
འགོ་མི་ཤེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་པ། རྗེས་ཐོགས་ན་ནི་རྫོགས་པ་ལ།

སྒྲར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་ན། ཐ་དད་འབང་ཞིག་དུ་ཐལ་བ། གཞན་ཐོགས་བཀག་པའི་
རྗེས་ཐོགས་ལ་ནི་རྫོགས་པ་མ་མི་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གཅིག་སོང་བ་མཐའ་གཅིག་དུ་དེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

^② <<སྐྱེ>> གསལ་བ་

<<ཞེས>> བསལ་བ་

^③ <<སྐྱེ>> དང་

<<ཞེས>> <<བཀགས>> <<ཞོལ>> ལ་

^④ <<སྐྱེ>> གསལ་བ་

<<ཞེས>> བསལ་བ་

ཅ་ལ། གཅིག་བསལ་བ་ལ་འདི་^①མི་རིགས།

གཙོ་ལོ་གཅིག་ལས་སྤྱེ་བ་འབྲུག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤྱེ་བ་
བསལ་^②བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆིགས་འདི་མི་རིགས་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་གཞན་ལུགས་གཅིག་བསལ་བ་^③སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ལ་དེ་མི་རིགས་ཞེས་བཤད་
དོ།

ཅ་ལ། རྣམ་ལྡན་བཞིན་དུ་ལྷ་ཉིད་མིན།

གཞན་ཡང་། ཁྱད་པར་ཆོད་^④ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས། རྣམ་པར་ལྡན་
པའི་གཏན་ཆིགས་ལྷ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་བསལ་ཏེ་འོངས་པའི་གཏན་ཆིགས་ལྷ་ཉིད་སྐྱར་
བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ། གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པའི་རྗེས་ཐོགས་^⑤ལ། གཅིག་བསལ་ཏེ་
འོངས་པ་ཞེས་སྐྱར་རིགས་ཀྱི་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལས་འོངས་པ་མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(རང་ལུགས་བསྐྱུབ་པ་གཞན་ལུགས་མཐའ་དག་བཀག་པ་ལ་ལྷོས་ན་ཐུག་པ་
མེད་པ་)ནི།

ཅ་ལ། རྒྱལ་བ་རེ་རེ་བཀག་པ་ལས།

གལ་ཏེ་རྗེས་ཐོགས་མར་འདོད་ན།^⑥

རྒྱལ་བའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་ཉིད།

བསལ་འོངས་^⑦རྣམས་སུ་ཐལ་བར་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

^① <<རང>> བསལ་བ་ལ་འདི <<ཅ>> གསལ་བ་ལ་འདི

^② <<སྤྱེ>> གསལ་ <<ཤེས>> <<བྱས་>> <<ཞོལ>> བསལ་

^③ <<སྤྱེ>> གསལ་བ <<ཤེས>> བསལ་བ

^④ <<སྤྱེ>> <<བྱས་>> ཆོད

<<ཤེས>> ཆོད <<ཞོལ>> ཆོད

^⑤ <<སྤྱེ>> ཐོགས་ལ།

<<ཤེས>> <<བྱས་>> <<ཞོལ>> ཐོགས་ལ།

^⑥ <<ཤེས>> <<སྤྱེ>> གལ་ཏེ་རྗེས་ཐོགས་མར་འདོད་ན།

<<ཅ>> གལ་ཏེ་རྗེས་ཐོགས་མི་འདོད་ན།

^⑦ <<རང>> བསལ་འོངས་ <<ཅ>> གསལ་འོངས་

ཆོལ་པ་རེ་རེ་ནས་མ་འདུས་པ་བཀག་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་གཞན་ཚོགས་བཀག་པའི་
རྗེས་ཚོགས་ལ་འདོད་ན། ལྷག་པ་མེད་པའི་བསལ་འོངས་རྣམས་སུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ།
གཞན་གྱི་ཆོལ་པའི་ལན་ལ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་(ལྟར་སྒྲར་གི་མཆན་ཉིད་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཆོད་སྐྱབ་མཐའ་པོའི་
ལྷགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྒྲིའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དར་པོ་(ཆོད་སྐྱབ་མཐའ་པོའི་ལྷགས་
དགག་པ་)ལ་གསུམ། མ་གྲུབ་པ་དང་མ་རེས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཐའ་མ་ཆོད་པས་
སྒྲོན་ཆགས་པ་དང་། ལགལ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། བརྗོད་དགོས་
པ་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པའོ།

དར་པོ་(མ་གྲུབ་པ་དང་མ་རེས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཐའ་མ་ཆོད་པས་སྒྲོན་
ཆགས་པ་)ནི།

ཅན། ཆོད་པ་སྐྱབ་^②པ་ནས་ནི།

ཆོད་པ་སྐྱབ་པ་ནས་ནི་མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་རེས་པ་དང་ལགལ་པའི་དོན་ནི་གཏན་
ཆོགས་ལྟར་སྒྲར་པའོ། །མ་གྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན། མིག་གི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་
རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་། མ་རེས་པ་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་། ལགལ་
པ་གཉིས་ཏེ། དྲེ་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲི་དབང་པོས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་རྟག་གོ་ཞེས་པ་དང་།
གངས་ཅན་པས་སྐྱ་ལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་སྒྲི་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཅན། མ་གྲུབ་དབྱེ་བ་བརྗོད་མ་ཡིན།

མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཅན་ལ་དགོས་ཀྱས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
པའི་དབྱེ་བ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གཉིག་ལ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཏུ་མ་ཡོད་པ་དང་། མ་གྲུབ་
པའི་མཆན་ཉིད་བརྗོད་དེགས་པ་བརྗོད་པ་མིན་པས་རྟགས་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་བ། འབྲུལ་བ་ལ་ཡང་བརྗོད་མ་ཡིན།

འབྲུལ་བ་ཅན་མ་དེས་བ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་བརྗོད་པ་མིན་པའི་བྱིར་
དེས་བརྗོད་པ་ཅམ་རིགས་བ་མིན་ནོ།

ཅ་བ། དེ་ནི་སྤྱན་མོང་མིན་པའང་ཡོད།^⑨

འགལ་བ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡང་།

མ་དེས་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། མ་དེས་པའི་གཏན་ཆིགས་དེའི་སྤྱན་
མོང་མིན་པའང་ཡོད་པ།^⑩ འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
བསྟན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཅ་བ། འགལ་བ་གཅིག་ནི་མཚུངས་པར་རོ།^⑪

གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་སྤྱན་མོང་མིན།

འགལ་བའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དཔེ་བྱས་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགལ་བ་གཅིག་
གི་ནི་མཚུངས་པ་རྒྱ་ལྗོད། རྩོམ་པ་ལྟོས་ན་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐོང་བས་མ་
དེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། འགལ་བའི་དཔེ་གཅིག་ནི་མ་གྲུབ་པའམ་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་མ་
དེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་^⑫ནས་གཉིས་སྤྱེལ་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་)ནི།

ཅ་བ། བརྗོད་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་མཆན་དང་།

འདོད་ལ་གཞོད་ཁྱེད་ཀྱང་མ་བརྗོད།

སྒར་བཤད་པའི་དེ་དག་ནི་འགལ་རྟགས་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་ཁྱོགས་སྒྲུབ་མི་ལུས་

^⑨ <<རང>> ཡོད།

<<ཅ>> ཡིན།

^⑩ <<རང>> མཚུངས་པར་རྒྱ།

<<ཅ>> མཚུངས་པར་རོ།

^⑪ <<སྤྱ>> མ་སྤྱན་མོང་མིན་པའང་ཡོད་པ།

^⑫ <<སྤྱ>> བརྟགས་

<<ཤེས>> བརྟགས་

<<ཤེས>> <<བཀྲས>> <<ཞོལ>> སྤྱན་མོང་མིན་པའང་ཡོད་པ།

ཡེ་ཤིང་དང་། རག་པ་ཡེ་གཏན་ཆོག་མ་ཟུང་མི་རྟོག་མ་པར་ཐལ། བསྐྱལ་བྱ་པ་མ་ཕྱོག་པ་
བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཤི། རྒྱ་མཚན་དང་ཞེ་འདོད་པ་གཞོན་ལྟེན་ཤི་དཔེ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མ་
བརྟོད་ཡེ་ཤིང་རོ།

གཉིས་པ་(གཞན་པའི་ལྷན་དགའ་པ་)པ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལྷན་
དགའ་པ་དང་། ལྷེ་ལྷན་པའི་ལྷན་དགའ་པ་ལོ།

དང་པོ་(རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་)ནི།

ཅན། རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ངེས་པ་སྟེ།

དེགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། བརྒྱུལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་འགའ་བ་དང་།
 སྐལ་མ་དང་མཚུངས་པ་དང་། བརྒྱུལ་བ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཏུས་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གཏན་ཆེགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བརྒྱུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཀི་མ་དེས་པ་སྟེ།
 དེ་ཡང་སྟོགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་བརྒྱུལ་བ་སྟེ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོགས་ཁོན་ལ་གནས་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལོ། །

ཅ་བ། བྱད་པར་ཡོད་མིན།

ལྷོགས་པས་གཞན་ལ་མར་འཇུག་ཅིང་། ལྷོགས་ཁོན་པ་མི་འཇུག་པ་མ་རེས་པའི་
 འོན་ཏེ་མི་འཇུག་པར་ཐམ། འགལ་པ་དར་མ་ལྷུ་པ་པོ་གས་པས། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་
 བར་ཡོད་པ་མིན་པའི་མིར་རྟོ། །ཡང་ན། མ་རེས་པའི་སྐྱ་གཞན་ལ་གནས་པ་འཛོལ་པ་ཡོད་
 པ་མིན་པར་ཐམ། དེ་པ་སྐྱུ་པ་ལྷེད་གར་པ་ཤོད་ལྱང་། མ་རེས་པར་འཇུག་པའི་མིར་རྟོ། དཔེ་
 མ་པ་ཐུན་མོན་གཏན་མེད་སྐྱ་མི་འཇུག་པ། དཔེ་པ་ཐུན་མོན་མི་དེ་པ་འཇུག་པས་མ་རེས་
 བར་འཇུག་པའི་མིར་རྟོ། །འཇུག་ལྷེད་མིགས་ཁོན་པ་འཇུག་པ་གཏན་མེད་སྐྱ་མི་དོན་ཡིན་
 པ། དེ་པས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་མ་རེས་པ་ཡིན་ན། མི་མ་ཐུན་ལྷོགས་ཁོན་པ་འཇུག་པ་ཡང་།
 མ་རེས་པར་འཇུག་ན་མི་མིགས་རྟོ། དེ་གཞན་ཡང་མེད་པ་ལྷུ་པ་ལྷེད་ལྷོགས་ལྷུ་པ་པར་

མེད་པས་མ་དེས་པ་ལས་གཞན་ལག་ལ་ཉག་ས་^⑨ སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་པའི་ཆོས་
ལས་ཕྱོག་པ་གཞན་པ་འཇུག་པ་མ་དེས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་དང་མ་དེས་པར་འབྱུང་ན་དེ་
ནི་མི་རིགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ཙ་ལ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་ལག་ལ་བ་ཅན་ལག་ལ་བའོ་
ཞེས་པ་ལ།

ལག་ལ་བ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་^⑩ མིན།།

སྒྲུབ་པའི་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཕྱིས་དེ་དང་ལག་ལ་བ་ཁས་སྒྲངས་ན། གྲུབ་མཐའ་དང་
ལག་ལ་བའི་^⑪ ལག་ལ་ཉག་ས་སྤྲོད་ཏེ། དཔེར་ན། བྱེ་ཐག་པས། རྩས་ནམས་ནི་རྩས་
གཞན་གཙོ་མོར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྩལ་སྒྲུབ་པ་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩས་ཆོས་པ་དང་།
ལུས་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཕྱིས་རྩལ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། རྩས་ཆོས་པ་མིན་ཏེ། ལུས་ཅན་
མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལག་ལ་བའི་གཏན་ཆོག་སྤྲོད་པ་དུ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་དང་། དམ་བཅའ་ལག་ལ་བའི་སྤྱོན་ལས་གཞན་དུ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་མོན་ལྷུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་ཅན་^⑫ མིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་ཡང་། མ་དེས་པ་མིན་པར་ཐལ། ལོག་པ་སྐྱབ་པའི་ལག་ལ་བ་དེ་ཉིད་དེ་ལག་ལ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ལ། གང་ལས་སྐབས་སྤྲོད་པ་པ་དེ།།

གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འགོད་པའི་སྐབས་དང་
མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་འདི་ལ།

གང་ལས་སྐབས་སྤྲོད་པ་པ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་འགོད་པ་ནི་སྐབས་དང་

^⑨ <<སྤྲོད་>> ལག་ལ་ཉག་ས་

<<ལེས་>> ལག་ལ་ཆོག་ས་

^⑩ <<སྤྲོད་>> ལག་ལ་བའི་

<<ལེས་>> ལག་ལ་བས་

^⑪ <<པར་>> གཞན་

<<ཙ་>> བཞིན་

^⑫ <<སྤྲོད་>> སེམས་པ་ཅན་

<<ལེས་>> སེམས་པ་དབབ་ཅན་

མཚུངས་པའི་ཞེས་པའི་གཏུན་ཆོག་གས་ལྟར་སྒྲར་གཞན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བདག་ནི་^②མི་
རྟག་ཤེ། ལུས་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་དེ། གླེ་མི་རྟག་ཤེ། རྟག་པའི་ཆོས་ནི་
བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་དང་མཚུངས་ཏེ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་
མ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་གཏུན་ཆོག་གས་སུ་སྟོན་པའོ་ཞེས།

ཙ་ལ། མ་དེས་པར་འགྱུར།

དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲར་སྒྲར་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་མ་
དེས་པར་འགྱུར་བ་ཅེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པའོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ།

རྟག་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྒྲར་ན་ནི། ཐུན་མོང་
མིན་པའི་མ་དེས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་བྱུང་པར་མེད་པས་
བསྐྱབ་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་མཚུངས་པ་ཞེས་པའི་མ་གྲུབ་པ་གཞན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གླེ་རྟག་
ཤེ། རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྒྲ་བཤེས་ཞེས།

ཙ་ལ། མ་གྲུབ་མིན། དུས་ལས་ཁུར་ནས་བརྗོད་པ་ནི་དུས་ལས་འདས་
པའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ།

མ་ཆར་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན། གླེ་ལ་དམ་བཅའ་ཅེས་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་དེས་པར་བྱ་པའི་དོན་དུ། གཏུན་ཆོག་གས་པ་གོད་པ་ནི་སྒྲར་སྒྲར་
མིན་ཏེ། དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆེ་ཐག་པའི་ལུགས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་ལ། བྱེ་བྲག་པའི་སྒྲར་ན།

བྱེ་བྲག་པའི་ལྷ་རྩ་ལྷ་རྩ་གསུམ་སྟེ། མ་ལྷ་པ་པ་དང་། མ་བསྟན་པ་དང་། ཡོད་
མེད་དང་། ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའོ། །མ་ལྷ་པ་པ་ནི། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་
ལྷ་པ་སྟེ། དཔེར་ན། མེ་དུའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱེ་ཚོམ་གྱི་རྩོམ་མ་ལྷ་པ་པ་དེ་ལ་དུ་བ་སྟོས་
པ་ནི་མ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྷ་རྩ་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ནི་རྩ་ཅན་དེག་གོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྩ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་བ་ལང་འོ་ཞེས་སྟུན་ནི།
སྟུན་པར་བྱ་བ་ཐེ་ཚོམ་དུ་སྟུན་པའོ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། མེད་པ་འཕམ་ནི་འགལ་པར་འགྱུར།

རྟགས་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་པ་མ་ལྷ་པ་པ་ཞེས་པ་ལྷ་རྩ་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔེ་
ལ་མ་ལྷ་པ་པ་ཡིན་ན་ནི། དཔེ་མེད་པ་འཕམ་ནི་སྟེ། དཔེ་ཡང་དག་མེད་པ་དང་། ལྷ་པ་པ་མ་ལྷ་པ་
པ་ཡིན་ལ། ཚེད་གཞི་ལ་མ་ལྷ་པ་པ་ཡིན་ན། གཏན་ཆེགས་འགལ་པར་འགྱུར་གྱི་མ་ལྷ་པ་པ་
མིན་པའི་བྱིར། རྩ་ཅན་ལས་རྟོག་པ་ལང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །
རྩ་ཅན་ལས་རྟོག་པ་རྟོག་པ་ལང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཏན་ཆེགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །

ཙ་ལ། བརྟོག་པ་མ་ཆང་བརྗོད་པ་ཡིན།

གོང་གྱི་རྩ་ཅན་འདི་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་
ཡང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། གཏན་ཆེགས་ལྷ་རྩ་མ་ཆང་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་འོ། །
དེས་ན་བྱེ་བྲག་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྷ་རྩ་དོ། མ་ཆང་བ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་དང་
བཅས་པ་ཁོ་ནའོ།

གཉེས་པ་ལེ་ཏུའི་མཆན་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་ལ། ཆང་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྤྲོད་
དཔག་པའི་ལེ་ཏུ་སྟེ་གསུམ་པའོ།

ཆང་མ་ཀུན་ནས་བདུས་པའི་རྣམ་པ་གདམས་པའི་ཆེན་གྱི་གདུང་བ་འཛོམས་བྱེད་

རིག་པའི་^①རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་རྗེས་སྤྲད་པ་ག་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་གསུམ་
པའི་འགྲེལ་བའོ། །

^① འདིར་རྒྱུད་དཔེ་བཞེ་ཀར། རིག་པའི། ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བརྟན་བཅོས་ལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་པོར་དོན་མ་མཐོང་རྣམ་རིགས་པའི་ཞེས་སམ་སྟུང་།

དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱས་པ།

གཉིས་པ་དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱས་པ་ལ་གཉིས། ལེ་ལེ་གཞུང་བཤད་པ་
དང་། ལེ་ལེ་མཆན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ⁹ དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་།
དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་མཆན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་(དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་)ལ་གསུམ། དངོས་
དང་། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བརྗོད་བྱའི་བྱུང་པར་དང་། དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་པ་དག་གསུམ་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ལ་གསུམ། རྒྱལ་པ་དཔེས་སྟོན་པ་དང་། དཔེ་གང་གིས་
རྒྱལ་པ་གང་སྟོན་པ་དང་། སྟོར་པ་དཔེར་བརྗོད་པའོ།

དང་པོ་(རྒྱལ་པ་དཔེས་སྟོན་པ་)ནི། རྟོག་གི་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་ནམས་ལས།
ཕྱོགས་ཆོས་ཅམ་སྟོན་པ་སྟོར་པ་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དག་གི་ལོག་རྟོག་དག་གི་པའི་ཆེད་དུ།
རྒྱལ་པ་དཔེས་པའི་བར་བསྟན་དགོས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱའོ།

ཙམ། ཚུལ་གསུམ་ཉགས་ཞེས་¹⁰བརྗོད་པ་ལས།

ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ལེགས་གནས་པའི།

ལྷག་མ་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ།

དཔེ་ཡིས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད།

ཚུལ་གསུམ་ཆར་པའི་ཉགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་བརྗོད་པ་ཅམ་
ཀྱིས་སྟོར་པ་ཡང་དག་ཏུ་བསྟར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ལེགས་པར་
གནས་པའི་ལྷག་མ་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་མ་ཐུན་དཔེ་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་དཔེ་

⁹ <<རྟོན>>དུ་པའི་མཆན་པ་སྟེ། ལེ་ལེ་གཞུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་གི་ཕྱགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱགས་དག་གསུམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས་ཀྱི། དཔེ་ཡང་དག་དང་། དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མ་ཐུན་པོག་གསུམ་ ༩༩༩ རང་དུ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཆོད་སྒྲུབ་མ་ཐུན་པོག་
ཕྱགས་དག་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཉིས་པ་གང་ལས་བསྟོན་མ་ཆེད་པས་མཆན་པ་འདིར་ <<རྟོན>>དུ་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་ལ་གཉིས། དང་གི་
ཕྱགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱགས་དག་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པའི་ས་བཅད་གཉིས་ལ་སྟོར་དགོས་པོ།

¹⁰ <<པེ>><<སྒྲུབ>>ཞེས་

<<རྟོན>>ཞེས་

ཡིས་ངེས་པར་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དཔེ་གང་གིས་ཁྱབ་པ་གང་སྒྲོན་པ་)ནི།

ཙམ། བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟགས།

བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མེད་ཉིད་གང་།

ཆོས་མ་སྤྲོད་ཅིག་གོས་དང་བཅས་ཉིད།

དཔེ་ལ་རབ་ཏུ་བསྒྲོན་པར་བྱ།

ཆོད་གཞི་དང་གང་ཆོས་མ་སྤྲོད་པ་དང་ཅིག་གོས་ཆོས་མི་མ་སྤྲོད་པ་དང་བཅས་པ་
ཉིད་དཔེ་གཉིས་ལ་རབ་ཏུ་བསྒྲོན་པར་བྱ་སྟེ་རྟགས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཁྱེད་
པ་མ་སྤྲོད་དཔེ་ཡང་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྒྲོན་ཞིང་། རྟོག་ཁྱེད་ལྷགས་ལ་སྒྲོན་ལ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་མེད་ན་གཏན་ཆེགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་ཁྱེད་མི་མ་སྤྲོད་དཔེ་ཡང་དག་གིས་
དངོས་སུ་བསྒྲོན་ཞིང་། རྗེས་ཁྱེད་ལྷགས་ལ་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙམ། མ་ཡིན་དགག་གི་^②དགག་པ་དང་།

དེ་བཞིན་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡང་།

དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱེད་པ་གཉིས་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་གནས་ཏེ།
མ་སྤྲོད་དཔེ་བྱས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ལ། མི་རྟགས་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པས་
ཁྱེད་པ་མ་ཡིན་དགག་གི་དགག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྒྲོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡང་སྟེ། མི་རྟགས་པ་མེད་པ་ལ་བྱས་པ་མེད་
པ་བདག་མེད་པར་དགག་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་དགག་ནི།
དགག་བྱ་ཆེག་གིས་ཟེན་པར་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་འཕངས་པ་མེད་པ་དང་། མ་
ཡིན་པར་དགག་པ་ནི། དགག་བྱ་ཆེག་གིས་ཟེན་པར་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གཞན་
འཕངས་པ་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་དང་། ལྷགས་ལ་

འཕེན་པ་དང་། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་པ་སྟེ།
གཞན་ཏུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གསུམ་པ་(སྟོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་)ལ། སྐབས་ལག་གིས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་པན་ཚུན་
ཏུ་བྱུང་བ་དེས་པར་བསྟན་པ་^①མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་
གཞོད་པ་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(སྐབས་ལག་གིས་རྟགས་ཆོས་གཉིས་པན་ཚུན་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་
པ་)ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱུང་བ་སྟོན་པ་དེ་ལྟར། རྟགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིག་ཤོས་ལ་
བྱུང་བ་དེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྟགས་ལས་གཞན་ལ་འབྱུག་ན་ཡང་། མ་དེས་པར་
འབྱུར་རོ་ཞེན།

ཅ་བ། མ་བྱས་པ་ལས་རྟག་པའམ།

འཛིག་པ་ལས་འདིར་འབྲས་ཉིད་ཏུ།

འདི་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད་བྱས་ན།

མ་བྱས་འདོད་མིན་མཚུངས་རྗེས་འགྲོ།^①

སྐབས་ལག་གིས་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་^①གཉིས་བྱུང་ཆེ་ཆུང་མཚུངས་པར་པན་ཚུན་རྗེས་
སུ་འགོ་བ་དེས་པར་སྟོན་པ་མི་དེགས་པར་ཐལ། བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ།
བྱས་པས་མི་རྟག་པ་ལ་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་པས་རྟག་པ་ལ་བྱུང་བར་སྟོན་ན། རྟགས་ཡང་
དག་ཁ་ཅིག་ལ། མཚན་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་། འདོད་པ་མིན་པའི་དོན་ཐོབ་པར་འབྱུར་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྟོན་ན། མ་བྱས་པ་ལས། གཞི་ལག་སྐྱབ་འདོད་མེད་པའི་
རྟག་པ་བསྐྱབ་པའམ་འཛིག་པའི་རྟགས་ལས་འདིར་འབྲས་ཉིད་ཏུ་སྟེ་བྱས་པ་སྐྱབ་དགོས་
པར་བྱུང་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེས་སུ་བརྗོད་བྱས་ན་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁས་བྲལ་དགོས་

^① <<སྐྱ>> བ <<ཤེས>> <<བྱས་པ>> <<ཞེས>> བྱ

^② <<སྐྱ>> <<བྱས་པ>> བ <<ཤེས>> <<ཞེས>> བཅོས

^③ <<རང>> རྗེས་འགྲོ།

<<རྗེས>> རྗེས་འགྲོ།

པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁུབ་པ་ནི། ཚོལ་བྱང་གིས། མི་རྟག་པ་ལ་ཁུབ་པ་བསྟན་དགོས་ན། མྱོག་
ལ་སོགས་པ་ཚོལ་བ་ལས་བྱང་བའམ་ཡང་ན་རྟག་པ་རྩ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་
བྱས་མི་རྟག་། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པ་དང་། གང་མི་རྟག་པ་མེད་པ་ལ་
བྱས་པ་མེད་པས་ཁུབ། དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན། སྐྱ་ནི་བྱས་སོ་ཞེས་
རྟགས་ཚོས་ཀྱི་ཁུབ་པ། ཚོས་སོག་ལ་རྟགས་སོག་གིས་ཁུབ་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་།
མེད་པར་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཉེས་པ་དུ་མའི་འགྱུར་
ཁུངས་སུ་འགྱུར་རོ། །རིགས་པའི་སྒྲོར་རེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་། མ་རེས་པའི་གཉེན་པོར་གཉི་
ག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་སོ་ཞེས་པ་གདམས་པ་ལྟར། གཉི་ག་ལ་དོགས་པ་
ཡོད་ན། སྒྲོར་བ་གཉི་ག་བརྗོད་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(རི་ལྟར་བསྟན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་ག། བྱན་མོང་དང་ནི་བྱང་པར་ཉིད།

འགལ་བའང་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་འགྱུར།

རེ་རེས་^①གཉིས་ཀ་མ་བརྗོད་པ།

དེས་ན་དཔེ་བརྗོད་གཉིས་སུ་བྱ།^②

ཁུབ་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་རྟགས་པར་རེ་རེ་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེ་དང་ཚོད་གཞི་ཚོས་
མ་བྱན་པ་ཙ་མ་ཞིག་བརྗོད་ན་བྱན་མོང་བ་གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོགས་ཚོས་
དང་ཚོས་མ་བྱན་ཡོད་པས། རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བ་དང་ནི་ཚོས་མི་མ་བྱན་པ་ཙ་མ་ཞིག་
བརྗོད་ན། མ་བྱན་སྟོགས་ལ་ཡང་མ་མཐོང་བས་བྱང་པར་མཉན་བྱ་ཉིད་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་དུ་ཐལ་བ་དང་། མ་བྱན་སྟོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་^③དང་། མི་མ་བྱན་
སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རེས་པ་གཉི་ག་མ་བརྗོད་པ་གོ་བྱེད་ཡང་དག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་

^① <<པར>> རེ་རེས་

<<ཙ>> རེ་རེས་

^② <<སྐྱ>> རོན་ལ་ཡོད་པ་

<<ཞེས>> རོན་ཡོད་པ་

^③ <<པར>> གཉིས་སུ་བྱ།

<<ཙ>> གཉིས་སུ་བརྗོད།

ཉགས་ལགས་པའང་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དེས་ན་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་མྱོན་པ་
དཔེར་བཞིན་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀ་དེས་པར་བསྐྱོན་དགོས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བཞིན་པས་གྲང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དོན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་བཞིན་བྱེད་བྱེད་པར་)ནི།

ཅ་བ། རང་གིས་དེས་པ་བཞིན་གཞན་ལ།

དེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས།

ཕྱགས་ཚེས་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་དང་།

བསྐྱབ་བྱ་བཞིན་བྱ་གཞན་རྣམས་སྤང་།

སྐྱབ་རག་ཡང་དག་གིས་ཉེར་བསྐྱོད་དང་། མཐུག་སྤྱད་སོགས་བཞིན་པར་མི་
རིགས་ཏེ། ཚོལ་བ་རང་གིས་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་ཅམ་ལས་སྒྲོག་གྲུང་གི་དོན་རྟོགས་པ་
བཞིན་ཏུ། ཕྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་སྒྲོག་གྲུང་རྟོགས་པའི་དེས་པ་སྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིས་ཕྱགས་
ཚེས་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བཞིན་པ་ལས་གཞན་རྣམས་བཞིན་པ་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱབ་བྱ་བཞིན་པར་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱོན་པ་ཡང་། ཚུལ་གསུམ་
དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལས་གཞན་མྱོན་མི་རིགས་པས་^༩ ཉག་པ་མཐའ་བཟུང་དང་། ཡང་ན་བསྐྱབ་
བྱ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་བསྐྱོན་མི་དགོས་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱགས་
ལ་བསྐྱོན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དཔོན་སུ་བཞིན་པ་ནི། གཞན་དུ་བཀག་པས་སོ། །འབྲེལ་
བཤད་ཏུ། ཕྱི་ཚོལ་ཕྱགས་ཚེས་ལས་གཞན་པ་ཉེར་བསྐྱོད་སོགས་ལ་ཉེར་མཁོ་མེད་པའི་
དོན་དུ་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་(དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་སྐྱབ་བྱེད་ལ་
སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱགས་ཚེས་ཅམ་གཏན་ཆེགས་ཡང་

⁹ <<ཕྱིས>> མི་རིགས་པས་

<<ཤེས>> <<བཀག>> <<ཞོལ>> མི་རིགས་པའི་

དག་གི་དོན་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་(དཔེ་རྒྱུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དཔེ་རྒྱུ་བྱེད་
ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྩལ་བ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་ན་
འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པས་རྟགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། དཔེ་ཉི་མར་
འཇུག་ཅེས་ཏུ་འདོད་ན་གཞོན་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(དཔེ་རྒྱུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་)ལ་གཉིས། རྩལ་བ་སྟོན་པ་ནང་ཏུ་འདུས་^⑧པས་རྒྱུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མིན་པ་
དང་། རྟོགས་ཚོས་ལ་ལྟོས་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(རྩལ་བ་སྟོན་པ་ནང་ཏུ་འདུས་པས་རྒྱུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མིན་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། ཉིང་སྦྱར་བཞིན་ཏུ། དཔེའི་ཆོག་ཀྱང་ལོགས་སུ་བསྟན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དཔེ་ནི་རྟགས་ལས་ལོགས་པ་^⑨ཏུ།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་བྱིར།

ཉིང་འཇུག་བཞིན་ཏུ་དོན་མེད་མིན།

དཔེ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་ལོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་བྱེད་
ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་འཇིགས་གཅིག་ལྟར་པའི་དོན་སྟོན་པའི་བྱིར། དཔེ་ཡང་དག་དཔེ་ཉིང་འཇུག་
བཞིན་ཏུ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དོན་མེད་མིན་པར་ཐལ། རྩལ་བ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ངེས་
པར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(འཇིགས་ཚོས་ལ་ལྟོས་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་འཐད་པ་)ནི།

^⑧ <<རྒྱ>> འདུས

<<ལེས>> འདས

<<པེ>><<རྒྱར>> ལ་སོགས

^⑨ <<ཚོ>><<མེ>> ལོགས

<<ཅ>> ལོགས་པ

ཅ་ག། ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།^⑨

གལ་ཏེ་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཡིན་ན།

དཔེ་ནི་ལོགས་ཤིག་ཉིད་དུ་གྱིས།^⑩

གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ན་ནི་དཔེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱབ་ཕྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་
ལོགས་ཤིག་ཉིད་དུ་གྱིས་ཏེ། ལོགས་སུ་འཐད་པར་ཐལ། ཉགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྐྱོན་པ་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། ཚོས་མ་སྐྱན་པ་དང་། མི་མ་སྐྱན་པའི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཡིན་ན་སྟེ།
གཉིས་ཕྱོགས་ཚོས་ལས་ལོགས་སུ་དཔོན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཁྱབ་པ་སྐྱོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་ཕྱིད་ཡིན་ན་འདིག་རྟེན་པའི་དཔེ་དང་
མཚུངས་པས་ཉགས་ཚོས་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་)ནི།

ཅ་ག། ལོགས་ཡིན་འདིག་རྟེན་དང་མཚུངས་འགྲུབ།

ཁྱབ་པ་སྐྱོན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་ཕྱིད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་ལོགས་པར་འདོད་པ་
ཡིན་ན་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་འདིག་རྟེན་པ་དང་མཚུངས་པས་^⑪དཔེ་ཉགས་
འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག། དེ་དག་གིས་ནི་དཔེ་བརྗོད་ལ།

ཚོས་མ་སྐྱན་འབའ་ཞིག་རྗོད་པར་ཕྱིད།

དེར་ཐལ། འདིག་རྟེན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དཔེར་བརྗོད་ལ། སྐྱ་ལུས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་ན་ཞེས་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྐྱན་འབའ་ཞིག་རྗོད་པར་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བྱས་
པ་དང་མི་ཉག་པ་ལུས་པ་ལ་སྐྱོན་ཅིག་འགྱུར་པ་རྟོགས་པར་ཕྱིད་པ་ཅས་མོ།

གསུམ་པ་(དཔེ་ནི་བར་འཇལ་ཅས་དུ་འདོད་ན་གཞོད་པ་བརྟན་པ་)ལ་གསུམ། དཔེས་
ཁྱབ་པ་མི་སྐྱོན་ན་^⑫ཉིར་འཇལ་ཅས་དུ་ཐལ་པ་དང་། ཉིར་འཇལ་གྱི་ཚོས་མི་མ་སྐྱན་པས་

^⑨ <དང>> སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། <ཅ>> སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

^⑩ <དང>> གྱིས། <ཅ>> གྱ།

^⑪ <སྐ>> མཚུངས་པས <ལེ>> མཚུངས་པར་ཐལ

^⑫ <སྐ>> མི་སྐྱོན་ན <ལེ>> མི་ཉག་གོ

ཁྱུ་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱུ་པ་མེད་པ་ཉེས་པ་ལོ།

དང་པོ་(དཔེས་ཁྱུ་པ་མི་མེད་ན་ཉེས་འཇམ་ཅམ་དུ་ཐལ་བ་)ནི།

ཅུ་པ། བསྐྱུ་བ་བསྐྱུ་བ་བྱེད་ཉེད་སྤངས་ནས།

དེ་ལྟར་ཉེས་འཇམ་ཅམ་པོར་འགྱུར།

དཔེས་ཁྱུ་པ་མི་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་དཔེས་རྟགས་ཆོས་ལྟན་ཅིག་ཡོད་པ་ཐེ་ཆོས་
མེད་པའི་ཉེས་འཇམ་ཅམ་པོར་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེས་བཞོད་ཀྱང་བསྐྱུ་བ་བསྐྱུ་བ་བྱེད་
གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པ་སྤངས་ཏེ། སྤངས་ཤིང་བྱམ་པ་པའི་ནུ་བྱམ་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་
གོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉེས་འཇམ་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཁྱུ་པ་མི་མེད་པ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཅུ་པ། ཆོས་མི་མཐུན་པ་.....།

ནམ་མཁའ་པའི་ནུ་རྟག་པ་ནི་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་ཆོས་མི་མཐུན་སྐྱོར་དང་བཅས་
པས་ཁྱུ་པ་དང་བཅས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་མེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས།

ཅུ་པ།དེ་ལ་ཡང་།

ཉེས་འཇམ་ལྟོག་པ་མིན་ཆེད་དུ།

ཆོས་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོར་པ་དེས།

མི་མཐུན་སྐྱོགས་དང་སྤངས་^{ཁྱེད་ཀྱི་}གཅིག་ལྟོག།

ཉེས་འཇམ་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པས་ཀྱང་། བསྐྱུ་བ་བསྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་
མེད་ཀྱས་པ་ཉེད་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་ཉེས་འཇམ་གྱི་ལྟོག་པ་རྟགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱ་བྱས་པའི་^{ཁྱེད་ཀྱི་}དཔེས་རྟག་པ་མིན་པར་གོ་པའི་ཆེད་དུ། རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་
ལྟན་ཅིག་ཡོད་པ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ལོ། དེས་ན་ཉེས་འཇམ་གྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་

^{ཁྱེད་ཀྱི་} <<སྐྱུ་པ>> དང་སྐྱུ་པས།

<<ཆོ>> ལས་སྐྱུ་པས།

^{ཁྱེད་ཀྱི་} <<སྐྱུ>> ལྟོག་པའི་ <<ཞེས>> ལྟོག་པ་

སྒྲོར་བ་དེས་ཀྱང་། རྟགས་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེས་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་
རྟག་པ་དང་མ་བྱས་པ་སྟན་ཅིག་ནམ་མཁའ་སྟེང་དུ་གནས་པ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(ཐུག་པ་མེད་པ་ཉེས་པ་)ནི།

ཙམ། སྟོན་པ་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ན།

བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་སམ།

དེ་ཡི་བྱད་པར་ཡིན་ཡང་རུང་།

མཚུངས་སྟོན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར།

དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚེས་མ་སྟན་པ་ཙམ་བསྟན་པའམ། མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་ལས་སྟོན་
པ་སྟན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་བརྗོད་པ་ན་བྱས་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡང་རོ་ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆིགས་སམ་^①སྟེ་གཏན་
ཆིགས་དང་བཅས་པ་དཔེར་སྟོན་པའམ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡང་མི་རྟག་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་མིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་བྱད་པར་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་ཏེ། དཔེར་སྟོན་པ་
ཡིན་ཡང་རུང་དཔེ་དང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དེ་སྟར་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་པར་ཐལ། །
ཚུལ་གསུམ་མི་སྟོན་པར་དཔེ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ།
བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་དཔེ་ཙམ་གྱིས་ཉེ་བར་འཇལ་བར་བྱེད། དཔེ་དེ་ཡང་། དཔེ་གཞན་གྱི་
མི་རྟག་པར་ཉེ་བར་འཇལ་ཞིང་སྟོན་དགོས་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཕྱོགས་ཚེས་ཙམ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་དོན་ཡིན་ན་དེ་སྟར་འཐད་ཀྱང་དེ་
ཉིད་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་)ནི། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་ཚེས་ཁོན་གཏན་ཆིགས་ཡང་
དག་གི་དོན་ཡིན་པས། དཔེ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་དོན་ལས་ལོགས་ལོག་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ། ཕྱོགས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ཙམ་གཏན་ཆིགས།

ཡིན་ན་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡང་འབྱུང་།

འབྲུལ་བ་ཅན་མ་དེས་པ་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཟློགས་
གི་མཆན་ཉིད་ཅམ་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ན་སྟེ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཅ་བ། གཉིས་ཀ་བརྗོད་ལ་མི་འབྱུང་ཞེས།^⑨

སྟོན་མེད་དེ། ཆོས་མ་སྤུན་པ་ཅམ་ཞིག་དཔེར་བརྗོད་ན། གཞལ་བྱ་ཡང་སྤྲེལ་ཏེ་
བར་སྤྲུབ་པའི་ཉགས་སུ་འབྱུང་ལ། ཆོད་གཞི་དང་དཔེ་ཆོས་མི་མ་སྤུན་པ་ཅམ་བརྗོད་ན།
སྤུན་མོང་མིན་པའི་མ་དེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ན། དཔེ་དང་ཆོད་གཞི་
མ་སྤུན་པ་དང་། མི་མ་སྤུན་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཅན་མ་དེས་པར་མི་འབྱུང་
ཞེས་ཐེང་ན་མི་འཐད་དེ།

ཅ་བ། དགུ་ཡིན་ན་ནས་གཉིས་མིན་དོ།

ཟློགས་ཆོས་ཅན་ལ་དཔེ་དང་ཆོད་གཞི་ཆོས་མ་སྤུན་པ་དང་། མི་མ་སྤུན་པ་གཉིས་
ཀའི་དཔེ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟློགས་
ཆོས་ཅན་དགུའི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་དང་། བྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་དངོས་ཀྱི་མ་
དེས་པའི་གཏན་ཆིགས་གཉིས་ལ་གཉི་གའི་དཔེ་མིན་དོ་སྟེ་མིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གསུམ་
གྱི་ཐ་མ་མི་ཉག་བས་དྲུང་སྤྲེལ་ཆོས་བྱུང་དུ་སྤྲུབ་པ་ལ། རུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོད་གཞི་དང་
ཆོས་མ་སྤུན་པའི་དཔེ་དང་། རུམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མི་མ་སྤུན་པའི་དཔེ་ཡོད་ལ། བྱི་
མ་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་དེག་བྱ་ཅན་མིན་པས། སྤྲེལ་བར་སྤྲུབ་པ་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་
ཆོས་མ་སྤུན་དང་། རུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་མི་མ་སྤུན་པའི་དཔེའོ།

ཅ་བ། དཔེ་བསྟན་ཏོ།

དེ་ལྟར་སྤྲེལ་དང་སྟོང་དོན་གྱི་སྟོན་གསུམ་དང་ཐལ་བར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞེས་གི་བྱིར་
པ་དེས་པའི་གཞིར། ཆོས་བས་བསྐྱུང་བ་དེ་ཉིད་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །

སོ་སོར་ནི་འབྲེལ་པའི་རང་ལྟོག་དངོས་སུ་ངེས་པའི་ལྟོས་གཞི་དང་། འབྲེལ་པའི་དོན་ལྟོག་
དངོས་སུ་ངེས་པའི་ལྟོས་གཞིར་བྱུང་བ་ཞེས་སྒྲུབ་རྟོག་།

གཉིས་པ་(དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་གི་མཆན་ཉིད་)ལ་གཉིས། དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་དངོས་བརྒྱུད་པ་
དང་། དེ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མཆན་ནོ།།

དང་པོ་(དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་དངོས་བརྒྱུད་པ་)ནི།

ཅ་ག། གཏན་ཆོག་ས་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ཀ་མེད།།

མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལ་མེད་མ་བྱས།།

རྗེས་འགོ་བྱིན་ལོག་ཀླུ་པ་གཉིས།།

ལྟར་སྒྲུབ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཡིན།།^①

དོན་ལྟོན་ཁྱེད་གས་པའི་མ་སྐྱབ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲ་ཏྱག་སྟེ། དེག་བྱ་
ཅན་པ་ཡིན་པའི་བྱིན།^② དཔེར་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དང་། སེམས་པའི་ལས་བཞིན་དང་།
བྱས་པ་ཀམས་པ་སྐྱབ་དཔེར་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །དེས་པ་བཞིན་ཏུ་གཏན་ཆོག་ས་དང་།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཏྱགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་བྱིན་རྟོག་། མི་མ་སྐྱབ་
ཕྱོགས་ལ་མེད་པའི་ལྟོག་བྱུང་བ་སྐྱབ་པར་མ་བྱས་ཤིང་ལྟོག་པ་མ་བྱུང་པའི་^③ དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་
གསུམ་སྟེ། སྒྲ་མི་ཏྱག་སྟེ། དེག་བྱ་ཅན་པ་ཡིན་པའི་བྱིན། སེམས་པའི་ལས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་
པར་དང་། ཀམས་པ་ཀམས་དཔེར་བརྒྱུད་པའི་ཆོ་མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་མ་བྱུང་པ་
བཞིན་ནོ། །རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོན་པའི་^④ དཔེ་ཀམས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་
མི་ཏྱག་པ་ཡིན་ན། ཆོས་པ་ལས་སྒྲུབ་པས་བྱུང་པོ། །དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་ཆོས་
མ་སྐྱབ་བྱི་དཔེ་དང་། གང་ཆོས་པ་ལས་མ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཏྱག་སྟེ། དཔེར་ན་ཀམས་པ་ཀམས་བཞིན་

^① <<རང>> མེད་པ་ཡིན།།

<<ཅ>> མེད་པ་མིན།།

^② <<སྐྱ>> མ་སྐྱབ་པའི་

<<ལེས>> མ་བྱས་

^③ <<སྐྱ>> མ་ཡིན་པའི་བྱིན།

<<ལེས>> མ་ཡིན།

^④ <<སྐྱ>> སྒྲོན་པའི་

<<ལེས>> བསྐྱབ་པའི་

ཞེས་པ་དཔེ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་བཞོན་པ་གང་ཞིག^① ། རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་གི་བྱེད་པ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དཔེ་ལྟར་སྤང་དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་། གང་སྤྲོ་བ་དེ་ནི་
 འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་པས་བྱེད་ཀྱི། ལས་པོ་ཆེའི་མི་དག་སྤྲོ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་ནི་
 རྗེས་འགྲོའི་བྱེད་པ་མེད་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་པའི་དཔེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་རོ། ། དཔེ་ལྟར་སྤང་
 བཅོ་བརྒྱད་ནི། རྣམ་དེས་དང་རིགས་ཐེགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གད་ཏུ་བསྟན་ཐིག་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་དཔེ་ལྟར་སྤང་ཏུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི།

ཅ་ག། རྟགས་མེད་སོགས་དང་དཔེ་མེད་དང་།

རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས།

འབྲེལ་པར་མ་བསྟན་པ་ཡི་ཕྱིར།

ཉིད་འཇལ་འབྲེལ་པ་ཅན་^②མ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

འདིར་ཡང་རྟགས་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཆོས་དང་། རྟགས་ཆོས་
 གཉིས་ཀ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་དང་། དཔེ་མེད་ཅེས་པ་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མེད་ཅིང་། ལྟར་སྤང་
 ཡིན་པའི་དོན་རོ། ། ཡང་ན་དཔེར་བཞོན་པ་འདི་རྣམས་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མེད་དེ། དེའི་མཚན་
 ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པའོ། ། རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་
 ཉིད་འཇལ་སོགས་འབྲེལ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འབྲེལ་པ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་པའི་དཔེ་ལྟར་
 སྤང་ཡིན་ཏེ།^③ རྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞོན་པ་གང་ཞིག ། དངོས་སུ་གས་གང་ལ་ཡང་རྟགས་
 ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

^① <སྤྲོ>> ཞེས་པའི་ཆོས་མི་མ་སྤྲོ་གྱི་དཔེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་

<ཞེས>>> <བྱས་>>> <ཞེས>> ཞེས་པ་དཔེ་ལྟར་སྤང་ཡིན་

ཏེ། དཔེར་བཞོན་པ་གང་ཞིག

^② <ཅན>> ཅན

<ཅན>> ཅན

^③ <སྤྲོ>> བ། <ཞེས>>> <བྱས>>> <ཞེས>> ཏེ།

གཉིས་པ་^①ལ་གཉིས། ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གཞན་སྡེའི་
ལྷགས་དགག་པོ། །དང་པོ་(ཚོད་སྐྱབ་མཁན་པོའི་ལྷགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཚོད་པ་སྐྱབ་པ་^②ནས་ནི་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་དེས་བར་སྟོན་པ་ནི་
^③དཔེའོ་ཞེས་པ་ལ།

ཚོད་པ་སྐྱབ་པ་ནས་ནི་ཉགས་ཚོས་དེ་དག་གི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དེས་
བར་སྟོན་པ་ནི་དཔེའོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། །འབྲེལ་པ་རྩི་ལྟ་བུ་སྟོན་ན། གང་ཚེ་པ་
ལས་བྱུང་བ་མི་ཉག་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ལ་འདི་ནི་བྱམ་པ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་
ཡང་། དེས་བར་སྟོན་པའི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉགས་
ཚོས་མ་བྱུང་བ་པོགས་དཔེའི་སྟོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་(དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་
དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཉགས་ཚོས་བྱུང་མོང་གི་འབྲེལ་པ་དཔེས་སྟོན་པ་དགག་པ་དང་། ཚོས་
མ་བྱུང་བསྟན་པ་ཅན་གྱིས་གཏན་ཆེགས་མི་འབྲེལ་པ་^④སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་དེ་ཅན་གྱིས་
སྟོག་བྱུང་བྱུགས་པ་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ཉགས་ཚོས་བྱུང་མོང་གི་འབྲེལ་པ་དཔེས་སྟོན་པ་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་དག་གི་ཞེས་བརྗོད་མི་བྱ།

མན་ཚུན་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་མིན་ཕྱིར།

^① མོག་ ༡༡ ར་ཆུང་ཏུ་བཀད་པ་ལྟར་ས་བཅད་འདིའི་ངོས་འཛིན་སྐྱར་དཔེ་རྣམས་ལས་གསལ་ཡང་། རྒྱུན་ གྲུ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་སྟེ།

^② <དང> ལྟུང་པ་ <ཙ> བསྟུང་པ་

^③ <དང> སྟོན་པ་ནི <ཙ> བསྟུང་པ་ནི

^④ <སྐྱ> གཏན་ཆེགས་མི་འབྲེལ་པ་ <ཤེས> གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མི་འབྲེལ་པ་

ཚོས་མ་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ།

རྒྱ་བར་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན།

རྟགས་ཚོས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་མོང་གི་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པར་འབྱུང་བ་དཔེ་ཡང་དག་གི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རིགས་^①པར་ཐལ། རྟགས་ཚོས་ལ་འབྲེལ་བ་བཞིན་ཏུ།
ཚོས་ཀྱང་རྟགས་ལ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤྱོད་རྟགས་ཚོས་
སྤྱོད་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་སྤྱོད་ཡང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(ཚོས་མ་སྤྱོད་བསྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་མི་འབྲེལ་བ་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པ་
དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་ཁུབ་ལྷགས་ལ་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཅ་བ། འོན་གྱིས་གཞན་ཡང་བརྗོད་ཅེ་ན།

མི་མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་དེ་བརྗོད་མི་བྱ།

ཚོས་བ་ལས་བྱུང་བ་དེ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ལྷགས་གྱིས་ཆེས་འགོ་
ལས་གཞན་ཡང་རྟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་བརྗོད་ཅེ་ན་གཏན་ཚིགས་དང་མི་མ་སྤྱོད་
ཕྱོགས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་བརྗོད་པར་དམིགས་པ་སྟེ། བརྗོད་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་ཚོས་སྤྱོད་ཅིག་བསྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱོད་ཁུབ་དང་། བསྐྱུ་བ་བྱ་
ལྷགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཚོས་མི་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་བསྤྱོད་པའི་དོན་ཏུ་སྒྲིམ་སོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མེད་མི་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ།

མི་མ་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྤྱོད་པ་ན།

བསྐྱུ་བ་བྱ་མ་བཟུང་འགའ་ཡོད་མི་ན།

ཁྱོད་གྱིས་བཏགས་པའི་ཚོས་མི་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
ཐལ། དེས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱུ་བ་བྱ་བསྤྱོད་ཅེང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་ཀྱས་ན། དགོས་པ་ཡོད་
ན་ཡང་དེ་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁུབ་པར་ཐལ། ཕྱོགས་ཚོས་དང་། རྟགས་ཚོས་མེད་ན་མི་

① <<སྤྱ>> བརྗོད་པ་མི་རིགས་

<<ཞེས>> བརྗོད་པར་མིན

འཇུག་པའི་འབྲེལ་པ་དེ་མི་མ་ཐུན་སྒྲོར་གྱི་སྐྱབ་རག་ཡང་དག་གིས་བསྐྱོན་པས་ན་ཤུགས་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་མ་བསྐྱོན་ཅིང་། མ་བཟུང་བ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་མི་
མ་ཐུན་ཤུགས་ཀླག་པ་མེད་པ། མི་ཀླག་པ་མེད་ན་མི་འཇུག་པའི་འབྲེལ་པ་ཞེས་སྒྲུར་རོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བསྐྱོན་པ་)ནི།^ཉ གང་ཀླག་པ་ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའོ་
ཞེས་པའི་སྐྱབ་རག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། གཞན་ནི་དེ་ཡིས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར།

སྐྱབ་པ་བསྐྱོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་།

མི་འདོད་པ་ཡི་ཀླག་པ་ཐོབ།

ཁྱོད་ལྟར་ན། ཀླགས་ཚོས་གཉིས་པན་ཚུན་འབྲེལ་པར་བསྐྱོན་པར་ཁས་སྤངས་པས་
ཚོས་མི་མ་ཐུན་སྒྲོར་གྱིས་ཚོལ་བྱུང་གིས་དུང་སྐྱ་མི་ཀླག་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཤུགས་པ་
ལ་སན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དམ་མ་བཅས་པ་གཞི་གཞན་གྱི་མ་བྱས་པ་དེ་ཡིས་
ཀླག་པར་མི་སྐྱབ་པར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་མ་ཁུབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་
པར་འཇུག་པར་ཐལ། ཚོལ་བྱུང་དང་མི་ཀླག་པ་སན་ཚུན་འབྲེལ་པའི་བསྐྱབ་པ་བསྐྱོན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་དོན་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ཀླག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཐོབ་པར་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཅིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཀླགས་ཚོས་མ་བྱས་པ་སོགས་དཔེའི་སྒྲོན་ཡིན་པ་དགག་པ་)ནི། སྐྱ་ཀླག་སྟེ།
རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་^ཏ སྒོ་བཞིན་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མ་བྱས་པ་དང་།
དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཀླགས་ཚོས་གཉིས་ཀ་མ་བྱས་པ་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་པ་
ཙམ་བརྗོད་པ་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། གཅིག་པ་ཉིད་ནི་དཔེ་ཡི་སྒྲོན།

^ཉ <<སྐྱ>> གསུམ་པ་མི། <<ཞེས>> བཞི་པ་མི།

^ཏ <<སྐྱ>> སྐྱ་ཀླག་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ <<ཞེས>> རེག་བྱ་ཅན་མིན་སྐྱ་ཀླག་པ་སྟེ།

མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ།

རྟགས་ཆོས་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་གཉིས་ཀ་མ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ནི། དཔེའི་སྟོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་གཏན་ཆོག་པ་བསྟན་བྱ་གཉིས་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རྟག་པ་དེ་རིག་བྱ་ཅན་མིན་ཏེ། སྟོ་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟོན་པའི་དཔེ་ལྟར་སྟངས་རོ། །ཞེས་ཁས་ལེན་རིགས་སོ།

གཉིས་པ་(གཞན་སྡེའི་ལུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་(རིགས་པ་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟོག་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྟོག་པ་)ནི།

ཅུག་ རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ན་རེ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ལས་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་དཔེ་དཔེར་བརྟོག་པ་དང་། དེ་བརྟོག་པ་ལས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་སོ་ཞེས་^༡ཟེར་རོ།

རིགས་པ་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། སྟུང་^༢པར་བྱ་བའི་ཆོས་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་ལས། ^༣ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་དཔེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་བརྟོག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བསྟན་བྱའོ། ཆོས་ཅན་^༤སྟུང་ལྟ་བུ་དེ་དང་། ཆོས་མཐུན་པ་ནི་གཏན་ཆོག་པ་བྱས་པ་དང་། དེའི་ཆོས་ནི་བསྟན་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྟོགས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དཔེ་དེ་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་ལས་སྟོག་པ་ཆོད་གཞི་དང་། ཆོས་མི་མཐུན་པ་ལས་དཔེ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལོ་སྟེ། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ནི། ཆོད་གཞི་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་ལོ། །དེ་ཡང་སྟུང་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། བྱམ་པ་

^༡ <<རང་>> བེས <<ཅུ་>> སོ་ཞེས <<སྟུ་>> དང་། <<ལེས་>> <<བྲགས་>> <<ཞོས་>> ལས།
^༢ <<སྟུ་>> <<བྲགས་>> <<ཞོས་>> བསྟན <<ལེས་>> བསྟན
^༣ <<སྟུ་>> <<བྲགས་>> ཅན <<ལེས་>> <<ཞོས་>>

བྱས་པ་བཞིན་དུ་^①སྒྲ་ཡང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་ཉག་གོ་ཞེས་པ་དང་། བསྐྱུས་ན་སྒྲ་བྱས་
པའི་ཕྱིར། མི་ཉག་པ་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ཆོས་མཐུན་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཉག་
པ་མ་བྱས་པ་ཆོས་མི་མཐུན་པའོ་ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་གཉིས་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེར་བཞིན་གྱི་
སྒྲོར་བ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་(དཔེ་གཉིས་མི་འཐད་པ་)ལ་གསུམ། གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་
མི་འཐད་པ་དང་། སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྐྱུན་པའོ།།
དང་པོ་(གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེ་ལ།

གོ་བྱེད་དུ་དེ་མཐོང་མ་ཡིན།།

ཙོད་སྐྱབ་ལ་སྒྲོན་ཡོད་པར་མ་བྱེད། དེ་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའོ། །ཁྱོད་གྱིས་བཏགས་
པའི་དཔེ་དེ་ཡང་དག་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲེལ་པ་མི་སྒྲོན་པའི་དཔེ་དེ་གོ་བྱེད་གྱི་ཡན་
ལག་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྒྲོར་བ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་འགྲུར།།

སྒྲ་དེ་མི་ཉག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉོག་པ་པའི་དོན་དུ་དཔེ་གཉིས་ཀ་སྒྲོས་པ་དོན་
མེད་དུ་འགྲུར་བར་ཐལ། སྐྱབ་དག་གཉིས་པོ་དེས། སྒྲ་ལ་ལོག་པའི་^②ཆོས་ཉག་པ་ཐོབ་པར་
འགྲུར་གྱི། མི་ཉག་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྲུར་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བསྐྱུན་པ་)ནི།

ཙ་བ། ཉམ་མཁའ་ཕྱིར་གཞན་ལས་བྱུང་བྱིར།།

ཁྱོད་གྱིས་སྒྲོས་པའི་དཔེ་དེ་གཉིས་སྐྱབ་དག་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་

^① <<སྒྲ>> བྱས་པ་བཞིན་དུ་

<<ཞེས>> བྱས་པ་པེ་ནི་

^② <<སྒྲ>> སྒྲ་ལ་ལོག་པའི་

<<ཞེས>> སྐྱུ་ལ་ལོག་པ་

ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དོན་རྣམས་སྐྱབ་ཤིང་ཀྱི་ཡན་ལག་
རྣམས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱབ་པུ་གོ་བར་ཤིང་བ་ཡན་ལག་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
བུམ་པ་མི་རྟག་པ་ཡང་དཔེ་གཞན་ལས་སྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱབ་དགོས་པས་
སྐྱབ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཅུ་པ། བསྐྱབ་པུ་འཛོམས་དང་སྐྱར་མི་ལ།

རིགས་པ་ཅན་པའི་སློབ་མ་ཁ་ཅིག་ལྟར། དཔེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པུ་འཛོམས་
དེ་རྟོགས་པ་དཔེ་འཛོམས་བརྟེན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལྟར་ན་བསྐྱབ་པུ་འཛོམས་དང་
འཛོམས་མ་སྟན་པ་དང་། མི་མ་སྟན་པ་སྐྱར་བར་མི་ལྟ་བུ་འཛོམས་དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་ངེས་
པའི་ཆེ་བསྐྱབ་པུ་སྐྱབ་ཅིན་པས་གོ་ཤིང་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དཔེར་བརྟེན་གྱི་སྐྱར་པ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། ཉེར་སྐྱར་གྱི་ཡན་ལག་
སོགས་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་རོ།

དང་པོ་ཉེར་སྐྱར་གྱི་ཡན་ལག་སོགས་མི་འཐད་པ་)ནི། གཞི་གང་ལ་འཛོམས་གང་གི་
དཔེར་བརྟེན་གྱི་བསྐྱབ་པུ་འཛོམས་དང་འཛོམས་མ་སྟན་སྐྱར་བར་མི་ལྟ་ཞེས།

ཅུ་པ། དཔེར་བརྟེན་པ་ལ་ལྟོས་ན་ནི།

དེ་བཞིན་ནོ་^① ཞེས་ཉེར་སྐྱར་ལ།

བསྐྱབ་པུ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས།

ཉེ་བར་སྐྱར་བར་རིགས་མ་ཡིན།

སྐྱལ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་ཤིང་བ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། འཛོམས་མ་སྟན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་བསྐྱབ་པུ་གོ་བར་ཤིང་བ་དང་། བུམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འཛོམས་མི་མ་སྟན་པ་
བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་བརྟེན་པ་^②ལ་ལྟོས་ན་ནི་བུམ་པ་བུམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱལ་ཡང་དེ་

^① <<དང>> དེ་བཞིན་ནོ

<<ཅ>> དེ་བཞིན་ནོར

^② <<སྐྱ>> དཔེ་བརྟེན་པ་

<<ཞེས>> དཔེར་བརྟེན་པ་

བཞིན་ནོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་ཚོད་བཞི་ལ་རྟགས་ཉེ་བར་སྒྱོར་བ་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཡང་བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟག་གོ་ཞེས་མཚུགས་སྟེ་བར་
 སྒྱོར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་ཆད་པ་དང་སྒྲུག་པ་དུ་མའི་ཉེས་པ་ཆགས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི། ཚོས་མི་མ་སྐྱབ་པའི་དཔེས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུར་མ་བྱས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་མ་བྱས་པ་བཅད་པའི་བྱས་པ་ཅམ་གཏན་ཆོགས་
 ལུ་སྟོན་པས་སྒྲུག་པའི་ཉེས་མེད་དོ་ཞེ་ན།

ཙམ། སྤྱི་ཉིད་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་བརྗོད།

བྱས་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་དག་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་མི་རྟག་
 རྟེན། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དག་གིས་བྱས་པའི་སྤྱི་ཉིད་གཏན་ཆོགས་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཐེན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །
 ཞེས་དཔེ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་རྟགས་ཉེ་བར་སྒྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ། བྱེ་བྲག་རང་ལ་ཉེན་རྗེས་འབྱུང་།

འོན་སྤྱི་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱས་
 པའི་བྱེ་བྲག་རང་རང་གི་ཉེན་ལ་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་རྗེའི་བྱས་པ་འཛིན་པ་སོགས་ལས་
 འབྱུང་ཞིང་། སྤྱི་མེ་ཤན་སོགས་ལས་འབྱུང་བས་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །
 ཚོས་མི་མ་སྐྱབ་སྒྱོར་ནི། བྱས་པ་དང་རྟག་པ་སྐྱབ་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཙམ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་ལྟན་མ་ཡིན།⁹

དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་མ་སྒྲོས་ཀྱང་བྱས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་བྱས་

⁹ <<རང>> མ་ཡིན།

<<ཅུ>> མ་ཡིན།

པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོན་པའི་རྟག་པ་དང་ལྷན་པ་མིན་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་
རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པས་ཀྱང་། རྟག་པ་^ཉདང་ལྷན་པ་མིན་པར་གོ་
བའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་བ། རྟན་པར་སྟོན་པ་ཀྱང་དེར་འགྱུར།

གཞན་ཡང་། སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་
པ་མཉན་བྱ་མིན་པར་མཐོང་སྟེ། སྐྱ་ནི་མཉན་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཀྱང་རྟན་པར་
མཉན་བྱའི་སྟོན་པ་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་པ་ནམ་མཁའ་
སོགས་ལ་མཉན་བྱ་མེད་པས་མཉན་བྱ་མིན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོན་པའི་རྟག་པ་སྐྱ་ལ་ཁེགས་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ཁས་སྐྱངས་སོ།

གཉིས་པ་(བྱེ་བྲག་པའི་བྱུགས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙ་བ། བྱེ་བྲག་པ་ནམས་གཉིས་ཀ་ཡི།^ཉ

རབ་ཏུ་བྱུབ་དཔེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

བྱེ་བྲག་པ་ནམས་ན་རེ། སྟོར་རག་དང་། དམ་བཅའ་གཉིས་དང་། དེའི་དོན་གཉིས་
ཀ་གཞི་གང་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུབ་པའི་གཞི་དེ་ནི་དཔེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱས་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་དཔེར་བཞོན་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གསུམ། ཁས་སྐྱངས་འགལ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་མི་སྟོན་
པའི་དཔེ་ལྟར་སྐྱང་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་
དཔེའི་ཡན་ལག་དོན་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའོ།

^ཉ <<སྐྱ>><<བྲག>> ཞེས་སྟོན་པས་ཀྱང་། རྟག་པ་

<<ཞེས>><<ཞེས>> རྟིལ་རྟག་པ་

^ཉ <<རབ>> ནི་གཉིས་ཀ་།

<<ཙ>> གཉིས་ཀ་ཡི།

དང་པོ་(ཁས་སྒྲུབ་ལག་ལ་)ནི།

ཙ་ལ། དེ་ལ་ཡང་།

མཁའ་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྒྲོར་བ་ལས།

རག་ནི་སྒྲིག་ས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མིན།

རྗེས་ལོ་རྗོད་པར་མི་བྱེད་པ།

དེ་ནི་དཔེ་ཡི་གཞུག་ས་བརྟན་ཡིན།

སྒྲུབ་བྱེད་ཉེ་བར་སྒྲོར་དོན་དུ།

རང་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་དོན་མེད་འབྲུག།

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་དཔེར་བརྗོད་པའི་སྒྲོར་བ་ལོད་དགོས་
པར་ཐལ། གཏན་ཆེག་ས་ཀྱི་རག་དཔེ་ལ་རྗེས་ལོ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག །རག་ནམ་
མཁའ་ལ་འདུ་འབྲེལ་གྱུར་པའི་དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ བྱམ་པ་དམ་བཅའི་
རག་རྗེས་སུ་ལོ་བྱེད་པ་དཔེ་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་ནམ་མཁའ་འབའ་ཞིག་གི་ཡོན་
ཏན་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པས་སྒྲོག་གྱུར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་ཅིང་གཏན་ཆེག་ས་ཀྱི་དོན་
ལས་གཞན་ཡིན་པས་དཔེ་ཉེ་བར་སྒྲོར་པའི་དོན་ནི་སྒྲོག་གྱུར་གོ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེ་ཡང་དག་དང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་བཤད་པ་བཞིན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་
སྒྲུབ་པར་བྱ།⁹⁾

གཉིས་པ་ལེ་ཅུའི་མཆན་བརྟན་པ་ནི།

ཙ་ལ། ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་ལས་དཔེ་དང་དཔེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་
བརྟན་པའི་ལེ་ཅུ་སྟེ་བཞི་པའོ།

ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཁྱིལ་གྱི་གདུང་བ་འཛོམས་བྱེད་

⁹⁾ མཆན་པའི་ལེ་ཅུ་དེ་ནི་དཔེ་ཡི་གཞུག་ས་བརྟན་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་ཀྱང་པ་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་ཆེག་གྱུར་དཔེ་བཞི་ཀྱང་མ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
འདིའི་ས་བཅད་ཀྱི་ས་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་མ་ཆད།

རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དཔེ་དང་། དཔེ་ལྟར་སྤང་བརྟག་པ་སྟེ་ལེ་ལུ་བཞི་པའི་
འགྲེལ་བཤོ། །

གཞན་སེལ་བརྟག་པ།

གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་སྒྲོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་སེལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ལེ་ཅུའི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། ལེ་ཅུའི་མཆན་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་(ལེ་ཅུའི་གཞུང་བཤད་པ་)
ལ་གཉིས། སྤྱི་འོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ།།

དང་པོ་(སྤྱི་འོན་)ནི། ཆད་མ་མདོའི་དོན་རྣམ་འབྲེལ་ངེས་སུ་བཤད་པ་དང་། དེ་
དག་གི་དོན་དབུ་མའི་དེ་ཁོན་བསྐྱུས་པ་ལ། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །མ་ཡིན་པ་དང་
མེད་པ་ལོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམས་གཉིས་ཏེ། །སྟོང་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་
དང་། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་ཀློས། གཞན་སེལ་བ་ནི་རྣམས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟེན་གཅིག་ནི་
འདི་ལ་གཞན་དང་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པ་ཁོན་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་གཅོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ཅེས་ཡིན་ཅིང་།
གང་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དག་གིས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་རྣམས་པར་བཞག་པ་ཡིན་
ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་དགག་པ་ཅེས་ལ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིས་གཞན་
སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་བསྟན་བཅས་མཛད་
པས་སྤྱི་བརྟོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་དོན་འདྲ་ཞིང་། དུམ་ཟེ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་ཅུང་མི་
འདྲ་ཡང་། དོན་ཚུགས་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་ལ། གཞན་སེལ་བའི་རྣམས་གཞག་འདི།
སྟོན་གས་སྒྲུང་ཡལ་སྤུས་ཀྱི་བྱུང་པོར་མ་ཡིན་པའི་རིགས་པའི་གསང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་མ་ལེས་
པར་སྟོང་འདོགས་མ་ཆོད་པ་ལ་ཆོད་སྟུང་པ་དང་། ཆོད་པ་ལ་མ་ཆོད་སྟུང་ནས་གཞི་དང་།
ལམ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམས་གཞག་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་མ་གོ་བར་རྟོག་པའི་གཞུང་བྱ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ན། སྤྱི་བྱུང་སོགས་བྱུང་
དངོས་པོ་མིན་པ་མཚུངས་པར་མཆོང་ནས་བྱུང་པ་དངོས་པོ་མིན་པར་འདོད་པ་སོགས།

ལུགས་འདི་ལ་གནས་མིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བྱམ་པ་དངོས་པོར་
ཁས་སྒྲངས་པ་ན་རྟོག་གི་པའི་གཟུང་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ནས་རྟོག་པའི་གཟུང་ཡུལ་
ཐྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་ཐུན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་
འབྱུང་བས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་ལེགས་པར་མི་ཤེས་
ཤིང་། དེ་མ་ཤེས་པ་ལས། ལམ་གྱི་སྤར་བྱ་སྤོང་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལེགས་
པར་མི་རྟོགས་པས་ཚུལ་འདི་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཞན་སེལ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་
དགག་བྱ་ཆོག་གིས་ཐེན་པར་བཅད་པའི་སློན་ནས་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་དོན་
གྱི་གཞན་སེལ་ནི། ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་བསལ་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་
པས། གཞན་སེལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་རང་མཚན་གྱི་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་རྩི་ལྟ་
བ་འབབ་ཞིག་ལ་མི་བྱའོ། །མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ནི། ཤིང་མ་ཡིན་མེད་པ་སྟེ་ཤིང་
འཛིན་རྟོག་པ་དང་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རིམ་པ་བཞིན་ལུགས་རྟོགས་དང་ལུགས་
བརྟན་ནོ། །སློང་གཞན་སེལ་བ་ནི་སློང་རོང་འདིས་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པས་ན་གཞན་སེལ་
བ་སྟེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་བའོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཡང་།
ལས་དང་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཤིང་གསལ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་
ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །ཁོ་ན་ཤ་པ་ཡང་ཤིང་མིན་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་
ཁོ་ན་འོ། །ཁོ་ན་གང་ལས་སྤྱི་བའི་གཞི་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེན། མ་དེས་པར་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ལོ། །གཞན་སེལ་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་མ་ཤེས་པར་སྐྱུ་བྱུང་གི་ཆད་མ་ཕྱང་གསུམ་
དང་། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་ལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་ཆད་མར་འདོད་པ་ལོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་སྟེ་མ་སྐྱོས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས། སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་ཕྱང་གསུམ་
དགག་པ་དང་། ཆད་མ་ལ་ཕྱང་གསུམ་གཞན་དགག་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་

བར་བསྟན་^①པའོ། །དང་པོ་(སྐྱ་ལས་ལྷུང་པའི་ཚད་མ་ལྷུང་གསུམ་དཔག་པ་)ལ་གཉིས། ལྷོ་ཆོག་
སེལ་འཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་སེལ་མི་འཐད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་(སྐྱ་ཆོག་སེལ་
འཇུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་)ལ་གསུམ། ལྷུང་གི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་ཤིང་སེལ་བས་འཇུག་
པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལྷོ་ཆོག་སྐྱབ་པས་འཇུག་པ་རྒྱས་པར་དཔག་པ་དང་། སེལ་བས་
འཇུག་པ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(སྐྱ་ལྷུང་གི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུས་ཤིང་སེལ་བས་འཇུག་པ་མདོར་བསྟན་
པ་)ནི། ལྷུང་ཚད་མ་ལ་གཉིས་སྟེངས་པར་བཤད་ཅིན་པ་ལ་སེར་སྐྱ་པ་སོགས། ཁ་ཅིག་ན་
རེ། འོན་ཀྱང་པོ་བ་སོགས་ཚད་མ་གཞན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལྷུང་གི་ཚིག་ལས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་
སྐྱར་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཁོང་ཏུ་ཚུད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་པ་ཚད་མ་ལྷུང་
པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱ་ལས་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡང་ཆོགས་ཀུས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཙམ། ལྱ་ལས་ལྷུང་པ་རྗེས་དཔག་ལས།།

ཚད་མ་གཞན་མིན་འདི་ལྟ་སྟེ།།

རང་གི་དོན་ལ་བྱ་^②སོགས་བཞིན།།

གཞན་སེལ་སྒྲོན་ས་སྒྲོན་པར་བྱེད།།

བརྗོད་འདོད་དཔོག་པ་ལ་བསམས་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་ལྷ་བྲལ་གྱི་རྣམ་གྱི་སྐྱ་
ལས་ལྷུང་པ་གནས་སྐབས་ལྷ་བྲལ་གྱི་རྣམ་སྐྱ་པ་པོའི་རྒྱད་ལ་བརྗོད་འདོད་ཡོད་པར་ཆོགས་
པའི་ཚད་མ་ལྷུང་གསུམ་པ་མིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལས་ཚད་མ་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་།
དེའི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྐྱབ་པའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་པ་ཡང་མིན་
པར་འདི་ལྟར་དེ་རང་གི་ཆོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉགས་ལས། ལྱ་མི་ཉག་

^① <<སྐྱ>> བསྟན <<སེལ>> བསྐྱོར

^② <<རང>> འདི་ལྟར་ཏེ། །རང་གི་དོན་ལ་བྱ་ <<ཉ>> འདི་ལྟ་སྟེ། །རང་གི་དོན་ལ་བྱས

གཉིས་པ་^༡ལ་གསུམ། བརྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱབས།

དང་པོ་(བརྟན་པ་)ནི། སྤྲ་མ་ཡང་བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱེ་བྲག་པ་ལ་
ཅིག་ན་རེ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ན་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གསལ་བ་སོ་སོ་
ལ་འཕྲོད་འདུ་ཆོག་ས་པར་བརྫོད་པའི་བྱིར། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་པར་མེད་པ་གཅིག་གོ་
བས། འབྲེལ་བ་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོ་བར་འགྱུར་རོཞེན།

ཅ་བ། རིགས་སམ་ལྟན་སྤྲ་ཐད་ཀྱི།

རོན་ལ་སོ་སོར་རྫོད་བྱེད་མིན།

ཤིང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྲ་པ་རིགས་རོན་གཞན་དང་། འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་རོན་
གཞན་བརྫོད་པའི་སྤྲོ་ནས་གསལ་བ་མཐའ་དག་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་
སམ་ལྟན་པའི་འབྲེལ་བ་རོན་གཞན་བརྫོད་པའི་སྤྲ་ཤིང་གསལ་ཐད་ཀྱི་རོན་དུས་གཅིག་ཏུ་
སོ་སོར་རྫོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རིགས་དང་འབྲེལ་བ་རོན་གཞན་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་
མཆན་བསྐྱས་ཏེ་བརྟན་པ་དང་། དེ་སྤྲ་བརྫོད་པས་གོ་བྱས་འབྲེལ་བ་ཅན་བརྫོད་པ་མི་
འཐད་པའོ།

དང་པོ་(རིགས་དང་འབྲེལ་བ་རོན་གཞན་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཆན་བསྐྱས་ཏེ་བརྟན་པ་)ནི།

ཅ་བ། ཡང་བརྫོད་པ།

ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན།

བརྫོད་པའི་^༢རྣམ་དཔྱེ་ཐད་དུ།

རེས་བྱིར་གཞི་དང་མཐུན་པ་ཡི།

ཐུས་དང་སྤྲ་དག་རབ་ཏུ་བྱུག།

^༡ གཉིས་པའི་རོན་འཕྲོད་ཡོན་གྱངས་༥༧ མཆན་དུ་ <<རྒྱ་>> རང་གསལ་བ་ལྟར་བཞོད་པས་དེར་གཞིགས་པར་འཆོལ།

^༢ <<རང་>> བརྫོད་པའི

<<ཅ་>> ཡང་བརྫོད་པའི

བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

ཡང་བརྗོད་པ་ཤིང་གསལ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཉགས་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་དུ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ག་པ་ལ་ཤིང་དོ་ཞེས་པའི་གཞི་དང་མ་སྐྱུན་པ་ཡི་ག་པའི་རྣམས་དང་ཤིང་གི་
སྤྱི་སྤྱོད་ག་དོས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་བརྗོད་པའི་ཤིང་སྔོན་པོ་ཞེས་པའི་
རྣམ་དཔྱེ་དུག་པའི་སྤྱུ་མ་དང་དུ་དེས་ཀྱང་དོན་གཞན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
རྣམ་ཡོད་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་ཆོས་གསུམ་གཞི་
མ་སྐྱུན་དུ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་བསྐྱུན་མེད་དུ་
ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་སྤྱུ་མ་བརྗོད་པས་ཤོ་རུ་ས་འབྲེལ་བ་ཅན་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།

ཅན། འབྲེལ་བ་ནི་འདིར་འབྲེལ་ཅན་གྱི།^①

ཆོས་གྱིས་འཕངས་པར་བརྗོད་བྱ་སྟེ།

དེ་རྣམ་དོས་བྱས་^②ནས་བརྗོད་གྱི།

དོས་པོ་གཞན་གྱིས་སྦྱར་མི་བྱ།

སྤྱི་གསལ་པ་ལ་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་དོན་གཞན་སྤྱི་སྤྱོད་པར་དབང་དུ་
བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། རྫོང་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ནི་འདིར་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྫོང་ཡུལ་དུ་གར་བ་ཉིད་གྱིས་འཕངས་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམ་འབྲེལ་པའི་དོས་པོ་རང་དབང་དུ་བརྗོད་གྱི་དོས་པོ་ཉིད་གྱིས་སྦྱར་
བར་མི་བྱ་སྟེ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དོས་པོ་བརྗོད་པར་བྱས་ནས་རྗོད་བྱེད་གྱི་དེ་དེ་བརྗོད་པ་
ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྐྱུ་མ་ཉེ་བསྐྱུན་པའོ། །འབྲེལ་བ་གདམས་ཀྱི་འགྱུར་ལས། དོས་

^① <<རང>> འབྲེལ་ཅན་གྱི།

<<ཅ>> འབྲེལ་ཅན་གྱི།

^② <<རང>> དོས་བྱས་ནས་

<<ཅ>> དོས་བྱས་ནས་

མོང་གཞན་གྱི་ས་སྐྱར་བར་བྱ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དགག་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་
གཏོགས་དོན་འདྲའོ།

གསུམ་པ་(དོན་བཅུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། འདི་ཡི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་ནི།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད།

ཤིང་གསལ་འདི་ཡི་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡི་ནི། རིགས་དོན་གཞན་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་
གཞན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཞི་མ་སྐྱོན་མི་འཐད་པ་དང་།
དངོས་མིང་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།

གསུམ་པ་^༩ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། དངོས་མིང་དང་བརྟགས་མིང་^{༡༠}
འཐད་པ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པའོ།

དང་མོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་ལོ་སྐྱུས་གསལ་བ་འབའ་ཞིག་བརྗོད་
པ་མིན་གྱི། སྤྱི་དོན་གཞན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་གསལ་བ་ལ་སྒྲ་སྟོ་འཇུག་ཅིང་། སྤྱི་ལ་ཡང་
ཁྱད་པར་མེད་པས། གང་མདུན་ན་ཉེ་བ་དེ་འཇུག་པ་མེད་པར་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རང་བཞིན་མེད་བྱིར་དེ་ལྟར་མིན།

ཤིང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྟར་པའི་སྟོན་ས་ཤིང་གི་སྒྲ་^{༡༡}
འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་མིང་^{༡༢}རང་དབང་སྟེ་
དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

ཙ་བ། ཉེ་བར་བརྟགས་བྱིར་.....།

^༩ གསུམ་པའི་དོན་འཇིན་ཤོག་གྲངས་༥༥ མཆན་དུ་ <<ཁྱུན་>>ནང་གསལ་བ་ལྟར་བཞོད་པས་དེར་གཞིགས་པར་འཇོག།

^{༡༠} <<སྤྱི་>> བརྟགས་མིང་ <<ཤེས་>> རྟགས་མིང་

^{༡༡} <<སྤྱི་>> ཤིང་གི་སྒྲ་ <<ཤེས་>> <<ཞོལ་>> མི་ལྟ་སྒྲ་

^{༡༢} <<སྤྱི་>> ཤིང་གི་མིང་ <<ཤེས་>> ཤིང་བ་ཤིང་གི་མིང་ <<བརྟགས་>> ཤིང་བ་ཤིང་གི་མིང་ <<ཞོལ་>> ཤིང་ག་བ་ཤིང་གི་མིང་

དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་ན།^⑦ བྲམ་ཟེའི་ཁྱེལ་ལ་སེལ་ལྟར། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་
ཤིང་གི་མིང་ཉི་ཤར་བརྟགས་པའི་བརྟགས་མིང་དུ་བལ། མིང་འཇུག་པ་གང་ཞིག །དངོས་
མིང་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་ག།མི་མིད་ཕྱིར།

འདོད་མི་རིགས་པར་བལ། དེ་ལྟར་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་གི་སློབ་ལྷུ་མེད་
སླེ་བདད། ཤིང་གསལ་དང་། ཤིང་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་མིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་ག། འབངས་ལ་རྒྱལ་པོ་བརྟགས་པ་བཞིན།

སློབ་ལྷུ་མེད་ཕྱིར་རོ།^⑧

དངོས་མིང་དུ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། ཁྱེད་ལྟར་ན་སློབ་གསལ་རྣམས་ཐ་དད་ཁས་སྐྱབས་
པས་རྒྱལ་པོས་བསྐྱོས་པའི་མི་ལ། མི་དེ་ནིང་རང་ངོ་ཞེས་འབངས་ལ་རྒྱལ་པོར་བརྟགས་པ་
བཞིན་དུ། བྲན་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སློབ་མཚུངས་པར་མི་སླེ་བར་སློབ་ལྷུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་སླེ་
བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དངོས་མིང་དང་བརྟགས་མིང་འཐད་པ་)ནི།

ཅ་ག། དེམ་གྱིས་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ནི།

ཀུན་དུང་སོགས་དཀར་པོ་བཞིན།

སློབ་དོན་གཞན་ཡིན་ཡང་། ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཤིང་ངོ་སྐྱམ་པའི་སློབ་མཚུངས་
པར་སླེ་བདེ། དཔར་སློབ་ལྷུ་ནི་ཉག་པ་ཡིན། དང་པོ་ནི། མི་རིགས་ཉེ། དཔར་ཤེས་ཀྱི་སློབ་
གཞུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པར་བརྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤིང་གསལ་དུ་མ་ལ་
ཤིང་སློབ་དོན་གཞན་ཉེག་པས་ཁྱེད་ཆོས་སྤྱད་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་བལ། ཁྱེད་གཞི་
ཁྱེད་ཆོས་དེམ་གྱིས་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཉེག་ཀུན་ཉ་དང་། ཀུན་ཉ་དང་། དུང་སོགས་ཀྱི་

^⑦ <<སློབ>> ཏུ་འཇུག་ན། <<ཤིས>> <<འགྱུས>> <<ཞེས>> ཏུ་མི་འཇུག་ན།

^⑧ <<པར>> སློབ་ལྷུ་མེད་ཕྱིར་རོ། <<ཅ>> སློབ་ལྷུ་ལ་ཐ་དད་ཕྱིར་རོ།

དགར་པོའི་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། རིམ་གྱིས་སྦྱར་ནས་འཛིན་དགོས་ན་ཡང་། ཤིང་གསལ་དུ་མ་
ལ་ཤིང་རོ་སྦྱུ་དུ་རྟོག་པས་ཅིག་ཅར་སྦྱོར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་དེ་ནི། མི་མ་སྦྱར་
པའི་དཔེ་ལོ། །ཤིང་གི་སྦྱིས་ཤིང་གསལ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་བརྟགས་པ་ལ་སྦྱོས་ནས་དུས་
ཅིག་ཆར་དུ་སྦྱི་སྦྱོའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཤེལ་དང་། ཚོན་དོན་གཞན་མིན་
ཡང་ཚོན་གྱི་དབང་གིས་ཤེལ་ལ་སྦྱོན་པོའི་སྦྱོ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅུག་ ཡོན་ཏན་གྱིས་ཕན་བརྟགས་དངོས་ལ།

སྦྱོ་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར།

དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་ལ་སྦྱི་སྦྱོ་འཇུག་མེད་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྦྱིས་ཕན་བརྟགས་པ་ལ་སྦྱོས་པ་གང་ཞིག་ །ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་བརྟགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་^①
དངོས་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྦྱོ་མེད་པར་ཡང་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཚོན་
གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཤེལ་སྦྱོན་པོ་ལ་བརྟ་ལ་བྱང་མ་བྱང་ཀུན་གྱིས་སྦྱོན་པོའི་སྦྱོ་འཇུག་མེད་
དུ་སྦྱེ་བ་མ་མཐོང་བས། དཔེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ནོ།

གསུམ་པ་(དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། མཐོང་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་
ཐལ་བ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འཛིན་པ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱིས་ཕན་བརྟགས་
པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་འགལ་བ་དང་། བྱམ་པ་སྦྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་ཅན་ལ་སྦྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་སྦྱོ་ནས་སྦྱོ་འཇུག་པར་འདོད་
པ་ལ་སྦྱི་དོན་གཞན་ལ་བཞོད་པའི་སྦྱོན་མཚུངས་པའོ།

དང་པོ་(མཐོང་རྟོག་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་ཐལ་བ་)ནི། བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་^②ཡོན་ཏན་དོན་
གཞན་གྱིས་ཕན་བརྟགས་པ་ལ་སྦྱོས་ནས། རྣམས་བྱམ་པ་སྦྱོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་རྟོག་

^① <<སྦྱོ>> རྣམས་ཀྱིས་ <<ཤེལ>> རྣམས་ཀྱི

^② <<སྦྱོ>> བྱའི་ <<ཤེལ>> <<བྱུམ>> <<ཞོལ>> དུ་རྣམས་

ས་^②ཡིན་གྱི། རྣམ་རང་ཉིད་^③གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན།

ཙ་ག། འདྲེས་པའི་ཚུལ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ།

ལོག་པའི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

བྱམ་པ་སྟོན་པོ་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། དེ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུང་
རྟགས་འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་^④འཛིན་ཅིང་ཞེན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱིས་ཐན་བརྟགས་
པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་འགལ་བ་)ནི། ལྷ་བ་པོ་དུ་མས་བྱམ་པ་ཁྲ་པོ་ལྷ་བྱ་གཅིག་
བལྟ་བའི་ཆེ། ཡོན་ཏན་གང་དུང་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐན་བརྟགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་
འཛིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱོགས་གཅིག་གིས་སམ། བདག་མེད་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་བརྟགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ།

ཙ་ག། སྤྱི་སོགས་མང་པོ་ཉིད་དང་ནི།

ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་།

ཐན་འདོགས་པ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར།

སྤྱི་དང་སོགས་པས་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་མང་པོ་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ནི། བལྟ་བ་པོ་དུ་
མས་དོན་དུ་མ་དུས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་གཅིག་གིས་
གཅིག་ལ་ཐན་ཚུན་ཐན་འདོགས་པ་ནི་འགལ་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ།

ཙ་ག། གཞི་ཡི་ཁྲ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་།

^① <<སྤྱི>> རྟོགས་ <<ཤེས>> རྟོགས་པ་

^② <<སྤྱི>> <<ཤེས>> <<བྱམས་>> <<ཞེས>> གྱིས་

^③ <<སྤྱི>> འདྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ <<ཤེས>> <<བྱམས་>> <<ཞེས>> འདྲེས་པའི་འདོད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་པ་བཞོན་པའི་སྟོན་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དབང་ཤེས་གཅིག་གིས་གཟིའི་ཁྲོའི་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་
 སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གཟིའི་ཁྲོའི་ཆ་ཀུན་འདྲེས་
 བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། ཀུན་གྱིས་ཡིན་ན་
 འདྲེས་མཐོང་འགྱུར། ཞེས་འགྱུར་ཡང་། ལྷ་ལུ་ལོ་རྩེ་བའི་འགྱུར་ལ་མ་གྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(བུམ་པ་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྩོན་ས་རྩོམ་འཁུག་པར་འདོད་པ་ལ་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་འགོད་པའི་རྩོན་མཚུངས་
 པ་)ནི།

ཅུ་བ། དེ་དག་ཐད་དད་ཀྱམས་ལ་ཡང་།

དེ་དང་ལྟན་པའི་རྩོན་དེ་མཚུངས།

རིགས་རང་རོ་ཐོའམ་དེ་ལྟན་གྱི།

རོ་ཐོར་གང་ལས་སྤྱོད་མི་བྱེད།

བུམ་པའི་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་ཀྱམས་ལ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མཐོང་བའི་རྩོན་ས། རྩོ་སྤྱེ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་
 པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱམས་ལ་ཡང་སྤྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྟན་པའི་རྩོན་ས་གསལ་བ་ལ་རྩོ་
 སྤྱེ་བའི་རྩོན་རང་དབང་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟན་མིན་ཞེས་སོགས། དེ་མཚུངས་པར་འཁུག་
 པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། རྩལ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱེ་དེ་རྩལ་ཉིད་ལ་དངོས་མིང་དང་། དེ་ལ་འདུ་
 འགྲེལ་གྱུ་བ་པའི་བྱད་པར་ཀྱམས་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འཁུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩལ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པའི་རིགས་དོན་གཞན་རང་གི་རོ་ཐོའམ་དེ་ལྟན་གྱི་རོ་ཐོར་རྒྱ་གང་ལས་ཀྱང་འདུ་
 འགྲེལ་གྱུ་བ་པའི་རྩོན་ས་སྤྱོད་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་པ་^༩ ལ་བཞི། སྤྱི་རྩལ་སྤྱི་ལྟན་གྱི་གསལ་བ་འཛོད་པ་འགག་ཟེན་པ་དང་། སྤྱི་

⁹ བཞི་པའི་རོ་ཐོའམ་འཛོན་སོག་གྲངས་༩༩༩ མཚུངས་དུ་རྒྱུན་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་འགོད་པས་དེར་གཟིགས་པར་འཛོལ།

དང་འཕྲོད་འདྲེ་འཕྲེལ་བ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བ་ལ་འཕྲུག་པ་བཀག་ཅིན་པ་དང་།
ཕྱི་ལོ་དོན་བརྒྱུགས་^①ལ་དགག་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་སྐྱུ་ཕྱི་ཉི་ཅེ་བཞེ་བའི་གསལ་བ་^②དོན་ཕྱིས་
འཕངས་པ་དགག་པ་ལོ།

དང་ལོ་(ཕྱི་སྐྱུ་ཕྱི་སྐྱུ་ཕྱི་གསལ་བ་བརྒྱུད་པ་བཀག་ཅིན་པ་)ནི།

ཅན་ དེ་སྐྱུ་ཐ་དད་ཉིད་བརྒྱུད་ན།^③

དེ་ཡང་སྐྱུ་ཉིད་བསལ་ཅིན་ཏོ།^④

ཕྱི་སྐྱུ་ཕྱི་དོན་གཞན་དང་སྐྱུ་པའི་གསལ་བ་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ཤིང་གི་སྐྱུ་ཤིང་ཕྱི་དོན་གཞན་དེ་དང་སྐྱུ་པའི་ཤིང་གསལ་བ་ཐ་དད་ཉིད་བརྒྱུད་ན་དེ་
ཡང་སྐྱུ་ཉིད་ཐ་དད་ནས་ཕྱི་རིགས་སྐྱུ་ལ་ཡིན་ཞེས་པ་དེར་བསལ་ཅིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཕྱི་དང་འཕྲོད་འདྲེ་འཕྲེལ་བ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བ་ལ་འཕྲུག་པ་
བཀག་ཅིན་པ་)ནི།

ཅན་ དེ་སྐྱུ་ཅན་ཡང་འཕྲེལ་བ་འཕྲ།

ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ནས་པར་དཔྱད།

ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱུ་ཤིང་ཕྱི་དོན་གཞན་དང་། འཕྲོད་འདྲེ་འཕྲེལ་བ་དོན་གཞན་
དངོས་སུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས། གསལ་བ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་གཞན་
དེ་སྐྱུ་ཅན་ཡང་སྐྱུ་ཕྱི་དོན་གཞན་དང་། འཕྲོད་འདྲེ་འཕྲེལ་བ་འཕྲ། དེ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲོ་
ནས། གསལ་བ་བརྒྱུད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་རིགས་སམ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཐ་དད་ཕྱིས་ཞེས་པ་
དེར་དགག་པ་ནས་པར་བཞག་ཅིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(ཕྱི་དོན་བརྒྱུགས་ལ་དགག་པ་)ནི།

① <<སྐྱུ>>

<<ལེས>> ལ

③ <<པར>> བརྒྱུད་ན།

<<ཅན>> བརྒྱུད་ན།

④ <<སྐྱུ>>

<<ལེས>> ཕྱི

⑤ <<པར>> བསལ་ཅིན་ཏོ།

<<ཅན>> གསལ་ཅིན་ཏོ།

ཅ་ག། ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་^①དེ་ལྟོ་དོན།

སྒྲུལ་ལུ་སོགས་པ་འཇུག་མིན་ན།

སྤྱི་ཡི་དོན་དེ་རི་ལྟ་བུ།

སྤྱི་དོན་འབའ་ཞིག་པ་དང་མཚུངས།

ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ལུས་པ་^②ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དེ། སྒྲུལ་ལུ་ལ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་འཇུག་མི་འགྲོ། དང་པོ་མི་འཇུག་དེ། གསལ་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒྲུར་ན། སྤྱི་ཡི་དོན་དེ་ཅ་ག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་པ། ཅ་
མེད་པར་འདོད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཅོག་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་དོན་
འབའ་ཞིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ། ལུས་སྒྲུལ་ཀྱང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་གང་ཞིག་།
སྒྲུལ་ལུ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཅ་དེ། ལུས་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ། །ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་གསལ་པ་
སྤྱི་དེ་དང་ལྟན་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཅ་དེ། སྒྲུལ་ལུ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་ན་
སྤྱི་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་ག། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད།

གསལ་པ་དུ་མ་ལ། སྤྱི་སྤྱི་འཇུག་པ་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་སྤྱི་ས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
གསལ་པ་དུ་མ་ལ། སྤྱི་སྤྱི་འཇུག་པ་དེ་ཡང་། སྤྱི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་འདོད་
རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་(སྤྱི་ཡི་སྤྱི་ས་སྤྱི་ཉི་ཆེ་པ་གོ་བའི་གསལ་པ་དོན་གྱི་ས་འབངས་པ་དགག་པ་)ལ་
གཉིས། དངོས་དང་། སྤྱི་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་སྤྱི་ལས་ལུས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
ཉི་ཆེ་བ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་དོན་གྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་ལུས་པ་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི་ཞི་

ལྷོག་པ་ཡིས། དངོས་པོ་དེ་ཡི་ཆ་འགའ་ཞིག། ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(པེལ་བས་འཇུག་པ་བསྟུས་ནི་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་བ། ཡང་བརྗོད་པ།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡོད་ཀྱང་།

རྒྱ་ཡིས་ནམ་ཀུན་རྟོགས་^①མ་ཡིན།

རང་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན།

ནམ་གཅོད་རག་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན།

རྒྱས་ཀྱང་ཆོས་གང་དུ་མ་ཡི།

དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི།

རྒྱར་བྱ་དེ་ཉིད་ལ་སྟེ་རྒྱའི།

ཡོན་ཏན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

ཡང་བརྗོད་པ་ཤིང་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྒྱས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།

ཤིང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཡིས་ཤིང་གི་ལྷོག་པ་འཇུག་ཆ་ཤས་ཀྱི་ནམ་པ་ཀུན་རྟོགས་ཤིང་

བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་བརྗོད་བྱ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོན་ཤིང་མིན་

གཅིག་བྱ་ནམ་པར་གཅོད་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཤིང་ཞེས་པའི་རག་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་

རོ། །ཤིང་ཞེས་པའི་རྒྱས་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཤིང་གི་ལྷོག་ཆོས་གང་དུ་མའི་དོན་ལ་བརྗོད་དུ་

འཇུག་པ་མིན་གྱི། དོན་གང་ལ་བརྟུར་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྟེ་དེ་ཁོན་བརྗོད་ཀྱང་བསྟན་

པའི་^②བྱིར་རོ། །རྒྟོག་པེལ་བས་འཇུག་པའི་དོན་བསྟུས་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་

^① <<ལྷོ>> <<ཅོ>> རྟག <<ན>> <<རྒྱར>> <<པེ>> རྟགས

^② <<རྒྱ>> བསྟན་པའི

<<པེལ>> རྟོན་པའི

ཁྱད་པར་བྱེད་དང་ཁྱད་པར་བྱ།

ཆོས་གསུམ་རྩལ་ཐ་དད་ཀྱང་། བ་ཡང་ལ་རྩ་གཡས་གཡོན་འདུ་བ་བཞིན་དུ་གཞི་
མ་ཐུན་དུ་འདོད་པའོ། །གཞན་མེད་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་མ་ཐུན་མི་འཐད་པའི་སྤྱོད་མེད་
པར་ཐལ། སྤྱོད་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པར་རང་གི་དོན་ཐ་དད་བརྟོག་པ་ན།
གང་གི་སྤྱོད་པོ་སྤྱུལ་བ་དང་། ལྟར་ལ་ཁ་དོག་ཡིན་སྤྱུལ་དུ། དོན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་
ལ་སྐྱོངས་ནས་ཐེ་ཆོས་དུ་འགྱུར་བ་དག་གི་ཐེ་ཆོས་བཅད་པའི་ཆེད་དུ། བསལ་བྱ་ཐ་དད་དུ་
སེལ་བས་དེ་མིན་ལས་ཐ་དད་པ་ལྟར་ལ་སྤྱོད་པོ་ཞེས་དོན་མེ་རྟོག་གི་གོང་བྱ་གཅིག་བྱེད་ནས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡང་འཐད་པར་ཐལ། ལྟར་ལ་སྤྱོད་
པོ་ཞེས་བརྟོག་པའི་ཆེ་མེ་རྟོག་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་འབྲས་བྱ་གཅིག་གོ་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེས་ན་གཞི་མ་ཐུན་པ་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་རྒྱང་བ་ཡིན།

ལྟར་ལ་རྒྱང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ།^༡

བསྐྱུས་པ་བརྟོག་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

ལྟར་ལ་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད་པོ་རྒྱང་བའང་བརྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྟར་ལ་འདང་
བརྟོག་པའི་ཕྱིར། ལྟར་ལ་རྒྱང་བའང་བརྟོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པོ་ཡང་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་ལྟོག་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལྟ་བུར་བརྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་ལ་སྤྱོད་པོ་
ཞེས་གཞི་མ་ཐུན་པའི་ཆོགས་པ་བརྟོག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ། ལྟར་ལ་ཆོས་
ཅན། སྤྱོད་པོ་ཡང་ཡིན་ལ། ལྟར་ལ་ཡང་ཡིན་པའི་ལྟོག་པ་ཐ་དད་གཉིས་ལ་གཞི་མ་ཐུན་ཁས་
ལེན་པ་ཡིན་ལ་པ་རོལ་པོས་ཆོས་བྱ་བ་ཀོད་པ་བཞིན་དུ་གཞི་མ་ཐུན་པ་དང་མ་ཐུན་ཆོས་
གཉིས་རྩལ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའོ།

^༡ <<རང>> ལྟར་ལ་རྒྱང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ།

<<ཅ་>> ལྟར་ལ་རྒྱང་མ་ཡིན་ཏེ།

ཙ་པ། ཁ་དོག་བཞིན་དུ་དོན་མེད་འགྱུར།

སྒྲ་གཉིས་ཀམ་གྱང་དོན་གཉི་ག་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་དོག་སྟོན་པོའི་མིང་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོག་མ་པའི་སྒྲ་སྟོན་པོ་སྟོན་ཡང་། ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་པའི་སྒྲ་སྟོན་དོན་ཅིག་ཤོས་མི་སྟོན་པའི་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩི་ལ་ཞེས་པ་སྟོན་པོའི་སྒྲ་དོད་དོ།

གསུམ་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ནི།

ཙ་པ། ཁ་དོག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་གྱང་།

མིན་ནའང་ཆོག་གཉིས་ལས་དེ་ཡི།
བརྗོད་བྱ་ཆོག་མ་ན་དེ་ལ་ཡང་།
ཡན་གར་བ་དེ་ཆོག་མ་པ་ཡིན།

ཁ་དོག་གི་དོན་སྟོན་པའི་རྩི་ལ་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོར་^①དོན་ཅུང་ཟད་གྱང་སྟོན་པ་མིན་ནའང་ཆོག་གཉིས་སྟོན་པ་ལས། དེའི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པོ་སྟོན་^②པ་བཞིན་དུ། སྟོན་པོ་དང་ལྷན་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་སྟོན་གྱང་སོ་སོར་དོན་མི་སྟོན་གྱང་ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། ཡ་གྲུལ་རེ་རེས་གྱང་། དོན་ཆོག་མ་^③པར་སྟོན་པ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའོ་ཞེན།^④ དེ་ལ་ཡང་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྟོན་གྱང་དོན་ཆོག་མ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་ཡན་གར་བ་དེ་བརྗོད་ཅིང་སྟོན་^⑤པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྒྱུར་རོ།

གཉིས་པ་(སྒྲ་ཆོག་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལྷན་ལ་སྟོན་པོའི་ཡན་ལག་

^① <<སྒྲ>> <<བཀའ>> སོ་སོར་

<<ཤེས>> <<ཞོལ>> དང་སོལ་གཉིས། སོ་སོར་

^② <<སྒྲ>> སྟོན་ <<ཤེས>> <<བཀའ>> <<ཞོལ>> ཆོག་མ་

^③ <<སྒྲ>> ཆོག་མ་ <<ཤེས>> <<བཀའ>> <<ཞོལ>> བརྗོད་

^④ <<སྒྲ>> སྒྲུབ་པས་འཇུག་ དེ་ཡང་

<<ཤེས>> <<བཀའ>> <<ཞོལ>> བསྐྱུ་བས་པས་འཇུག་པའོ་ཞེན། དེ་ཡང་

^⑤ <<སྒྲ>> <<བཀའ>> སྟོན་ <<ཤེས>> <<ཞོལ>> ཆོག་མ་

དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ལྷུ་ལ་སྟོན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་
ལ་དགག་པ་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ། སན་ཚུན་གཅིག་པར་ཐལ་འགྱུར་བྱིང་།

འདུས་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་^⑨མ་ཡིན།

ཡན་ལག་ཅན་མེ་ཉོག་གི་རྣམས་དང་། ཡན་ལག་སྟོན་པོ་དང་ལྷུ་ལ་རྣམས་གཅིག་
གམ་ཐ་དད། དང་པོ་སྟར་ན་འདུས་ལ་སྟེ་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མིན་པར་དུ་
མར་ཐལ། རྣམས་གཅིག་ཅིང་སྟོན་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཁས་མ་སྤངས་པས། ཡན་ལག་ཅན་དང་།
ཡན་ལག་གཉིས་ཀྱང་སན་ཚུན་གཅིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིང་། ཡང་ན། ཡན་ལག་
རྣམས་དང་འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་ལ་
རྟགས་སྟེ་མ་སྤྱར་རོ།

ཙ་བ། འདུས་པ་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར།

འདུས་པ་ཡན་ལག་ཅན་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་
ཡིན་པའི་བྱིང་རོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྣམས་གཅིག་པའི་སྟོགས་དགག་པ་དང་།
ཐ་དད་པའི་སྟོགས་དགག་པའོ།

དང་པོ་(རྣམས་གཅིག་པའི་སྟོགས་དགག་པ་)ནི།

ཙ་བ། སྒྲ་དག་རང་དོན་སྟོང་མ་ཡིན།

ལྷུ་ལ་སྟོན་པོ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་རང་གི་དོན་སྟོང་པ་མིན་ཞིང་། སྟོན་པོའི་ཡོན་

ཉན་དོན་གཞན་དང། རྒྱ་བའི་རྒྱས་ལྷི་དོན་གཞན་པ་རྫོང་བའི་ཕྱིར་མོ་ཞེན་། སྡོན་པའི་
རྒྱས་ཤིགས་དོན་གཞན་པ་རྫོང་བ་བསྐྱེད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་པ་ཉེས་པ་སྟུར་བ་རྫོང་ཕྱིན་
བའི་ཕྱིར།

ཅ་པ། ཐེ་ཆོམ་བ་ཁྱིལ་གཞན་སེལ་མིན།

ལོན་པོ་མེ་ལྷན་གཞན་ལྷན་པ་མིན་པ་གཞན་མེ་པ་མ་པེན་པར་ཐལ། ལོན་པོ་
ཞེས་པ་ལོན་པ་མེ་མི་གན་ལྷན་པ་མེ་མི་ལྷན་པ་ལོན་པར་ཐལ། ལོན་པོ་ལྷན་པ་ལོ།

ཅ་ག། གཅིག་ལས་རྣམ་གྲངས་ཤུ་འབྲུང་རོ།

ཡ་ཤུལ་གཉིས་དང་། ཚོགས་པ་བརྒྱད་པའི་ལྷ་གསུམ་དོན་གཅིག་^④ནས་ཤར་ས་
བར་ལྷུང་བར་ཐམ། དོན་གཅིག་ཚོན་བརྒྱད་པའི་ལྷ་ཁས་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲ་མི་
རིགས་ཉེ། ཚོན་པའི་ལྷས་ཤར་ལྷུང་པ་མི་རྟོགས། ལྷུང་པའི་ལྷས་ཤར་ཅིག་པོས་མི་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞིས་པ་(ཐ་དད་པ་མི་ཚུགས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། གཞི་མ་ཐུན་མི་ཐཐད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་དང་རིགས་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་མི་ཐཐད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་བརྟན་
བཞོ།

དང་པོ་(གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཅ་བ། ཐ་དད་ན་ཡང་གཉིས་ཀ་མེད། ③

སྒོ་མོ་དང་ལྷན་པ་གཉི་ག་ཁྱད་པར་ལུ་ལྱེད་དང་གཞི་མ་ལྷན་ཏུ་མེད་པར་ཐལ།
ལྷན་ཐད་དང་པ་ལར་ལྷེ་ཐད་དང་པའི་ལྷེར་ལོ།

གཞིས་པ་(མོན་ཉན་དང་རིགས་རྩོན་གཅིག་པ་འདུ་བ་མི་འཐད་པ་)ལ་གཞིས། འདོད་པ་

< > < > < >

ॐ <<རང>>གཞིས་ཀ་མེད། <<ཅུ>>གཞིས་ཀར་མིན།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཅ་བ། རོན་གྱི་རྩམ་དང་ཡོན་ཏན་དག །

གཤམ་ཏེ་རོན་གཅིག་ལ་འཇུག་ན།

ལྷ་ལྷ་ལའི་རོན་གྱི་རྩམ་དེ་^②རིགས་དང་། རྩོན་པོའི་ཡོན་ཏན་དག་གཤམ་ཏེ་རོན་རྩམ་
གཅིག་ལ་འཇོད་པ་འདུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་གོ་ཞིན།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཅ་བ། ལྷ་དང་ལྷེ་ཐག་གཉིས་ཡོད་མིན།

ལྷ་ལྷ་ལའི་རྩམ་ལ་ལྷ་དང་ལྷེ་ཐག་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩམ་ཡོན་ཏན་^③
དང་། རིགས་གསུམ་རྩམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་ལྷན་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།

རང་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱང་གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་རིགས་དང་ནི།

ཡོན་ཏན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འཇུག།

དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ལྷ་ལ་རྩོན་པོ་རྩེ་ལའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ལྷ་ལྷ་ལ་ཞེས་པའི་རྩེ་རིགས་རོན་གཞན་དང་ནི་རྩོན་པོའི་རྩེས་ཡོན་ཏན་རོན་
གཞན་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་གནོད་པ་གཞན་བསྐྱར་པ་)ལ་གཉིས། རྩོན་པོ་དང་ལྷ་ལྷ་ལ་ཡང་
གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ།

^② <<ལྷ>>དེ <<ཞེས>><<བཀུས>><<ཞེས>>དེ

^③ <<ལྷ>>རྩམ་ཡོན་ཏན <<ཞེས>>རྩམ་དང་ཡོན་ཏན

དང་པོ་(ཐོན་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་ཡང་གཅིག་དང་མ་དང་གི་ཉེས་པ་དང་མཚུངས་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་ལྟོ་བཟོད་པ་ཉིད་ལ་ནི།

མཚུངས་མི་མཚུངས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

རིགས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིམ་དོན་ཐོན་ཚུན་རྫོགས་པར་བཟོད་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པ་ཉིད་ལ་ནི་རིགས་དང་
ཡོན་ཏན་གཉིས་མཚུངས་པ་སྟེ་གཅིག་དེ་མི་མཚུངས་པ་སྟེ་ཐ་དད་བརྟགས་^①ན་གཞི་མཐུན་
མི་མིད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལི་ལན་དགག་པ་)ལ་གསུམ། འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བཟོད་པ་)ནི།

ཙམ། མཚུངས་ཁྱེད་བཟོད་པར་མི་འདོད་ཅེ།

གཞི་མཐུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཁྱེད། གཞི་མཐུན་མི་མིད་པ་ཉེས་པ་བཟོད་པར་ཁྱེད་
པ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅེན། འབྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་འགྱུར་ལྟར་ན། གཞི་ཐ་དད་པ་འགོག་པར་མི་
ཁྱེད་གྱི། གཞི་ཐ་མི་དད་པ་སྒྲིམ་པར་ཁྱེད་ཅེས་བཤད་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། བ་ལང་རྟ་ལ་སོགས་ལའང་མཚུངས།

ཐོན་པོ་མིན་པ་དང་། ལྷན་པ་མིན་པ་ལས་སོག་པའི་ཐོན་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་
ཐོན་པ་གཞི་མཐུན་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་འབྲེལ་མེད་རྣམས་ཐ་དད་དོན་གཅིག་ལ་འདྲུ་བའི་གཞི་
མཐུན་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟོ་བཟོད་པ་ལང་དང་རྟ་ལ་སོགས་ལའང་གཞི་མཐུན་
དང་དེ་བཟོད་པའི་སྒྲིམ་གཞི་མཐུན་བཟོད་པར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་ལན་ནོ།

དང་པོ་(ཚོད་པ་)ནི།

ཙ་ལ། དེར་བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་ཞེ།

མི་མཚུངས་ཏེ། བ་ལང་དང་རྟ་ལ་དབྱེ་བས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས། སྤྱི་མི་འདྲ་
བའི་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། གཞི་མ་སྤྱན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། ལྷན་ལ་སྤོང་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་མ་བྱས་ཤིང་། རྟེན་གཅིག་ལ་ཚོས་གཉིས་འཕྲོད་པ་འདུ་བས་གཞི་མ་སྤྱན་དུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་སྤྱི་གསལ་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་པལ་ཚུན་སྤོང་བར་ཐལ་བའོ།

དང་པོ་(དགག་པ་དངོས་)ནི།

ཙ་ལ། དུ་མར་བྱས་པ་འདུས་པར་འགྱུར།

རྣམ་སྤྱི་གཅིག་ལ་ཡང་དབྱེ་བས་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བྱས་པ་འདུས་པར་ཏེ་འདྲེས་པར་
འགྱུར་བར་ཐལ། བྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་དང་རྣམ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་མི་འདྲ་བ་དུ་
མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས་སྤངས། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དམིགས་
རྒྱུ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་བྱིར། འགྲེལ་བ་གད་ཀྱི་འགྱུར་ལས། རྣམ་པ་དུ་མ་འདྲེས་
པར་འགྱུར་ཞེས་འགྱུར་རོ།

ཙ་ལ། གཞན་ཡང་.....།

གཞན་ཡང་བ་ལང་དང་། རྟ་དབྱེ་བས་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པར་གཉི་གར་
འགྱུར་བར་ཐལ། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་འདྲ་བའི་^①གསལ་བྱེད་དང་། བ་ལང་ཉིད་དང་
རྟ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་མི་འདྲ་བའི་ཡང་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཙ་ལ།འདོད་པ་ལ་ཡང་མེད།

གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདོད་པ་ཟུང་ལ་ལའང་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པར་ཐལ། སྡོན་ལོ་ཉིད་
དང་ཟུང་ལ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་རིགས་ལ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་སྤྱི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙམ། ཡོན་ཏན་རྣམ་དག་གསལ་མི་འགྱུར།^①

ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་དག་སྤྱི་རིགས་ལ་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱིབས་ཁོ་ནས་
སྤྱི་གསལ་ཁེགས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ།

ཙམ། ཐད་ད་རྫོང་བྱེད་ཐ་དད་ལས།

ཞེན་རང་ལས་བྱེད་མེད་སྟེ།

གལ་ཏེ་སྤྱི་དང་གཞི་མ་ཐུན་རྫོང་བྱེད་ཐ་དད་ལས་ཐ་དད་ཡིན་གྱི། དེས་སོ་རང་གི་
རོ་སོ་སྤྱོད་ནས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན་ནི། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཁས་
བླངས་པས་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པར་སྤྱག་ཙོ་མོ་ཐ་དད་པ་དེའི་རང་པའི་ནུ་
མི་འཐད་པའི་བྱིར་

གསུམ་པ་(གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་པན་ཚུན་སྡོན་པར་ཐལ་བ་)ནི།

ཙམ། གསལ་བྱེད་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ།

པན་ཚུན་བརྟེན་པ་^② ཐོབ་པར་འགྱུར།

རྣམ་དང་སྤྱི་རིགས་ལ་བྱེད་དང་གསལ་བར་བྱ་བ་ཐ་དད་ལ་རྟོག་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་
པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྣམ་གྱི་རང་པའི་ནུ་ཅི་ཞིག་ཅེན། སྤྱི་རིགས་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་
དང་། སྤྱི་རི་རྣུ་ཞེན། རྣམ་གྱི་གསལ་བྱེད་ཞེས་པ་སྤྲུལ་དགོས་པའི་བྱིར་

ཙམ། རང་པའི་ནུ་མ་དང་གཅིག་གི།

པན་ཚུན་གསལ་བ་མང་པོར་འགྱུར།

^① <<རང>> མི་འགྱུར།

<<ཙམ>> མིན་འགྱུར།

^② <<རང>> ཐ་དད་ལ། པན་ཚུན་བརྟེན་པ་

<<ཙམ>> ཐ་དད་ལས། པན་ཚུན་རྟེན་པ་

སྤྱི་ཡང་རང་བཞིན་དུ་མ་དང་བྱམ་པ་ཡང་དུ་མ་མེད་པར་ཐལ། གཅིག་གི་རང་
བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱངས་ཀྱང་པན་ཚུན་གསལ་བ་མང་པོར་འགྱུར་བས་ཏེ། སྤྱི་ཡང་འཕྲོད་འདུ་
རྫོགས་པར་འབྲེལ་པའི་གསལ་བ་དུ་མས་གསལ་དགོས་ཤིང་བྱམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་སྤྱི་དུ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙ་བ། ཡང་བརྫོད་པ།

ཡོན་ཏན་ལུས་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི།

དབྱེ་བས་ཐ་དད་རབ་དུ་བརྟག།^ཉ

གཅིག་མང་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་བྱིར།

དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

ཡང་བརྫོད་པ་རྩམ་གཅིག་ཀྱང་དུ་མ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་མང་པོ་དང་འཕྲོད་འདུ་རྫོགས་པར་འབྲེལ་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས་
སྐྱངས་ཏེ། མི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བྱེད་ཆོས་དུ་མ་དང་། ལུས་པ་རྩམ་ཐ་དད་དུ་མ་
ཡོད་པའི་དབང་གིས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བས་^ཉརང་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་^ཉགསལ་
བྱེད་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་རབ་དུ་རྟོག་ཅིང་བཞག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

གཉིས་པ་(བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་བྱེད་ཐག་དུ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རང་དང་གཞན་ལ་
བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་དང་གཞི་མ་སྐྱབ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་། སྤྱི་སྤྱས་བྱེད་པར་མི་
སྤོང་པའི་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(རང་དང་གཞན་ལ་བྱེད་གཞི་བྱེད་ཆོས་རང་དང་

^ཉ <<རང>> རབ་དུ་བརྟག། <<ཙ>> རབ་དུ་བརྟགས།

<<ཞེས>> <<འགྱུར>> <<ཞོལ>> དབྱེ་བས་

^ཉ <<སྤྱི>> དབྱེ་བས་

^ཉ <<སྤྱི>> བྱིར་ <<ཞེས>> བྱི་མའི་

གཞན་ལ་བྱད་གཞི་བྱད་ཚོས་དང་གཞི་མ་ཐུན་འཐད་མི་འཐད་གྱི་བྱད་པར་)ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་
ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་འཐད་པའོ།

དང་པོ་(གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཙམ། བྱད་པར་བྱེད་དང་བྱད་པར་དུ།

བྱེད་རང་དབང་མིན་སྐར་བརྒྱན།

གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་^①ཞེས། སྟོན་པོ་དེ་ལྷན་ལས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་ནས་སྟོན་པའི་བྱད་པར་བྱེད་ཚོས་དང་། བྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫོང་
བྱེད་པོ་མཆོད་བར་གིས་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་གང་ཞིག །དབང་པོའི་དབང་གིས་རང་
དབང་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐར་རང་དབང་མེད་ཕྱིར་དེ་ལྷན་མིན་ཞེས་པར་བརྒྱན་ཟེན་
པའི་ཕྱིར།

ཙམ། གཞན་ཉིད་དུ་མིན་སྟེ་དང་ནི།

ཐད་ད་རྣམ་གྲངས་བརྒྱན་བསྐྱེད་ཡིན།

རྫོང་བྱེད་པེལ་བས་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་
པའི་དབང་གིས་འཇུག་ན། སྟོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཚོད་པའམ། ཡང་ན་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མི་གཙོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་པོ། །པེལ་བས་འཇུག་པ་ལ་ཤིང་ག་པ་ཉིད་ཤིང་མིན་པ་
ལས་ལོག་པ་དང་། ཤ་པ་མིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འཐད་པར་ཐལ། ཤིང་ཞེས་
པའི་སྟེ་སྟེ་དང་ནི། ཤ་པ་ལོགས་ཤིང་གསལ་ཐད་ད་བརྒྱན་པའི་སྟེ་དང་། ཤིང་དང་སྟོན་པ་
ལོགས་རྣམ་གྲངས་པའི་སྟེ་རྣམས་བརྒྱན་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཞིང་བཞག་པའི་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙམ། འགལ་མེད་ཕྱིར་ན་ཚོགས་པ་ཡང་།

དེ་བཞིན་དོན་གཞན་རྫོང་པར་བྱེད།

ལྷ་ལ་སློན་པོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ས་པ་བརྫོང་པ་ཡང་དེའི་ལྷོ་ག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་
གཞི་མ་ཐུན་གྱི་དོན་གཞན་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སློན་པོའི་སྤྱད་པ་ལྷ་ལ་མེ་
སྤྱ་གཉིས་དོན་པན་ཚུན་འགལ་མེད་ཕྱིར་ན་སྤྱེ། བརྫོང་པར་མི་སྤྱོད་ཞིང་མི་སྤྱ་པར་ཆོས་ཅན་
མེ་དོག་གཅིག་ལ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདྲུང་དུང་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(རང་ལུགས་ལ་འཐད་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱི་སྤྱས་ཁྱད་པར་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལ་
དང་། ཆོད་པ་སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱི་གསལ་དང་ཁྱད་པར་བྱ་བྱེད་གྱི་དོག་ས་པ་སྤྱེ་རྒྱ་ལ་མི་
མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་སྤྱས་ཁྱད་པར་མི་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལ་)ནི།

ཅུག་ ཡང་བརྫོང་ག།

དེ་ཅུམ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཐདད།

རང་དང་སྤྱི་ཡི་རོང་^①མ་ཡིན།

མ་བཟུང་ན་ནི་དོན་གཅིག་ལ།

འདི་དག་ཐེ་ཆོས་བསྐྱེད་པར་མཚུངས།

ཡང་བརྫོང་པ་སྤྱི་སྤྱས་ཁྱད་པར་མི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་པས།^② ཤིང་དང་ག་པ་གཉིས་
གཞི་མ་ཐུན་དུ་ཐལ། ག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མ་བཟུང་ན་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་སྤྱ་འདི་
དག་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་ཐེ་ཆོས་བསྐྱེད་པར་མཚུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་ན་ག་པའི་དོན་གཅིག་ལ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཆོད་པ་སྤྱོད་པ་)ནི། སྤྱི་འི་སྤྱས་རང་གི་ཁྱད་པར་ནམས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་
ལྷན་། ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱས་ཀྱང་སྤྱི་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས།

^① <རང་> ལྷོ་མ་པར

<ཅུ་> ལྷོ་མ་པར

^② <སྤྱི་> ལྷོ་མ་པར་མི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་པས།

<ཤིང་པ་> མི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་པོ།

ཙ་པ། དུ་མ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཡང་སྟེ།

ཁས་ལེན་ཐ་དད་ཀྱིས་མི་འབྱུང་།

ག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་སྟེ་དུ་མ་
ཡོད་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཡང་ཤིང་གསལ་ཐ་དད་ཀྱི་སྟེ་རང་གི་སྟེ་བརྗོད་བྱར་ཁས་ལེན་པ་སྟེ།
བརྗོད་བྱར་མི་སྟོང་བར་ཐལ། ཤིང་གསལ་རྣམས་ཤིང་ལ་རིགས་དང་རིགས་ཅན་གྱི་ཚུལ་
ཀྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྟེ་གསལ་དང་བྱེད་བར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་དོགས་པ་སྟེ་ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་བརྟན་
པ་)ནི།

ཙ་པ། བྱེད་པར་བྱེད་དང་བྱེད་པར་དུ།

བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་མཚུངས་མིན།

ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

སྟེ་དང་གསལ་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་དང་བྱེད་པར་དུ་བྱ་བ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོགས་པ་
སྟེ་ཚུལ་དང་། དོགས་པ་གཙོད་པའི་ཚུལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་ཡོད་དོ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན་གང་སྟེ་དུ་དོགས་པ་སྟེ་ས་ན་ཤིང་ག་པའོ་ཞེས་ག་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་
དོགས་པ་གཙོད་ཅིང་། ཤིང་ག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། ཤིང་ཡོད་མེད་ཐེ་ཆོས་མི་སྟེ་
བས་ཤིང་གིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་མ་སྟན་དང་བྱེད་
གཞི་བྱེད་ཆོས་སོགས་^①མེལ་བ་སྟུ་བ་པ་འཐད་ཅིང་བྱེ་བྱལ་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་
འཐད་པ་བསྟུ་ས་^②ཉེ་བསྟན་པ་ཡིན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་(སྟེ་སྟེ་བྱེད་པར་མི་སྟོང་པའི་ཚུལ་བསྟུ་ས་ཉེ་བསྟན་པ་)ལ་བཞི། རྗོད་བྱེད་
སྟེ་དོན་གྱི་བྱེད་པར་གྱི་འབྱུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། སྟེ་མེལ་འབྱུག་བཤད་པ་དང་། སྟེ་

^① <<སྟུ>> བྱེད་ཆོས་སོགས་ <<ཤེས>> བྱེད་ཆོས་སོ།

^② <<སྟུ>> བསྟན་ <<ཤེས>> <<ལུགས>> <<ཆོས>> བསྟུ་ས་

རྟོག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུག་པའི་ཚུལ་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། འབྱུག་ཚུལ་མ་བྱས་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་(རྫོང་ཕྱེད་སྤྱི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་འབྱུག་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། གཞི་མ་ཐུན་བརྫོད་པའི་སྤྱི་ཁྱད་པར་གྱི་
 ཚོས་བརྫོད་བྱར་མི་སྤོང་^①པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་(ཁ་ཅིག་ན་རེ་སྤྱི་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་)ལ་གཉིས། རིགས་མ་ཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱི་
 རིགས་མ་ཐུན་གཞན་སེལ་བ་དང་། རིགས་མ་ཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མི་སེལ་བའི་ཚུལ་
 ལོ།།

དང་པོ་(རིགས་མ་ཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱི་རིགས་མ་ཐུན་གཞན་སེལ་བ་)ནི། རྒྱ་མཚན་
 གང་གིས་བརྫོད་བྱར་ཐད་དང་པ་རྣམས་སྤྱི་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་དོན་ཞིན།

ཅ་ག། ཐད་དང་ཐད་དང་གཞན་རྣམས་དང་།

འགལ་བའི་བྱིར་ན་སེལ་བར་བྱེད།།

ཤིང་གསལ་ཐད་དང་པ་ཤིང་ག་པ་ཞེས་བརྫོད་པའི་སྤྱི་ཚོས་ཅན། སེང་ཕྱེད་བརྫོད་བྱ་
 ཡིན་པ་སེལ་བར་བྱེད་དེ། ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་མ་ཐུན་ཡིན་ཡང་། སེང་ཕྱེད་ལ་སོགས་
 པ་ཤིང་གསལ་ཐད་དང་གཞན་རྣམས་དང་འགལ་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རིགས་མ་ཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མི་སེལ་བའི་ཚུལ་)ནི།

ཅ་ག། སྤྱི་གཞན་ཐད་དང་དོན་རྣམས་ཀྱི།

རང་དང་^②སྤྱི་དག་འགལ་བ་ཡིན།།

སྤྱིར་གཞན་པ་ལས་སྐྱར་པ་ཐད་དང་པའི་ཁྱད་པར་རྩ་བུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་རྩ་བུམ་རང་དང་སྤྱི་གསལ་ལས་སྐྱར་པ་དག་དངོས་སུ་མི་སེལ་ཡང་དོན་གྱིས་
 འགལ་བ་སྟེ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་ཤིང་མིན་དངོས་སུ་གསལ་ཞིང་། ཤིང་ཁྱད་པར་

^① <<སྤྱི>>སྤོང་ <<ཤིས>><<བཟླས>><<ཚོས>>སྤོང་

^② <<རང>>རང་དང་

<<ཅ>>རང་དག

དུ་བྱས་ནས་ཤལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ཤལ་པའི་སྐྱ་ཁོ་ནས་བྱམ་པ་
སོགས་དངོས་སུ་སེལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙམ། དེ་དེའི་དངོས་སུ་གསལ་བྱ་མིན།།

སྤྱི་ནི་མཚུངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།

བྱམ་པ་དེ་ཤིང་ཤལ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེའི་དངོས་སུ་གསལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་
ཤིང་གི་སྤྱི་སྐྱ་དང་ནི་རྣམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། མཚུངས་པ་ཉིད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙམ། དེ་བཞིན་བྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི།།

དེ་ཡི་སེལ་^①བར་འགྱུར་མ་ཡིན།།

དེར་ཐལ། མཚུངས་ན་ཤིང་གི་སྐྱ་དེ་ཡིས་པ་ལ་ཤལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་གཞན་
རྣམས་ནི་སེལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཤལ་པའི་སྐྱས་བྱང་མི་སེལ་བར་
འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཅད་མང་ཅུང་གི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཤིང་སྐྱས་
ཤིང་མིན་སེལ། ཤལ་པའི་སྐྱས་པ་ལ་ཤལ་དང་ཕྱག་པ་སོགས་དུ་མ་སེལ་ལོ།།

གཉིས་པ་(གཞི་མཐུན་བཟོད་པའི་སྐྱས་བྱད་པར་གྱི་ཚོས་བཟོད་བྱར་མི་སྐྱར་པའི་རྒྱ་
མཚན་)ནི། བྱད་པར་གྱི་སྐྱས་བྱད་པར་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ན། མང་སོ་ཉིད་གྱི་སྐྱས་སྐྱམ་
པ་སོགས་སེལ་བས་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཙམ། གང་ཞིག་གཞི་མཐུན་གྱུར་པ་དེ།།

ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན།།

དེ་རྣམ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།།

གཞི་ཡིས་མི་འགལ་བར་བྱས་ཉིད།།

^① <<རང>> དེ་བཞིན་བྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི། དེ་ཡིས་སེལ་

<<ཙམ>> དེ་གཞན་བྱད་པར་གཞན་རྣམས་དང་། དེ་ཡི་སེལ་

ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་གང་ཞིག་གཞི་མ་ཐུན་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྐྱ་ཐ་དད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ཡང་། བན་ཚུན་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་
 འདུ་བ་ཡིས་ཚོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱར་མི་འགལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་སྤྲུལ་པ་དེ་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྩལ་
 གཅིག་ལ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ལ་གཞི་མ་ཐུན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ལ། མ་མཐོང་ཕྱིར་ཡང་མེལ་བ་ཡིན།

ཤིང་ག་པའི་སྐྱས་པ་ལ་ག་ལ་སོགས་པ་མེལ་བའི་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །བྱས་པ་
 རྟག་པ་ལ་མ་མཐོང་བས་སྐྱ་ལ་རྟག་པ་མེལ་བ་བཞིན་དུ། དེ་ལ་སྦྱོར་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 ཡང་དེ་བརྗོད་པ་མེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(ཚོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། ཚོད་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
 བ་རོ།

དང་པོ་(ཚོད་པ་)ནི།

ཙ་ལ། རང་ཐ་དད་ལ་སྐྱི་མེལ་འབྱུར།

དེ་ལ་འབྲུག་པ་མ་མཐོང་བས་དེ་མེལ་བར་ཕྱེད་ན། རང་གི་གསལ་བ་ཐ་དད་ལ་སྐྱི་
 གྱི་འབྲུག་པ་མ་མཐོང་བས་སྐྱི་འི་སྐྱས་ཁྱད་པར་ནམས་མེལ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེན།

གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

ཙ་ལ། གཞན་མི་རིགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་སྤང་ལ་མེམོམ།

སྐྱི་འི་སྐྱས་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྦོར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཤིང་གི་སྐྱ་དེ་ག་པ་
 ལ་སྦྱོར་བར་སྤང་ལ། སྐབས་འགར་ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ལས་མེམོམ་དུ་འབྱུར་ཡང་
 སྐབས་དང་། བྱགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གཞན་ལ་འབྲུག་པ་མི་རིགས་པར་ག་པ་ཁོ་

ན་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་ལན་ནོ།

དང་པོ་(ཚོད་པ་)ནི།

ཙམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་དེགས་ཤིང་།

སྐལ་མ་དང་ཕྱགས་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་ཤིང་གི་སྐྱེ་ག་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་
མཐོང་ན། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་པར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

ཙམ། དེས་པར་ཡན་གར་པ་ལ་དེ།

སྤྱི་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དེ། ཀྱང་པར་དང་སྤྱོད་ཅིག་སྤྱར་བ་ལས་འབྱུར་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱར་ཀྱང་པར་ལ་འཇུག་པར་དེས་པ་དེ་ཕྱིས་ཡན་གར་པ་ལ་སྤྱེ་དེ། ①

ཀྱང་པར་དང་ཐལ་བའི་སྤྱི་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་པར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙམ། ཡན་གར་ཐད་ལ་མེད་ཅེ།

ཡན་གར་པ་སྤྱི་པ་མོད་ཀྱི་སྐྱེ་གསལ་པ་ཐད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་
ཡང་མེད་ཅེ་ན།

ཙམ། ཉན་པ་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་མཐོང་།

སྤྱི་སྐྱེ་ཀྱང་པར་ལ་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པ་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་དེས་ཟེན་པའི་ཉན་
པ་པོ་དག་སྤྱི་ཤིང་འདིས་ལས་སྤྱར་པ་ཡིན་ནམ། འབྱུར་པ་ཆེན་པོ་སྤྱེ་ལས་སྤྱར་པ་ཡིན་
སྤྱེ་ནས་འདི་པ་ནས་ལས་སྤྱར་པའོ་ཞེས་ཉན་པ་པོ་ལ་སྤྱོད་ནས། སྤྱི་སྐྱེས་ཀྱང་པར་པ་མོད་
པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྤྱི་པའི་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་

སྒྲ་བཤོ།

དང་པོ་(སྒྲ་སྒྲོར་ཚུལ་)ནི།

ཅ་ལ། སྒྲ་གཞན་ནས་པར་བཅད་ནས་ནི།

སྒྲ་ཡིས་སྒྲི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡིན།^༡

དོན་གང་ལ་གཅིག་མེ་ཆོས་ཟ།

དུ་མར་མེ་ཆོས་ཟན་ཡང་།

དོན་གྱི་ནས་གཅོད་ཟ་དང་པ་བཞིན་དུ་སྒྲི་ནས་གཅོད་ཀྱང་འཇུག་སྟེ། བྱས་པས་
མ་བྱས་པ་བསལ་ནས་སྒྲ་ལ་མི་རྟག་པ་གོ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་ཡིས་སྒྲི་སྒྲ་བྱས་པ་ལ་སྒྲ་
གཞན་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ནས་པར་བཅད་ནས་ནི་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྒྲིས་བྱས་པ་
རྒྱུ་ཡིས་སྒྲི་སྒྲ་བྱས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་སྒྲ་པར་བཅད་ནས་ནི་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ།
དོན་གང་ལ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་ཡང་བརྒྱུ་ཡིས་སྒྲི་སྒྲ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཤིང་། དོན་གང་ལ་སྒྲི་
སྒྲ་གཅིག་སྒྲ་བས་མེ་ཆོས་ཟ་བ་དང་དོན་དུ་མ་ལ་སྒྲི་སྒྲ་དེ་མེ་ཆོས་དུ་འགྱུར་ནའང་སྒྲ་བས་^༢
འཇུག་པ་མོགས་པའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་སྒྲ་པར་བཅད་ནས་ནི་དོན་གོ་བར་བྱེད་དེ། རྒྱ་ཡིས་སྒྲི་
སྒྲ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བྱས་པ་ཞེས་པར་བྱེད་དེ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཚད་པ་སྒྲ་བ་)ནི། རི་སྒྲ་སྒྲས་དོན་གཞན་བསལ་ནས་རང་གི་དོན་
གོ་བར་བྱེད་དེ། སྒྲ་ལས་དོན་ལ་མེ་ཆོས་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་འོ་ཞེ་ན།

ཅ་ལ། སྒྲ་ཡི་དོན་གཞན་མ་མཐོང་ཡང་།

རང་དོན་ཆ་ཤས་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར།

^༡ <<རང>> སྒྲི་སྒྲི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡིན།

<<ཅ>> སྒྲ་ཡིས་སྒྲི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཡིན།

^༢ <<སྒྲ>><<བྱས་པ>><<ཞེས>> སྒྲ་བས་

<<ཞེས>> སྒྲ་བས་

སྤྲི་འབྲེལ་པ་ལྟོན་ཏུ་སྤྲ།^①

འབྲེལ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་^②མ་ཡིན།

བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲི་འབྲེལ་པ་ལྟོན་ཏུ་རྟོགས་པར་སྤྲ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་
ཀྱི་སྤྲི་རྟོགས་སྤྲི་དོན་གཞན་པ་འབྲུག་པ་མ་མཐོང་པ་སྟེ། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་འབྲུག་པ་
ལྟོག་པ་ངེས་པ་དང་། དང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་གས་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་
པའི་སྤྲི་^③ནས་དོན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྤྲི་གར་པ་པ་འབྲེལ་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྤྲོའི་ག་རིམ་ཅན་ཏུ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་ག། ཡར་བརྗོད་ག།

ཤིང་དང་ས་ལས་ལྷུང་^④དང་རྒྱས།

ཡོད་དང་གཞན་ལྟ་རིམ་བརྗོད་པས།

བཞི་གསུམ་གཉིས་གཅིག་ཐེ་ཆོམ་དུ།

འབྲུར་གཞན་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་བར་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་དག་གོ།

ཡར་བརྗོད་པ་གཞན་ལྟ་ཡི་སྤྲི་རིམ་པ་ལྟོག་པ་ལས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱས་
དང་ས་ལས་ལྷུང་པ་དང་། ཤིང་དང་བཞི་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱར་འབྲུར་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་
ཡར་འབྲུག་པ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྤྲི་གསུམ་པ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་
དང་། རྒྱས་ཀྱི་སྤྲི་གཉིས་པ་ཐེ་ཆོམ་དང་། ས་ལས་ལྷུང་པའི་སྤྲི་ཤིང་གཅིག་ལྟ་པ་ཐེ་ཆོམ་དུ་
འབྲུར་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཤིང་བརྗོད་པའི་

① <<དང>> ཡིན་ཏུ་སྤྲ།

<<ཅ>> ཉིད་ཏུ་སྤྲ།

② <<སྤྲི>> <<འབྲེལ>> འགོ་

<<ལེས>> <<ཞོས>> རྒྱས་

③ <<དང>> ཡོད་

<<ཅ>> བརྗོད་

④ <<དང>> ལྷུང་

<<ཅ>> འབྲུར་

སྐྱུ་གཞན་བཞི་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ས་ལས་བྱང་པའི་སྤྱི་ཕྱི་མ་གསུམ་
ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་ངེས་
པ་བཞིན་དུ་གཉིས་དང་གཅིག་ངེས་པའི་རྒྱར་^༧སྤྱར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་
སུ་བཅད་པའོ།

བཞི་པ་(འཇུག་ཚུལ་མ་བྱས་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། མེད་པ་སྤྱི་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་(མེད་པ་སྤྱི་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། གཞི་མ་སྟན་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་དང་བྱང་
གཞི་བྱང་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པའོ།

དང་པོ་(གཞི་མ་སྟན་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་)ནི།

ཙམ། གཞན་ལ་བྱབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

ཐད་དོན་དེས་ཐད་མིན།

ཤིང་བརྗོད་པ་དང་ཤ་པ་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཐད་ཀྱིས་དོན་ཐད་དང་བརྗོད་པ་ཅུ་དཔེ་
བརྗོད་བྱ་རྒྱས་ཐད་དུ་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་གི་སྤྱིས་ཤིང་དེ་མིན་གཞན་ལ་
བྱབ་པ་བཀག་ཀྱང་རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་ཤིང་དང་ཤ་པ་གཞི་མ་སྟན་དུ་འཐད་དོ།

གཉིས་པ་(སྤྱི་དང་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པ་)ནི།

ཙམ། དངོས་འཇུག་ཐད་མིན་ཕྱིར་ཡང་།

ཐད་དུ་བྱག་པ་མེད་ཕྱིར་དང་།

རིགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་གནས།

སྤྱི་དང་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་ལོགས་མི་འཐད་པའི་སྤྱི་ཐད་པར་ཐལ། ཤིང་སྤྱི་དོན་

གཞན་མེད་ཀྱང་རྟོག་^①པ་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བའི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཤིང་གསལ་ཆེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་ཤིང་། གཞི་མཐུན་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱིས་པན་བཏགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་པར་རྣམས་གཅིག་ལ་རྟོག་པས་^②བཏགས་པའི་བྱང་གཞི་བྱང་ཚོས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྤྲུལ་བྱང་པར་མཐའ་ཡས་པས་སྤྱི་སྤྲུལ་བྱང་པར་མ་བརྗོད་ཀྱང་མི་སྤོང་བས་བྱང་གཞི་བྱང་ཚོས་འཐད་པོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་རྗོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྗོད་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་པོ་(རྗོད་པ་)ནི།

ཅུ་པ། གང་ལས་གཞན་སེལ་ངེས་ཤིང་།

སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པས་འཛིག་རྟོན་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་རྟོན་པོ་སོགས་ལ་འཇུག་གི། རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལྟར་སྤྱི་མེད་ཅིང་གསལ་བ་ཐ་དད་མ་འདྲེས་པས། དེ་མི་འཐད་པ་དང་ཤིང་བརྗོད་པའི་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྤྲུལ་པ་རང་དབང་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྱང་གི། དེ་མིན་གཙོད་པའི་ཚུལ་དུ་མི་སྤྱང་བས་རྒྱ་མཚན་གང་ལས་གཞན་སེལ་བརྗོད་པར་ངེས་ཤིང་།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ། འཛིག་རྟོན་གྱི་བྲགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་འབའ་ཞིག་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པོ།

དང་པོ་(འཛིག་རྟོན་གྱི་བྲགས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ཅན་འབའ་ཞིག་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།

ཅུ་པ། འཛིག་རྟོན་བྲགས་པའི་རྗེས་མི་བཅས་ལ།

འཛིག་རྟོན་རྟོག་པ་ལ་རི་རྩུར་སྤང་བ་རྩུར་བྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས་སྤྱི་

^① <<སྤྱ>> རྟོགས་ <<ཤེས>> <<བཤམས>> <<ཞོལ>> རྟོག

^② <<སྤྱ>> ཏྲག <<ཤེས>> <<བཤམས>> <<ཞོལ>> རྟོག

གསལ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་མི་བཅའ་བ་སྟེ་བཅའ་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 བཅའ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྤྱི་བའི་ཚོགས་ལ་མངོན་པར་མཐུན་པར་དམིགས་
 ཞིང་། འདིག་རྟེན་པའི་མིང་ལ་ཡང་མངོན་པར་མི་རྒྱལ་གོ་ཞེས་གསུངས་པས། རྟོག་པ་ལ་
 གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་འདེས་པར་སྤང་བཞིང་། སྤངས་འགར་རྩལ་ཐ་དང་དུ་ཡང་སྤང་བས་
 སྤང་བ་སྤང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་འདིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་
 རྩལ་སྤྱི་འདེས་ཡང་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ཁས་སྤངས་པར་མི་བྱའོ།

གཉིས་པ་(སྤྱི་དོན་གཞན་སྤྱི་བ་ལ་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་)ནི། འགྲེལ་མེད་ཐ་དང་དུ་
 མཚུངས་པ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྟོན་སོ་ལ་འཇུག་གི། རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཅི་ཞེ་
 བ།

ཅ་ལ། དེ་རྩེད་གཞུགས་ཉིད་ལ་མཚུངས་འབྱུང་།

དེ་རྩེད་གཞུགས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་སྤྱི་བ་སོ་ལ་འཇུག་ལ། རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 མི་འཇུག་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུགས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་ལ་ཡང་།
 གསལ་བ་རྣམས་དང་འགྲེལ་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དེའི་ལན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་། ལན་ནོ།

དང་སོ་(ཚོད་པ་)ནི།

ཅ་ལ། མིག་གཞུང་བྱ་ཉིད་བྱ་བར་བྱས།

སྟོན་སོ་ལ་མིག་གི་གཞུང་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་སལ། བྱ་བར་གནས་པས་
 གཞུགས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འཇུག་པ་ཡིན་ཀྱི་རིགས་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་མིན་ནོ་ཞེ་
 བ།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ཏ་ཅར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་རྩལ་འགྲོ་འབབ་
 ཞིག་གི་^①སྤྱི་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའོ།

^① <<སྤྱི>> འབབ་ཞིག་གི། <<ལེས>> འབབ་ཞིག་གིས།

དང་པོ་(ཉ་ཅང་ཐལ་པ་)ནི།

ཅུག རྩམ་ལ་སོགས་པར་^①ཐལ་བར་འགྱུར།

མིག་གི་གཏུང་བྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏུགས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་གཞན་འཛོད་པ་འདྲ་
བ་ཡིན་ན། རྩམ་ཉིད་དང་། སྒངས་དང་། ཚད་དང་རྩན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་དང་། གཞན་ཉིད་
དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་གཏུགས་ཉིད་སྤྱི་དོན་འཛོད་པ་འདྲ་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གྱང་མིག་གི་གཏུང་བྱར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅུག དཀར་མིན་སོགས་ལ་བྱང་མེད་འགྱུར།

དཀར་མིན་སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་དམར་པོ་སོགས་ལ་ཆེས་སྟོ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བྱང་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་དོན་གཞན་ཆ་མེད་གཅིག་འཛོད་འདྲ་རྩོགས་
པར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སྟོག་པ་མེད་པའི་རྩམ་འགྲོ་འཕལ་ཞིག་གི་སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པ་)

ནི།

ཅུག རྩམ་འགྲོ་འཕལ་ཞིག་ལས་བྱུང་^②འགྱུར།

རྩམ་འགྲོ་འཕལ་ཞིག་གི་^③སྒྲ་ལས་དོན་མ་བྱུང་བར་ཐལ། སྒྲ་ལས་དོན་རྟོགས་པ་དེ་
མིན་གཙོད་པའི་སྟོག་པ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིན་^④ཡོད་པ་ཅུ་
ལས་ཆར་འཕལ་བར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སེལ་བཟོད་ན་སྟོག་པ་འཕལ་ཞིག་
བཟོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

ཅུག བྱུང་པ་དངོས་སྤྱ་འདོད་མ་ཡིན།

དེའི་སྟོན་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བཟོད་པར་འདོད་གྱང་གསལ་པ་མ་ཐལ་དག་ལ་

^① <<པར>> པར

<<ཅུ>> ལའང

^② <<སྒྲ>> འཕལ་ཞིག་གི

<<ལེས>> འཕལ་ཞིག་ལས

^③ <<པར>> བྱུང

<<ཅུ>> འགྱུར

^④ <<སྤྱི>> སྤྱིར

<<ལེས>><<ལྟམ>><<ཞེས>> སྤྱིན

ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཆ་མེད་དངོས་སུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མོ་ཕྱོག་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དང་ལན་ནོ།
དང་པོ་(ཅོད་པ་)ནི།

ཅ་ག། ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་འབྲེལ་ཞེས།

གང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་འགྲོ་ན།

གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤར་མེད་དང་ཕན་ཚུན་མེད་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷན་
ཞེས་གསལ་བ་རྣམས་སྤར་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གང་ཞིག་ཁས་ལེན་དུ་འགྲོ་ན་སྟེ། ཁས་
ལེན་པར་བྱེད་ན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་དུ། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ལྷ་
ལྷན་གྱི་གཙོ་མོ་རྣམ་འགྱུར་དང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེན་ཞེས།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་བཞི། འབྲེལ་པ་མེད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། ཁས་སྐྱངས་
འགལ་བ་དང་། དགག་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལོ།

དང་པོ་(འབྲེལ་པ་མེད་པ་)ནི།

ཅ་ག། ཡོད་དེ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ལས།

ཡིན་ཞེས་ཅི་ཞིག་གང་གིས་སྦྱོར།

གསལ་བ་སྤར་མེད་གསར་དུ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་གྱི་
གཙོ་མོ་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་འགྱུར་དུ་མའི་བདག་ཉིད་^②ལས་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོན་སྤྱི་སྤྱི་མཐོང་བ་ལས་གཞན་པའི་བ་ལང་གི་རང་བཞིན་ཅི་
ཞིག་གང་གིས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་ཉེ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཉ་ཅང་ཐལ་བ་)ནི།

ཅ་ག། འཇིམ་པའི་ཐ་དད་ལས་ཁམས་པོར།

^② <<སྤྱི་>> དེ་དག་ཉིད་ <<ལེས་>> <<ཞེས་>> བདག་ཉིད་

ལ་སོགས་ཐ་དད་སྒོར་འདོད་ན།

རང་བཞིན་གཅིག་ལ་རྣམ་འགྲུར་ཐ་དད་པའི་སྒོ་འདུག་སྟེ། འཛིན་པར་མཚུངས་པ་
ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་ཐ་དད་ལས་ཁམ་སྟོར་ལ་སོགས་ཐ་དད་པའི་སྒོ་སྟེ་པར་འདོད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན།

ཅུག། མེད་ཐ་དད་ལས་གཞན་མིན་ཡང་།

ཐ་དད་ཅི་^ཉསྒོ་ཅི་སྟེ་དགག།

སྒྲུབ་མེད་དང་མན་ཚུན་མེད་པའི་གསལ་པ་ཐ་དད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཡང་སྟེ་དེ་མིན་
རྣམ་པར་གཏོད་པར་མཚུངས་པ་ལ་པ་ལང་ལོ་རྩོམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ཅི་སྟེ་དགག་མི་
རིགས་པར་ཐལ། འཛིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་འཛིན་པའི་སྒོ་སྟེ་པར་འདོད་
པའི་སྟེར་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན། སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་སྟུབ་པའི་སྒོ་ནས་
སྟེ་པམི་འཐད་པའི་སྟེར།

གསུམ་པ་(ཁས་སྒྲངས་འགལ་པ་)ལ། ཁས་སྒྲངས་འགལ་པ་དངོས་དང་། སྒྲ་རྩོག་
འདུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པའོ།

དང་པོ་(ཁས་སྒྲངས་འགལ་པ་དངོས་)ནི།

ཅུག། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་།

སྒྲུབ་པའི་ལམ་དུ་^ཉགང་མ་གྲུར།

སྒྲུབ་པའི་ལམ་དུ་གང་གྲུར་པ།

དེ་སྟུ་མ་བཞིན་མིན་ཏུ་སྟོང་།

ཁྱོད་ལྟར་ན་ཐ་སྟོང་^ཉཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཅིད་ཀྱི་དོན་ཅན་འབའ་ཞིག་མིན་པར་

^ཉ <<པར>> གྱི

<<ཅུ>> ཅི

^ཉ <<པར>> ལམ་དུ

<<ཅུ>> ལམ་དུ་འདྲ

^ཉ <<སྟུ>> ཐ་སྟོང་

<<ཤེས>> <<ཞིག>> ཐམས་ཅད་

ཐལ། བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 ལུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཙོ་བོ་གང་དུས་ནས་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བའི་ལས་དུ་མ་གྱུར་ལ།
 མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་བའི་ལས་དུ་གང་གྱུར་པ་ཐ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་
 ལྷུ་མ་བཞིན་དུ་ཡིན་དུ་སྤྱང་ཞིང་རྩན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཤིང་གསལ་རྣམས་
 བན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བ་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་སྒྲོག་ཤལ་སོགས་འདུས་པ་ལ་བ་
 སྤང་གི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་དཔེར་སྒྲོས་པ་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། དེ་འགལ་ཞེན།

ཅ་བ། བན་ཚུན་ཐ་དད་དག་ཡོད་ཀྱང་།

ནོག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལས།

དེའི་^②སྒྲོ་དཔེར་བརྗོད་འགལ་བ་དེ།

ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།^③

གསལ་བ་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ནོག་སོགས་གསལ་བ་འདུས་པའི་གོང་ལུ་
 མཐོང་བ་ལས་བ་ལང་རོ་སྤྱམ་པ་དེའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ཁོ་ཙམ་མི་འགལ་ཞིང་། ཁྱོད་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་འགལ་བར་ཐལ། གོང་ལུ་དེ་ཁོན་ལ་བ་ལང་རོ་སྤྱམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བར་འདོད་ཅིང་།
 གཞན་སེལ་མི་འདོད་པ་གྲུབ་མཐའ་འགལ་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཁས་སྤངས་ཉམས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྒྲུ་རྟོག་འཇུག་པ་གཞན་སེལ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོས་དགོས་པ་)ནི།

ཅ་བ། དེ་མི་སྒྲོས་ཞེས་པ་འདི་ནི།

རང་གི་རྣམ་རྟོག་སྒྲོས་པར་བད།

སེལ་བ་མིན་པའི་སྒྲུ་ཡིས་ནི།

རང་བཞིན་འགལ་^④ཡང་བརྗོད་མི་བྱ།

^② <<རང>> དེའི

<<ཅ>> དེ

^③ <<རང>> རང་བཞིན་འགལ་

<<ཅ>> རང་བཞིན་འགལ་

^④ <<རང>> བརྟེན་པ་ཡིན།

<<ཅ>> རྟེན་པ་ཡིན།

སྤྱོད་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་ནས་འཇུག་གི་པན་ཚུན་འགྲེ་བ་མེད་པའི་གཞན་སེལ་བ་ལ་དེ་
མི་སྤྱོད་ཞེས་པ་འདི་ནི། རང་གི་རྣམ་སྤྱོད་གྲུབ་པ་འཇུག་སྤྱོད་པར་ཟད་དེ། གཞན་སེལ་
བ་བརྗོད་པ་མེན་པའི་སྤྱི་ཡིས་ནི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་བ་སྤྲེ་མི་
ཤིང་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་(དགག་པ་གཞན་བརྟན་པ་)ལ་གསུམ། ལྷ་མཚན་བརྟན་པ་དང་། དངོས་མེད་
ལ་རྣམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྟོག་^①པ་མི་འཇུག་པ་དང་། བྱངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གསལ་ལ་སྤྱོད་
འཇུག་པའོ།

དང་པོ་(ལྷ་མཚན་བརྟན་པ་)ནི།

ཅ་ག། མོག་མ་མེད་ཕྱིར་འདོད་པ་བྱུག།

དངོས་པོ་རང་ཉིད་སྤྱི་མ་གཞན་རང་གི་དུས་ན་མེད་པ་མཚོང་བ་ལས་རང་གི་ཤིང་
ལས་གཞན་དུ་རྟོག་^②པར་ཤིང་ན། འཁོར་པའི་མོག་མ་རྟོག་^③པའི་སྤྱོད་མེད་པར་འཇུག་པས།
རྟོན་གཅིག་མཚོང་ན་ཡང་མཐའ་དག་མཚོང་དགོས་ལ། དང་པོའི་གསལ་བ་མཚོང་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོན་སེལ་བ་སྤྱི་བ་ཤིང་ལ་ཡང་ཤིང་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྤྱོད་ནས་ཤིང་
གསལ་མཐའ་དག་ལ་བྱུག་^④པར་ཁས་ལེན་པ་འགའ་ཏེ། ཤིང་མ་ཡིན་གྱིང་མཐའ་ཡས་ལ་
ཤིང་གསལ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

ཅ་ག། སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་ནས་སེལ་བར་ཤིང་།

ཤིང་གི་སྤྱིས་ཤིང་མ་ཡིན་སེལ་བ་དང་ཤིང་རང་གིས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་
ལ། དེ་མཐའ་དག་ཤེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཤིང་བརྗོད་པའི་སྤྱིས་རིགས་མི་མ་ཐུན་སྤྱིའི་སྤྱོད་
ནས་གཞན་སེལ་བར་ཤིང་ཅིང་དེའི་སྤྱོད་ནས་ཤིང་གསལ་ལ་འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

^① <<སྤྱ>> རྟོག <<ཤེས>> <<བྱུས>> <<ཞེས>> རྟོག

^② <<སྤྱ>> རྟོག <<ཤེས>> <<བྱུས>> <<ཞེས>> རྟོགས

^③ <<སྤྱ>> རྟོག <<ཤེས>> <<བྱུས>> <<ཞེས>> རྟོགས

^④ <<སྤྱ>> <<ཞེས>> ལྷ་མ <<ཤེས>> <<བྱུས>> རྟོན

གཉིས་པ་(དངོས་མེད་ལ་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྟོག་པ་མི་འཇུག་པ་)ནི། གལ་ཏེ་
བདག་ཉིད་གཞན་མེད་པ་མ་མཐོང་བ་ལས་བདག་ཉིད་གསལ་བ་གཞན་ལ་རྟོག་^⑧ན། རང་
ཉིད་གཞན་མེད་པ་དེ་ཇས་གཅིག་ཡིན་ན། གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་གཅིག་ཕུའི་སྒོ་ཁོ་ན་སྒྲེ་
བར་ཐལ་ལ། ཇས་དུ་མ་ཡིན་ན། གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡང་དུ་མའི་སྒོ་སྒྲེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་ལ། བདག་གཞན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན།

གཅིག་ཉིད་དུ་ཉིད་ཀྱི་བརྟག་པ།^⑨

དེ་དག་དངོས་པོ་ལ་མི་རིགས།

ཤིང་རང་ཉིད་རིགས་མི་མཐུན་མེད་པ་དེ་ལ་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྟོག་^⑩པ་
འཇུག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཤིང་གི་བདག་ཉིད་གཞན་མེད་པ་དེའི་རོ་ཐོར་ཡོད་པར་ཁས་
ལེན་ན་ཇས་གཅིག་ཉིད་དུ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་^⑪པ་འཇུག་རིགས་ན་ཡང་དེའི་རོ་ཐོར་རྟགས་སྒྲ་
མ་དེར་ཐལ། ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྟོག་^⑫པ་དེ་དག་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་རིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ཡང་འགྲུར་ཅུང་ཟད་འཇུགས་སོ།

གསུམ་པ་(ཁངས་ཅན་གྱི་མྱི་གསལ་ལ་སྒྲོན་འཇུག་པ་)ནི།

ཅ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཁང་གསལ་བ་རུས་པར་འགྲུར།

ཁངས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁང་གསལ་བ་དང་། རུས་པ་མྱི་གཙོ་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་དང་ཐ་
དད་ཀྱི་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འགྲུར་བར་ཐལ། གཅིག་ཡིན་ན་ནམ་འགྲུར་མཐའ་དག་གཅིག་
དུ་ཐལ་བ་དང་། གཙོ་པོ་དུ་མར་ཐལ་བར་འགྲུར་ཞིང་། ཇས་ཐ་དད་ཡིན་ན། རུས་འགྲུར་
མཐའ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ལའི་པ་(སྒྲ་རྟོག་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་ལའི། ཅིག་

^⑧ <<སྒྲ>> རྟོག <<ཤེས>> རྟོགས

^⑩ <<སྒྲ>> རྟོག <<ཤེས>> <<བཤདས>> <<ཞེས>> རྟག

^⑨ <<རང>> ཀྱི་བརྟག་པ། <<ཅ>> ཀྱིས་བདགས་པ།

^⑪ <<སྒྲ>> རྟོག <<ཤེས>> <<བཤདས>> <<ཞེས>> རྟག

^⑫ <<སྒྲ>> རྟོག <<ཤེས>> <<བཤདས>> <<ཞེས>> རྟག

གིས་བརྗོད་པའི་དངོས་མེད་དབང་མཛོན་གྱི་གཙུང་བྱར་ལགས་པ་དང་། རྗོད་ཕྱེད་རྒྱ་ལས་
དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་པའི་རིམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་
ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། རིགས་བརྗོད་དང་ཆོགས་བརྗོད་གྱི་རྒྱ་འཇུག་པའི་ཁྱད་
པར་རོ།

དང་པོ་(ཆོག་གིས་བརྗོད་པའི་དངོས་མེད་དབང་མཛོན་གྱི་གཙུང་བྱར་ལགས་པ་)ཀྱི། རང་
ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པ་མཛོང་པ་ལས་གསལ་པ་རྣམས་ལ་གནས་པར་འབྱུང་ན་རང་ཉིད་
གཞན་ལ་མེད་པ་རྟོག་པ་ཀྱི། རྣམ་པ་ལོགས་པ་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་གཙུང་བྱར་འབྱུང་
ཏེ། དེ་འཛིན་པ་པོ་དབང་པོ་དུག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

ཅུག རྒྱ་ཡི་བརྗོད་དོན་ལ་སྟོན་⁹པ།
འདི་ཡང་དབང་པོའི་སྟོན་ཡུལ་མིན།
གང་ཞིག་རྒྱ་ལ་ལོགས་པ་འདིའི།
འཇུག་པའི་དབང་པོ་སོ་སོར་མིན།

ཤིང་ལ་ལོགས་པ་རིགས་མི་མཐུན་མེད་པ་དབང་མཛོན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
མཛོན་སུམ་གྱི་ལག་རྗེས་དང་། རྒྱ་སྟེ་དང་། དོན་སྟེ་དེའི་གཙུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེར་ཐལ། གང་ཞིག་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་། ཤིང་མིན་གཙོད་པའི་ཤིང་གི་རྒྱ་ལ་ལོགས་པའི་
འཇུག་པ་ཡི་བདེན་པ་ཞི་ལས་དབང་པོ་སོ་སོར་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྗོད་ཕྱེད་རྒྱ་ལས་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ་པའི་རིམ་པ་)ལ་གསུམ། རྒྱ་ལས་བད་
ལ་མ་བྱར་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཚུལ་དང་། བྱར་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་
སེལ་ལ་རྟོས་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྒྱ་ལས་བད་ལ་མ་བྱར་པ་ལ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཚུལ་)ཀྱི།

ཅ་ལ། གང་ཞིག་ཆིག་གི་བརྗོད་པ་འདི།
 རག་ལས་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟགས།
 རག་དོན་སོ་སོར་སྒྲུང་བརྗོད་གང་།
 དེ་ཡིས་དང་པོ་ཉི་པར་བསྐྱེད།^①

གང་ཞིག་ཆིག་གིས་^①བརྗོད་བྱའི་དོན་བརྗོད་པ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་
 མེད་ཀྱང་། བརྟན་བཙས་ལས་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་བརྟ་
 སྒྲུང་བའི་རག་ལས་དོན་དུ་རྣམ་པར་བརྟག་^②པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རག་གི་དོན་སོ་སོར་སྒྲུང་
 བ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་བརྟ་ལ་མ་བྱུང་བ་ལ་དང་པོ་སྐྱ་སྐྱི་དང་། དོན་སྐྱི་སོ་སོར་
 བྱེད་པའི་རྟོག་པ་^③ཉི་པར་བསྐྱེད་ཅིང་དུས་སྐྱ་སྐྱི་དང་། དོན་སྐྱི་འདྲེས་པར་བརྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་ནི། རྗོད་བྱེད་ཕྱི་ཆིག་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་འཕམ་ཞིག་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 གཤམ་། ཆིག་བརྗོད་པ་ལས་བརྟ་ལ་མ་བྱུང་བའི་རྟོག་ལས་ཀྱང་། སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་གཟུང་
 དུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་བརྟ་ལ་བྱུང་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(བྱུང་བ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཆུ་ལ་)ནི།

ཅ་ལ། རི་ལྟར་གྲོམས་པའི་རག་དག་ལས།
 དོན་ལ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ།
 རང་གི་སྐྱེན་དང་རྗེས་འཕྲེལ་བས།
 རྣམ་པ་དུ་མ་སོ་སོར་རྟོགས།

རང་བཞིན་དང་སྐྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་གིས་རི་ལྟར་བརྟན་པ་ལྟར་། ཕྱི་རོལ་དོན་
 དང་རྗེས་སུ་འཕྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་གཤམ། རི་ལྟར་གྲོམས་པའི་རག་དག་ལས་རི་ལྟར་བརྗོད་

^① <<རང>> བསྐྱེད

<<ཅ>> ཕྱིར

^② <<སྐྱ>> བརྟག

<<མེས>> རྟག

^③ <<སྐྱ>> <<བྱུངས>> ཆིག་གིས་ <<མེས>> ཆིག་གི

^④ <<སྐྱ>> ཕྱིར་བའི་རྟོག་པ་ <<མེས>> <<ཞེས>> ཞ

ཆིག་པ་ <<ཞེས>> ཆིག་གི་རྟོག་པ་བརྗོད

བའི་རྟོག་པ་ <<བྱུངས>> ཕྱི་བའི་རྟོག་པ་

པའི་དོན། དོན་ལ་མེད་དུ་ཟེན་གྱི་བརྒྱུད་པའི་དོན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་རྟོན་པ་གཞགས་མི་འདྲ་བ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ས་ཅན་པ་ལོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བརྒྱུད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཅིང་འཛོམས་སྤྲོད་པ་གཞགས་པ་ལས། ཆགས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྲོད་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཞིང་། ཆགས་ཐུང་རྣམས་ལ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྒོ་སྐྱེ་བ་པའི་ཅོན་པོ།

གསུམ་པ་(དེ་ཡང་གཞན་སེལ་ལ་ལྟོས་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་ཡང་རག་གི་དོན་གཞན་ལས།

རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོན་དུ་འདོད།

འབྲེལ་^①པར་ཤེས་པའི་རག་གི་དོན།

འདི་ཡང་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་མིན།

རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ཡང་དོན་དང་འོ་སྟོན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དང་། རྟོན་དོན་གཞན་བརྒྱུད་པ་དང་། སྐྱུ་པའི་སྒོ་རྣམས་འབྱུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐུག་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁྲིའ་ཤེས་པའི་རག་གིས་དོན་དཔོག་པ་འདི་ལ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལས། བ་འོ་ལ་འོ་ལ་བརྒྱུད་འདོད་དང་། དེ་ལ་དོན་སྐྱེ་སྤང་བ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་ནི། རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྒྲ་ལས་ཞེན་པའི་བརྒྱུད་བྱེད་པོག་མི་རྣམས་པ་ནི་བརྟན་ཟེན་རྟོ།

གཉིས་པ་(སྐྱུ་དང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་)ནི།^②

ཙམ། གང་ཞིག་རག་^③ལས་སྐྱེས་པ་ཡི།

རྣམ་རྟོག་སྤྲ་ཆོགས་ཤེས་པ་ནི།

^① <<པར་>> འབྲེལ་ <<ཙམ་>> འབྲེལ་

^② འདིར་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་སྤྲུང་དཔེ་པའི་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ས་བཅད་བརྟོགས་ན་གསུམ་པ་ནི་ཞེས་པ་ལ་དཔོངས་མོ་སྤྲུམ་

^③ <<པར་>> རག་ <<ཙམ་>> གང་

དེ་ཡང་རང་རིག་ཡིན་པས་ན།

མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན།

གང་ཞིག་ངག་གི་བདག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་སྐྱ་ཆོག་པ་ཤེས་པའི་ཆོད་མ་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་དེ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་ནམ་ཆོག་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་དང་། དོན་སྐྱ་ཆོག་སྟོགས་པའི་སྟོབས་པ་རྣམས་ཆོད་མ་ལུང་སུམ་པ་^⑨ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(རིགས་བརྗོད་དང་ཆོག་ས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་འཇུག་པའི་བྱང་པར་)ལ་གཉིས། འདོད་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་སྤྱི་ལ་མི་འཇུག་པ་སྤང་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་བརྗོད་པར་མཚུངས་ན་རིགས་བརྗོད་དང་ཆོག་ས་བརྗོད་ཀྱི་བྱང་པར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ།

དང་པོ་(འདོད་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་སྤྱི་ལ་མི་འཇུག་པ་སྤང་བ་)ནི། རིགས་དང་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་དང་། རྣམ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ངེས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་དུ་མ་གཞན་སེལ་བ་སྤྱིའི་རོ་པོས་རྗོད་པར་བྱེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་འདོད་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ནི་དུ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན།

ཅ་ལ། འདོད་རྒྱལ་ལ་ཡང་དོན་དབྱེ་བས།

ལ་ལར་དངོས་སུ་རྗོད་པར་བྱེད། དེ་དཔེར་ན།

འདོད་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱི་བརྗོད་པས་བྱེད་སྟེ། འདོད་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་ལའང་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་^⑩རིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཆོག་ས་པའི་སྐྱ་ཆོག་ས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཆོག་ས་པ་ལ་ལར་དངོས་སུ་

^⑨ <<སྐྱ>> སུམ་པ་ <<ཤེས>> <<བྱུངས>> <<ཞེས>> གསུམ་པ་

^⑩ <<སྐྱ>> དབྱེ་བས་ <<ཤེས>> <<བྱུངས>> <<ཞེས>> དབྱེ་བས་

བརྗོད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱི་ཡུལ་ཅན་ཁོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཚོགས་པ་ཅན་ལ་
ཚོགས་པར་བཏགས་པ་མྱོང་གི་ལག་པ་^①བཟའ་བྱ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། དེའི་ཡན་ལག་
གི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་བཟའ་བྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་(རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ས་སྤྱི་བརྗོད་པར་མཚུངས་ན་རིགས་བརྗོད་དང་ཚོགས་
བརྗོད་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་བཟང་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་
བཏགས་ནས་འཇུག་པ་སྤྱི་ལོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའི་དཔེ་དང་། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་རང་གི་
རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་དང་ཚོགས་པ་དུ་མ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཀྱང་སྤྱི་
བརྗོད་པ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པའོ།།

དང་པོ་(ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་སྤྱི་ལོགས་ལ་མི་
ལྟོས་པའི་དཔེ་)ནི། སྤྱི་གཉི་ག་ཡང་སྤྱི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རིགས་དང་ཚོགས་པ་བརྗོད་
པའི་སྤྱི་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ཅ་ག། བྱངས་དང་ཆོད་ཉིད་དང་^②ནི་དབྱིབས།།

ལྟོས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་འཇུག།

ཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཐེགས་པ་དང་།།

འདུས་པ་ལ་ཡང་རྗོད་པར་བྱེད།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་རང་གི་གསལ་པ་སོ་སོ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ཚོགས་པའི་སྤྱི་
ནི་ཚོགས་པའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་བཏགས་ཀྱང་བྱངས་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན། དཔེར་ན།
ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་བྱངས་སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་
རབ་དུ་འཇུག་པ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཐེགས་པ་བྱངས་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཐེགས་པ་གཅིག་
ལ་ཡང་ཐེགས་པའི་སྤྱི་འཇུག་ཅིང་། དུ་མ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སོ། །བྱངས་ལ་ལྟོས་པ་ཀར་ཤ་

^① <སྤྱི> <ཚོགས་པ་ཅན་པ་

<ལྟོས་> <ཚོགས་

^② <རང་> དང་

<ཅ་> ཀྱི་

<འཇུག་> <ཚོགས་པ་ཅན་པ་

<ལྟོས་> <ཚོགས་པ་

པ་ན་དང་། དཔག་ཚད་དང་། ལྷ་བཞི་སོགས་དང་། ཚད་ཉིད་ནི་^⑧སྟེ་ཆུང་གྲུ་ལྟེ་བ་དང་། བརྒ་
 དང་། ལུས་མོ་ཙམ་རྒྱུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། དབྱིབས་སེར་པོ་དང་རྒྱུ་པོ་དང་། ལྷ་བཞི་
 སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཚུར་གྱི་ཆ་ཤས་ནས་པ་ལ་ཁ་ཚུར་གྱི་སྤྲ་དངོས་སུ་
 མི་འཇུག་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚོགས་པའི་སྤྲ་ཚོགས་པ་ཙན་ལ་བཏགས་ནས་
 འཇུག་པ་གངས་སོགས་བརྗོད་པ་ན་^⑨སྟེ་ས་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདུས་པ་སྟེ་ཚོགས་པ་
 བརྗོད་པ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་སོ་སོ་བརྗོད་པར་བྱེད་དེ། ཁང་བ་དང་ཞིང་དང་། ལམ་
 དང་། ལྷགས་རི་དང་། རྩེས་སུ་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་ཕྱོར་གྱི་སྤྲ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་
 རྩོགས་གཅིག་སྤྲེས་སུ་ལ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྲ་དེའི་ཆ་ཤས་ལ་བཏགས་
 པ་ནི། བཏགས་མིང་རོ། །

ཙན། ལ་ལར་ནི་ཡན་ལག་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན།

དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཆ་ཤས་ཀྱིས།

ཁྱད་པར་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མིན།

སྤྲ་ཡིས་དེ་ཡི་ཆ་ཤས་ལ།

རབ་དུ་འཇུག་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྲ་ཡང་ཆ་ཙན་ལ་འཇུག་གི། ཆ་ཤས་ལ་
 འཇུག་པ་མིན་པ་དང་། ཁ་དོག་ཁ་ཕོའི་སྤྲ་ཡང་^⑩དེའི་ཆ་ཤས་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་
 པ་སོགས་ཚོགས་པའི་སྤྲ་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚོགས་པའི་སྤྲ་དེ་ཡི་ཆ་ཤས་ལ་དངོས་སུ་རབ་དུ་འཇུག་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཚོགས་པའི་སྤྲ་ཚོགས་པ་ཙན་སྤངས་ནས། ཚོགས་པ་ཁོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་

^⑧ <<སྤྲ>> ཚད་ཉིད་ནི

<<མེས>> ཚད་ཉིད་དང་ནི

^⑨ <<སྤྲ>> ཁ་ཕོའི་སྤྲ་ཡང

<<མེས>> ཁ་ཕོའི་ཡང

^⑩ <<སྤྲ>> བརྗོད་པ་ན

<<མེས>> བརྗོད་པ་ལ

ན། ལུས་པའི་སྐྱ་ལུས་པའི་རྒྱལ་རྒྱས་པ་བྱུང་གི་ཚོགས་པ་ལ་འཇུག་གི། རྟེན་ལ་བྱལ་ལུས་
པའི་རྟེ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རིགས་པ་ཚོང་གི་སྐྱ་རང་གི་རིགས་ཅན་དུ་སྐྱར་པའི་ཚོགས་པ་ཅན་དང་ཚོགས་
པ་དུ་མ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་བྱང་གྱི་འཛོང་པ་ལ་ཚོས་པར་བརྟན་པ་)ནི།

ཅུག། རྟོགས་པའི་དོན་ནི་བརྟན་ཕྱིར་རོ།

རིགས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་ནི། རང་གི་རིགས་ཅན། འཛོང་བྱང་མི་སྟོང་ཡང་། ཤིང་གི་སྐྱ་
ལས་ལ་པ་སོགས་སྐྱལ་པ་སྟོང་པ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ནི། བདས་བཏགས་ནས་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་བསྟུ་བཞི།

ཅུག། འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་བཏགས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱ་བྱར་གི་ཚོང་ཆད་མ་བྱུང་གསུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་དང་དོན་རྟེ་སོ་ཉིད་གྱིས་
འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་གྱི་བད་ཅམ་གྱིས་བཏགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆད་མ་ལ་བྱུང་གསུམ་གཞན་དགག་པ་ཡང་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
བར་བརྟན་པ་)ནི།

ཅུག། རྟོགས་འདིས་རྣམས་རྣམས་ལ་འང་འཛོང་།

སྐྱ་བྱར་ཆད་མ་བྱུང་སྐྱམ་^①པ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྐྱ་བྱར་ཆད་
མ་བྱུང་གསུམ་ཡིན་པ་བྱས་པར་བཀག་པའི་རྟོགས་འདིར་དོན་གྱི་གོ་བ་དང་། དཔེ་ཉེར་
འཇལ་དང་ཞེས་བྲགས་པ་དང་། སྐྱམ་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མ་བྱུང་གསུམ་གཞན་
འདོད་པའི་རྣམས་རྣམས་ལ་འང་ཉེས་པ་འཛོང་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལེ་འཁོར་མཆན་བརྟན་པ་ནི།

ཅ་བ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟས་པ་ལས་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་ལེ་བྱ་
སྟེ་ལྟ་བུ།

ཚད་མ་ཀུན་ལས་བརྟས་པའི་ནམ་བཤད་^①མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་བ་འདོམས་
བྱེད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་ལེ་བྱ་སྟེ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་
པའོ།

^① <<སྟེ་>> རྟེན་སྟངས་བཤད་

<<ལེས་>> རྟེན་སྟངས་

^② <<སྟེ་>> ལྟ་བུ་

<<ལེས་>> ལེ་བྱ་ལྟ་བུ་

ལྷག་ཚད་བརྟག་པ།

གསུམ་པ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྟོན་ཅན་ལྷག་ཚད་པ་འདྲ་པ་ལ་གཉིས། ལེ་ཁྱའི་གཞུང་པ་འདྲ་
པ་དང་། ལེ་ཁྱའི་མཆོན་བརྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་(ལེ་ཁྱའི་གཞུང་པ་འདྲ་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱི་ལོ་དོན་
དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱི་ལོ་དོན་)ལྟེ། ཚད་མ་རྣམ་པེས་ལས། མ་ཚང་སོགས་བརྗོད་ཀྱིན་འབྲིན་
ཡིན། །དེ་སྤྱང་བ་ནི་ལྷག་ཚད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཚོལ་བས་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དགོད་པས། ཕྱི་
ཚོལ་གྱི་དོར་པེས་མེས་སྤྱི་ལོ་མི་རྣམས་ཤིང་། སྒྲུབ་པ་དང་མ་ཐུན་དཔེ་སྤྱོད་མ་ཚོས་མ་ཚང་པ་
དང་། རྗེས་འབྲོ་མེད་པ་དང་། རྗེས་འབྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ས་
དེ་ལྷན་རྒྱུ་དང་པར་ཁྱེད་པེ་རག་ནི་ལྷན་འབྲིན་ཡང་དག་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱོད་མ་ཚོས་མ་ཚང་
ཞེས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་མ་ཚོས་མ་ཚང་པེ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པེ་ལྟོ་
ནས་ཚོལ་བའི་འདོད་དོན་འབྲུབ་པེ་རྣམས་པ་བཅོམ་ཞིང་། ལོགས་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཡིན་ལ། དེས་
པེ་གནས་ཚོད་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་དང་པར་ཁྱེད་ཡིན་ཡང་། ཚོལ་བས་སྒྲུབ་པེ་རྣམས་པ་ནི། ཚོལ་པ་ལ་
སྤྱོད་པ་མེད་པས། ཚང་པ་ཅད་པེ་གནས་ཡིན་ལ། ཕྱི་ཚོལ་བས་^༡བསྒྲུབ་པས་ནས་པེས་པ་
སྤྱི་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་། སྤྱང་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དེ་སྤྱོད་ཅན་ལས་མ་འདས་པོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་
གི་སྒྲུབ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞུགས་པར་སྤྱོད་རྣམས་པ་འཕམ་ཞིག་གིས། ལྷན་འབྲིན་ཡང་དག་ཏུ་
འབྲུར་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྗེས་སྤྱོད་དང་སྤྱི་ལོ་སྤྱོད་དང་པེས་པར་བརྟན་པས་ཀྱང་ལྷན་འབྲིན་
ཏུ་འབྲུར་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ལྷན་འབྲིན་ཡང་དག་ལ་ཚོལ་བའི་འདོད་ལུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ཁྱེད་རྣམས་པ་ཁོ་ནར་མི་བརྒྱུད་དོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ལན་རྣམས་པར་བསམ་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་
སྤྱོད་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི། ལྷན་འབྲིན་སྤྱང་སྤྱང་ལྷག་ཚད་དོ། ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་ལན་ལོག་པ་མཐམ་

དག་པ་ཡིན་ཡང་། རང་གི་ས་ཉེས་པར་བརྟེན་པ་རི་ལྷ་པ་བཞིན་དུ་རང་ལ་མཚུངས་པར་
འབྱུག་པའི་སྤྱོད་འབྱེད་ལྷ་ག་ཆོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཐ་གཤམ་བཤོ། ཆོད་རིགས་ལས། ལྷ་པ་
པའི་ཡན་ལག་མི་བརྟེན་ཅིང་། ལྷོན་མི་བརྟེན་པ་གཉིས་པོ་དག ཆར་བཅད་པ་ཡི་གནས་
ཡིན་ཀྱི། གཞན་ཀྱི་མི་རིགས་ལྷོན་མི་འདོད། ཅེས་བཤད་པས། ལྷ་པ་ལྷོད་ཡང་དག་འགོད་
པར་ཁས་ལྷངས་ནས་སྤྲེལ་པ་བཟུང་བཞིན་དུ། ལྷ་པ་ལྷོད་ཡང་དག་མི་བརྟེན་པ་དང་།
ལྷོན་ཅན་བརྟེན་པ་ནི་ཆར་བཅད་པའི་གནས་དང་། ལྷོན་བརྟེན་པར་ཁས་ལྷངས་ནས། མི་
བརྟེན་པ་དང་། ལྷོན་ཅི་ལོག་མི་བརྟེན་པ་ཡང་ཆར་བཅད་པའི་གནས་སོ། ལྷ་པ་ལྷོད་
བརྟེན་པའི་དུས་ཀྱང་སྤྲེལ་པ་དེའི་ལྷ་པ་ལྷོད་ཆོག་པ་ནས་ཡིན་ཀྱི། མཚོགས་པར་སྤྱོད་
བརྟེན་པ་ནི། ཆར་བཅད་པའི་གནས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱུ་པས་ཆོས་པའི་ཆོག་བརྟེན་པ་
ཐག་སྤྱོད་ལྷོན་ལྷོན་པ་སྤྲེལ་ལྷོད་པ་ནི། རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འབྱུང་ཉེ། ཆོད་མ་
རྣམ་པའི་དང་། མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ལས་བཤད་པ་ལྷ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཆོད་རིགས་
ནས་ཀྱང་རྒྱུ་པར་བཤད་ཀྱང་ཆོག་ས་^①མང་དུ་དོགས་ནས་མ་ཁྲེས་སོ།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གསུམ། ལྷ་ག་ཆོད་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། ལྷ་ག་
ཆོད་དང་སྤྱོད་ལྷ་པ་ལྷ་པ་སྤྲེལ་དེ་དག་ལྷ་ག་ཆོད་དུ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཆོད་ལྷ་པ་
མཁན་པོའི་ལྷ་ག་ཆོད་ཀྱི་གངས་རེས་དགག་པའོ། དང་པོ་(ལྷ་ག་ཆོད་བཤད་པའི་དགོས་པ་)ལ་
གཉིས། དངོས་དང་། ལྷ་ག་ཆོད་ལ་ལན་བརྟེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལོ།

དང་པོ་(དངོས་)ནི། ཆོད་མ་ནི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་པ་པའི་ཐབས་དང་།
གཞན་བྱེད་ཆོག་པ་ཆོད་མ་ལ་རག་པས་པས། ལྷ་པ་སྤྲེལ་ཆོད་མ་སྤྲེལ་གསུམ་བཀག་
ནས་ཆོད་མ་གཉིས་སྤྲེལ་པར་བརྟེན་རིགས་པོ་དང་། ཆོད་མ་ལྷ་པ་སྤྲེལ་དང་། ལྷོགས་ཆོས་
དང་། གཏན་ཆོག་པ་དང་། དཔེའི་ལྷོན་རྣམས་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན།

ཅ་ག། ཆོད་སྒྲུང་བརྗོད་པར་འདོད་ནམས་ལ།
 རིགས་པའི་ཆ་ཤས་སྒྲ་པོ་བཞིན།
 རྩོགས་བྱུ་མ་མཆོངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས།
 བསྟན་ཕྱིར་མ་ཆོང་ལ་སོགས་བརྗོད།

རྩོགས་ཆོས་^⑨ མ་ཆོང་བ་དང་། རྩལ་པ་མ་རེས་པ་དང་། འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་། སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་སོགས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་
 བྱེད་ཡང་དག་འགོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལྟར་སྒྲུང་བརྗོད་ཀྱང་རང་གི་
 རྩོགས་རེས་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ནམས་ལ་རིགས་
 པའི་ཆ་ཤས་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྒྲིབ་མེད་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ། རང་གི་རྩོགས་བྱུ་མ་པ་
 མཆོངས་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ནས་རྩོགས་པའི་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལོག་རྩོག་སེལ་
 པའི་དགོངས་པ་ཅན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལྷག་ཆོད་ལ་ལན་བརྗོད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་ཕྱིར་དང་།
 དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 ལན་འདི་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན།^⑩
 ལྷག་ཆོད་ལ་ནི་རྗེས་མ་ཐུན་ལན།

རྒྱལ་བྱེད་སྒྲིབ་ཅན་ལ་སྒྲིབ་ཅན་དུ་བརྗོད་པ་དང་། སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ལ་ལྷག་
 ཆོད་དུ་སྒྲིབ་པའི་ལན་འདི་བརྗོད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་
 བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སུན་འབྲིན་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྷག་ཆོད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་ཆོད་ལ་ནི་རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་ལན་དེ་སྒྲིབ་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་ཆོད་ཡིན་

^⑨ <<སྒྲ>>

<<ཤེས>> <<བརྟགས>> <<ཞེས>> ཆོས

^⑩ <<རང>> རིགས་པ་ཡིན།

<<ཅ>> རིགས་པ་ཡིན།

པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷག་ཆོད་དང་སྟན་འཕྱིན་ལྷན་སྦྲུང་དེ་དག་ལྷག་ཆོད་ཏུ་བསྐྱར་ཆེ་པ་བཤད་པ་)
ལ་གཉིས། ལྷག་ཆོད་སྐྱ་མ་བརྒྱ་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་(ལྷག་ཆོད་སྐྱ་
མ་བརྒྱ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐད་མ་སྐད་མཚུངས་པ་དང་གཏན་ཆེགས་མིན་པར་མཚུངས་
པའི་ལྷག་ཆོད་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་མཚུངས་པ་སོགས་ཕྱི་མ་བརྒྱད་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་(སྐད་མ་སྐད་མཚུངས་པ་དང་གཏན་ཆེགས་མིན་པར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་
དང་མོ་གཉིས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལྷག་ཆོད་ཐོས་བརྒྱུད་བཤད་པ་དང་། དེ་སྟན་འཕྱིན་ལྷན་སྦྲུང་ཏུ་
བསྐྱར་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཆོད་ཐོས་བརྒྱུད་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་ག། སྐད་དང་མ་སྐད་དག་དང་ཏུས།

གསུམ་ལ་^① ཉགས་སུ་བཞོད་འདོད་མིན།

སྐད་དང་མ་སྐད་ཉགས་བཞོད་དེ།

སྐད་པ་དང་མ་སྐད་པ་དག་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ནི། རང་གི་ས་གཞན་གྱི་
གཏན་ཆེགས་ལ་སྐད་མ་སྐད་བཙགས་ནས་སྟོན་བཞོད་པ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ། རང་གི་སྟན་
འཕྱིན་ལ་ཡང་ནི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་ལོ། །དཔེར་ན། ཆོས་པ་ལས་སྤྱད་པའི་
ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་གོ་ཞེས་པ་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དཔེར་བཞོད་པ་ལ། ཉགས་འདི་བསྐྱབ་ལྟ་
དང་སྐད་ནས་སྐྱབ་པར་ཁྱེད་དཔ། མ་སྐད་པར་སྐྱབ། དང་པོ་ལྷན་ན། ཆུ་སྐྱར་དང་ཆུ་མཆོ་
སྐད་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་ལྟ་དང་འབྲེལ་བས། ཆུད་པར་མེད་པར་འཇུག་ཞིང་།^② མ་སྐྱབ་པ་
སྐད་པར་མི་འཇུག་པས། སྐྱབ་པ་དང་སྐད་ན་བསྐྱབ་ལྟ་སྐྱབ་ཅིན་པས་གཏན་ཆེགས་དགོས་པ་
མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ན། མ་སྐད་པས་གཏན་ཆེགས་མིན་པ་དང་ཆུད་པར་མེད་པས་སྐྱབ་

^① <<རང>> གསུམ་ལ

<<མ>> གསུམ་ལ་ཡང

^② <<སྐྱ>> འཇུག་ཞིང་།

<<ལེས>> འཇུག་

བྱེད་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དུས་གསུམ་ལ་བརྟག་ས་ནས་རྟག་ས་སུ་བརྟོན་འདོད་མིན་པ་སྟེ།
གཏན་ཆེགས་མི་འདོད་པར་བརྟོན་པའི་ལྷག་ཚོང་དོ། །གཏན་ཆེགས་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སྤར་
སྐྱབ་ན་འདི་གང་གི་གཏན་ཆེགས་ཡིན། ཕྱིས་སྐྱབ་ན་གོ་བྱེད་དུ་མི་རེགས་ལ། དུས་མཉམ་
དུ་སྐྱབ་ན། རྟག་ཡས་གཡོན་བཞིན་དུ། གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་
གཏན་ཆེགས་མིན་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོང་དོ། །

གཉིས་པ་(དེ་སུན་འབྲིན་རྩར་རྩར་དུ་བརྟན་པ་)ནི།

ཙམ། མ་ཆང་གཏན་ཆེགས་རྗེས་མ་སུན་ཡིན།

སྤར་མ་སྤར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོང་སུན་འབྲིན་རྩར་རྩར་དུ་ཐལ། གཏན་ཆེགས་ཡང་
དག་ཅམ་མ་ཆང་པ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་ཚོང་པ་འདེབས་པའི་ཚོང་པ་རྗེས་མ་སུན་པ་སུན་
འབྲིན་གྱི་གཞུགས་ཅན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོལ་བྱང་ཅམ་དུ་མ་ཐད་གཏན་ཆེགས་
ཅམ་པ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་སུན་འབྲིན་རྩར་རྩར་ཡིན་ནོ། །སུན་འབྲིན་དང་སུན་དབྱེད་བྱ་
གཉིས་སྤར་མ་སྤར་བརྟག་ས་ན་ཡང་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་གསུམ་གྱི་བརྟག་པ་
ལ་ཡང་རི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་སྐྱར་བར་བྱོ། །སྐབས་དེར་བསྐྱབ་བྱ་ནི་བསྐྱེད་བྱ་དང་
ཤེས་བྱ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྐྱབ་བྱེད་ནི་གཏན་ཆེགས་དང་། གཏན་ཆེགས་བརྟོན་པ་ཆེག་
གཉིས་ལས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལ་བསམས་ནས། བྱས་བྱའི་སྤར་རྩ་སྐྱབ་དགོས་པས། སྤར་
བྱའི་རྟག་པ་མི་འཇུག་ལ། བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་དེས་ཤེས་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་གཏན་ཆེགས་
འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དཔག་སྐྱེས་ནས་གཏན་ཆེགས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཙམ། དོན་རྟགས་མ་སྐྱབ་རྩར་རྩར་ཡིན།

རྗེས་དཔག་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆེག་གིས་བརྟོན་པའི་དོན་བརྟགས་ཡིན་པ་
ལ་བསམས་ནས་ཚོང་ན་ནི་སུན་འབྲིན་དེ་མ་སྐྱབ་པ་རྩར་རྩར་ཡིན་ཏེ། སྤམི་རྟག་པ་བསྐྱབ་
བྱ་ཡིན་གྱི་དེར་རྟོགས་གྱི་ཚོ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པས། སྤམི་རྟག་པ་དེའི་ཆེ་མ་སྐྱབ་པ་མིན་པས་
སོ། །

གཉིས་པ་(རྟག་པ་དང་མཚུངས་པ་ལོགས་ཀྱི་མ་བརྒྱད་བཤད་པ་)ལ། དང་པོ་རྟག་པ་
དང་མཚུངས་པར་བརྟེན་པའི་ལྷག་ཚོད་ནི།

ཅན། རྟག་པ་^⑧བརྟེན་མི་རྟག་པའི་རྩིས་འགོ།

དེ་དག་མི་རྟག་པར་བྱས་མིན།

ཐོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་རྩིས་མ་ཐུན་བརྟེན།

པ་འོལ་པོས་མི་རྟག་པ་^⑨སྒྲིའི་བྱེད་ཆོས་དོན་གཞན་དུ་སྟོ་བཀྲགས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་དམ་བཅས་པ་ལ་སྒྲ་དུས་ནམ་ཡང་མི་རྟག་པ་འདོད་པར་མི་སྲིད་དེ། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་གང་ཐོབ་པ་འདོད་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་ནམ་ཡང་མི་རྟག་པའི་རྩིས་སུ་
འགོ་བས་རྟག་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟར་མི་རྟག་པར་བཞག་བྱས་པ་མིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲ་ལ་མི་
རྟག་པ་དུས་ཀྱན་ཏུ་ལྷན་པ་མི་སྲིད་པས། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བའི་ཚོད་པ་ནི། སུན་འབྲིན་
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་རྩིས་མ་ཐུན་བརྟེན་པ་སྟེ། རང་ཆོག་འགལ་བའི་
དམ་བཅའི་སྟོན་ལྟར་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་མ་བརྟེན་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཚོད་དོས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྤང་དུ་བརྟེན་པ་ལོ།

དང་པོ་(རྟག་ཚོད་དོས་བཟུང་བ་)ནི།

ཅན། སྤང་བརྟེན་གཏན་ཆིགས་མེད་པ་ཡིས།

བསྐྱུབ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

མ་བརྟེན་པ་^⑩མཚུངས་པ་.....།

ཆོས་ལྟར་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་བརྟེན་པའི་སྤང་
གཏན་ཆིགས་མེད་པ་བསྐྱུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡང་། མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པས་སྒྲ་མི་

^⑧ <<རང>> རྟག <<ཅ>> རྟགས

<<འཁེམ>> <<བཀྲགས>> <<ཞེས>> མི་རྟག་པ་

^⑨ <<སྒྲ>> མི་རྟགས

^⑩ <<རང>> མ་བརྟེན་པ་ <<ཅ>> མ་བརྟེན་པར

ཉག་པ་སྐྱུ་པ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་ཚོད་པ་ནི་མ་བརྗོད་པ་མཆོངས་པའི་ལྷག་ཚོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྔ་འབྲིན་རྩེ་རྩེ་དུ་བརྟན་པ་)ནི།

ཙམ།སྐྱོ་བརྟགས་ནས།

སྐྱ་པོའི་དག་གིས་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད།

མ་ལྷུ་པ་རྩེ་རྩེ་.....།

སྐྱ་པ་པོའི་སྐྱུ་པ་བྱེད་པ་པོད་པ་དག་གིས་སྐྱ་པ་ཉག་པར་གསུ་སྐྱུ་པ་པར་བྱེད་
པར་སྐྱོ་བརྟགས་ནས་སྐྱ་པ་ཉག་པ་མིན་པར་ཚོད་པ་ནི། སྔ་པ་འབྲིན་ཡང་དག་མིན་ཏེ།
ཆིག་ཙམ་བྱེས་པ་སྐྱུ་པ་པ་མིན་པས་མ་ལྷུ་པ་པ་རྩེ་རྩེ་ཡིན་ནོ།

ཙམ།ཉུང་རྩེ་རྩེ་།

བརྗོད་པ་ལས་སྐྱུ་པ་བྱེད་ནས།

སྐྱུ་པ་བྱེད་ཏེ་ཆིག་བརྗོད་པ་པ་སྐྱུ་པ་བྱེད་ཏེ་སྐྱོ་བརྟགས་ནས། སྐྱུ་པ་ཉག་ས་
ཆིག་མེད་པས་བསྐྱུ་པ་པ་མི་འབྲུ་པ་པར་ཚོད་པ་ཡང་སྔ་པ་འབྲིན་རྩེ་རྩེ་ཡིན་ཏེ། སྔ་པ་
འབྲིན་^①རྩེ་རྩེ་ཉེ་གཉན་ཆིགས་ཡང་དག་ཀྱང་ལ་སྐྱུ་པ་པ་འདྲེ་བས་དགོས་པས་གཉན་
ཆིགས་ཡང་དག་གི་དཔེ་མ་ཆང་པའི་སྔ་པ་འབྲིན་ཡིན་པའི་བྱེད་ནོ།

གསུ་པ་པ་མ་སྐྱེས་པ་མཆོངས་པའི་ལྷག་ཚོད་པ་གཉིས། ལྷག་ཚོད་རོས་བཟུང་པ་
དང་། དེ་སྔ་པ་འབྲིན་རྩེ་རྩེ་དུ་བརྟན་པའོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཚོད་རོས་བཟུང་པ་)ནི།

ཙམ། བརྗོད་པ་ལས་སྐྱུ་པ་ཉག་པ་མིན་བྱེད།

མ་ལྷུ་པ་དང་འགལ་པའི་དག།

མ་སྐྱེས་པ་མཆོངས་.....།

① <<སྐྱ>><<ལྷག>> སྔ་པ་འབྲིན

<<མེས>><<ལོ་ལ>> སྔ་པ་འབྲིན

གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་བརྗོད་པ་ལ་སྤར་བཞིན་དུ་^①སྤྲོ་མ་སྤྲེས་པས་ཚོལ་བྱང་དུ་
མེད་པའི་ཚོལ་བྱང་རྟགས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཚོད་པ་དང་ཚོལ་བྱང་དུ་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། རོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤྲོ་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཚོད་པའི་འགལ་པའི་རག་
གཉིས་ནི། མ་སྤྲེས་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་རོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྔ་འབྲིན་ལྟར་སྤར་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་ག།རྣམ་པ་གཉིས།

གཉིས་སུ་སྤྲོ་བརྟགས་པ་ལས་འདོད།

ཚོད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྔ་འབྲིན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྤྲོ་སྤྲེས་པ་^②ལ་སྤར་ཚོལ་
བྱང་སྤྲེས་ཤིང་དུ་སྤྲོ་བརྟགས་པ་ལས་སྤྲེས་ཤིང་ཡང་དག་མིན་པར་ཚོད་པ་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་
སྤར་དང་། ཚོལ་པ་ལས་མ་གྱང་པའི་ཕྱིར་རོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཚོད་པ་མ་དེས་པ་
ལྟར་སྤར་གཉིས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཆོད་རོས་བརྒྱང་བ་དང་། དེ་
སྔ་འབྲིན་ལྟར་སྤར་དུ་བསྟན་པ་རོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཆོད་རོས་བརྒྱང་བ་)ནི།

ཅ་ག། འབྲས་ཀྱི་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས།

བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་^③པར་སྟོན་པ།

དེ་ནི་འབྲས་མཚུངས་.....།

སྤྲོ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་འཇམ། འབྲས་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་འབྲས་
བུའི་དབྱེ་བ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་བརྟགས་ནས་རྩ་བུམ་དཔྲག་གྱ་^④དང་འཁོར་ལོ་སོགས་

^① <སྤྲོ>> སྤར་བཞིན་དུ་

<ཞེས>> སྤར་དུ་

<ཅ>> ཅ་ག། །བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་

^② <སྤྲོ>> སྤྲོ་སྤྲེས་པ་

<ཞེས>> སྤྲོ་སྤྲེས་

^③ <སྤྲོ>> དཔྲག་གྱ་

<འབྲས>> དཔྲག་གྱ་

^④ <དང>> ཅ་ནས། །བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་

<ཞེས>><<ཞེས>> དཔྲག་གྱ་

ཀྱིས་བྱས་ཤིང་། སྐྱེའོ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སྐྱའི་འབྲས་བུས་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་མི་
འགོ། བྱས་པའི་འབྲས་བུས་ཚོད་གཞི་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱེ་ཉག་པ་མི་
འབྱུང་བར་སྟོན་ཞིང་། ཚོད་པ་དེ་ཉིད་དཔེ་དང་། ཚོད་གཞི་འབྲས་བུར་མཚུངས་པའི་ཆུན་ས་
སྐྱེ་བྱེད་ཅས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཚོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྟན་འབྱེན་སྐར་སྐར་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙ་བ།དེ་ལྟ་བུ།

སྐྱེ་པའི་འདོད་པས་རྣམ་པ་གསུམ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚོད་པ་དེ་ནི་སྟན་འབྱེན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་པའི་འདོད་པ་ལ་སྟན་
འབྱེན་སྐར་སྐར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱའི་འབྲས་བུས་བྱས་པ་སོགས་མི་
ཉག་པ་ལ་མེད་པས་གོ་བྱེད་དུ་མི་བྱང་བར་ཚོད་ན། འགལ་བ་སྐར་སྐར་དང་། དེ་ཉིད་ཉག་པ་
ལ་འང་མེད་དོ་ཞེས་ཚོད་ན། སྟན་མོང་མིན་པའི་མ་དེས་པ་སྐར་སྐར་དང་། བྱས་པའི་འབྲས་
བུས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཚོད་ན་མ་བྱུང་བ་སྐར་སྐར་དོ།

ལྟ་བ་དང་། དུག་པ་ཆོས་མ་སྟན་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཆོས་མི་མ་སྟན་པ་མཚུངས་
པའི་ལྷག་ཚོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཚོད་དོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་སྟན་འབྱེན་སྐར་སྐར་དུ་བསྟན་
པའོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཚོད་དོས་བརྒྱུད་པ་)ནི།

ཙ་བ། དེས་བསྟན་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་དག་ལས།

ཆོས་མ་སྟན་དཔེ་ཡིས་གཞན་སྐྱབ་པ།

ཆོས་མ་སྟན་པར་མཚུངས་.....།

འབྱུང་ཉིང་ཅ་འགྲེལ་ལས་དཔེ་བསྟན་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། དཔེ་མ་དག་པའོ། །མ་སྟན་
པའི་དཔེ་བྱས་པ་དང་། དུང་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་སྟེ། ཆོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ནམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་མི་མ་སྟན་ཕྱོགས་ཏེ། དཔེ་དང་ཆོས་མི་མ་སྟན་པའི་སྐྱེར་བར་

བྱུ་མ་པ་ཡང་དག་ལས་ལྷག་ཆོད་སྒྲ་བ་པོས། དཔེར་བྱུར་པའི་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མི་
མ་སྐྱོན་པ་ཉིད་ལས་ཆོས་པ་ལས་བྱུར་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དང་ནམ་མཁའ་
ལྷན་ཅན་མིན་པར་ཆོས་མ་སྐྱོན་པས་ལྷན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་
རྟོ། །ཞེས་ཆོད་པ་ཆོས་མ་སྐྱོན་པ་དཔེ་ཡིས་སྒྲ་ལ་གཞན་རྟག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཆོས་མ་སྐྱོན་
མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་རྟོ།

ཅུ་བ། -----གཞན་དག་ནི།^②

ཆོས་མི་མ་སྐྱོན་པས་མཚུངས་པ་ཉིད།

དེ་ལས་གཞན་དག་ཆོས་བྱུར་གིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱུ་མ་པ་དང་ཆོས་
མ་སྐྱོན་པ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། བྱུ་མ་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཆོས་མི་མ་སྐྱོན་པ་ལས་ལྷན་
ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་ཆོད་པ་ནི་ཆོས་མི་མ་སྐྱོན་པས་མཚུངས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་རྟོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྐྱོན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲར་བྱ་བ་སྐྱོན་པ་)ལ་གསུམ། མ་དེས་པ་སྒྲར་སྒྲར་བྱ་
འགྱུར་པའི་དབང་ཤེས་དང་། དཔེ་སྒྲར་སྒྲར་སྐྱོན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲར་བྱ་བ་སྐྱོན་པ་དང་། འབྲུལ་པ་
སྒྲར་སྒྲར་གཉིས་སུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལོ།

དང་པོ་(མ་དེས་པ་སྒྲར་སྒྲར་བྱ་བྱུར་པའི་དབང་ཤེས་)ནི།

ཅུ་བ། གཞན་ལ་^③མ་སྒྲུབ་པ་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱོན་མོང་སྒྲར་སྒྲར་རྣམ་པ་གཉིས།

ཆོས་བྱུར་གིས་བྱུར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱུ་མ་པ་ཆོས་མ་སྐྱོན་དང་། བྱུ་
མཁའ་ཆོས་མི་མ་སྐྱོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་།^④མ་ལོ་ལ་པོ་ན་རེ། དཔེ་བྱུ་མ་པ་དང་ཆོས་

^② <<ཅུ་བ>> གཞན་དག་ནི།

<<ཅུ་བ>> བཞིན་དག་ནི།

^③ <<སྒྲ>> བརྗོད་པ་དང་།

^④ <<ཅུ་བ>> གཞན་ལ་

<<ཅུ་བ>> གཞན་ལས་

<<ཞེས>> <<བྱུ་མ>> <<ཞེས>> བརྗོད་པ་ལ་

སྒྲུབ་ནས་ཚོད་པའི་སྤྱན་འཕྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཆེགས་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ཡང་
དཔེ་བཞོད་ཀྱང་རྗེས་འགྲོའི་ཁྲུབ་པ་དང་ཕྱོག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙམ། རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ལས།

དཔེ་དང་བསྐྱེད་པ་འདྲེས་པར་འགྱུར།^①

རྟོག་གི་པ་རན་པ་མལ་ཆེར་ནི། དཔེས་བསྐྱེད་པ་ཉེ་བར་འཇལ་བར་ཕྱེད་དེ། སྤྱི་
བུམ་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱི། བམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི། དཔེ་
དང་བསྐྱེད་པ་འདྲེས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ཚེ་ལ་བ་ལས་ལྷུང་བའོ་
ཞེས་པ་དང་། གང་ཚེ་ལ་བ་ལས་མ་ལྷུང་བ་དེ་རྟག་པའོ་ཞེས་པ་ལྟར། རྗེས་འགྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཉིད་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་ལྷུང་བ་པར་འགྱུར་ན། དཔེ་ཉེར་འཇལ་སྐྱེད་པ་ཕྱེད་དུ་འདོད་པས་དེ་ལྟར་
བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(འབྲུལ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འགྱུར་པའི་བྱ་མཆོན་)ནི།

ཙམ། རྟགས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས།

འབྲུལ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས།

གཏན་ཆེགས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ངེས་ལ།

སྒྲོར་པ་སྤྲུལ་པ་ཡོད་མིན།

སྒྲུབ་ཀྱི་ཚོད་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ལྟར་སྒྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ལྟག་ཚོད་སྒྲུབ་
པ་པོས་ཆོས་མ་སྤྱན་པ་དང་མི་མ་སྤྱན་པའི་གཏན་ཆེགས་ལྟར་སྒྲུབ་གཉིས་བཞོད་པའི་རྟགས་
དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ཀྱང་ཚོད་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱན་
འཕྲིན་ལྟར་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁོ་མོ་ཅག་གི་གཏན་ཆེགས་ལ་བཞོད་པའི་སྤྱིན་
དེ་སྤྱན་འཕྲིན་ཡང་དག་དུ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ། ཚེ་ལ་ལྷུང་གི་དུང་སྤྱི་རྟག་པར་སྐྱེད་པའི་

གཏན་ཚིགས་ཚུལ་གསུམ་བློགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤོད་པའི་སྒྲོང་
བ་ཕྱི་མ་དང་སྒྲ་མ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མ་ངེས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ནོ།

བྱ་བ་ཀླུ་མ་གཞག་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོང་ལ་གཉིས། ལྷག་ཚོང་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་སྟན་འཕྱིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ནོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཚོང་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

ཙམ། གྲེ་བྲག་བརྫོད་པས་ཚོས་མ་ཐུན་ལའང་།

ནམ་རྟོག་མཚུངས་པ་.....།

དུང་སྒྲ་ཚོས་ཙམ། མི་རྟག་སྟེ། ཚོལ་བ་ལས་ལྷང་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱམ་བ་བཞིན།
ཞེས་བྱམ་བ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་ཉིད་དུ་བྱམ་བ་ལ་ལྷག་ཚོང་སྒྲ་བ་པོ་ན་རེ།
འདི་ལ་ཚོས་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཡོད་ན། བྱམ་བ་ཁོ་ན་ཚོས་མ་ཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། མིག་གིས་
བཟུང་བ་ཡིན་ཕྱིར། མི་རྟག་པར་འགྱུར་གྱི་སྒྲ་ནི་མིན་ཏེ། ཚོས་གཉིས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཡང་སྒྲ་ཁོ་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་མེག་བྱ་མིན་པ་དང་། མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱམ་བ་ནི་མིན་ཏེ། ཚོས་གཉིས་པོ་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་བརྫོད་པས་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་ནམ་པར་རྟོག་པས་བརྫོད་པ་ནི། ནམ་
རྟོག་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོང་ངོ། །ཡང་གི་སྒྲ་ས་ལྟར་མ་ལྟར་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོང་སོགས་
སུ་མ་ཟད་འདི་མང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྟན་འཕྱིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཙམ།འདི་ལ་ཡང་།

འཁྱུག་པ་ཙན་གྱི་གྲེ་བྲག་གིས།

རྟག་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་།

ཕྱི་མིན་གྱིས་བྱང་.....།

ཡང་ན་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལས་ཡོག་པ་རྟག་པ་ཉིད་རྟོག་པ་ནི། ནམ་རྟོག་

མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་དོ། །ཆོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་བྱམ་པ་ལས་གཞན་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡིན་
པས་གཏན་ཆིགས་དེས་སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་བྱས་པར་ཐལ། གཏན་ཆིགས་དེས་འབྱུང་བ་
ཅན་གྱི་ཁྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་མཐོང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་ཡང་མཐོང་བའི་མ་ངེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱ་བཞོད་པ་ཡིན་པ་བྱུང་པར་མཉན་བྱ་ཉིད་གྱིས་གྱང་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ཏུ་ཐལ་བར་བྱེད་གྱི་རྟག་པར་ཐལ་བ་འཕེན་མི་རིགས་ཏེ། འགལ་བ་ལྟར་སྒྲར་ཏུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོད་པ་དེ་དག་སྔན་འཕྱིན་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། མ་ངེས་པ་དང་འགལ་བ་ལྟར་
སྒྲར་གི་ལན་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་གདམས་ཀྱི་འབྱུང་ལས་རྟག་པར་ཐལ་ཕྱིར་དེར་སྒྲར་
ཉིད་ཅེས་འབྱུང་རོ།

བྱུང་བ་བྱུང་པར་མེད་པ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ལ་གསུམ། ལྷག་ཆོད་རོས་
བཟུང་བ་དང་། དེ་སྔན་འཕྱིན་ལྟར་སྒྲར་ཏུ་བསྒྲན་པ་དང་། རྣམ་གཞག་མཚུངས་པ་ལོགས་གྱི་
དོན་བསྟུ་བའོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཆོད་རོས་བཟུང་བ་)ནི།

ཙ་ག།གཅིག་ཉིད་ཏུ།

ཐལ་བར་འབྱུང་ཕྱིར་ཁྱེ་བྲག་མེད།

ཆོད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། དཔེའི་ཆོས་དག་མི་རྟག་པ་ལ་ལོགས་པར་ཆོས་མ་སྤུན་
པ་ཡིན་ན། གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་ཆིགས་ཆོས་མ་སྤུན་པ་
གཞན་གྱིས་གྱང་། ཆོས་མ་སྤུན་པས་བྱུང་པར་མེད་པར་ཆོད་པ་ནི། ཁྱེ་བྲག་མེད་པར་
མཚུངས་པའི་ཆོད་པ་འོ།

གཅིས་པ་(དེ་སྔན་འཕྱིན་ལྟར་སྒྲར་ཏུ་བསྒྲན་པ་)ནི།

ཙ་ག། བསྒྲུབ་བྱ་རྟགས་བྱུང་མེད་ཕྱིར་ཡང་།

མ་ལྷུ་པ་^②ལྷར་ལྷར་པར་འདོད།

ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཚོད་པ་ནི། ཏ་ཙམ་ཐལ་བ་སྟེ། གཞལ་
བྱ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་ནི། མ་རེས་པ་ལྷར་ལྷར་
དང་ཕྱོགས་གཅིག་མཐུན་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ན་བསྐྱལ་བྱ་དང་རྟགས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཡང་རྟགས་སུ་གང་བཞོན་མ་ལྷུ་པར་འགྱུར་བས་སུན་འབྱིན་དེ་ནི་མ་ལྷུ་པ་ལྷར་
ལྷར་པར་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་(རྣམ་གཞག་མཚུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་)ནི།

ཙམ། ཡང་བརྗོད་པ།

བསྐྱལ་བྱ་ལ་ནི་གཞོད་ཆོས་ཀྱང་།

མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་^③ཕྱེ་ཐལ་མེད།

གཏན་ཆོགས་སྟོན་ལ་འགལ་ལྷར་ལྷར་།

སྟོན་ཡོད་མིན་ཏེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མ།

སྐ་མའི་དོན་བསྐྱལ་ནས་ཡང་བརྗོད་པ་བསྐྱལ་བྱ་སྐ་མི་རྟག་པ་ལ་ནི་གཞོད་པར་
ཕྱེད་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོམ་ལྱང་གིས་སྐ་མི་རྟག་པར་སྐྱལ་
པར་ཕྱེད་ན། མིག་གི་གཟུང་བྱ་མིན་པ་དང་། མཉན་བྱ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པར་ཐལ་བ་
འཕེན་པའི་ཚོད་པ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་མི་འགལ་བ་ལྷར་ལྷར་བ་ཕྱེ་ཐལ་མེད་པ་
མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་དོ། །ཀྱང་གི་སྐས་བསྐྱལ་བྱ་དང་གཏན་ཆོགས་ཁྱད་པར་མེད་པར་
ཐལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བད་རྣམ་པ་འདིས་ཀྱང་ལྷག་ཚོད་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཆོས་མཐུན་
པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་བཞི་པོ་

^② <<རང་>> མ་ལྷུ་པ

<<ཅ་>> མ་ལྷུ་པའི་

^③ <<པེ>><<ལྷར་>> ཕྱི

<<ཅ་>> ཕྱིས་

འདི་ལན་ལྟར་སྒྲུང་ཁོ་ནར་འགྱུར་རམ། སྒྲུབས་འགར་ལན་ཡང་འགྱུར་ཞེ་ན། ལྷག་ཆོད་ཀྱི་
 རྟོགས་བྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་སྟོན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྒྲུབས་འགར་སྟོན་མེད་^①ན་ནི། སུན་འབྲིན་
 ཡང་དག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཆོ་ལ་བའི་སྟོབས་པ་རུས་པ་མེད་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་སུན་
 འབྲིན་དང་། གཞན་གྱི་ཆེ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་
 མཐོང་ན་གཞོད་པ་མེད་དེ། རུལ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཆོས་ཅན། རུལ་གཅིག་སྟོན་ཏུ་སོང་
 རྟེ། རགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཙ་བ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་སྐྱབ་པའི་བྱིར།

གཞོད་མི་བྱེད་པ་འགལ་ཉིད་མིན།^②

ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོས་སམ་ཆོགས་དོན་ལ་གཞོད་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་
 སྐྱབ་པའི་བྱིར། གཞོད་པ་ནི་འགལ་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་འགལ་པ་
 ཉིད་མིན་ཞེས་པས་གཞན་གྱིས་བཞོད་པའི་གཏན་ཆོགས་དེས། ཏུང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་
 པ་ལ་འགལ་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(བྱི་མ་བཞི་བ་གད་པ་)ལ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་དམིགས་པ་མཚུངས་པའི་
 ལྷག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཆོད་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ཏུ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཆོད་ངོས་བརྒྱུད་བ་)ནི།

ཙ་བ། བསྐྱབ་བྱ་ལས་^③གཞན་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས།

བསྟན་ན་དམིགས་པ་མཚུངས་པའོ།

གང་སྒྲུབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་གཞན་ཡང་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟན་ན་དམིགས་པ་

^① <<སྐྱ>> མང <<ཤེས>> <<བཀྲས>> <<ཞེས>> མེད

^② <<རང>> འགལ་ཉིད་མིན། <<ཙ>> འགལ་ཉིད་ཡིན།

^③ <<རང>> ལས <<རྟེན>> ལ་

མཚུངས་པའོ་ཞེས་སོ། །ལྷག་ཚོང་སྤྱོད་པ་ན་རེ། ཚོལ་བྱང་དུང་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་གཏན་
 ཚིགས་མིན་ཏེ། གྲོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཁུབ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་གཏན་ཚིགས་མིན་ཏེ། བགས་ཀྱི་ཕིང་འདི་ཚོས་ཅན། སེམས་པ་
 ཅན་^①ཡིན་ཏེ། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོལ་བྱང་
 གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་མི་རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་
 ཅ་བའི་གཏན་ཚིགས་མིན་པར་སྤྱོད་པོ་ཞེས་བེད་རོ། །

གཉིས་པ་(དེ་སྟན་འབྱེན་ལྟར་སྤྱང་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་བ། བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་བཞོད་པ་ལ་།

གཏན་ཚིགས་དེ་དང་རྗེས་མ་སྟན་ཉིད།

སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་དུ་མ་བཞོད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞན་སྟོ་བཏགས་ནས་གཏན་
 ཚིགས་འཁུལ་བར་ཚོད་པ་ནི་སྟན་འབྱེན་ཡང་དག་མིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེ་དང་རྗེས་སུ་
 མ་སྟན་པ་ཉིད་གཟུགས་ཅན་ཅམ་ཉིད་ཀྱི་མ་དེས་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲེལ་
 བཤད་ཀྱི་འགྲུར་ལས་བསྐྱབ་བྱ་མ་དེས་སྟོ་བཏགས་ནས་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གཏན་
 ཚིགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་ཁུབ་པར་སྟོ་བརྟགས་ནས་གཏན་ཚིགས་
 གཞན་འཁུལ་བར་ཚོད་པའོ། །གཏན་ཚིགས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་སྤྱོད་པ་
 བསྐྱབ་པ་འཁུལ་ན་ཡང་དེ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ་བ། གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཁུབ་ཀྱང་།

བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

མ་སྤྱོད་ལྟར་སྤྱང་སྤྱང་གནས་ཀྱིས།^②

ཐམས་ཅད་རབ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན།

^① <<སྤྱོད་>> སེམས་པ་ཅན་

<<ཞེས་>> སེམས་པ་དཔལ་ཅན་

^② <<རབ་>> རྒྱར་གནས་ཀྱིས་

<<ཅན་>> རྟོགས་ཀྱི

ཆོལ་པ་ལས་ཐུང་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་དུང་སྒྲུ་མི་
 རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཐུབ་པ་བཟུལ་པའི་སྒྲོན་མེད་པར་ཐལ། ཆུལ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསྐྱབ་ཀྱི་དཔོན་པོ་ཆོག་པ་པའི་ཕྱིར། ཐོག་ལ་ཐོགས་པ་ལ་མེད་པ་ལ་བསམ་ནས་མི་རྟག་
 པ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྒྲ་ལ་མེད་པ་མིན་པ་ལ་མེད་པར་སྒྲོ་བརྟགས་ནས་ཆོད་པ་
 དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་^①ཆོད་ཡིན་ཏེ། མ་ཐུབ་པ་ལྷར་སྒྲུང་གི་ཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
 རྟག་པ་ཐོག་ལ་ཐོགས་པ་ལ་ཆོལ་ཐུང་མེད་པ་མིན་ནམ། རི་ལྷར་ལྷག་ཆོད་དུ་བསྐྱར་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་མེད་པས་སྒྲོན་དུ་བསྐྱར་བ་མིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ལ་གནས་པའི་ཆོལ་ཐུང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་ལ་
 མི་རྟག་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བསྐྱབ་པ་མིན་གྱི། མི་རྟག་པ་ཅམ་བསྐྱབ་
 པ་ལ་ཆུལ་གསུམ་ཆར་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཐེ་ཆོམ་མཆུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཆོད་པོས་བཟུང་བ་དང་།
 དེ་སུན་འཕྱིན་ལྷར་སྒྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་རོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཆོད་པོས་བཟུང་བ་)ནི།

ཅན། ཐེ་ཆོམ་བརྗོད་དོན་ཐད་ལས།

གཏན་ཆེགས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་^④པར་བྱེད།

ཆོལ་ཐུང་གིས་དུང་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་གཏན་ཆེགས་སུ་བརྗོད་
 པའི་དོན་ལ་ཅེ་པའི་ཆུལ་ཐོགས་པ་ལྷར་ཆོལ་བས་སྐྱར་ཡོད་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནམ།
 ལུས་པ་ལྷར་སྐྱར་མེད་གསུང་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཐད་ལ་བརྟགས་ནས་གཏན་
 ཆེགས་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དུ་ཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲུ་པའི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྒྲོ་
 བརྟགས་ནས་མངེས་པར་ཆོད་པ་ནི། ཐེ་ཆོམ་མཆུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་སུན་འཕྱིན་ལྷར་སྒྲུང་དུ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

^① <<སྐྱ>> ལྷག <<པེས>> རྟགས <<པར་ས>> ལྷགས

^④ <<པར>> ཆོད

<<ཅ>> ཅན

ཅ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་སྒྲོ་བརྟག་ས་མ་ངེས་པ།

ལྷར་སྒྲར་.....།

བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་བྱར་སྒྲོ་བརྟག་ས་ཅན་ཅེ་བའི་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ལ་
རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཚོད་པ་ནི་ལྷག་ཚོད་ཡིན་ཏེ། མ་ངེས་པ་ལྷར་སྒྲར་གི་སྲུང་འབྱེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་ལ།རྟག་ས་མ་སྐྱབ་ལྷར་སྒྲར་།

ཚོལ་བྱར་ཚོལ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲེ་བ་འཕམ་ཞིག་ཏུ་སྒྲོ་བརྟག་ས་ནས་དེ་སྒྲེ་ལ་མ་སྐྱབ་པར་
ཚོད་པ་ཡང་རྟག་ས་མ་སྐྱབ་པས་^②ལྷར་སྒྲར་གི་སྲུང་འབྱེན་ཡིན་པས་ལྷག་ཚོད་དོ།

གསུམ་པ་དོན་གྱིས་གོ་བའི་མཚུངས་པ་ལྷག་ཚོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཚོད་ངོས་
བརྒྱུད་བ་དང་། དེ་སྲུང་འབྱེན་ལྷར་སྒྲར་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཚོད་ངོས་བརྒྱུད་པ་)ནི།

ཅ་ལ། དོན་གྱིས་འདོད་^①མིན་མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས།

སྐྱབ་^②བརྟོད་དོན་གོ་མཚུངས་.....།

དུར་སྒྲེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚོལ་བྱར་རྟག་ས་སུ་བཞོད་པ་ན། ཚོལ་བ་ལས་བྱར་
པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པ་ཡིན་ན། དོན་གྱིས་ཚོལ་བ་ལས་བྱར་པའི་ཕྱིར། རྟག་པར་འབྱུར་པས་
འདོད་པ་མིན་པའི་དོན་གྲོག་ལ་སོགས་པ་ཡང་མི་མ་སྐྱབ་ཕྱོགས་རྟག་པར་སྐྱབ་དགོས་སོ།
ཞེས་བརྟོད་པའི་ཚོད་པ་ནི། དོན་གོ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་སྲུང་འབྱེན་ལྷར་སྒྲར་ཏུ་བསྐྱབ་པ་)ནི།

ཅ་ལ།འདི་ནི།

① <<སྐྱ>> བྱལ་པས <<མེས>> <<བརྟག>> <<ཚོལ>> བྱལ་

② <<མི>> <<སྐྱར>> ལྷུ་ལ

<<ཅ>> བསྐྱབ་

③ <<རང>> འདོད་

<<ཅ>> འདོན་

འབྲུལ་པ་གཞན་གྱི་^①བསྐྱུབ་བྱ་ལ།

དེ་ཡིས་སྐྱུབ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲང་།

ཆོད་པ་འདི་ནི། མ་དེས་པ་ལྟར་སྒྲང་གི་སྟེན་འབྲེན་ཡིན་ཏེ། ཆོལ་བྱང་གིས་དྲུང་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་སྐྱུབ་ཀྱིས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་འབྲུལ་པ་གཞན་གྱི་བསྐྱུབ་བྱ་རྟག་པ་ལ་ཆོལ་པ་ལས་མ་བྱུང་པ་མེད་པའི་སྐྱུབ་པར་འདོད་པས་སྒྲོག་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་མ་དེས་པར་འབྲུང་པ་སྟེན་འབྲེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་པ་ཐལ་འབྲུང་མཆུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ལ་གཉིས། ལྷག་ཆོད་རོས་པ་བྱུང་པ་དང་། དེ་སྟེན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲང་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལོ།

དང་པོ་(ལྷག་ཆོད་རོས་པ་བྱུང་པ་)ནི།

ཙམ། ཐལ་འབྲུང་མཆུངས་པར་འདོད་པ་ཡང་།

གང་ཡང་གཉིས་ཀ་གཏན་ཆིགས་ལས།

ལྷག་ཆོད་སྐྱེ་མར་མ་བཟད་ཐལ་འབྲུང་མཆུངས་པར་འདོད་པའི་ལྷག་ཆོད་ཡང་ནི། ཆོལ་བྱང་གིས་དྲུང་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་བྱམ་པ་དཔེར་བཞེད་པའི་ཆེ། བྱམ་པ་ཁོན་མི་རྟག་པར་སྐྱུབ་པའི་གཏན་ཆིགས་དང་། དཔེ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔེ་གཏན་ཆིགས་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་ཡང་ཆོལ་བྱེད་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་ཡོད་བཞིན་དུ། གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ལས་མི་འཐད་པར་ཆོད་པ་ནི།

གཉིས་པ་(དེ་སྟེན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲང་དུ་བསྐྱུབ་པ་)ནི།

ཙམ། དེ་ནི་དཔེ་ལྟར་སྒྲང་པ་བཞིན།

མི་རྟག་པ་དཔེ་བྱམ་པ་སོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་མི་འཐད་པར་

① <<རང་>> འདི་ནི། འབྲུལ་པ་གཞན་གྱི་

<<ཙམ་>> འདི་རྟེན། འབྲུལ་པ་གཞན་གྱིས་

ཚོང་པ་དེ་ནི་ལྷག་ཚོང་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ།^① དཔེ་ཐམས་ཅད་རྗེས་འགྲོ་མེད་
པའི་དཔེ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཙ་ལ། ལྷག་ཚོང་ཀུན་ལ་^② ཕྱོགས་ཅན་སོ།

སྒྲུང་བ་ཤད་པའི་ལྷག་ཚོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་སུན་འབྲིན་ལྟར་སྒྲུང་དུ་སྐྱུ་བ་པའི་
རིགས་པ་མདོ་ཅན་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་ཚོང་ཀུན་ལ་དབྱེ་བ་དང་དེ་ལ་ལན་
འདེབས་ཚུ་བ་ཕྱོགས་ཅན་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་བརྗོད་དེ། ལོག་པར་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཕེལ་བ་དང་། འབྱི་བ་པ་མཚུངས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་མིན་
པ་མཚུངས་པ་དང་། འཐད་པ་དང་། དཔེ་ལི་རྒྱ་ལོ་^③ མཚུངས་པ་དང་སྐུ་པས་མཚུངས་པ་
སོགས་སོ། །དང་ལོ་ནི། ཚེས་རྒྱུད་གིས་དུར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུ་བ་པ་ལ་བུམ་པ་དཔེར་སྒྲོས་
པ་ན། བུམ་པ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟར་སྐྱ་ཡང་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱ་ཡང་བུམ་ཅན་དུ་
འཛོལ་པོ་ཞེས་ཚོད་གཞི་ལ་དཔེ་ལི་ཚོས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འཕེལ་བ་མཚུངས་པ་དང་། བུམ་
པ་མཉན་བྱ་མིན་པ་ལྟར། སྐྱ་ཡང་མིན་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་ཚོད་གཞི་ལི་ཚོས་གཞན་འབྱི་བ་
པར་བྱེད་པ་འབྱི་བ་པ་མཚུངས་པ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལྟར་བུམ་པ་ཡང་
རོ། །ཞེས་པ་དང་། བུམ་པ་རྗོད་བྱེད་མིན་པ་ལྟར་སྐྱ་ཡང་མིན་པར་འཕྱུར་རོ་ཞེས་པ་རྗོད་
བྱེད་དང་། བརྗོད་བྱ་མིན་པ་མཚུངས་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་ནི། ཁྱད་པར་མེད་པ་མཚུངས་པ་
དང་། རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །ལྷག་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཆོག་པས་མངས་སུ་
དོགས་ནས་མ་གྲིས་ཏེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱུ་ལ་དཔར་སྒྲོ་མི་འབྲེལ་བ་ཤད་དུ་
བརྟག་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(ཚོད་སྐྱུ་བ་མཁན་པོ་མི་ལྷག་ཚོང་གི་གངས་རེས་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ལྷག་

^① <<སྐྱ>> བཞིན་དུ། <<ལེས>> བཞིན་དེ།

^② <<རང>> ལ། <<ཅུ>> ལས།

^③ <<སྐྱ>> དཔེ་ལི་རྒྱ་ལོ། <<ཤེས>> དཔེ་རྒྱལོ།

ཚོད་ཀྱི་དཔེ་བ་དང་། དེའི་ལན་འདིར་རྒྱ་པ་པར་མ་སྒྲོས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནོ། །དང་པོ་(རྣམ་
ཚད་ཀྱི་དཔེ་བ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ།

དང་པོ་(འདོད་པ་བརྗོད་པ་)ནི།

ཙམ། རྣམ་ཚད་རྣམས་ལ་ཚོད་སྒྲུབ་ཏུ།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བརྟུན་ཉིད་དང་།

འགལ་བ་ཉིད་དེ་སྒྲོན་གསུམ་སྟེ།

རྣམ་ཚད་དེ་རྣམས་ལ་ཚོད་སྒྲུབ་ཏུ་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་སྒྲོན་ཅན་དུ་
སྒྲུབ་པར་ཤིང་དེ། ཚས་མ་ཐུན་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཚས་མི་མ་ཐུན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་
པ་དང་ཤིང་ཐག་མེད་པ་དང་། ཐུད་པ་མ་ཐུད་པ་མཚུངས་པ་^①དང་། འབྲས་མཚུངས་སོགས་
སོ། །གཏན་ཆེགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཐལ་ཁེད་། གཞོད་པ་གཏན་ཆེགས་ཡོད་པའོ། །ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་ཚད་ཁ་ཅིག་ནི། གང་གི་དོན་རི་རྣམ་དམ་བཅས་པ་
དེ་རྣམ་མ་སྒྲུབ་ཅིང་། ཚད་མས་གཞོད་པས་རྟུན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་དང་སྟེ། ཐལ་
འབྲས་མཚུངས་པ་དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་མཚུངས་པ་སོགས་སོ། །མ་སྒྲེས་པ་མཚུངས་པ་དང་
རྣམ་པ་མཚུངས་པ་སོགས་དམ་བཅས་དང་། རྣམས་རྟུན་ཅིག་མི་གནས་པས་འགལ་བ་ཉིད་
དེ་འགལ་བའི་སྒྲོན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་སྒྲོན་གསུམ་སྟེ། སྒྲོན་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དོན་
ཚན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

ཙམ། གསུམ་པོ་ཐ་དང་དུ་^②མཚོན་མིན།

རྣམ་ཚད་དེ་རྣམས་གཞོད་པ་^③སྒྲོན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ།

^① <<སྒྲུ>> ཐུད་པ་མ་ཐུད་པ་མཚུངས་པ་

<<ཞེས>> ཐུད་པ་དང་མ་ཐུད་པ་མཚུངས་པ་

^② <<པར>> ཐུད་དུ་ <<ཙམ>> ཐུད་དུ་ས་

^③ <<སྒྲུ>> <<འགལ>> གཞོད་པ་

<<ཞེས>> གཞོད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་

<<ཚོལ>> གཞོད་ཤིང་གི་སྒྲོན་ས་

གསུམ་པོ་རིགས་ཐ་དང་རྟུ་མཆོན་རྩམ་པ་མིན་པར་ཐལ། ལྷག་ཆོད་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་
གསུམ་གཤི་སྟོན་སྟོན་འབྲེས་པར་གནས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(དེའི་ལན་འདིར་རྩམ་པར་མ་སྟོས་པའི་རྩུ་མཆོན་)ནི།

ཙ་བ། ལྷག་ཆོད་རྩམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལན།

དཀའ་བར་རིགས་པ་སྤྲོམ་ཡང་།

ཤེས་བྱ་རིགས་པ་བརྟག་^⑨པར་ཡང་།

ལྷག་ཆོད་གཞན་ལ་དེ་ཕྱོགས་ཙ་བ།

ལྷག་ཆོད་རྩམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་ལན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་འདིར་རྩམ་པར་མ་
བསྟན་པའི་རྩུ་མཆོན་ཡོད་དེ།^⑧ གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་སྤྲོམ་ཡང་ལྷག་ཆོད་
རྩམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་ཅན་དང་། ལན་སྟོན་ཅན་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་
བརྟགས་པར་ཡང་རྩམ་པར་བཤད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་ཆོད་
གཞན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སོགས་རྩམ་པར་ཤེས་པ་བརྟག་པར་རྩམ་པར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་རྟུ་བཤད་པའི་ལྷག་ཆོད་གཞན་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་
གཞོད་པ་སྟོན་ཚུལ་བཤད་པ་རྩམས་ཀྱང་། རིགས་པ་བརྟགས་པར་^⑩བཤད་པ་དེས་སྟོན་
ཕྱོགས་ཙ་བ་མཆོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ནས་རྩམ་པར་དགག་པ་དང་། ཆོད་
མ་དང་གཞལ་བྱ་དགག་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་སྟེས་བྱ་དང་། ཕྱོགས་དང་རྟུས་དང་། འཕྲོད་
འདུ་དགག་པ་སོགས་རྩམ་པར་བྱེ་བྲག་པའི་རིགས་པ་བརྟག་པ་དང་། རྒྱུ་མིག་པའི་རིགས་
པ་བརྟག་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་བྱིན་པའི་བྱ་བ་^⑪ལ་བཞི། གཞན་སྤྲིའི་ཆོད་མ་དང་

^⑧ <<རང>> བརྟག

<<ཙ>> རྟག

<<ཤེས>> <<བརྟགས>> <<ཞེས>> རིགས་པ་མ་བརྟགས་པར

^⑨ <<སྟོན>> <<བརྟགས>> དེ།

<<ཤེས>> <<ཞེས>>

^⑩ མ་བཅད་འདི་ནི་ཤོག་༩ བསྟན་བཅོས་དངོས་ལས་འཕྲོམ་པར

^⑪ <<སྟོན>> རིགས་པ་བརྟགས་པར

གསལ་ཡང་དེའི་མ་བཅད་གཉིས་པ་ཤོག་དུ་ཤོག་ ༣༡༤ རྟོགས།

གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་འཛོམས་བ་ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། ཟུབ་པའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་རིགས་པར་གདམས་པ་དང་། བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བའོ།

དང་པོ་(གཞན་རྗེའི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱུང་བ་)

ནི།

ཅ་ག། ཡང་བརྗོད་ལ།

རྟོག་གའི་སྟོགས་ཅམ་སུ་སྟེགས་ཀྱི།

དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མ་བསྟན་ཅིང་།

རང་གི་སྟོང་བ་དང་ཡང་འགལ།

འདོད་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན།

ཡང་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པ་དང་། ཆོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། རྟོམ་པས་འབད་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་མཛོན་སྟུང་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་སྟོན་མེད་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་དཔོན་ཀྱི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཟུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་གཞན་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་བྱད་པར་ལེགས་པར་གཤེགས་ནས་གཞན་ཀྱི་ལུགས་སྟུན་པོའི་སྟེ་པོ་ལ་བྲགས་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཞོད་པ་གཤེགས་པར་བྱས་ནས་ལམ་གོལ་བར་རྟོགས་པ་ནི། བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་གཅིག་གོ། ཅིའི་སྤྱིར་ལམ་གོལ་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ཡང་རྟོག་གའི་སྟོགས་ཅམ་སྟེ། རྟོག་གའི་ཅམ་སྒྲུབས་སུ་བྱུང་བ་རང་གི་ཅ་བའི་སྟོན་པ་དང་སྟོང་སྟེང་སྟེས་དང་དང་སྟོང་སེར་

སྐྱ་སོགས་དངོས་པོ་^②དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་རྟོག་བརྟགས་འབའ་ཞིག་གིས་
 ལྷགས་འཛོག་པར་བྱེད་པས་རྟོག་གེ་པ་སྟེ། དེ་ཙམ་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པས་ལམ་གོལ་བར་
 ལྷགས་པ་དང་རང་གིས་ཆད་མ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། འདྲུག་ཚུལ་སོགས་བྱིན་
 ཅི་ལོག་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་བསྟན་ཅིང་གང་བསྟན་པ་དེ་ཡང་
 གངས་ཅན་གྱི་ལྷར་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་པར་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་བྱིད་
 ཞེས་སོགས་འབྲེལ་པ་རྒྱུར་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་
 རང་གི་སྦྱོར་པ་དང་ཡང་འགལ་བ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པས། དངོས་སུ་རང་གིས་ཆད་མར་
 བརྟགས་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། བརྒྱུད་ནས་ཐར་པ་སོགས་རང་གི་འདོད་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་མིན་པ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད་མི་འདོད་པའི་དོན་མང་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་དོན་
 སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དོན་དམ་པ་བརྒྱུད་ཅུ་པ་སོགས་དང་། འདིར་ཡང་
 བསྟན་ནོ།

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་འཆོལ་བ་ལམ་གོལ་བར་
 ལྷགས་པ་ནི།

ཙམ། གང་ཞིག་རྟོག་གེའི་ལམ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁྲིད་ན།

སྐྱབ་པའི་བསྟན་ལས་ཆེར་བསྐྱངས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན། ^③

ཐར་པ་དོན་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཁྲིད་པར་འདོད་པའི་གང་བྲག་གང་
 ཞིག་གཞན་རྗེས་བརྟགས་པའི་རྟོག་གེའི་ལམ་ནས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁྲིད་ན་ལམ་
 གོལ་བར་ལྷགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལས་ཆེས་རྒྱུ་ཀྱིས་སྟོགས་ཤིང་།
 རྒྱུར་བསྐྱངས་པས་^④ཐར་ལམ་ལས་ཆེས་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོག་འདི་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟོན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆད་མ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པ་རིག་པའི་

^② <<སྐྱ>> དངོས་པོ་

<<ཞེས>> དངོས་པོའི་

^③ <<སྐྱ>> <<བརྟགས>> བསམ་ <<ཞེས>> སྟེང་

^④ <<རང>> རྒྱུས་པ་ཡིན་

<<ཙམ>> རྒྱུས་པ་ཡིན་

གནས་ལྗེའི་ནང་ནས་གཏན་ཚིགས་རིག་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་གྱི། བར་རིག་པའི་
 བསྟན་བཅས་མིན་ནོ་^②ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། མེད་ཀྱི་ཁ་ནས་ལྗེའི་སྐད་འདོན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་
 བཅས་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདུང་བྱ་ལ་གཙོ་བོའི་གདུང་བྱ་དང་པལ་པའི་གདུང་བྱ་
 གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྟེང་གོངས་
 འབྲེལ་ལས་བར་དོན་དང་པེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་པོ་
 སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གིང་ཉིའི་སྟོལ་འབྱེད་པའི་
 རྣམ་རིག་པ་ཅན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །བསྟན་བཅས་
 འདི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སྤྱིར་གསུང་
 ར་པ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་བྱེད་པའི་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་ལ།
 རྒྱད་པར་བདག་མེད་པ་གཉིས་པ་ཤད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ལྷག་པ་ཤེས་རུ་བྱེད་པའི་བསྟན་
 པ་སྟོན་པ་ནང་རིག་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་མདོན་པའི་བསྟན་བཅས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །སྟོགས་སྒྲ་མ་སྒྲ་བ་དེ་ལྟར་ན། ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རིགས་པས་ལེགས་པར་
 བྱུང་དགོས་པ་ལ་པེས་པ་མ་རྟེན་པར་ཅིར་ཡང་མི་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་གནས་ཤུགས་ཀྱི་
 དོན་སྟོམ་པར་འདོད་པ་^③གསལ་ལོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ནས་སྟོམ་
 པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་རྟོག་གི་པར་པ་ཤད་མོད་ཀྱང་། འདི་ནི་རང་འབྲེལ་དུ་
 བྱེད་པ་པ་ལ་གསུངས་ལོ། །

གསུམ་པ་(ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་རྟོགས་རིགས་པར་གང་མས་པ་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ལྟའང་དེ་པཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

^② <<སྒྲ>> <<འབྲས>> <<ཞེས>> མིན་ནོ
 <<ཤེས>> ཡིན་ནོ

^③ <<སྒྲ>> འདོད་པ་ <<ཤེས>> འདོད་པར

གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོན་དབྱང་པར་བྱ་བའི་རིགས།

གཞན་གྱི་ལྷགས་ཀླམས་ནི། སྤང་བ་ཉེ་བ་ན་སྤྲོད་པ་ལྷན་རིགས་པའི་དབྱེ་བ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་བཟོད་ལ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་བདག་མེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
ཀླམས་ནི། རི་ཅམ་དབྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་གྱི་ཀླམ་པ་
གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ལུས་མོད། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཀླམས་གལ་ཏེ་རི་ལྷན་གསུངས་པ་ལས་ཀླམ་
པ་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལོག་པར་བརྒྱུད་ན། རིགས་པས་^②ལེགས་པར་དབྱང་ནས་དགག་
པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་སྤང་ཡབ་སྐས་ཀྱི་བཞེད་པ་འདི་ནི།
མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཟུལ་བ་དེའི་ལོག་ནས་གོལ་བ་
དོན་གཉེར་ཐར་པར་འཇུག་པའི་ཐབས་དམ་པ་ཡིན་པས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་ཀླམས་
ཀྱིས་གཅེས་སྐྱས་སུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ད་ལྟའི་སྐྱེ་པོ་ལ་སྟོས་ནས་ནི། རིགས་པའི་ལས་
འདི་ཁོང་དུ་ཅུང་པ་ལ་མ་སྟོས་པར། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་པའི་དབྱེ་མའི་དོན་རྟོགས་པ་
སྲིད་མཐའ་ཅམ་དུ་སྤང་ངོ་།

བཞི་པ་(བརྟགས་པའི་དགེ་བ་བསྟོ་བ་)ནི།

ཅ་ག། ཆོད་མའི་ཕུང་པོ་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རུ།

རབ་གསལ་བྱས་ལས་^③འདི་རུ་དགེ་བ་ཅི་བསགས་དེས།

སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བར་ཡོན་ཏན་ཡོད་མིན་ཤེས་པ་ཡི།

བྱུང་མཐའ་ཞི་ཞིང་འགྲོ་ལ་ཀླམ་ཐར་སྤེར་བར་ཤོག །

གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོངས་པའི་འགྲོ་བ་ཀླམས་ལ་ཀླམ་པར་ཐར་པ་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པ་ཅམ་དང་། ཀླམ་མཆོན་སྤེར་པར་ཤོག་ཅིག་གོ། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་ན།

^② <<སྐྱེ>> རིགས་པས་

<<ཤེས>> རིགས་པར་

^③ <<རང>> བྱས་ལས་

<<ཅ>> བྱས་ལ་

གཞན་སྒྲེའི་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གངས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་སྦྱོན་
རྒྱས་པར་བསལ་^②བར་བྱས་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་དང་། གངས་
རེས་པ་དང་། འབྲུག་ཚུལ་དང་། གཞལ་བྱའི་གངས་རེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་འདི་རུ་དགེ་བ་ཅི་^③བསགས་པ་དེས་སོ། །དེ་
ཡང་སྦྱེ་བར་ཐར་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་སྤྲུག་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པ་མེན་པར་ཉེས་དམིགས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་གཙང་བདེ་ཏྲག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
སོགས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་བྱུང་མཐའ་ཞི་ཞིང་བདག་མེད་པའི་དོན་
རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །ཡང་ན་སྦྱེ་བར་ཞེས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ལེ་འཁོར་མཆོན་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་མ། ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ་ལས་ལྷག་ཆོད་བརྟག་པའི་ལེ་འཁོར་སྦྱེ་
རྒྱག་པའོ། །

ཆོད་མ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པའི་རྣམ་པ་ཤད་མཐར་འཛིན་གྱི་གདུང་པ་འཛོམས་བྱེད་
རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལྷག་ཆོད་བརྟག་པའི་ལེ་འཁོར་སྦྱེ་ལེ་འཁོར་རྒྱག་པའི་འབྲེལ་
པའོ། །

ལེ་འཁོར་མཆོན་འདི་ལྷག་ཆོད་བཤད་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་འོར་རྒྱར་སྒྲུང་ནའང་འགྱུར་
འདིས་བསྟོ་བའི་མཐར་སྟོན་པ་ལྷར་འདིར་ཡང་བཤད་དོ། །སྒྲུང་བཤད་པ་དེ་དག་གི་དོན་
བསྟུས་ན་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོས་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། མཆོད་བརྟེན་གྱི་སྐབས་
སུ་བཤད་པ་ལྷར། ལུབ་པའི་བསྟན་པ་འབགས་པའི་བདེན་པ་བཞི། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་
གྱི་རིགས་པས་སྦྱབ་པའི་སྟོན་ས་སྟོན་པ་ཆོད་མར་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་
ཡོན་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྦྱེ་བོས་གཏན་ཆིགས་ཡང་དག་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་

གཏན་ཆོག་ལ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་སོགས་ལེ་ཕྱ་གཉིས་པར་བསྟན་ལ། དེའི་འཇུག་ཚུལ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པའི་གནས་ཆོད་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་བ་ཏུ་
ཡོད་པའི་རོན་ཡང་འབད་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དང་། སྤྱོད་ག་བསྐྱབ་པས་
འཇུག་པ་དག་ག་པའི་ཆེད་ཏུ་ལེ་ཕྱ་ལ་བསྟན་རྟོ། །གཏན་ཆོག་ལ་ཀྱི་ཚུལ་མཐར་མའོན་
སུམ་ཆད་མས་བྱུང་དགོས་པ་དང་། ཐར་པར་བསྟོད་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ། ལེ་ཕྱ་དང་པོ་སྟོན་སོ། །རང་གི་གཞལ་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་རྟོགས་
ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལེ་ཕྱ་གསུམ་སྟོན་རྟེ། མཐའ་གཉིས་
སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཏན་ཆོག་ལ་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་
ཆད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་དག་གི་སྟོན་སྟོན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐབས་མེད་པས་དེའི་
ཡན་ལག་ཏུ་ལེ་ཕྱ་གསུམ་པ་སྟོན་སོ། །དེ་ལ་དཔེ་ལྟར་སྟངས་གིས་འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་བསྟན་མི་རུས་པས་དཔེ་ཡང་དག་དང་སྟངས་སྟངས་གི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་ལེ་ཕྱ་
གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལེ་ཕྱ་བཞི་པ་སྟོན་སོ། །ཟང་ཟེང་གི་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱིས་རེ་ལོག་
པའི་བདེ་བ་ཅན་སྐྱབ་ཀྱི། གཏན་ཏུ་བདེ་བ་དེ་བསྐྱབ་རུས་པ་མིན་ལ། དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི།
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བ་སྟོན་ཏུ་བཏང་བ་
ལ་རྟོན་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བྱུང་མཐའ་ཤེས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ལེ་ཕྱ་དུག་པ་བསྟན་རྟོ། །དེ་དག་ནི་གཙོ་མོའི་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱི། རྒྱས་
པར་ནི་ཆོག་དོན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱོ། །

བཞི་པ་མཇུག་གི་རོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཐའ་བ་དང་། གང་
གིས་བསྐྱར་པའི་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་(བསྟན་བཅོས་གང་གིས་མཐའ་བ་)ནི།

ཅུག་ ཆད་མ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟོན་
དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་མཐའ་བ་རྟོགས་སོ། །

བདེ་བར་གསལ་གསུང་པའི་གསུང་རབ་མཐུན་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བར་ཕྱེད་
 པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གཏུང་བ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ཁོལ་བ་
 འོན་གཉེར་རྒྱུ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བསྟར་བའི་མིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ། ཆོད་མ་ཀྱུན་ལས་
 བདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱེད་པ་འདི་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་པའི་མཐུན་བྱ་མཆོ་རྟ་
 བུའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་
 ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུན་དག་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། འགྲན་པའི་
 རྩ་ཐམས་ཅད་དང་ཡལ་བ་རྟོག་གེ་པའི་ལོག་རྟོག་འབའ་ཞིག་གི་གཞུང་མཐུན་དག་འཛིག་
 བར་ཕྱེད་པའི་ཆོད་པ་བ་^①ཆེན་པོ་ཡིན་ཏུ་སྒྲ་པའི་བྱ་གསུང་མངའ་བ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲ་པོས་མཛད་པ་རྟོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(གང་གིས་བསྟར་པའི་ཆུལ་)ནི།

ཅ་པ། རྩ་གར་གྱི་མཐུན་པོ་སུ་རྟ་རྟེན་ཏུ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དགེ་
 བསྟེན་མེད་རྩལ་གྱིས་བསྟར་ཅིང་ཞུས་པའོ། །

རྩ་གར་གྱི་མཐུན་པོ་རིགས་པ་སྟུ་བ་རྒྱུས་ཀྱི་^①གཙུག་གི་འོར་བུར་གསུགས་པ་བ་
 སུ་རྟ་རྟེན་ཏུ་འོར་འཛིན་བསྟར་བ་ཞེས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་
 དགེ་བསྟེན་ཞེས་མེད་ཀྱི་^②རྩལ་མཆོན་གྱིས། རྩ་གར་གྱི་སྐད་ལས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཏུ་བསྟར་
 ཅིང་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །འགྱུར་འདི་མ་གཏོགས་ཅ་བ་དང་རང་
 འབྲེལ་གྱི་འགྱུར་གཞན་ཡོད་པར་གསུགས་ནའང་མ་རྟེན་ཅིང་། བོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བསེས་
 གཉན་གྱིས་བྱས་པའི་བསྟར་དོན་དང་། རྒྱུ་བཤད་སོགས་ཀྱང་མ་རྟེན་པས་ཅ་འབྲེལ་གྱི་
 ཆོག་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྩལ་པའི་དབང་པོའི་སྟོ་བྱོས་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་འབྲེལ་བཤད་དབང་པོ་རྩལ་སྟོ་བྱོས་བཙན་པས་བསྟར་བ་འདི་དང་འགྱུར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་

^① <<སྟུ>> ཆོད་པ་པ

<<ལེས>> ཆོད་པ་

^② <<སྟུ>> མེད་གི

^③ <<སྟུ>> རྒྱུས་ཀྱི

<<ལེས>>

<<ལེས>> <<བསྟུས>> <<ཞུས>> མེད་

མི་མ་སྤྱན་པ་མང་བ་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་དབྱུང་ནས་བྱས་པ་ལོ།

སྤྱབ་པའི་བསྐྱན་ལ་བརྟུག་པའི་སྒོ་གཅིག་ལ།
 རྟོན་དང་བསྐྱན་པ་རིགས་པས་སྤྱབ་པའི་ཚུལ།
 དགོངས་འབྲེལ་གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་བྱད་ཞུགས་པ།
 ཀྱན་ལས་བདུས་པའི་རྣམ་པ་ཤད་འདི་བྱས་སོ།

རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ།
 བྱི་དུས་འདི་གཞེན་ཀྱན་བྱི་མིག་གཅིག་ཏུ།
 ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་འགྱུར་བར་ལུང་བསྐྱན་པ།
 བསྐྱན་བཙོས་ཆེན་པོའི་ཆིག་དོན་ཅམ་ཞིག་བཤད།

རང་གཞན་གྱུ་བ་མཐའི་སྒྲུང་དོར་^②བྱེད་འདོད་ནའང་།
 སྤྱག་དོག་ཞུག་ཅུའི་གདུང་བས་རབ་གདུངས་ཤིང་།
 ཆིག་དོར་སྤྱག་ཆོད་འབའ་ཞིག་སྤྱར་ལེན་པ།
 སྤྱ་ཚར་སྤྱ་པའི་སྤྱེ་པོར་འདིས་ཅི་བྱ།

འཁོར་བ་ཚུ་ཤིང་སྤྱིང་པོ་མེད་མཐོང་ཞིང་།
 ལམ་བྱི་རོ་པོ་གངས་དང་གོ་རིམ་སོགས།
 དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་ནས་ནི།
 རྟོགས་སྤྱན་དཔེན་པར་སྤྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག །

ཕྱོགས་སྒྲུང་གྲགས་པའི་རིགས་ལམ་དུ་མེད་པ།
 ཆ་གས་ཅམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར།

དེར་སང་དཔེན་པར་བསྐྱབ་པ་བྱེད་ཅེས་པའང་།།

མོ་ག་ཤམ་བྱ་ཡི་ལྷ་སྤངས་དག་དང་མཚུངས།།

ཐོས་པས་མ་སྒྲོམ་པའི་དགའ་བ་རྒྱས་བྱེད་དང་།།

སྐབ་བསྐྱན་ལྷག་པར་གཅེས་སུ་བྱ་བ་དང་།།

དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱས་ཤེས་རྡོན་གཞི་ཆེད།།

ལྷགས་འདི་འབྱེད་ལ་འབད་པ་རིགས་པ་ཡིན།།

རྣམ་དཔྱོད་ལྷན་པའི་སྐྱེ་ཐོ་མང་ཡོད་ཀྱང་།།

རིགས་ལམ་རྡི་མེད་ཤེས་ནས་དད་པའང་དགོན།།

ཚུལ་འདི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ཀྱབ་འགྱུར་བས།།

དཔྱོད་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་བཙོན་འབྱུས་སྐྱེད།།

ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རྟོགས་པར་དགལ།།

བདག་སྒོ་ཉམས་ཚུར་སྦྱངས་པའི་སྟོབས་དམན་པས།།

གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཁོངས་པའི་ཆོགས་མཆིས་ན།།

སྒྲ་མ་སྤྱར་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་རིགས།།

འདིར་འབད་དགེ་བ་རབ་དཀར་ཅི་ཡོད་དེས།།

སྒྲ་དོར་གནས་ལ་སྒོངས་པའི་འགོ་བ་རྣམས།།

གནས་ལྷགས་ལྷ་པའི་སྒོ་མིག་དང་ལྷན་ཁིང་།།

ཡང་དག་རིགས་པའི་སྤྱར་བ་རྒྱས་པར་ཤོག །

བདག་ཀྱང་དེར་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།།

ཐེག་མཆོག་དགེ་པའི་བ་ཤེས་དར་མི་འབྲུལ་ཁིང་།།

དཔར་བྱང་སྒོན་ཆེ་བ།

॥ कृष्णाय नमः ॥

གཞོན་པའི་སཐང་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ལྷང་། །

ཆེ་ཤ་ཤི་ཤའི་ཤས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །

ཐེ་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །

དཔར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་དཀར་མུང་པོའི་མཁུམ། །

ཡང་དག་ཚེས་ཤིན་པོར་ཕྱི་ལོ་བཟུང་། །

གདངས་ཏེ་རྒྱ་དུ་ལྷེ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །

རེས་ལེགས་མོར་ཕུལ་མཆོད་པ་དབང་འཁུར་ལོག

[illegible]

ལྷ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

༢༡ ། སྒྲིག་དཔེ་སྤྱད་ཀྱིས་ལྷ་དག་བྱས་ཚུལ་ནི། སྒྲིག་ཀྱན་བརྒྱུས་ཀྱི་ཙུ་བ་དང་དར་སྤྲི་ག་
ནང་དཔེ་སྤྱད་བྱས་སའི་ཆོག་རྣམས་ལས་ནོར་བཅས་དགོས་ངེས་ཀྱི་མ་ཡིག་རྣམས་གཞུང་
ཡིག་ནས་སྤྱད་སྟེ་གཤམ་ཀྱི་སྤྱད་མཆན་དུ་བཀོད་པ་མ་གཏོགས་དོགས་པ་ཡོད་པ་
དང་། གསལ་མོར་མ་ཆགས་པ་དང་། དག་སྟེབ་མི་འབྲིག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་གོ་རྒྱ་ཡོད་
པའི་རིགས་རྣམས་རང་སོར་བཞག།

གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ་དཔེ་སྤྱད་ཀྱིས་ལྷ་དག་བྱས་ཚུལ་ནི། བསྟན་འགྲུལ་དུ་བཞུགས་
པའི་རྩ་བ་རང་འབྲེལ་བཅས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུ་རྩ་ན་རྟེན་ཏེ་དང་པོར་གྱི་མོ་རྩ་བ་
དཔེ་བསྟེན་སེར་རྒྱལ་གྱི་འགྲུལ་གཅིག་དང་། རྒྱ་གར་མཁན་པོ་གསེར་གྱི་མོ་ཆ་དང་རྒྱ་
བསྟུར་པོ་རྩ་བ་དང་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ལྷ་བ་ལས་སྤྲ་མ་ཁོ་ནའི་
དཔར་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་དག་བྱས་ཏེ། དར་སྤྲི་གའི་མཐུག་ཀྱི་འགྲུལ་(མ་མ)འདི་མ་གཏོགས་རྩ་
བ་དང་རང་འབྲེལ་གྱི་འགྲུལ་གཞན་ཡོད་པར་གྲགས་ནའང་མ་རྟེན་ཅིང་། །ཞེས་པས་སོ།།

འཇམ་སྒྲིག་འདིར་པོད་ཡིག་གི་བསྟན་འགྲུལ་གིར་དཔར་དུ་འཁོད་སྟོང་པའི་སྟེ་
དགོ། །པེ་ཅིང་། སྤར་ཐང་། ཙོ་མེ་བཅས་ཀྱི་དཔེ་གཞི་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོའི་དཔར་དུ་
བྱས་ནས་དཔེ་གཞི་གཞན་རྣམས་དང་བསྟར་ནས་ཕན་ཚུན་ཁྱད་པར་རྣམས་ཅི་མཆིས་
མཆན་དུ་བཀོད་པའི་དཔེ་བསྟར་མའི་བསྟན་འགྲུལ་(ཁྱད་གོམ་ཤེས་རིག་ལག་ལ་བསྟན་དཔེ་སྤྱད་ཁང་
གིས་སྒྲི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་དཔར་སྤྲོན་ཞུས་པ་)ཞེས་བྱ་བར་ཆོད་མ་ཀྱན་བརྒྱུས་རྩ་བའི་དཔར་མ་འདི་
ཉིད་མ་དཔེར་འཛོག་ །འོན་ཀྱང་དར་སྤྲི་ག་དགོངས་པ་སྒོར་འཆར་བཤེར་མོར་སྤྱད་ཏེ་འེ་ནང་
རྩ་བའི་ཆོག་འབྲེལ་མ་དཔེའི་རྩ་ཆོག་དང་ཆེས་མི་མཐུན་སྐབས་དཔེ་སྤྱད་བྱས་སའི་དཔེ་
གཞན་ནང་གི་རྩ་ཆོག་རྣམས་གཞུང་ཡིག་དུ་བཀོད་ཡོད། སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་སྤར་རང་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོད་མ་ཀྱན་བརྒྱུས་རང་འབྲེལ་དུ་རྩ་ཆོག་སལ་ཆེར་བཀོད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་

དུ་ཞིབ་འབྱུག་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་སྤྱད་ཐང་ཀུན་བརྒྱུས་རང་འབྲེལ་འདི་ཉིད་ལ་ཆོག་འབྲེལ་མཛད་དམ་སྤྱད་པས་སྤེད་གཤེགས་ཁག་བཞིའི་རང་འབྲེལ་དང་ཡང་དཔེ་སྤྱད་བྱས་ཆུང་ག་བྱས། དེ་སྤྱད་བྱས་ཚུལ་ནི་སྤེད་གཤེགས་ཁག་བཞིར་བྱས་པའི་བརྒྱུན་འབྲུར་ཁོང་གི་རང་འབྲེལ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་མཆན་ཡིག་གཞིར་བརྒྱུར་བྱས་པ་ལས་སྤྱད་ཐང་མོགས་བརྒྱུན་འབྲུར་དཔེར་གཞན་གསུམ་མ་རྟེན། སྤྱད་དཔེ་མོ་མོའི་བསྐྱར་མའི་མོ།

བསྐྱར་མའི་གྲི།	སྤྱད་དཔེ་རྣམས་འཛིན།
<<ཅ>>	སྤེད་གཤེགས་པའི་ཆོད་མ་མདོའི་ཆོད་མ་ཀུན་བརྒྱུས་ཀྱི་ཅ་པ་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱུང་ཆེ་དེ་ལྟའི་དཔེ་བཞི་པོ་ལ་རྗེད།
<<རང>>	སྤེད་གཤེགས་པའི་ཆོད་མ་མདོའི་ཆོད་མ་ཀུན་བརྒྱུས་རང་འབྲེལ་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱུང་ཆེ་དེ་ལྟའི་དཔེ་བཞི་པོ་ལ་རྗེད།
<<སྤེ>>	སྤེད་གཤེགས་ཆོད་མ་ཀུན་བརྒྱུས་རང་འབྲེལ།
<<པེ>>	པེ་ཅིང་ཆོད་མ་ཀུན་བརྒྱུས་རང་འབྲེལ།
<<སྤྱད>>	སྤྱད་ཐང་ཆོད་མ་ཀུན་བརྒྱུས་རང་འབྲེལ།
<<ཅོ>>	ཅོ་ཞེས་ཆོད་མ་ཀུན་བརྒྱུས་རང་འབྲེལ།

གསུམ་པ་རྣམ་པ་གདམས་པ་ཆུང་ག་བྱས་ཚུལ་ནི། སྤྱད་ཐང་བྱས་པ་མེད་དཔེར་ཁག་གིས་མོ་ཧ་ལཱ་མོར་དཔེར་དུ་བསྐྱར་པའི་དཔེ་རྒྱུ་དཔེར་མ་དེ་མ་དཔེར་བཅོལ་པའི་སྤེད་དཔེ་སྤྱད་བྱས་པའི་དཔེ་གཞན་གསུམ་དང་ཞིབ་སྤྱད་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་གདམས་ཆོག་དོན་གྱི་ཁྱད་ཐང་ལ་དོགས་པ་རྒྱུ་ཐང་གུང་ཡོད་ན་ཤོག་དོས་དེར་ཆོག་གི་ཁྱད་ཐང་རྣམས་ཞབས་མཆན་དུ་གསུམ། དེ་སྤྱད་མེད་པར་དཔེ་སྤྱད་བྱས་པའི་དཔེ་གཞན་གྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་དཔེའི་ཆོག་ལས་ཤོ་བ་ལོགས་ཤིག་མེད་པའམ་ཞོར་པར་ཐག་གཅོད་དུང་པའི་ཆོག་ཡོད་ཆད་སྤྱད་མཆན་དུ་བཀོད་མེད། དཔེར་མ་མོ་མོའི་བསྐྱར་མའི་མོ།

བསྐྱེད་མིང་།	དབང་སྐྱེད་ཁང་མིང་།	བསྐྱེད་ལུག་།	བསྐྱེད་ལོ།
<<སྐྱེ>>	སྐྱེ་འབྲུམ་བྲུམ་ས་པ་སྤྱིང་དཔར་ཁང་།	ཐོད།	༡༩༡༩
<<ཤེས>>	ཐོད་གཞུང་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་།	ཆ་ས།	༡༩༢༧
<<བསྐྱེས>>	ཆུ་བྱང་བསྐྱེས་ཤེས་དཔྱིལ་དཔར་ཁང་།	ཐོད།	༡༩༤༤
<<ཞོལ>>	ཞོལ་དཔར་ཁང་།	ཆེ་ལི།	༡༩༡༩

(དབང་ཕྱི་མ་གཉིས་སོན་དཔུ་ནས་མཐའི་བར་གྱི་གཞུང་ཆ་ཆང་པ་དང་སྐྱེར་མེད་བྱང་དོགས་པའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་སྐྱེར་ཏེ་བྱང་པར་རྣམས་ཞབས་མཆན་དུ་བཀོད།)

བཞི་བ་ཅ་འགྲེལ་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། འགྲེལ་བ་འདི་ས་ཆད་མ་མདོའི་ཆིག་རེ་རེ་བཞིན་འགྲེལ་བ་རྒྱས་པར་མཛད་ཀྱང་འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་རྒྱ་འགྲེལ་ལྟར་ཅ་ཆིག་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་བཞེན་དེར་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གསལ་བུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་ཆིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། འགྲེལ་ཆིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་ཅ་བ་གང་ཡིན་དོས་པ་བྱུང་དཀའ་བས་ངལ་བ་མི་དགོས་པར་ཅ་འགྲེལ་བདེ་ཆུག་ཏུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ཆེད་དུ་དང་སོ་ཅ་བ་དང་གཉིས་པ་འགྲེལ་ཆིག་བཀོད། ཅ་འགྲེལ་མཆམས་གང་དུ་སྦྱོར་བ་ནི། སྦྱོར་རང་འགྲེལ་དུ་ཅ་ཆིག་གང་དུ་བྱུང་བ་དང་། བྱང་པར་རྣམ་བཤད་དུ་ས་བཅད་རྣམས་མཆམས་གང་དུ་གསུངས་པ་ལས་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་སོའི་དོས་ནས་གཞུང་ཆན་སྤྱི་འཆམས་སྦྱོར་གང་དུ་བྱུང་བར་དཔོག་རྒྱས་པས་དེར་བཞེན་གཙོ་བོར་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ས་བཅད་སོ་སོའི་ཐོག་མར་གང་བསྐལ་པའི་ཅ་ཆིག་ཆད་ལྟག་མེད་པར་བཀོད་ཡོད།

ལྷ་བ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ས་བཅད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡིག་ཚུང་བཅུག་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་ལ་ས་བཅད་གངས་ཏ་ཅང་མང་བ་དང་། གོང་གི་གཞུང་དུ་ཅ་བའི་ས་བཅད་ཅིག་གི་ནང་ཆན་ལ་ཡན་ལག་ས་བཅད་དུ་མ་སློམ་ནས་འོག་དུ་གཉིས་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆིག་རྣམས་ཀྱིས་ས་བཅད་གང་བཟོད་པ་ནི། རང་ཅག་ལས་དང་སོ་བ་རྣམས་ལ་བྱང་བཅད་ཤེས་དཀའ་བར་སྤང་བས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་

བྱུག་པ་དབྱའི་དཀར་ཆག་བསྐྱིགས་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེས་མཛད་པའི་ས་
 བཅད་རྣམས་ཏེ་ཅང་གྲངས་མང་བས་དཔེ་དེ་བ་གྱི་དབྱུ་ལ་ས་བཅད་མཐའ་དག་བཞོན་
 མེད། འོན་ཀྱང་ས་བཅད་དེ་དག་ཁོ་ནའི་ནང་ནས། འབྲེལ་ཆིག་མང་ཅུང་སོགས་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཕྱིས་པའི་ས་བཅད་གཙོ་ཆེ་བ་དང་། རང་མིང་སྟོས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞུང་ཆོན་སྤྲེལ་ལས་
 བཛོད་བྱ་སོགས་ཤིག་ཡོད་སྟུང་པའི་སྟོ་ཞིག་སྟེད་རུས་པའི་ས་བཅད་རྣམས་བདམས་ནས་
 དཀར་ཆག་བསྐྱིགས་པ་ནི། སྟོག་པ་ལོ་རྣམས་ལ་ཆད་མ་མདོ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་
 བཛོད་བྱ་རྣམས་གང་ཡིན་དང་བཛོད་བྱ་དེ་དག་ཤོག་གྲངས་གང་དུ་བཤད་པ་བདེ་སྟེག་ཏུ་
 ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན།

བདུན་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་བ་འདིར་ཡི་གེ་ཆད་སྟུག་གིས་མཆོན་པའི་ཡིག་འོར་
 གང་འཆམ་ཞིག་བསྐྱར་བཅོས་ཞུས་ཡོད་ནའང་། སྦྱིར་ན་བདག་ཅག་ཞུ་དག་གི་ཉམས་སྟོང་
 ཞན་པའི་ཁར་ལས་ཀ་གང་ཡོད་སྟོབ་གཉེར་གྱི་ཞར་ལ་བཞིས་པ་ཤ་སྟུག་ཡིན་སྟབས་ཡིག་
 འོར་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ར་མི་འཆམ་པ་ཅི་བྱུང་ལ་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་
 ཏེ་དགོངས་འགལ་མེད་པར་ཞུ་བཅས།

བཤད་སྟུག་ཅུང་འབྲེལ་དཔར་སྟུན་སྟུན་ཆོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཅུང་མོང་ནས།

ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བུ་གྱུ།

༡༡། །འདི་གཙོ་པོར་པོད་ཆོས་རྒྱུད་བཞི་ཀ་གདན་ས་པ་ཤད་ཟུ་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་པའི་མཁས་པའི་འདུས་ཆོགས་དང་གཞན་ཡང་སློན་པ་དང་དེའི་བསྟན་པ་སློན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་གཉེར་པ་ཡོངས་ལ་དམིགས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ངེས་པའི་ཐབས་དང་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་གཉིས་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་གཞུང་འདི་དཔར་དུ་བསྟན་པའི་དགེ་ཅ་པས་ས་གྱིས་མི་ཁྲལ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འཛིན་ཀྱང་གྱི་གཙུག་ལོར་ལ་ཤོར་ས་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། སྤྱབས་རྗེ་ཆོས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སྤྱབས་རྗེ་སྐུ་མ་བཟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྤྱི་ཆེ་བརྟན་ཅིར་ཐུགས་བཞེད་སྟུན་གྱིས་འབྱུང་པ་དང་། གཞན་ཡང་མེར་བྱེས་མཁན་རྒྱུར་པ་ཀལ་འཕྱུར་པ་སློབ་བཟར་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་དང་མེར་བྱེས་མཁན་རྒྱུར་སློབ་བཟར་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་གོ་བན་མཁན་རྒྱུར་སྟུན་བྱུང་རིག་གསལ་མཆོག་རྣམས་ལ་དད་ཀྱས་ཀྱུགས་དྲག་པོས་ཡང་ཡང་དྲན་པ་ལས་འཕྱུར་པའི་དགེ་ཅའི་མ་ཐུས་ཁོང་རྣམ་པའི་འབྲུལ་བུལ་ཡང་མིད་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲ་ཞལ་མཁལ་པའི་སྐལ་བཟང་སྤྱར་བར་སྤྱར་དུ་འཕྱུར་པ་དང་།

དེས་འདིར་ཁྱེ་གྱིག་བྱས་སྤྱབས་ཅ་འགྲེལ་སྒྲོར་རྩལ་སོགས་ལ་ཁྱེ་དག་པ་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཏེ་འཆི་མེད་ཆེ་རིང་མཆོག་། རྩོ་ལྷ་རམས་པ་སློབ་བཟར་བསྟན་རྒྱས་། རྩོ་ལྷ་རམས་པ་རག་དཔར་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཅ་འགྲེལ་སྒྲོར་རྩལ་དང་ས་བཅད་གྱི་མཆན་བརྟགས་རྒྱལ་ལ་ཁྱེ་དག་པ་ཏེ་ལྷ་རམས་པ་འཇམ་དཔུངས་གྲགས་པ་དང་། མེར་བརྗོད་མིས་པའི་འགན་ཁུར་པ་མ་ཏི་སྐུ་སྤྱལ་སྤྱུ་གཞོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྱུར་མེད་དང་། མྱིའི་ཁྱེ་དག་ཀྱུག་པོགས་གནང་པའི་ཏེ་དགེ་བཤེས་ཆེ་རིང་ནོ་རྗེ་དང་ཏེ་བསྟན་འཛིན་རབ་རྒྱས་རྣམས་

དང་།

ལྷག་པར་དུ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཚུང་གི་ཉན་(Chung Ki Han)། ཚུང་ཁྱའི་ཉན་
(Chung Zhuo Han)་སོགས་འོག་གི་རེ་ལུ་མིག་ཏུ་དགོད་པའི་ཞལ་འདེབས་གནང་
མཁན་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཚོས་མཐུན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་རེ་ལྟར་འབྲུག་ཅིང་ས་ལམ་
གྱི་བཀོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་དུ་རེག་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཆེ་ལས་འདས་པ་རྩིན་རྩེར་ཉེ་སུ།(Ginger Hsu) ཆོང་ཡན་ཡུན།(Chong Yan
Yun) ཅོང་ཆེ་ཡང་(Tsong Tse Yang) ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉེ་འགྲེལ་སྒྲོས་བཅས་
ཡོངས་གྱིས་བྱས་བསགས་སྒྲིག་ལྟར་མཐའ་དག་བྱང་ཁེང་དག་ནས། ཁ་སྦྱོར་ཡན་ལག་
བདུན་དང་ལྷན་པའི་བྱང་འབྲུག་གཞོད་པའི་རྒྱལ་ས་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་ཟིན་པའི་སྤོན་འདུན་ལྷ་
རྒྱ་ཡིན།

བཤད་སྐབ་བྱང་འགྲེལ་དཔར་སྐྱོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
བྱང་མོང་ནས། རོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༧༩ ལྷོ་ལོ་ ༡༩༠༧༥ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༤ ཉིན་ལ།

Donor Contributions

Name མིང་	Donation ཞུས་འདེབས་
Amitabha Buddhist Centre Singapore སིང་ག་ཡོང་དུ་ཡོད་དཔག་མེད་བྱི་ཚོས་ཚོགས།	1,500 SGD
Vicki Low & family མེ་ཁི་ལོ་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	1,000 SGD
Chung Qi Han རྒྱུ་ཀྱི་ཏན།	500 SGD
Chung Zhuo Han རྒྱུ་ཚུ་འོ་ཏན།	500 SGD
Cecilia Tsong མེ་སི་ལི་ཡ་ཙོང་།	500 SGD
Wee Geok Hua & family མེ་ལི་གོ་ཡོག་ཏུ་འ་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	500 SGD
Wee Eu Liang & family མེ་ལེ་ལུ་ལི་འང་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	500 SGD
Yap Siew Eng & family ཡཔ་སི་ལུ་ཡིང་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	500 SGD
Chu Poh Kok & family རྒྱ་ཕོ་ཁོག་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	500 SGD
Jason Wong, See E Cin, Lay Har & family, Mimi Gay, Raymond Gay, Catherine Lau, Chu Poh Kok/Chua Siew Hua རྒྱ་ཤོན་ཤོང་། སི་ཨི་ཅིན། ལེ་ཏར་ནང་མི་དང་བཅས་པ། མི་མི་གོ་ རེ་མོན་དེ་ གོ་ ཁེ་པ་རེན་ལེ། རྒྱ་ཕོ་ཁོག་ རྒྱ་བ་སི་ལུ་ཏུ་བ་བཅས།	14,209 INR
Dechen Ling Press ཨ་རིར་བདེ་ཆེན་གླིང་གི་ནང་ཚོས་དཔར་སྐྱུན་ལྷན་ཚོགས།	175 USD
Tushita Meditation Centre (Dharamsala) རྩ་སར་དགའ་ལྷན་ཚོས་ཚོགས།	7,500 INR
Tan Lay Har & family ཏན་ལེ་ཏར་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	100 SGD
May Yin Tam མེ་ཡིན་ཏན།	2,000 INR
Shanti Yajnik འགྲི་ཡ་རྒྱུ་ནིག་	1,500 INR
Lai-Hing Chong ལེ་ཁིང་ཚོང་།	15 USD

Thank You

Our deepest and most heartfelt gratitude goes to all the kind sponsors who through their generosity have helped this most beneficial project come to its fruition. It is only through their assistance that *The Union of Teaching and Accomplishment Publishing Group* has been able to make this rare and extremely precious text available to monks, nuns and lay followers of His Holiness the Dalai Lama, who has repeatedly underlined the critical importance of the study of the two truths, four truths, and three objects of valid cognition etc. through the system of *Pramana-samuccaya* as clarified by the Great Master *Dignaga* for gaining a refuge in the Three Jewels based on reasoning and a profound understanding of their qualities. Through the merit of these virtuous acts of charity, we again humbly request this text's readership to make strenuous prayers not only for the long life and swift accomplishment of all of His Holiness' holy wishes, but also that the particular purposes of our kind sponsors quickly come to be realized in accordance with the Dharma.

-The monks of *The Union of Teaching and Accomplishment Publishing Group*,
6 January, 2015

